

2018
Volume 4 - II

The Journal of Studies in
Humanities

මානව ශාස්ත්‍ර අධ්‍යයන ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය

The Department of Humanities
Rajarata University of Sri Lanka

The Journal of Studies in Humanities

Volume 4

Number II

ISSN 2362 - 0706

The Journal of Studies in Humanities

Volume 4 Number II 2018

Editorial Advisory Board

Senior Professor Ariya Lagamuwa

Department of Archaeology and Heritage Management,
Faculty of Social Sciences and Humanities,
Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

Prof. Sena Nanayakkara

Department of Humanities,
Faculty of Social Sciences and Humanities,
Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

Ven. Dr. Olaganwatte Chandasiri

Department of Languages,
Faculty of Social Sciences and Humanities,
Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

Board of Editors

Dr. M.K.L. Irangani (Editor in Chief)

Senior Lecturer,
Department of Humanities,
Faculty of Social Sciences and Humanities,
Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

Mr. D.J.K. Ihalagedara (Co-editor)

Senior Lecturer,
Department of Humanities,
Faculty of Social Sciences and Humanities,
Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

Editorial Assistant

Mr. M. A. Prasad Kumara,

Lecturer, Department of Humanities,
Faculty of Social Sciences and Humanities,
Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

ISSN 2362 - 0706

The Journal of Studies in Humanities

Volume 4 Number II 2018

© Department of Humanities, Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

All rights reserved. No any part of this book may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise without the express written permission or agreement of the editor.

The ideas expressed in the articles of this journal reflects the views of the authors.

Cover designed by: Nilupul Priyankara

All communications should be addressed to:

The **Editor in Chief and Co- Editor**, The Journal of Studies in Humanities, Department of Humanities, Faculty of Social Sciences and Humanities, Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

Tel. 025 2266789

Email: editor.jhu@gmail.com

Printed by:

Nethwin Printers (Pvt.) Ltd, 'Dalada Sewane Api Padanama' Gatambe, Peradeniya.

081 2386908

The Journal of Studies in Humanities

Volume 4 Number II 2018

Panel of Reviewers

Emeritus Prof. U.B. Karunananda,

Department of History, Faculty of Social Sciences,
University of Kelaniya, Kelaniya.

Senior Professor Ariya Lagamuwa,

Department of Archaeology and Heritage Management,
Faculty of Social Sciences and Humanities,
Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

Prof. K.M.P. Kulasekara,

Department of History,
Faculty of Social Sciences,
University of Kelaniya, Kelaniya.

Prof. Sena Nanayakkara,

Department of Humanities,
Faculty of Social Sciences and Humanities,
Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

Prof. A.H.M.H. Abeyrathna,

Department of History,
Faculty of Social Sciences,
University of Kelaniya, Kelaniya.

Prof. Malaka Ranathilaka,

Department of Economics,
Faculty of Arts, University of Peradeniya, Peradeniya.

Ven. Dr. Sobhitha,

Senior Lecturer, Department of History,
Faculty of Arts, University of Peradeniya, Peradeniya.

Dr. RPIR. Prasanna,

Senior Lecturer, Department of Social Sciences,
Faculty of Social Sciences and Humanities,
Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

Dr. Nadeesha Gunawadana,

Senior Lecturer, Department of History,
Faculty of Social Sciences,
University of Kelaniya, Kelaniya.

Dr. Dilan Gunawardane,

Senior Lecturer, Department of Social Sciences,
Faculty of Social Sciences and Humanities,
Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

The Journal of Studies in Humanities

Volume 4 Number II 2018

Authors Information

Dr. Sumudu Dharmarathna,

Senior Lecturer,

Department of History, University of Peradeniya, Peradeniya.

Dr. Rohitha Dasanayake,

Senior Lecturer,

Department of History, Faculty of Arts, University of Peradeniya, Peradeniya.

Dr. E. M. Samantha Ekanayake,

Senior Lecturer,

Department of Social Sciences, Faculty of Social Sciences and Humanities,
Rajarata University of Sri Lanka. Mihintale.

Dr. Ramani Hettiarachchi,

Senior Lecturer,

Department of History, Faculty of Arts, University of Peradeniya, Peradeniya.

Dr. R. P. I. R. Prasanna,

Senior Lecturer,

Department of Social Sciences, Faculty of Social Sciences, Rajarata University of
Sri Lanka. Mihintale.

Dr. Thusitha Kumara

Senior Lecturer,

Department of public Administration, Faculty of Management, Uva-Wellassa
University of Sri Lanka, Badulla.

Major Thushara Witharana,

Senior Lecturer,

General Studies Department, Academic Wing,
Sri Lanka Military Academy (SLMA), Diyathalawa.

- Dr. M.K.L. Irangani,
Senior Lecturer,
Department of Humanities, Faculty of Social Sciences and Humanities,
Rajarata University of Sri Lanka. Mihintale.
- Dr. Udita Gayashan Gunasekara,
Senior Lecturer,
Department of Fine Arts, Faculty of Social Sciences, University of Kelaniya.
Kelaniya.
- Dr. Kanthi Jayasingha,
Senior Lecturer,
Department of History & Archaeology, Faculty of Social Sciences and Humanities,
University of Ruhuna, Mathara.
- Damma Dissanayaka,
Senior Lecturer,
Department of Political Sciences & Public Policy, University of Colombo,
Colombo.
- Nandana Millagala,
Senior Lecturer,
Department of Humanities, Faculty of Social Sciences and Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka, Mihintale.
- Ven. Kudawawe Somananda,
Senior Lecturer,
Department of Social Sciences and Comparative Studies,
Bikshu University of Sri Lanka, Anuradhapura.
- Dr. Charitha Herath,
Senior Lecturer,
Department of Philosophy, Faculty of Arts, University of Peradeniya, Peradeniya.

The Journal of Studies in Humanities

Volume 4 Number II 2018

Content

Discontented Categories: Theravāda and Mahāyāna in the History of Sri Lankan Buddhism Sumudu Dharmarathna	01
Persians in the Indian Ocean around 6th Century A.D: Special Reference to the Sri Lankan and Persian trade Relations Rohitha Dasanayake	15
Social contexts of Crimes in contemporary Sri Lankan Society E. M. Samantha Ekanayake	27
Theory and Practice of British Colonialism; Labor Rights among the Indian Immigrant Plantation Community of Sri Lanka. Ramani Hettiarachchi	37
Emerging Labor Market Issue in the Sri Lankan Garment Industry in WTO Trade Regime R.P.I.R. Prasanna	51
Determinants of Youth Unemployment in Sri Lanka Thusitha Kumara	65
The way of achieving the battle advantage by conquering the accepted thinking pattern of ancient battlefield: From Turkana to Trebuchet. Thushara Witharana	81
පුරාතන ලංකාවේ ආර්ථික පුනර්ජීවනයේ සන්ධිස්ථානයක්: මහින්දාගමනය එම්. කේ. එල්. අයිරංගනි	97
ලාංකික සංගීත හා සිනමා කලාවන්හි රැක්මණි දේවි සාධකය පිළිබඳ විමර්ශනයක් උදිත ගයාණන් ගුණසේකර	113
පෘතුගීසීන් යටතේ ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවල ඉඩම් අයිතිය හා භුක්තිය කාන්ති ජයසිංහ	123
“ග්‍රාම සභා” ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාම ආණ්ඩුකරණය; අත්හදා බැලීමක නිරීක්ෂණ, අත්දැකීම් සහ නිගමන ධම්ම දිසානායක	133
ලිංගිකත්ව සන්නිවේදනයේ දී මාධ්‍ය භාවිතය පිළිබඳ සමාජ සම්පණාත්මක අධ්‍යයනයක් නන්දන මිල්ලගල	147
පාලි අට්ඨකථා තුළින් ඉස්මතුවන ශ්‍රී ලාංකේය ඉතිහාසය පූජ්‍ය කුඩාවැවේ සෝමනන්ද හිමි	163
බෞද්ධ මානව විශේෂභාවාදය (Buddhist Humanism) චරිත හේරත්	173

Editorial note

Hidden facts of reformulation of development tools – from the Cold War to present

Replication of incidence in history is common, but with different formulations. From a Western or the Northern perspective, modernization is a development tool that transforms the traditional or less developed social systems or regions, mostly applied during the Cold War period of the world. The theory aligned with the geopolitical objectives of the Western world as they recognized conditions of poverty, insecurity, and unmet hopes to provide fertile ground for growing radical ideology in the less developed regions. Thus, modernization would be recognized as a theory that balanced the power system in the world in the Cold War period and aimed policy tool which supports the smooth functioning of the capitalist's system in the world.

One example that would provide in this connection is the letter sent to the US president titled 'Note to Indian Agriculture' in 1951 regarding the Tamilnadu State by top officials of Rockefeller Foundation. Stating that poverty is severe problem in the India and if it was not addressed even Tamilnadu State would move to the communists block. It indicates the intention and goal of the United States to intervene in the development matters in third world countries since the early post-colonial period. Evidence reveals the reformulation of modernization theory by countries such as India, Egypt, and Ghana, during Nehru's, Nasser's, and Nkrumah's periods, respectively, to match with national interests of those nations.

Agriculture is one area focused by the Western world in third world countries during the Cold War period. The Green Revolution technological package was promoted during the 1950s in the post-colonial countries, and the process accelerated with the establishment of IRRI in 1962 in the Philippines. It largely neglected the indigenous technology and management practices in agriculture, and societies today experience the negative consequences of the transformation process.

The failure of modernization as a development tool was reflected in many regions of the world in the 1970s through the reported disastrous outcomes of the development. This indicates the need for alternative paradigms for development, such as sustainable development and neoliberalism. Reformulation of the modernization concept today could be viewed in the economic power struggle among the world's powerful nations. International credits and aids, and international capital act as tools to access the development needs of developing countries by the powerful nations. Even though those tools help transform societies to suit neoliberal principles, the concealed facts behind the process are the promotion of ethnocentric capitalist's system that could generate advantages to the host countries or powerful nations.

As stated in the Centre-periphery theory, exploitation is today occurring at the global level. Thus, historians could open their research views on the agenda of modernization and development in the world to provide a better understanding of development matters of the developing countries in the context of global power struggle.

Dr. MKL Irangani

Editor in Chief

Department of
Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka

The Journal of Studies in Humanities

Volume 4 (II) 2018

Discontented Categories¹: Theravāda and Mahāyāna in the History of Sri Lankan Buddhism

Sumudu Dharmarathna

Department of History, University of Peradeniya, Sri Lanka.

Email: sumudumano@gmail.com

සංකෙස්පය

මහායාන, ථෙරවාද (හීනයාන) බෙදීම දකුණු ආසියාතික කලාපයේ බෞද්ධ ඉතිහාස අධ්‍යයනයන්හි මූලික ප්‍රවේශයකි. මේ යටතේ උතුරු ඉන්දියාව, මධ්‍ය ආසියාව හා චීනය නියෝජනය වන මහායාන බෞද්ධ කලාපයක් හා දකුණු ඉන්දියාව, ශ්‍රී ලංකාව හා අග්නිදිග ආසියාව නියෝජනය වන ථෙරවාද බෞද්ධ කලාපයක් ලෙස බෞද්ධ ලෝකය ප්‍රධාන භූගෝලීය ඒකක දෙකකට බෙදේ. ඒ ඒ ප්‍රදේශයන්හි හික්ෂු පරම්පරා විසින් පවත්වාගෙන එන විනය සම්ප්‍රදාය හා එම ධර්මය ග්‍රන්ථකරණය සඳහා යොදාගත් පාලි හා සංස්කෘත බසවහර මෙම වර්ගීකරණයේ පදනම වී ඇත. මේ නිර්ණායක යටතේ ශ්‍රී ලංකාව ථෙරවාදී බෞද්ධාගම නියෝජනය කරන රටක් බව සාම්ප්‍රදායික පිළිගැනීමයි. ආගම හා දර්ශනය අතින් මෙවැනි වර්ගීකරණයක් සිදුකළ හැකිව ඇති නමුත් සමාජ ඓතිහාසික හා ප්‍රායෝගික තත්ත්වයන් තුළ මෙම වර්ගීකරණයේ පවත්නා අශාස්ත්‍රීය ස්වභාවය පෙන්නවාදීම මෙම ලිපියේ මූලික පරමාර්ථයයි.

ථෙරවාද සම්ප්‍රදාය අගයන මෙරට සාහිත්‍ය මූලාශ්‍ර මහායාන විරෝධී ප්‍රවේශයක් අනුගමනය කිරීමට සෑම විටකම උත්සාහ දරා ඇති නමුත් අභිලේඛන ඇතුළු පුරාවිද්‍යා මූලාශ්‍ර දිවයින තුළ මහායානයේ ව්‍යාප්තිය පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් ආකාරයේ නිදසුන් සපයයි. දකුණු ආසියාතික රාජ්‍යයන්හි විශේෂයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ සහ ඉන්දියානු බෞද්ධාගමික ඉතිහාසය තුළ පවත්නා මෙම ථෙරවාද මහායාන සහසම්බන්ධතාව බෞද්ධ ඉතිහාසය පිළිබඳ ප්‍රාමාණිකයින් බොහෝ දෙනෙක්ගේ අවධානය යොමුව ඇති කරුණකි. ඒ. කේ. කුමාරස්වාමි, ආර්. ඒ. එල්. එච්. ගුණවර්ධන, ගණනාථ ඔබේසේකර, ජෝන් හෝල්ට්, එස්. බී. හෙට්ටිආරච්චි මේ අතරින් කිහිප දෙනෙක් පමණි. මෙම විද්වත් මතවාද නිරීක්ෂණය කරමින් ශ්‍රී ලාංකේය බෞද්ධ ඉතිහාසය පිළිබඳ අධ්‍යයනයන්හි දී මෙම සාම්ප්‍රදායික බෙදීමෙන් බැහැර විය යුතු බව සාහිත්‍ය හා පුරාවිද්‍යා මූලාශ්‍ර ඇසුරින් මෙම ලිපිය මඟින් විමර්ශනය කොට ඇත.

මූල‍්‍ය පද:- මහායාන, ථෙරවාද, බෞද්ධ ඉතිහාසය, විනය සම්ප්‍රදාය,

1 This term used by Richard S. Cohen, 'Discontented Categories: Hinayāna and Mahāyāna In Indian Buddhist History'.

Introduction

The *Mahāyāna-Theravāda* distinction is an important area of enquiry in historical studies of the Buddhist countries in the South Asian region (Cohen, 1995:3-9). On the basis of the details reflected in Buddhist canonical texts, both Pāli and Sanskrit, the ancient Buddhist world was divided into two major geographic regions, (Bhattacharyya, 1981:1-18). The first region, Sri Lanka and South East Asia belongs to the Sthaviravāda, Theravāda or Southern Buddhism (Hīnayāna) and has been named as “The world of Theravāda Buddhism.” (Gunawardana, 2005:56-89). The second geographic region which corresponds to another major Buddhist tradition is North India and Central Asia up to China. The Buddhism that prevailed in all these countries was called Northern Buddhism. It represents a wide spectrum of Buddhist doctrine and practice within Mahāyāna Buddhism. They used Sanskrit as their religious language (Bhattacharyya, 1981:1-18). So, it is traditionally believed that Sri Lankan Buddhism coming under the Theravāda tradition. In this article, the Theravāda- Mahāyāna distinction will be examined in order to show the inappropriateness of this categorization within the historical studies of Sri Lankan Buddhist culture.

Development of Buddhist Sects

In the canon, the terms Dhamma and Vinaya were used to denote all the teachings of the Buddha (Beop, 2010:252). On the basis of different views regarding the Dhamma and Vinaya, diverse groups of disciples arose even during the time of the Buddha, i.e. the Vinayadharas and Dhammadharas. Among the two main groups of the *sāsana* the Sthaviravādins or Theravādins, considered that the lifespan of the *Buddha sāsana* depends on the Vinaya (*vinayonāma Buddha sāsanaṣṣaṣṣāyū*). The suggestion to relax some Vinaya rules by a segment of the *saṅgha*, which should have been the immediate cause responsible for arising the first schism in the Community. Most of these members are representatives of young generation, and they belong to the Mahāsaṅghikas (Beop, 2010:252). After reciting the Dhamma and Vinaya at the First Buddhist Council, the theras divided themselves into three separate divisions (Beop, 2010:252). The description given by the author of the *Dīpavaṃsa* seems that the doctrine of the teacher, i.e. the Dhamma and Vinaya were divided into three main sections, Sutta, Vinaya and Abhidhamma (*Dīpavaṃsa*, IV: V. 21). As stated in the *Vaṃsatthappakāsinī*, the Sutta and Abhidhamma were considered as the Dhamma (*Vaṃsatthappakāsinī*, Vol. I: 148-149). Also it is known that between the Second Council and the Third Council, various groups emerged, mostly after disputes involving matters of Vinaya as well as due to the individual opinions of different teachers. The eighteen major sects including the Mahāsaṅghikas and the Sthaviravādins and their sub groups came into existence and they developed as various sects (*Mahāvāṃsa*, 1:V. 13; Dutt, 1998:49). Ho-Beop, attempted to identify distinctive stages of the evolution of vinaya pitaka together with other two pitakas relating to these various groups: 6th century BCE. - 3rd century BCE., 3rd century BCE. - 1st century BCE., 1st century BCE. - 1st century CE, 1st century CE. - 5th century CE. Further he pointed out different socio-political reasons that led to such evolution: problems

arose in the community of the *saṅgha* enthusiasm of the rulers, natural catastrophes in different countries and regions, desire to make Buddhism known to the people outside India, foreign invasions and disasters befallen in civil society are some among them (Ho-Beop, 2010:254). Today, only a few *piṭakas* remain with us belonging to some of these sects. For example parts of the *VinayaPitaka* belonging to the “*Mūlasarvāstivāda*” are found in Sanskrit books and in Tibetan translations. A large number of *Vinayapitakas* belonging to the “*Sarvāstivādi*” sect are found in central Asia. Several Chinese *VinayaPitaka* translations belonging to the “*Mahīśāsakas, Dharmaguptikas*”, “*Mahāsaṅghikas*”, “*Caturvargavinaya*” *vinaya* texts are found in China and Theravāda *VinayaPitakas* are found in Sri Lanka.

Two Different dynamics of Buddhism: Theravāda and Mahāyāna

It is traditionally believed that the Sri Lankan Theravāda tradition was anxious to maintain a basic history of the Sthaviravādin (Pāli: Theravāda) tradition. This, having its origin in the words of the Buddha himself, codified at the First Council and re-affirmed in two subsequent Councils was transmitted by Arahat Mahinda to Sri Lanka (*Dīpavaṃsa*, viii, v. 12; *Mahāvāṃsa*, xii, v. 7). It is historically important to note that the oral transmission of Theravāda was later codified and written in Sri Lanka. All the commentaries and sub commentaries and other expository works were completed in Sri Lanka before they found their way to neighbouring Buddhist countries in Southeast Asia.

The term “Hinayāna” (Lesser Vehicle) is usually adopted for Sthaviravāda and it is also known as Srāvakayāna, (Bechert, 1973:154).i.e. getting *Arahantship* as *srāvaka* and the attainment of *nibbāna*. It is clear that the term Hinayānaia applied to Thēravāda. The pāli canon which represents early Buddhism mentions the term “Thēravāda” (doctrine of the Elders) in several of its texts. According to the *MajjhimaNikāya*, Thēravāda is the name of the doctrine of the ‘Theras’ or the original Buddhist doctrine (*MajjhimaNikāya*, Vol. I: 164). The term has been mentioned in the *Dīpavaṃsaas* follows:

*Vibhajjanamhi Kaccāno, Koṭṭhiko patisambhidā,
aññe p’atthi mahātherā agganikkhittakā bahū.
tehi c’ aññehi therehi katakiccehi sādhuhi
pañcasatehi therehi dhammavinayo ca samgīto
therehi katasamṃgaho theravādo’ ti vuccati (Dīpavaṃsa, V, vs. 9-10).*

... Elders numbering five hundred who performed their duties properly, the collection Dhamma and Vinaya was made. It is called the doctrine of the Elders because the collection was made by the Elders.

It is obvious that the Theravāda was well organized at the First and the Second Councils. Again the Theravāda was systematically arranged and organized at the Third Buddhist Council and was expanded thereafter (Hettiaratchi, 1996: 141-156).

Many scholars have attempted to say that the Theravāda literary traditions, particularly the Pālipitakas and four *Nikāyas* preserved the original teachings of early Buddhism. It is also claimed that the three major centres of Buddhism in the Island represented by the Mahāvihāra, Abhayagiri and Jetavana monasteries were the main centres which followed the Theravāda philosophy although with some changes. Our understanding of the doctrinal traditions of the ancient Sri Lankan schools were improved by many scholars as a result of their detailed investigations of the commentaries and sub commentaries on the Pāli Canon accepting that these three schools of Buddhism in Sri Lanka comes under one tradition, in spite of their doctrinal differences. In the handing down, preservation and propagation of the Theravāda tradition, Sri Lanka played a leading role. In addition to the details in the Pāli Chronicles dated to the fourth and fifth centuries CE, the term ‘Theriya’ or ‘Theravāda’ first appears in the epigraphic records of the 3rd century CE at Nagarjunakonda (Vogel, 1828:30, 22-23). The Chinese pilgrim, who came to South and Southeast Asia in the 7th century, speaks of the three divisions of the *saṅgha* without actually giving their names. Vinitadēva, the Indian Buddhist scholar who lived in the eighth century CE and worked on Indian Buddhism wrote the text named *Varṣāgrprcchāsūtra* which is translated into Tibetan in the eleventh century CE., refers to these three divisions, i.e. Mahāvihāra, Abhayagiri and Jetavana of Sri Lankan Buddhism under the Theravāda tradition (Gunawardana, 1979:7-8).

It was the basic objective of the Theravādins to preserve the Pāli canon in its original form. Theravādins created additional texts consisting of commentaries on the Pāli canon and sub commentaries, etc. Hence for the clarification of some doctrinal matters, other commentarial texts like *Milindapañha*, *Visuddhimagga* etc. were composed later on. They tried to preserve the experience of the analytical, naturalistic characteristics of early Buddhism (Bechert, 1973:154; Cohen, 1995: 1-25).

In his article on “The World of Theravāda Buddhism in History”, R.A.L.H. Gunawardana marked the territory of the Theravāda Buddhist world during the period, fourth to the eleventh century CE (Gunawardana, 2005: 55-89). His research establishes the fact that Nāgapattanam, Kāñci, Amarāvati, Nāgarjunakonda and Sri Lanka are the main regions representing South Asian Theravāda Buddhism. Prior to that, in 1944, S. Paranavitana, (Paranavitana, 1944: 17-25). Also discussed the presence of Theravāda Buddhism in Nāgapattanam based on literary and archaeological evidence. He has pointed out that those Buddhist activities at Nāgapattanam continued until about the fourteenth century CE.

R.A.L.H. Gunawardana investigated the way in which Sri Lankan Buddhism was influenced by non- Theravāda innovations during the period from the ninth to the thirteenth century CE (Gunawardana, 1979: 212-241). On the other hand, Richard F Gombrich’s work on “Theravāda Buddhism” put forward a theory discussing South Asian Theravāda Buddhism giving a social anthropological point of view (Gombrich, 1988). In conclusion, although not much attention has been paid to non-Theravāda Buddhism during this period, yet it is clear that the said form of Buddhism was actively present then.

The appearance of Mahāyānism is associated with the name of the celebrated Buddhist philosopher and dialectician, Nāgarjuna. It is said that he was a native of the Āndhra country. Mahāyāna Buddhism was systematized by Nāgarjuna and his successors such as Āryadeva, (who was a native of Sri Lanka), Maitreya-nātha, Asaṅga, Vasubandhu and many others (Gombrich, 1928: 3-6).

Many scholars seem undecided as to which *Nikāya* or sect the origin of Mahāyāna belongs. Some accepted the view that the Mahāsāṅghika may have been in the forefront of Mahāyāna Buddhism and some others are of the view that the Sarvāstivāda sect would have contributed much to the growth of Mahāyāna Buddhism in one way or the other (Dutt, 1998:242, 243). Also H. Bechert assumed that Mahāyāna came into existence with monks, nuns and lay persons observing many practices and beliefs drawn from many communities unifying around a common religious aspiration that is to attain Buddha-hood themselves eventually. This in essence is the chief distinguishing feature of the Mahāyāna (Bechert, 1973:154).

Therefore, it is clear that the origin of Mahāyāna Buddhism could not be assigned into the one sect. It is believed as in the Tibetan tradition all the written texts known as “*Aṭalos (18) Nikāyas*” were accepted as Buddha words at the Buddhist council (Bechert, 1973: 154.) held under the royal patronage of king Kaṇiṣhka at KundalamahāVihāra in Kashmir about the second half of the first century CE (Joshi,2002:2). However, unfortunately the dating of the Kuśān dynasty and hence of Kaṇiṣhka, is still controversial. Hence, some believed it took place in the second century CE (Bechert and Gombrich, 1984:77). It is evident that Mahāyāna rituals, beliefs and practices had spread all over the Buddhist sectors without being restricted to one group. However, Lal Mani Joshi is of the opinion that Mahāyānism was indeed ‘Great for various reasons; for its universal sympathy: it invited all to aspire for the highest goal of Buddha- hood; its outlook was broad and its aim was infinite emptiness and also of universal compassion; its capacity to accommodate various shades of religious beliefs and popular practices; and its uncompromising intellectualism, and so on (Joshi, 2002:4). Consequently, Mahāyānism grew fast and became popular within the religious culture in and outside India from the early to the middle centuries of the first millennium CE. The rise of Mahāyānism affected a significant revolution in Buddhism both in thought and practice (Joshi, 2002:4; Holt 1991:27).

It should be noted here that though the precise reconstruction of early Buddhist history and the origin of Mahāyāna is not entirely feasible, a general comparison between particular ideas held by the Theravāda tradition and the rival Mahāyāna traditions is possible. Typically, these two are represented in stark opposition, ideologically. As stated by Richard S. Cohen:

... the Hinayāna champions the *arhat* ideal, the Mahāyāna, the bodhisattva ideal; the Hinayāna, centered on the *sagha*, the Mahāyāna on the Buddha; the Hinayāna, is rationalist in its metaphysics, the Mahāyāna, mystical; Hinayāna is ethical, Mahāyāna devotional; the Hinayāna, has closed its canon, the Mahāyāna allows for continuing ‘revelation (Cohen, 1995: 3).

Thus, the differences between these two traditions were deeply based on the very manner in which the world and the spiritual quest leading beyond it ought to be normatively understood (Holt, 1991:28). As stated by John Holt the cosmological relationship between *sansāra* and *nirvāna*, the question of whether the paradigmatic ideal of the Buddhist spiritual quest is best reflected in the models of the Mahāyāna Bodhisattva (“enlightened being”) or the Sthaviravādin *arahat*, respectively and consequently how the nature of Buddha hood should be understood, each became issues that resulted in lively arguments and alternative understandings (Holt, 1991:28).

According to the traditional point of view Theravāda Buddhism is consistent with the oldest doctrine which has its origin in the words of Buddha himself. Mahāyāna Buddhism has been flourishing since the first century CE., onwards and paved a new path for all those who opt to follow Buddhism. It was soon spread all over the Buddhist world. The arrival of four major sub divisions named as Tantrayāna, Vajrayāna, Mantrayāna and Kālacakrayāna can be considered as a philosophical development of Mahāyāna Buddhism. However, Mahāyāna and Theravāda are recognized as the major sects of Buddhism. Though there are some philosophical barriers among these traditions, practically they may not have been recognized within the society.

Interaction between these Two Different dynamics

The Mahāyāna-Theravāda distinction is an important area of enquiry in historical studies (Cohen, 1995: 3-9). Most of the discussions on the history of Buddhism in the South Asian region have been mainly restricted to this categorization. But interaction and mutual influences between these two traditions cannot be completely ruled out. It must also be recorded here that the classification of these two overlapping strands is the most valuable aspect which has not been adequately discussed.

When describing the introduction of the image cult into Indian Buddhism, A.K. Coomaraswamy made an important statement:

“I believe that this worship had nothing to do with original Buddhism or Jainism that it did not originate with the monk, but with the lay community, when the people in general felt they want of a higher cult than that of their deities and demons, when the religious development of India found *Bhakti* the supreme means of salvation” (Coomaraswamy, 1927: 297).

Thus, it with the religious development of the people, various practices were adopted into the original religion. In other words, originally Buddhism or Jainism did not reject the new assimilations because the community of monks offered to serve the varied religious needs of the society.

Considering the nature of Sinhalese Buddhism, this has been critically inquired into by R.A.L.H. Gunawardana in the sixth chapter of his book *Robe and the Plough* (Gunawardana, 1979:212), where he says:

“Buddhism offered a path to salvation through personal endeavour and, originally it had no cults to cater to the “specific plebeian religious needs” of society at large. Hence it did not demand that its follower’s completely reject non-Buddhist cultic practices. Even during the early years of history, Buddhism came to terms with popular cults like the propitiation of *Yakkhas* and *Nāgas* and the worship of Brāhmanical gods. Buddhist texts merely claim that the *Yakkhas*, *Nāgas* and the *Devas* accepted the supremacy of the Buddha. In Sri Lanka some of the pre-Buddhist cults had been appended to Buddhism by the beginning of the period under consideration, and this did not necessitate any change in its fundamental principles. In some cases “Buddhist” rites were introduced to perform the functions of pre-Buddhist practices. On the other hand, the contact with, Saiva and Vaisnava faiths stimulated the development of cultic practices and elaborated ceremonial in Sinhalese Buddhism. Together, these trends represent the development of Sinhalese Buddhism into a comprehensive religious system capable of serving the varied religious needs of society.”

In fact, in this description he clearly shows the two layers that consist of Sinhalese Buddhism. The original Buddhism offered a path to salvation through personal endeavour and also it did not completely reject pre-Buddhist, other cultic practices and ceremonial activities which served the varied religious needs of the society.

We may also pay attention to the statement made by Lamotte regarding the nature of Indian Buddhism. Lamotte says:

“Buddhism is not only a mystical philosophy practised by those who expect to attain Nirvana. It was also a religion that went out of the narrow scope of the mind to suit all layers of the widespread population. There is no doubt that based on certain points of the doctrine and cult; the negations were not essentially built with the aspirations of the lay people.... The growing success of propaganda was for the effect of transforming Buddhism, which was originally the mystic-philosophical message, to a real religion involving a Goal (more precisely a divinized Buddha), a pantheon, sounds, a mythology and a cult. This religion did not delay in penetrating into the monasteries and to influence, more or less, the scholarly doctors.”(Lamotte, 1958: 686-687).

Accordingly, on the one hand Buddhism is a mystical philosophy practiced by those who expect to attain *Nirvana*. On the other hand, it was also a religion capable of serving the varied religious needs of all layers of the widespread population.

The fact is that these two strands of religion have been discussed by many scholars on a conceptual basis. Gananath Obeyesekere (Obeyesekere, 1963:139-153) attempted to use Redfield's concept (Redfield, 1956) for understanding the nature of Buddhist culture as "great tradition" and "little tradition." Here, while the great tradition has been identified with the Theravāda soteriology of the Pāli literary tradition, the little tradition has been identified with the ritual transactions with Mahāyāna and other local traditions. So, the two strands of religion represent Theravāda Buddhism on the one hand, and on the other hand, the verity of Mahāyāna and local rituals and magical practices. But, Gananath Obeyesekere clearly points out that these two layers historically link within the single religious culture as one interrelated religious system (Obeyesekere, 1963:153). With the contribution of Richard Gombrich, in 1990, Gananath Obeyesekere further developed this idea in the publication of *Buddhism Transformed; Religious Change in Sri Lanka* (Gombrich and Obeyesekere 1988:65-67). Though they attempted to study modern Sri Lankan religious culture, they also clearly pointed out the way that Buddhism historically assimilated various beliefs and practices for serving the varied religious needs of the society.

In 1991, John Clifford Holt made a remarkable contribution to classify the assimilation of the Mahāyānic cult - Avalokiteśvara in the Buddhist tradition of Sri Lanka. In his book, *Buddha in the Crown*, he applied the terms "*Laukika* and *Lokottara*" for the understanding of this complicated / complex structure of religious culture: the former means "of this world", while the latter can mean "above" or "beyond this world" (Holt, 1991: 19-24). Buddhism is a mystical philosophy practised by those who expect to attain *Nirvāna*. It is *Lōkōttara* - oriented. On the other hand, lay people attempt religion - magical practices seeking salvation and freedom from their sorrow or *dukkha* of this world. That is *laukika*. By explaining this in a theoretical manner, Holt clearly suggests that these two crucial terms represent two overlapping orientations of a single dynamic whole: *laukika* and *lōkōttara*, while the *laukika* side represented the conditioned, temporal, and antecedent orientation, the *lōkōttara* presented the unconditioned, eternal, consummate orientation (Holt, 1991:23). However, here attention may be paid to the argument regarding the real nature of Buddhism which is the "two overlapping orientations of a single dynamic whole". The above discussion clearly shows that one strand (great tradition or '*lōkōttara*') of Buddhism has been identified as traditional or original religion on the basis of the traditional literature but the other assimilated ideals (little tradition or '*laukika*') cannot be identified with this traditional religious literature.

As maintained earlier, Mahāyāna Buddhism was not active as a separate group or organization until the first or second centuries CE. Therefore, many scholars find it difficult to come to a conclusion about which *Nikāya* original Mahāyāna belongs to. Some accepted the view that the Mahāsaṅghikas may have been the forerunner of Mahāyāna Buddhism (Beop, 2010:247) and some others are of the view that the "Sarvāstivāda" sect would have contributed much to the growth of Mahāyāna Buddhism in one way or the other (Dutt, 1998: 242-243).

Some Japanese scholars expressed the view that Mahāyāna was originated from the layman who worshipped and protected the cult of thūpas, (Beop, 2010:255) because two sub sects of Mahāsaṅghika called *Pubbaseliya* and *Aparaseliya* emerged in association with the thūpa or *chaitya* cult. There were special Sekhiyās in the Mahāsaṅghika *vinaya* which may lend support to their argument. On the other hand chaityakas were off branches of Mahāsaṅghika bhikkhus. It is widely believed that Mahāsaṅghikas were the forerunners of the advent of Mahāyāna.

On the other hand some have clearly pointed out that Mahāyāna Buddhism itself is not to be conceived as a “sect” as stated by unambiguous textual evidence (Bechert, 1973:54). The formation of Mahāyāna is contrasted with the old doctrine of so-called Sravakayāna or Theravāda. O H. Bechert assumed that Mahāyāna came into existence with monks, nuns and lay persons with many practices and beliefs drawn from many communities unifying around a common religious aspiration to attain Buddha-hood themselves eventually which in essence is the chief distinguishing feature from the Theravāda (Hinayāna), (Bechert, 1973:11).

Many scholars try to emphasize the similarities between the Theravāda doctrine and pre-Mahāyāna Buddhism (Dutt, 1939; Bechert, 1973:154; Cohen, 1995:1-25; Beop, 2010: 247-262). Therefore, the discussion on the origin and development of Mahāyānism as a development of one *Nikāya* or sect cannot be accepted. According to the Theravāda tradition there had been monks who held Mahāyāna beliefs. Since Mahāyāna Buddhism structurally differs from other sects, it cannot be categorized under the various sectors of Theravāda schools (Bechert, 1973:155).

The Mahāyāna or Theravāda ideological admixture of Buddhism was clearly discussed by Richard S. Cohen in his research which named “Discontented Categories: Hinayāna and Mahāyāna in Indian Buddhist History (Cohen, 1995:1-25). By referring to the *Tathāgata bimbakārapāṇa sūtra* which was discovered at Gilgit, Richard S. Cohen has given us valuable details in this regard. According to his view, this text claims that anyone who makes an image of the Buddha, became intent upon awakening and will attain Buddha-hood (Cohen, 1995:6). Though this statement is characterized by Mahāyāna ideas, the text ends with the statement that the author of this *sūtra* attains *Arahatship*. Thus, it is noteworthy that some authors use both Mahāyāna and Theravāda ideals without any distinction.

Ho-Beop also pointed out very clearly regarding the Theravāda - Mahāyāna admixture of Buddhism on the basis of the code of Discipline of the *saṅgha*–Sekhiyas (Beop, 2010:253 - 256). The primary objective of the sekhiyas is to regulate the day to day living of monks with regards such basic needs such as dressing robes, eating, traveling, preaching, easing themselves and other behavioral patterns. Beop profoundly compared sekhiyas (Training) in the Suttavibhaṅga used by Theravāda *saṅgha* with the Caturvarga *vinaya* of Dharmagupta which is used by the Korean *saṅgha* and pointed out the way that

the Theravāda code of Discipline was influenced by the new code of Discipline with regard to sacred objects which were in vogue by the advent of Mahāyāna. There is no evidence to prove that the Buddhist thūpās and the Buddha statues were in existence at the time of the Buddha. They were in vogue by the advent of Mahāyāna and the teachers added the corresponding sekhiyas to fit into the environment.

Even in the Theravāda Pāli chronicles, the *Dīpavaṃsa* and *Mahāvāṃsa*, and in measured contrast to the earlier Pāli *Nikāyas*, the Buddha is imagined in ever more spectacular ways, stressing his superabundant capabilities and character, accepting certain Mahāyāna ideas. Among the vast amount of indications, the practice of merit-transfer, various cult practices and even *Dhārani*, have been found in Theravāda Pāli chronicles.

The Pāli Chronicles such as the *Cūlavāṃsa*, *Nikāyasangrahaya* and *Saddharmaratnākāraya* state that the commencement of the practice of honouring the *Dharmadhātu*, among the Sri Lankan Buddhists goes back to at least the sixth century onwards. According to the *Cūlavāṃsa*, in the twelfth year of king Silākāla (530 CE), a merchant who visited the city of Kāsi (India) brought back the *Dharmadhātu* and presented it to the king (*Cūlavāṃsa*, XLI, vs. 37-41; *Nikāyasangrahaya*, 19-20). The king honoured it and placed it in the *Vehera* Jetavana monastery and performed a festival once every year for its honour (*Cūlavāṃsa*, XLI, vs. 37-41). According to the description given in the *Saddharmālaṅkāraya* (13th century CE) a certain king named Kassapa enshrined the *dharmadhātu* in the Abhayagiri *stūpa* when he rebuilt it (*Saddharmālaṅkāraya*, 333). Also this text informs us that *dharma chaitya* was included among the five different classes of *stūpas* (*Saddharmālaṅkāraya*, 298-333).

In this context, it is noteworthy, that the word *Dharanighara*, is also found in the Sri Lankan literary sources. The word ‘*Dharanighara*’ is used for the house for the performance of the practices for *dharma* and *dhārani* in honoring relics. According to the description given in the *Cūlavāṃsa* the building named *Dharanighara* was built for the performance of these incantations by king Parakramabahu I (1153-1186 CE.) (*Cūlavāṃsa*, LXXIII, v. 71). It is still impossible to find out whether the *Dharanighara* is indigenous to Sri Lankan Buddhist architecture or derived from elsewhere. It is interesting to note that an attempt has been made by Chandra Wikramagamage to identify the type of building which was used for the performance of *dharma* and *dhārani* relics, with the building named ‘*vataḍāge*’ in Polonnaruwa, Tiriyāya and Medirigiriya (Wikramagamage and Kusumoto, 2008: 22-23). The *stūpa* at Udayagiri in Orissa is very similar to this type of building but no comparative studies have been done so far.

However, it is of interest to note that the *Dīpavaṃsa* is the earliest source to refer to this which shows that *Dhamma-kāya* of the Trikāya concept was known to Sri Lanka soon after it came to being. The *Dīpavaṃsa* clearly mentioned that the teaching of the Buddha look like the *Dhamma-kāya*, after it arranged at the First Council (*Dīpavaṃsa*, IV, v. 22).

The author of the *Saddharmaratanākaraya* (*Saddharmaratanākaraya*, 14-16) has drawn a certain amount of inspiration from his knowledge of Mahāyāna texts. It clearly shows his familiarity with the doctrine of Trikāya of the Mahāyānists referring to the Buddha as having a threefold body, i.e. *Rūpa-kāya*, *Dhamma-kāya*, *Nimitta-kāya*. The author further proceeds to explain these threefold bodies. *Rūpa-kāya* is said to be the human form of the Buddha which could be seen by all persons having the faculty of sight.

As described by Ho Beop:

“... the doctrine says that a Buddha has *threekāyas* or bodies: the *Nirmāna-kāya* or created body which manifests in time and space; the *Sambhoga-kāya* or body of mutual enjoyment which is a body of bliss or clear light manifestation; and the *Dharma-kāya* or Truth body which embodies the very principle of enlightenment and knows no limits or boundaries. The *Dharmakāya* symbolizes Tipitaka.” (Beop, 2010:252).

The Tri-kāya has been further described by Nandasena Mudiyanse as follows:

“... From the description of the *Dhamma-kāya* as given in this text, it may be conjectured that the reference is to the inner enlightened body or the *Dhamma* of the Buddha. The text says that to the ignorant it is formless, but to those who understand it, it has form. *Nimitta-kāya* is referred to as the state of *sopadisesa-nibbāna-dhātu*, which is visible only to the clairvoyant. It may be understood as the state of enjoying the bliss of Nirvāna in his living form. *Sunya-kāya* is described as his state in *anupadisesa-nibbāna-dhātu* i.e. bliss of Nirvāna after his passing away. It will be seen that the author was familiar with the doctrine of *Tri-kāya* of the Mahāyānists. *Rūpa-kāya* of his description appears to be identical with their *Nirmana-kāya*. The Mahāyānist theory of *Dharmma-kāya* may be compared with the description of *Dharmma-kāya* as given in this text. The remaining two *kāyas* seem to be an elaboration of the theory of the *Sambhoga-kāya*.” (Mudiyanse, 1967: 22-23)

This clearly shows that the Theravāda authors of Sri Lanka were familiar with the doctrine of *Tri-kāya* that were developed by the Mahāyānists.

The *Mañimēkalai* is an important Tamil text revealing Buddhist influence. It has been assigned dates varying from the sixth to the ninth century CE (Gunawardana, 2005: 72; Hikosaka, 1989: 62-72). ShuHikosaka clearly pointed out that the author of this book *Cāttanār* has been influenced by both Mahāyāna and Theravāda ideals (Hikosaka, 1989:62-72). There are many similarities in the structure, techniques and the religious practices between the *Mañimēkalai* and Mahāyānist concepts and practices (Hikosaka, 1989: 71).

Pirit-chanting is a very popular ceremony among the Theravāda Buddhists of Sri Lanka and most of the South East Asian countries. As the term itself implies it means safety (*piritta*-protection), the ceremonial recital of which is regarded as capable of warding off all forms of evil and danger (*vipatti*), including disease, the evil influence of the planets, evil spirits etc (Kariyawasam, 1995: 32-41). These extracts are found collected and arranged in a particular order in the Book of Paritta or *pirit-pota* (*Piruvana-pothvahanse*) and it contains 27 *sūtras* as Ratana-pirita, Maṅgala-pirita, Metta - pirirta, Mōra - pirita, Jaya -pirita, Sivali - pirita etc. Most of these extracts clearly show the influences of Mahāyana and Tantric practices.

The Mahā – mayuri - dhārani is used by the Mahāyānists as a protection against infectious diseases and serpents (Mudiyanse, 1967: 22-23). It is one of the five protective charms (*dhāranis*) of the Mahāyānists. The Mōra-pirita (*Piruvana -pothvahanse*, 20-21) used in Sri Lanka, is similar to the Mahā - mayuri-dhārani. The Gini-pirita, (*Piruvana -pothvahanse*, 255) used in present day Sri Lanka is much like a *dhārani* of the Mahāyānists. The word “*dhārani*” occurs twice in the text. Jinapañjaraya, (*Piruvana -pothvahanse*, 249) Jaya-pirita (*Piruvana -pothvahanse*, 254) Sivali - yantraya (*Ibid*, 274) and Ratana-yantraya, (*Piruvana-pothvahanse*, 272). They have been probably composed as a result of the influence of Tantric Buddhism. In the Jinapañjaraya occur the words “*etthantareatthanatha bhavanti*”. *Attha-nātha* is the eight Nāthas who may be the same eight forms of Nātha quoted in the *Sāriputra*. The prevalence of such practices may perhaps be due to the influence of Tantric Buddhism.

Conclusion

Finally, one cannot help admiring the manner in which monks, belonging to diverse *Nikāyas* and (sects), adherents of Theravāda schools as well as Mahāyānists foregathered at one place, under one roof, to discuss and study comparatively, harnessing a wide spectrum of intellectual attainments to arrive at conclusions in a totally studious atmosphere, thereby widening their horizons of knowledge. Within this exercise, it is obvious that narrow differences such as Theravāda or Mahāyāna had been ignored for, under such circumstances, such divisions must have appeared as trivial and irrelevant. Thus, it is significant that philosophically Theravāda and Mahāyāna or Tantrayāna traditions are represented in clear opposition but not in a practical sense. So, it can be clearly suggested that the Theravāda – Mahāyāna distinction of the studies of history of Sri Lankan Buddhist culture is irrelevant.

Reference

Primary Sources

Cūlavamsa, (1925 & 1929). tr. Wilhelm Geiger, Oxford: P.T.S.

Dīpavamsa, (1982). (1879 1st publication) ed. and tr. H. Oldenberge, New Delhi: Asian Education Services.

- Mahāvamsa*, (1934). (1908, 1912) tr. by Wilhelm Geiger, Oxford: London, P.T.S.
- Nikāya Saṅgahaya*, (1960). ed. D.O.R. Samaranayake, Colombo.
- Piruvānā-poṭhvaḥanse*, (1994). ed. Attudawe Siri Rahula Thero, Colombo: The Buddhist Research Foundation of Ithaiwan.
- Saddharmāṅkārā*, (1934). ed. Bentara Saddhatissa, Panadura.
- Saddharmarathnākara*, (1912). ed. K.L. Dharmakirithi, Colombo: Viddhabhushana Printing Press.
- The Vinaya Pitakam*, (1935). ed. H. Oldenberg, London: Williams and Norgate, Vol. II.
- Vamsatthappakāsini* or *Mahāvamsa tīkā* (1935). ed. G.P. Malalasekera, London: P.T.S, Vol. I & II.

Secondary Sources

- Bechert, Heinz and. Gombrich, Richard F. (1984). *The World of Buddhism*, London: Thames and Hudson.
- Bechert, Henz (1973). 'Notes on the formation of Buddhist sects and the origins of Mahāyāna,' in *German scholars of India Contribution to Indian studies*, Weranasi: Chowkhamba Sanskrit series.
- Bhattacharyya, N.N. (1981). *History of Researches on Indian Buddhism*, New Delhi: Munshiram Manohar Lal.
- Coomaraswamy, A.K. (1927). 'The Origin of the Buddha Image,' in *The Art Bulletin*, Vol. IX.
- Cohen, S. (1995). 'Discontented Categories: Hinayāna and Mahāyāna In Indian Buddhist History' *Journal of the Academy of Religion*, Vol. LXIII, No. 1.
- Dutt, N. (1998 - 1st edition 1978). *Buddhist Sects in India*, Delhi: Motilal Banarsidas.
- Gombrich, Richard F. (1988 a). *Theravāda Buddhism: A Social History from Ancient Benares to Modern Colombo*, London: Routledge and Kegan Paul.
- Gombrich, Richard F. and Obeyesekere, Gananath (1988 c). *Buddhism Transformed: Religious Change in Sri Lanka*, Princeton: Princeton University Press.
- Gunawardana, R.A.L.H. (1979). *Robe and Plough: Monasticism and Economic Interest in Early Mediaeval Sri Lanka*, Tucson: University of Arizona Press.
- Gunawardana, R.A.L.H. (2005). 'The World of Theravāda Buddhism in History,' *Dhamma-Vinaya: Essays in Honour of Venerable Professor Dhammavihari (Jotiya Dhirasekera)*, Colombo: Sri Lanka Association for Buddhist Studies,.
- Hettiaratchi, S.B. (1996). 'Buddhist Missionary Activities in Ancient Sri Lanka,' in P. Soratha and Lakshman Perera eds. *Hammalava Saddhatissa Commemoration Volume*, London: Sri Saddhatissa International Buddhist Centre.
- Ho-Beop, (2010). 'Some Sociological problems of Origin and Evolution of Vinayapitaka,' in Preshanta Perera, ed. *Festschrift for Professor S.B. Hettiaratchi*, Nugagoda: Sarasavi publisher.

Joshi, Lal Mani (2002) (1967 1st publication). *Studies in Buddhist Culture in India, (7th century and 8th century A.D.)*, Delhi: Motilal Banarsidas.

Kariyawasam, A.G.S. (1995). *Buddhist Ceremonial and Rituals of Sri Lanka*, Kandy: Buddhist Publication Society.

Lamotte, E. (1984). 'Mahāyāna Buddhism,' in Heinz Becart and Richard F Gombrich eds. *The World of Buddhism*, London: Thomas and Hudson.

Mudiyanse, Nandasena (1967). *Mahāyāna Monuments in Ceylon*, Colombo: M. Gunasena & Company.

Obeyesekere, Gananath (1963). 'The Great Tradition and the Little in the Perspective of Sinhalese Buddhism,' *The Journal of Asian Studies*, Vol. XXII, No. 2, Feb.

Paranavitana, S. (1944). 'Nagapat)am and Theravda Buddhism in South India, *Journal of the Greater India Society*, Calcutta, Vol. XI.

Redfield, Robert (1956). *Present Society and Culture*, Chicago: University of Chicago

Vogel, J. Ph. (1929-30). 'Prākit Inscriptions from a Buddhist site at Nagarjunakon)da,' *Epigraphia Indica*, Vol. XX.

Department of
Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka

The Journal of Studies in Humanities

Volume 4 (II) 2018

Persians in the Indian Ocean around 6th Century A.D: Special Reference to the Sri Lankan and Persian trade Relations

Rohitha Dasanayake

Department of History, Faculty of Arts, University of Peradeniya, Sri Lanka

Email: kmrdasanayaka@yahoo.com

සංකේපය

ක්‍රි.ව. හයවන සියවසේ තත්වය ගැන කොස්මස් දක්වන අදහස් ශ්‍රී ලංකාව හා පැවැති ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳාමෙහි ස්වරූපය පිළිබඳ පැහැදිලි විනයක් ගොඩනගා ගැනීමට හේතු වෙයි. එසේ ම එය වඩාත් වැදගත් වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ එම තත්වයන් අරාබීන් ශ්‍රී ලංකාව කෙරෙහි දැඩිව අවධානය යොමු කිරීමට හේතු වන තත්වයක් තේරුම් ගැනීමට මග පාදන බැවිණි. විශේෂයෙන් පර්සියානුවන්ගේ ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාකාරිත්වය ආරාබීන්ගේ ප්‍රවේශයට බෙහෙවින් දායක වීම මෙහි දී වැදගත් කරුණකි. පර්සියානුවන්ගේ ශ්‍රී ලංකාවේ වාණිජ කටයුතු බටහිර ආසියාව හා ශ්‍රී ලංකාව අතර පැවැති වාණිජ සබඳතා තහවුරු කිරීමට දායක වූ අතර අනෙකුත් බටහිර ජාතීන්ගේ පැමිණීම ද ඉක්මන් කරනු ලැබීය. පර්සියානුවන් විසින් මෙකල සුවිශේෂී ගරුත්වයකින් සලකන ලද අශ්වයන් ගෙන ඒම අතින් ශ්‍රී ලංකාව ප්‍රසිද්ධියක් උසුලනු ලැබීය. විශේෂයෙන් අනෙකුත් ඇත පෙරදිග රටවලට අශ්වයන් ගෙන යනු ලැබුයේ ශ්‍රී ලංකාවට ගෙන ඒමෙන් අනතුරුව ය. කොස්මස්ට අනුව ඉන්දියානුවන් ශ්‍රී ලංකාව 'සිලේදිබා' යනුවෙන් හඳුන්වා ඇති අතර ජේගන්වරු (Pagans) එය 'තැප්‍රොබෙන්' යනුවෙන් ව්‍යහාර කර තිබේ. එය ස්ථාන ගත වී ඇති ආකාරයේ කේන්ද්‍රීය ස්වභාවය නිසා මෙම දිවයින ඉන්දියාවේ සියළු පෙදෙස්වලින් හා පර්සියාවෙන් මෙන් ම ඉතියෝපියාවෙන් පැමිණෙන නැව්වලට විශිෂ්ටත ම නැවතුම් වරායයන් සපයනවා පමණක් නොව එය ඊට ම අයත් නැව් රාශියක් ම විදේශ වරායවලටත් පිටත් කළ බව කොස්මස් වැඩිදුරටත් සඳහන් කරයි. ඉතියෝපියානුවන්ගේ පැමිණීම පිළිබඳව සඳහන් කිරීම මෙහි දී වැදගත් කරුණකි. බටහිර ප්‍රදේශවලට භාණ්ඩ ප්‍රවාහනයේ දී ඔවුන්ගේ ද අතරමැදි ක්‍රියාකාරිත්වය ඉන්දියන් සාගර වාණිජ කටයුතුවලදී වඩා පහසු තත්වයක් සැලසීය. ශ්‍රී ලංකාවේ මෙම කාලය පිළිබඳව කොස්මස්ගේ විස්තර පුරාවිද්‍යාත්මක සාක්ෂි මගින් ද තහවුරු වී තිබීම වැදගත් ය.

ප්‍රමුඛ පද: පර්සියානුවන්, ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳාම, ඉන්දියන් සාගරය, ශ්‍රී ලංකාව

Introduction

By this time Persian merchants were firmly rooted in the entrepôt trade in India and Sri Lanka. According to Cosmas in the 6th century A.D. Sri Lanka had been the main centre of commerce in the Indian Ocean and Persians were held in high esteem as respectable merchants in Sri Lanka. By this time, Sri Lanka obtained a firm position in the international commerce and trading system. Although not a commercial production centre, Sri Lanka became a supply and distribution centre of commodities and a main naval centre in the Indian Ocean; as such Sri Lanka became a reputed naval base with a well organized shipping system in the region. Consequently, the income generated being tremendous, it was properly invested in completing 60 irrigation systems and cultural monuments in Sri Lanka successfully (Gunawardana 1993:178-208 ; 1971: 3-27; 1984: 115-143; Premathilaka 1978: 61-74; 1987: 1-20; Dasanayaka 2002: 117-135.)

A good image of the trading activities with West Asia during this period emerges from the account of *Cosmas Indicopleustes* of the 6th century A.D.¹. This kind of brisk trade with West Asia was the very reason why the Arabs paid so much attention to Sri Lanka; especially the activities of Persians in the commerce with Sri Lanka made way for the Arabs. Further, because of the Persians' involvement with Sri Lankan commerce, all West Asian nations and Europeans too were attracted immediately to the Sri Lankan trade.

Cosmas says that this Sri Lanka is situated in the remotest of all Indian lands that it lies to the left of those who went to the Indian Sea beyond the Persian Gulf, and that the island was called by the Indians *Sielediba* and by the Greeks *Taprobanê*. He also states that the distance from *Taprobanê* to the China is much greater than the distance from the island to the head of the Persian Gulf. He says, due to its central position, the island is much frequented by ships from all parts of India and from Persia and Ethiopia and likewise sends out many ships of its own. He also adds that from China and other places east of Cape Comorin, (the "inner countries"), the island received silk, aloes, clove-wood, sandal-wood and other products, and these were again passed on to the western marts such as Male, Kalliana, and Sindhu, Persia, the Himyarite country, and Adoulis. The island receives imports from all these and passes them on to the ports in the east, and, at the same time, exports its own produce in both directions (The Christian Topography of Cosmas, an Egyptian Monk 1897 : 364-372; Cosmas Indicopleustes, The Christian Topography 1909: 322; Nilakanta Sastri 1942: 88)

From this account it is evident that the island took an active part as an entrepôt trade centre in international trade at this time, especially trade with West Asia. This evidence of

1 Cosmas was surnamed Indicopleustes, i. e. "Indian Navigator." He was probably an Egyptian Greek. After a long career in overseas trade he became a monk and devoted the rest of his life to writing theological works. One work of his which has come down to us is the Christians Topography, in twelve books. Book XI of the Topography, contains a description of the island of Sri Lanka.

Cosmas is also attested by Procopius the Roman historian who was a near contemporary of Cosmas. According to this writer, the Persian merchants bought their wares of silk from Indian merchants who brought them to Ceylon (Dewing 1906: 9-13) But there is evidence that Persians came to Sri Lanka even before Cosmas' time. According to Fa-hien (A.D. 414) there were many *Vaisya* elders and *Sabaeans* (Hussein 2007: 3) (*Sa-Bo*²) merchants whose houses were stately and beautiful (A Record of Buddhist Kingdoms: Being an Account by The Chinese Monk Fa-Hien of His Travels in India and Ceylon A.D. 399-414 1971: 68; The Travels of Fa-Hien 1886 :104; Travels of Fah-Hian and Sung-Yun-Buddhist Pilgrims from China to India 400 A.D. and 518 A.D. 1869: 149-64)

Cosmas does not tell us what the products were, apart from the precious stone which he calls the hyacinth. In fact, according to Cosmas, Sri Lanka in the 6th century A.D. was the most important entrepôt and the Persians occupied a privileged position here because they brought horses (a commodity of great prestige) into the country, and further says the island now became the terminus of western navigation in the Indian Ocean. Because of the strategic location of this Island and the natural harbour, ships arriving from all parts of India, Persia and Ethiopia could be anchored safely while many ships sailed to foreign harbours from here. Cosmas has described this very vividly. It is important to note that the arrival of Ethiopian ships and transporting many commodities to western parts of the world as intermediate agent made the Indian Ocean a busy high way of trade and commerce.

It was possible here to exchange their wares with the cargoes brought from further east. O.W. Wolters argues that the Persian shipping went no further than Sri Lanka in the fifth and sixth century, and that the Malay ships monopolised the trade in western luxury goods with China (Wolters 1967: 74) In the seventh and eighth centuries one hears of Persians sailing beyond Sri Lanka, but there is no evidence to show that this took place in the time of Cosmas (Weerakkody 1981:120; Comes 1966:7-24) If Persian ships had been sailing beyond Sri Lanka, the island would not have been so famous as an entrepôt at that time. But Cosmas knew from the experience of his own time that the situation was really that "this Siedidiba is "mediatrix" (Sri Lanka in the centre) (Ibid) in the great eastern trade routes by sea; then, 'he repeats, "placed, as one may say, in the centre with regard to India, and possessing the hyacinth-producing region, it receives imports from all the seats of commerce and in turn exports to them, and is thus itself a great seat of commerce'. But, as it is emphasized in the introduction, during Cosmas' time, Sri Lanka played a great role in the Indian Ocean as an entrepôt trade centre from ancient times and Cosmas's information is in addition to this. But when discussing the beginning of Sri Lankan and West-Asian relations, his account is the most important source.

2 The phonetic values of the Chinese characters being as and vabo or bha-These Sabaeans evidently refer to the Arabs of the southern Arabian Peninsula whose origin is traced to one Saba, a descendant of Joktan (Arabic Kahtam) who in turn descended from , the Shem, the progenitor of the Semitic peoples.

Cosmas narrates with vividness and enthusiasm the adventures of his friend Sopatros who, having gone to the island on business, and having been granted audience with the king at the same time as the Persian ambassador, convinced the king of the superiority of the Romans (that is the Byzantine empire) over the Persians by offering a comparison of the coins of the two nations. This is how he reports the incident:

“Anyway, one of the business people from here, named Sopatros, who has been dead for the last 35 years, to my knowledge, once reached the island of Taprobanê on a business venture, when the ship from Persia had just cast anchor there. So the people from Adoulis, and Sopatros with them, disembarked, as did the people from Asia, with whom there was a Persian envoy also. Then, as was the custom, the local magistrates and the tax collectors welcomed them and took them to the king. The king welcomed them, received their salutations, and told them to sit down, and then he asked, ‘How are your countries, and how things are getting on there?’ ‘Nicely’, they replied. Then, in the general conversation the king put the question, ‘Which of your kings is the greater and the more powerful?’

“The Persian got his word in first and said, ‘Our king is the more powerful, the greater, the richer, and he is the King of Kings. Whatever he wills, he is able to put into effect.’ Sopatros kept quiet, and then the king said, ‘What about you, Roman? Haven’t you anything to say?’ And Sopatros replied, ‘What can I say after these statements of his? If you want the truth, you have got both kings here. Have a look at each of them, and you can see which is the more glorious and powerful.’ On hearing this, he was astonished, and asked, ‘Are the coins of both kings here?’ He replied, ‘You have the coins of them both, the *nomisma* of the one, and the *drachma* (that is the *miliarision*) of the other. Look at the image on each of them and you will see the truth.’

“The king praised and commended the idea and ordered both coins to be produced. Well, the *nomisma* was of gold, brilliant and of shape, for the coins which are exported are specially selected, whereas the *miliarision*, to put in a nutshell, was of silver, and that was enough to rule out any comparison with the gold coin. The king turned both coins over and inspected them, and, full of praise for the *nomisma*, he said, ‘Truly, the Romans are glorious, powerful and wise (The Christian Topography of Cosmas, an Egyptian Monk 1897: 363-373; McCrindle 1901:160-66; Yule 1913 :222-231; NilakantaSastri :86-92; Weerakkody 1981: 120; Weerasinghe, Goonetilleke and Abeysingha 1986: 447-463; De Silva and Kiribamune 1987: 21-32)

Cosmas had recorded that incident directly from Sopatros or from his men, while details of Sri Lankan information were also obtained from other reliable sources. As such many believed his recordings. According to this information, during that period, although Roman kings were mighty and more powerful, Sri Lanka had a better trading system with

the Persians. This had to be accepted. In the time of Cosmas, Persia was more powerful than during the Sopatros period (Tennent 1859: 542) Sassanid activity in the Indian Ocean, the Arabian Peninsula and the Indus valley is best known from the last century before the Hijrah³, when the Byzantines made efforts to break the Sassanid hold on the India trade. It can definitely be said that the Sassanids, taking over commercially where the Romans and Greeks left off, developed into a major Indian Ocean power, and that the Persians did not leave much room to their Byzantine-Ethiopian rivals, for, as Procopius writes, “the Persian merchants always located themselves at the every harbour where the Indian ships first put in (since they inhabit the adjoining country) and are accustomed to buy the whole cargoes.” (Wink :50)

This much is clear; in the centuries preceding the advent of Islam there was persistent and intense commercial rivalry between the Sassanids and the Byzantines, and that such rivalry acquired outspoken political and ideological dimensions which were manifest from Syria to Sri Lanka. As it is mentioned above, during the long reign of king Nushirvan (A.D. 531-579), Persia vastly strengthened her position all over West Asia. The decline of the Himyarite kingdom on the one hand and the growing interest of the Persians in the navigation of the Arabian sea (Ahamed 1978:81) on the other affected Arab trade relations with South Asia, and caused the transfer of the immemorial traffic between India and Egypt into the hands of Persia.

Thus, in the century before the rise of Islam the Persians were supreme in commercial activities in the Indian Ocean. Their ships frequented harbours of India and Sri Lanka (Mantai). Though the Arabs were well known as traders in Asia long before the birth of Islam, the Persians had been trading with China and the far eastern countries even earlier than the Arabs. Besides, Persian interests in the island can be traced back to at least a century and a half earlier (Wolters 1967: 80)⁴, for it is learnt from Chinese sources that as early as A.D. 380 a Persian king asked for the hand of the daughter of a king of Sri Lanka and sent a gold bracelet as a present (Ibid :81)⁵ As Cosmas said, there is no doubt Persians kept Sri Lanka as a notable centre for their trading activities.

3 The emigration of the Prophet from Meccato Yathrib (later called *Madinat an-Nabi*, the “City of the Prophet” or Medina) at the end of September in 622. The Hijrah took place in the year 622, at the end of the September, probably on the 17th. Sixteen years later, in 637, the Caliph ‘Umar formalized the Prophet’s custom of dating event from the Hijrah, the moment of the establishment of the first Islamic state. Thus, the year of the Hijrah became the first year of the Islamic era.

4 The following passage appears in the *T’aiyülan*: ‘The *T’angtzü* states: *Shih-tzü* country (Sri Lanka) produces cinnabar, mercury, *hsün-lu*, turmeric, storax, costus, and such perfumes.’ According to the *Sui shu* the author of the *T’angtzü* was the Taoist T’angP’ang, who lived under the Wu dynasty(122-280).*Shih-tzü* is the name used by FaHsien for Sri Lanka at the beginning of the fifth century.

5 The fragment comes from Liu Hsin-ch’I’s (A.D.380) *Chiaochou chi*: The *Po-ssü* (Persian) king asked for the hand of the daughter of the king of *Ssü-t’iao* (Sri Lanka) and sent a gold bracelet as a (betrothal) present.

In the 5th century A.D. the Sassanian emperor had an ambassador in the Royal council of the king of Anuradhapura. This is an evidence of the Sri Lankan diplomatic relationship with West Asia. According to historian Ibn Miskawaih (A.D. 1029 A.D.), among the kings of Asia and Byzantium who presented themselves at the court of this illustrious Sassanian Emperor with their delegations, there was also the king of Sarandib who had come with precious gifts (Imam :173) Whoever, it is not clear whether the king himself was present or an emissary represented the king. Al-Beruni (A.D. 1048) also refers to a dispatch of a diplomatic mission along with ten elephants, two hundred thousand pieces of teakwood,⁶ and seven divers (of pearls) sent by Sarandib to Khusraw Nushirvan (*Kitāb al Jamāhir fi Marifat al Javahir* 1908: 71; Imam: 173) Al-Beruni was considerably a well educated historian on Asia and furnished reliable details on historical events-and, therefore, what he referred to here could be the same royal delegation. Mahmud Gardizi who flourished in the middle of the eleventh century A.D. also confirms in his *Zain-ul-Akhbar* or “Glorious Chronicle” that the king of Sarandib had sent valuable gifts and good wishes to the Sassanian emperor (Imam:173)

But Gardizi records a fact which has not been mentioned either by Al-Beruni or Ibn Miskawaih that some emissaries of king Nushirvan also visited the Sarandib island. The exact time has not been recorded. King Nushirvan had a long reign of 47 years, (A.D. 531-579) during which period there were six kings in Sri Lanka. Silakala (A.D. 518- 531) Dhatapiboothi (A.D. 531), Moggallana II (A.D. 531-551), Kithsirimegha (A.D. 531-569), Mahanaga (A.D. 569-571), and Agghabodhi (A.D. 571-604). Therefore, the above mentioned visit of the emissaries could have been during the reign of one of those kings. The Sri Lankan king at that time had sent 7 divers or royal pearl collectors to Iran to be employed in the Persian Gulf pearl-fishing, because the Iranian emperor had been highly impressed by the abilities of these divers collecting pearls. They were assigned to serve in the Gulf bay area with the permission of the king of Iran. Al Tabari (A.D. 839-923) has recorded that the emperor of Iran, Nushirvan, had sent an army or fleet to Sarandib and collected valuable gems and other products (Goeje 1903: 90; Whitehouse and Williamson 1973: 29-49; Colles 1969: 10-47; Tibbetts 1957: 6-7,9) However, Ahmad Nafis is of the view that the Persians acted aggressively in Sri Lanka (Nafis 1945: 225)

Andre Wink and Auguste Toussaint mention that a second fleet was also sent to Sri Lanka in the reign of Khusro I (Wink: 51; *History of the Indian Ocean* 1966: 45) Hanza d' Ispahan, in his chronicles written in the middle of the tenth century, says Chosroes Nourschirvan, the celebrated Persian monarch, invaded Sarandib in the year A.D. 650 (Rifles 1876:233) But there is no evidence to this, and especially there is no mention in Sri Lankan chronicles regarding an invasion by Persians. Therefore, Al Thabari's declaration may be taken as an exaggeration or boasting of Iran. The close relationship of Persians with the Royal council of Anuradhapura had an impact on the Arab-Sri Lanka connections. Although the Arabs had some connection with Sri Lanka earlier, this made them improve the relations much more

6 May be 2500, ornamental articles made of teak wood carvings

vigorously. However, when considering the West Asian relations with Sri Lanka, before the Arabs were able to capture the trade relationship, the Persians were closely related to Sri Lanka through sea-trade.

Cosmas further attests that there were Persian settlements in the island. According to him, it seems that there was a Persian church and that the presbyter was appointed from Persia⁷. This, by the way, is the only authentic record of the existence of Christianity in ancient Sri Lanka prior to the arrival of the Portuguese. However, legendary claims cannot always be substantiated. There was, for instance, a curious tradition that the island was visited and converted by a eunuch of Candace, the Queen of Ethiopia, and he, along with St. Thomas the Apostle, were put forward in the time of the Portuguese rule as rival claimants to the sacred footprint on Adam's Peak (Rifles: 95; Weerakkody 1981:111). It is also sometimes alleged that there was a monastery of St. Thomas in the island in the middle of the fourth century. So far, it has not been possible to establish the truth of any of these stories. Many Indian scholars insist that St. Thomas did reach South India in the time of king Gundaphar identified with Gondopharnes (HimanshuPrabha Ray :185) and attained martyrdom on a mountain outside the city (near Madras) (Abraham 1988:17). Certainly there is evidence of the presence of the Christians in South India from at least A.D. 300(Pearson :59). In fact, some of the Nestorian (Loewe 1971-1972:166-169)⁸ tomb-inscriptions in India have been dated as early as A.D. 547 around which time Cosmas was writing (Weerakkody :111). One of these stone panels is preserved in the church of St. Thomas near Madras (Hodivala 1995:12-13), while others have been found in the state of Kerala (Zachariah 2006:Ch II) in the churches of Kottayam, Murrucira, Katamaram and Alanga (HimanshuPrabha Ray: 186). The original text, however, is preserved in the epitaph at Madras (HimanshuPrabha Ray:186; Langfeldt :32-60).⁹ This evidence leads us to conclude that the Christian church set up in Sri Lanka primarily met the religious needs of the Persian community settled there. (probably near the Mantai port city in Anuradhapura). The discovery of a similar stone panel with a Nestorian cross at Anuradhapura in Sri Lanka in 1912 has also lent support to the view that they dwelt in the city (RamanathanAyyar 1924:188-196; Archaeological Survey of Ceylon 1924:51-52). But it must be pointed out that the cross cannot be dated to the time of Cosmas. D.P.M. Weerakkody correctly assumes, 'the cross may date to a time before the fall of Anuradhapura in the 11th century A.D. but it cannot serve as evidence for the location of the Christian "church" mentioned by Cosmas' (Weerakkody :113) However, the fact that contact was maintained with Persia is in harmony with the extensive sea trade that existed from the Gulf to Malabar and Sri Lanka.

7 He was also the Bishop of India

8 According to story,told by Procopius and Theophanes of Byzantiyan, two monks who were probably Nestorians had brought some silk-worm eggs to Justinian's court, hidden in the staves which they carried; this allegedly occurred c.550.

9 The presence of Christians remains in the archaeological record from the Persian Gulf (at al-Qousour on the island of Failaka) further reveals Christianity in this period.

The relations with Persia is also testified by numismatics; the silver Larins or fish-hook coins of Persia and the gold seraphins of Ormuz on the Presian Gulf have been found in Sri Lanka (Nicholas and Pranavitana 1961:322). Among the materials in recent excavations which can be attributed to Persian origin, there were: a Partho-Sassanian pitcher from Jetavanarama from the citadel in Anuradhapura (Fernando: 68). Besides large quantity of Sassanian-Islamic ceramics (British Archaeology Report 1989; Whitehouse 1996: 339-349; HimnshuPrabha Ray 2003: 87)¹⁰ and a baked-clay bulla with three impressions of the Sassanian period have been found from Mantai (Carswell 1991: 197-203; HimanshuPrabha Ray:186) . Bopearachchi notices that when defining the design of the interior city, the royal pleasure gardens and the palace, the ancient site of Sigiriya was, to a certain extent, influenced by Persian architectural tradition (Bopearachchi 1996: 72; Allchin and Allchin 1997: 377-391; Multi-Disciplinary International Conference on the Occasion of 50th Anniversary of Independence of Sri Lanka 1998:23-25). By publishing three coins of Yezdigerd 1 (A.D. 397-417), Codrington (Codrington 1924:30) puts forward a hypothesis according to which occasional finds of small copper coins among the ‘third brass’ show the dealings of Persians in Sri Lanka. Apart from that, there are three more Sassainian coins which further support these relations. The interesting thing is, one of these coins belong to the king Nushirvan period. All of them bear the same obverse and reverse types: bust surmounted by crescent/ fire alter with flames and two attendants.

The first coin is of Xusro I (A.D.532-579), of the year 16, mint AYR

The second is of Hormizd IV (A.D.579-590), of the year 10, mint BBA

The third is of Xurso II (A.D. 591-629), of the year 6 (Bopearachchi 1996:72

Fig.1
Persian pottery

It would seem that with the decadence of the Sassanian empire, the Muhammadan Arabs began to reach the Malabar coast and Sri Lanka, and it can be ascertained that a great number of literary sources and inscriptions, archaeological artifacts, such as ceramics and especially coins testify to the presence of Muslims in the island as early as the 7th century A.D.

10 Archaeological excavation conducted at Siraf port in the Persian Gulf indicates that Siraf played an active commercial role in the Sassanian Period.

References

A Record of Buddhist Kingdoms: Being an Account by The Chinese Monk Fa-Hien of His Travels in India and Ceylon A.D. 399-414, (1971), (trans.), And Annotated with a Korean Recension of the Chinese Text by James Legge, Oriental Publishers, Delhi.

The Christian Topography of Cosmas, an Egyptian Monk, (1897), (trans.), J.W. McCrindle, Hakluyt Society, Vol. 98, London.

The Christian Topography of Cosmas, an Egyptian Monk, (1897), (trans.), J.W. Mc Crindle, Vol. 98, Hakluyt Society, London.

The Travels of Fa-Hien, (1886), (trans.), James Legge, Oxford University Press, Oxford.

Travels of Fah-Hian and Sung-Yun-Buddhist Pilgrims from China to India 400 A.D. and 518 A.D., (1869), Translated from the Chinese Samuel Beal, Trubner and Co., London.

Abraham, M. (1988), *Two Medieval Merchants Guilds of South India*, Manohar, New Delhi.

Bopearachchi, Osmand, (1996), “*Seafaring in the Indian Ocean; Archaeological Evidence from Sri Lanka*”,

_____ (1997), “*Sea-borne and Inland Trade of Ancient Sri Lanka: First Results of the Sri Lanka*”, (French Exploratory Programme) in R. Allchin and B. Allchin (eds.), *South Asian Archaeology*, Oxford and IBH Publishing Co., New Delhi.

_____ (1998), “*Archaeological Evidence on Maritime and Inland Trade of Ancient Sri Lanka*”, *Multi-Disciplinary International Conference on the Occasion of 50th Anniversary of Independence of Sri Lanka*, February 23-25, Sri Lanka.

Carswell, J., (1991), “*The Port of Mantai*”, in V. Begley and R.D. de Puma, (eds.), *Rome and India: The Ancient Sea Trade*, University of Wisconsin Press, Madison.

Colles, B.E., (1969), “*Persian Merchants and Missionaries in Medieval Malaya*”, *Journal of the Malayan Branch of the Royal Asiatic Society*, Vol. XLII, Pt. 2.

Comes, Henry, (1966), “*Did Cosmas Come to India*”, *Indica*, Vol. 3, Heras Institute, Xavier’s College, Bombay.

Dasanayaka, Rohitha (2002), “*Irrigation Technology in Sri Lanka: A Historical Survey*”, (in Sinhala) in Daya Amarasekara and Rohitha Dasanayaka, (eds.), *Induwara* Vol. I (History), Ariya Publisher, Warakapola.

De Goeje, M.J., (1903), *Mémoires D’histoire ET de Géographie Orientales*, no. 3: Mémoires sur les migrations des Tsiganes à travers l’Asie, Brill, Leiden.

Fernando, M. Prickett, “*Durable Goods: The Archaeological Evidence of Sri Lanka’s Role in the Indian Ocean Trade*”, in *Sri Lanka and the Silk Road of the Sea*.

Gunawardana, R.A.L.H. (1993), “*Proto-Science and Technology in Pre-colonial South Asia*”, in S.A.I. Tirmizi, (ed.), *Cultural Interaction in South Asia: A Historical Perspective*, Harvard Institute of Historical Research,

_____ (1971), “*Irrigation and Hydraulic Society in Early Medieval Ceylon*”, ***Past and Present***, No. 53. Oxford University Press.

_____ (1984), “*Inter-societal Transfer of Hydraulic Technology in Pre-colonial South Asia: Some Reflections Based on a Preliminary Investigation*”, ***South East Asian Studies (Ionan Ajia Kenkyu)***, Vol. 22, No. 2;

_____ (1978), “*Hydraulic Engineering in Ancient Sri Lanka: The Cistern Sluices*”, in L.Premathilaka et.al.,(eds.), ***Senarath Paranavithana Commemoration Volume***, Brill, Leiden.

_____ (1989) “*The Ancient Sluice at the MaduruOya Reservoir: Experimentation in Sri Lankan Tradition of Hydraulic Engineering*”, in C.R.de Silva and Sirima Kiribamune, (eds.), ***K. W. Goonewarena Felicitation Volume***, Modern Sri Lankan Studies, Special Issue, Volume II-, Peradeniya.

Hodivala S.H., (1995), ***History of Indian Muslims: A Critical Commentary on Elliot and Dowson’s History of India As told by Its Own Historians***, Atlantic Publishers, New Delhi.

Hussein, Asiff, (2007), ***Sarandib: An Ethnological Study of the Muslims of Sri Lanka***, A.J. Prints (Pvt.) Ltd., Dehiwala.

Imam, S.A., “*Cultural Relation between Sri Lanka and Iran*”, ***Sri Lanka and the Silk Road of the Sea***.

Indicopleusts, Cosmas, (1909), ***The Christian Topography***, (ed.), E.O. Winsted, Cambridge University Press, Cambridge.

Langfeldt, J.A., “*Recently Discovered Early Christian Monuments in Northeastern Arabia*”, ***Arabian Archaeology and Epigraphy***, Vol. 5.

Loewe, Michael, (1971-72), “*Spice and Silk: Aspects of World Trade in the First Seven Centuries of the Christian Era*”, ***Journal of Royal Asiatic Society (Great Britain and Ireland)***.

McCrinkle, J.W., (1901), ***Ancient India as Described in Classical Literature***, Westminster, (Archibald Constable.

Nafis, Ahmad, (1945), “*The Arab Knowledge of Ceylon*”, ***Islamic Culture***, Vol. 19, Islamic Cultural Board, Hyderabad.

Nicholas C.W., and S. Pranavitana, (1961), ***A Concise History of Ceylon***, Ceylon University Press, Colombo.

Nilakanta Sastri, K. A. (1942), ***Foreign Notices of South India from Megasthenes to Mahuan***, University of Madras, Madras.

Procopius, (1906), ***Persian Wars***, (trans.), H.B. Dewing, Loeb Classical Library, London, Bk.1.

Ramanathan Ayyar, A.S., (1924), “*A New Persian Cross from Travancore*”, ***Ceylon Antiquary and Literary Register***, IX (4)

Ray, Himanshu Prabha, ***The Archaeology of Seafaring in Ancient South Asia***.

Suckling, H. John, (1876), ***Ceylon: A General Description of the Island, Historical, Physical, Statistical by an Officer, Late of the Ceylon, Rifles***, Vol. I, Chapman & Hall, London.

Tampoe, Moira, (1989) “*Maritime Trade between China and the West: An Archaeological Study of the Ceramics from Siraf (Persian Gulf) 8th and 15th Centuries A.D.*”, ***BAR (British Archaeology Report)***, International Series 555, Oxford.

Tennent, Emerson, (1859), ***Ceylon: An Account of Island Physical, Historical, and Topographical with Notices of Its Natural History, Antiquities and Productions***, Longman, Green Longman and Roberts, London.

Tibbetts, G.R., (1957), “*Early Muslim Traders in Southeast Asia*”, ***Journal of the Malayan Branch of the Royal Asiatic Society***, Vol. XXX, Pt. I.

Toussaint, Auguste, (trans.), June Guicharnaud, Routledge and Kegan Paul, (1966), ***History of the Indian Ocean***, London.

Weerakkody, D.P.M., (1981), “*Ancient Sri Lanka as Described by Cosmas*”, ***Sri Lanka Journal of Humanities***, Vol. VII

_____ (1986), “*Foreign Relations and Trade of Ancient Sri Lanka from Greek and Latin Sources*”, in S.G.M. Weerasinghe, D.C.R.A. Goonetilleke and A. A. Abeysingha, (eds.), ***Silver Jubilee Commemoration Volume of the University of Kelaniya***, Kelaniya.

_____ (1987), “*Sri Lanka and the Roman Empire*”, in C.R. De Silva, Sirima Kiribamune, (eds.), ***K.W Goonewardena Felicitation Volume***, University of Peradeniya, Vol.2, Nos.1 and 2.

Whitehouse, D., (1996), “*Sasanian Maritime Activity*”, in J. Reade, (ed.), ***The Indian Ocean in Antiquity***, Kegan Paul International, London-New York.

Whitehouse, David, and Andrew Williamson, (1973). “*Sasanian Maritime Trade*”, ***Iran: Journal of Persian Studies***, Vol. II.

Ray, H. Prabha, (2003), “*Enduring Relationship Maritime Contacts in the Western Indian Ocean*”, in N.N. Vohra, (ed.), *History, Culture and Society in India West Asia*, Shipra, New Delhi.

Wolters, O.W., (1967), ***Early Indonesian Commerce: The Study of the Origins of Śrīvijaya***, Cornell University Press, Ithaca, New York.

Yule, Hendry, (1913), ***Cathay and Way Thither***, Hakluyt Society, London, Vol. I

Zachariah, K.C., (2006), ***The Syrian Christians of Kerala: Demographic and Socio-Economic Transition in the Twentieth Century***, Orient Longman, New Delhi.

Department of
Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka

The Journal of Studies in Humanities

Volume 4 (II) 2018

Social contexts of Crimes in contemporary Sri Lankan Society

E. M. Samantha Ekanayake

Department of Social sciences, Faculty of Social Sciences and Humanities,
Rajarata University of Sri Lanka

Email: em.samantha.e@gmail.com

සංකල්පය

සමාජ වෙනස්වීම (Social Change) සමාජ විද්‍යාඥයාට අතිශය වැදගත් සංකල්පයකි. මන්ද සමාජ වර්ගව පිළිබඳ හදාරන සමාජ විද්‍යාඥයා සමාජ සංදර්භය වෙනස්වීම් මනාව ගලපා වර්ගව විග්‍රහ කිරීමට උත්සුක වන බැවිනි. එහිදී සමාජ ව්‍යුහාත්මක වෙනස්වීම් ඔස්සේ පුද්ගල හැසිරීම් රටාව තේරුම් ගැනීමත් අනෙක් අතට සමාජ වර්ගව සමාජ ව්‍යුහය වෙනස් කිරීම කෙරෙහි බලපෑම තේරුම් ගැනීමත් සිදුකරයි. කෙසේ වෙතත් වෙනත් සමාජයන්ට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලාංකීය සමාජය තේරුම් ගැනීම බහු සංස්කෘතික සමාජ සංදර්භය තුළින් සංකීර්ණ කොට ඇත. තත්කාලීන ශ්‍රී ලංකාවේ අපරාධවල සමාජ සංදර්භය නැමැති මෙම පර්යේෂණ පත්‍රිකාව ප්‍රාථමික හා ද්විතීක දත්ත මූලාශ්‍ර ඇසුරුකොට විශ්ලේෂණය කරන්නකි. මෙහිදී තත්කාලීන අපරාධ රැල්ලෙහි සමාජීය සංදර්භය තේරුම් ගැනීම සඳහා අපරාධ හා සාක්ෂරතාව, අපරාධ හා දරිද්‍රතාවය, අපරාධ හා විවාහක අවිවාහක බව සහ අපරාධ හා වයස ආදී විචල්‍යයන් මෙම අධ්‍යයනයේදී විශ්ලේෂණයට ලක්කෙරේ.

මූලාස පද: සමාජ සංදර්භය, පුද්ගල හැසිරීම් රටාව, අපරාධ, ශ්‍රී ලාංකීය සමාජය

Introduction

The sociologists have studied the changing of the social structure through the behavior pattern of the individual. On the other hand these social behavior patterns affect to change the social structure among this dual activity, there are regular and inverse relation. Therefore researchers paid special attention for independent and dependent variables. In related to other societies, context of Sri Lankan society is in quite complex. This complexity has been established by the, multicultural religious and multi-ethnic groups.

Criminologists endeavor to document patterns of crime in order to understand the nature and extent of crime. While the public regards many crimes as random acts, criminological inquiry has been showed that crime is not randomly distributed across individuals or groups.

Criminological research on the patterns of crime focuses on the relationship of criminal behavior to dimensions of time and space and dimensions of social structure. Hence, the Criminology has paid close attention to a variety of contextual and structural dimensions that underlie the basic patterns of crime.

Research Methodology

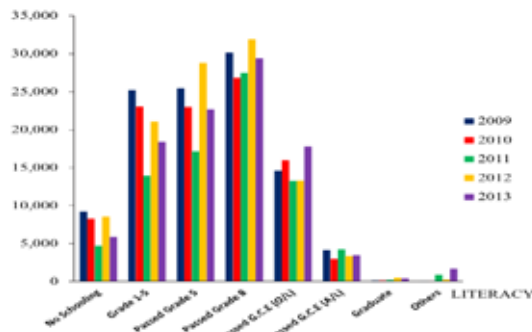
Therefore the main purpose of this paper was to analyze the complex variables such as Literacy, Poverty, and Marital status, with Crimes Trends and Patters in contemporary Sri Lanka. The characteristics of the prisoner were included in prison reports. Due to this prison reports used to realized economic background of the prisoners. More case studies depicted the correlation between the crimes and social background (Tittle, Villame and Smith 1978). However these studies were thoroughly criticized due to unable to analyze the social status conceptually (Braithwaite 1979). In spite of these criticizes social variables are the most suitable to understand social context of crimes. Hence, the researcher has used the available data of the prison department and the police administrative reports with the primary data to analyze the social context of crimes in contemporary Sri Lanka.

Results and Discussion:

1. Literacy and crimes

There were many studies have done to show the relation between crimes and the literacy. It was hypothesized that low level of education caused for crimes. This is only a hypothetic after the independent in Sri Lanka in related to the developed countries shows the education has developed certain extent. In 1946 literacy rate was 37.5 % and by 2012 it has rapidly increased up to 95.7% (Department of Census and Statistic 2012). In such a background, under mentioned graph depicts the relation between the crimes and the education in contemporary Sri Lankan society.

Figure: 1
Convinced Prisoners by Literacy 2009-2013

Source: Department of Prison

The graph elucidated the five year data from 2009 to 2013 and criminals were grouped according to their literacy qualifications. Crimes were fluctuated in every group within above period. Owing to the prison official crimes data it categorized into eight groups under educational levels. Such as No schooling, Grade 1- 5, Passed grade 5, Passed grade 8, Passed G.C.E. (O/L) examination, Graduated and others (Post graduate). In observation the relation between the crimes and education in Sri Lanka the most were reported Grade 8 groups and the others were Grade 1 - 5, Grades 5 and the O/L groups in respectively. Fifth and sixth groups were belonged to the No schooling and passed A/L examination groups. In crudely the most crimes rates were reported who passed Grade 8. Minimum crimes rate was reported who got through degree. To observe these states calculated compare with the population of each education level. The below table was calculated crimes rates according to education level per 100,000 populations.

Table: 1
Convicted Prisoners by Literacy in 2012, Crime rate per 100,000 populations.

Literacy	Population above 25 years	Convicted prisoners	Crime rate per population 100,000
No Schooling	561163	1920	342.15
Grade 1-5	2214793	5407	244.13
Passed Grade 5	1889721	5854	309.78
Passed Grade 8	2886830	8133	281.73
Passed GCE (O/L)	2303018	3834	166.48
Passed GCE (A/L)	1724574	1073	62.22
Graduate	358052	33	9.22
Other	112791	2137	1894.65

Source: Department of Prison

In 2012 owing to the table, there were 28,391 prisoners. According to the Department of Census and Statistic, highest proportion of population revealed that education level 24% were people who passed grade 8. Minimum was post graduates 1% of total population of country. One thousand eight hundred and ninety five (1,895) graduates represented per 100,000 populations. This was challenged to traditional crime hypothesis and these figures shattering away of it. In 2012 above 25 years old people were convinced prisoners among them post graduates. In 2011 two thousand two hundred fifty nine (2,259) were post graduates. In 2013 it increased up to 2,574 according to this statistics in related to 2012, four hundred and fifty seven (457) prisoners were increased, cause for this situation was the deviate the rule and regulation of the establishment cord apart from these were bribes and malpractices were discovered after the political party revolution or change. In Sri Lanka after the political changing these crimes appeared highly. The point of the classical criminalists (Southerland, 1940) crimes that done by high class people were not reported. They were deleted from official statistics. However these crimes were considered as unreported crimes. In a systematic study

of crimes by corporations, Sutherland presented a formal definition of white-collar crime as “a crime committed by a person of high social status and respectability in the course of his / her occupation”. In that sense these were white collar crimes. In Sri Lanka, in fact that if not comes new political party to power these crimes would be silence or unreported.

Apart from no schooling prisoners were three hundred and forty two (342) per 100,000 populations. And thirdly and fourthly there were reported Grade 5 and Grade 8 respectively and later Grade 1-5 reported. However 166 G.C.E (O/L) passed, 62 advance level passed and Graduates were reported. In relation to education and crimes in Sri Lanka shows that challenge the traditional criminological

Table: 2
Direct Admission to Training School According to Literacy

Literary	Year				
	2009	2010	2011	2012	2013
No Schooling	-	-	2	2	-
Grade 1-5	3	4	1	3	1
Passed Grade 5	1	5	7	3	5
Passed grade 8	8	23	18	8	23
Passed GCE (O/L)	6	-	-	-	-
Passed GCE (A/L)	8	-	-	-	-
Total	26	32	28	16	29

Sources: Department of Prisons

Reviewing focus our attention to this table figure out Grade 5 and Grade 8 passed were reported highest value during the time of 2009 up to 2013. In Sri Lankan society these groups have belonged to the minor staff in institution of government and private sector such as, sweepers, peons, and drivers. Some case studies revealed that these people obtained low salary. Although they imitate the high class people's life style (or pattern). Therefore their expectations were destroyed this was main cause for crimes of Grade 5 and Grade 8 rather than No schooling category.

2. Poverty and Crimes

There is a serious relation between the poverty and crimes. It is as old as the race. If the people were unable to fulfill their necessities by legal way it is a social deviant behavior. Researchers convinced this position caused to increase the crimes rate in the society. Though Sri Lanka has reached development in previous decades, but it does not show the reduction of crimes rate among poor people. I have deeply discussed this situation in the second chapter.

According to the above clarification poverty of Sri Lanka has been certain extent alleviated. Owing to the prison official data more than 50% of people imprisoned for default of payment of time. The poverty headcount index for 2012/13 was 6.7 and was decreased

from 8.9 in 2009/10. From 1990/91 to 2012/13 the long term overall poverty index has shown a downward trend. In 2012/13 approximately 1.3 million individuals were in poverty. For the previous survey year 2009/10 it was 1.8 million. This represents a 0.5 million decline from 2009/10 to 2012/13. The total poor households were 5.3 percent from total and it was approximately 0.3 million house-holds in 2012/13(Central Bank reports 2013).

Table: 3
Imprisonment for default of payment of fine 2004-2013

Year	Total Admissions of Convicted Prisoners	No. of Persons Imprisoned in Default of payment of Fines	Percentage to total Admissions
2004	26898	15666	58.2
2005	33034	16244	49.2
2006	28732	14723	51.2
2007	31306	15408	49.2
2008	33566	16868	50.3
2009	37872	19339	51.1
2010	32128	16061	50.0
2011	27018	15306	56.7
2012	28391	12045	42.4
2013	30760	16183	52.6

Sources: Department of Prisons

Above mentioned table depicts the percentage of imprisonment for default of payment of time. Therefore it is argued the large number of people imprisoned due to the poverty. They were unable to pay time, on the other hand majority of these were connected with the property crimes. In 2004, 58.2% imprisoned due inability of pay the time. In 2013 it became 52.6%. It shows directly affected the poverty for crimes.

To examine the connection between the crimes and the poverty, there are not statistics and income of criminals or offenders. However the income of the sentenced to death prisoners was reported. In table 4 depicts the income of sentenced to death prisoners 2009 - 2013.

Table: 4
Income of Sentenced to death Prisoners 2009-2013

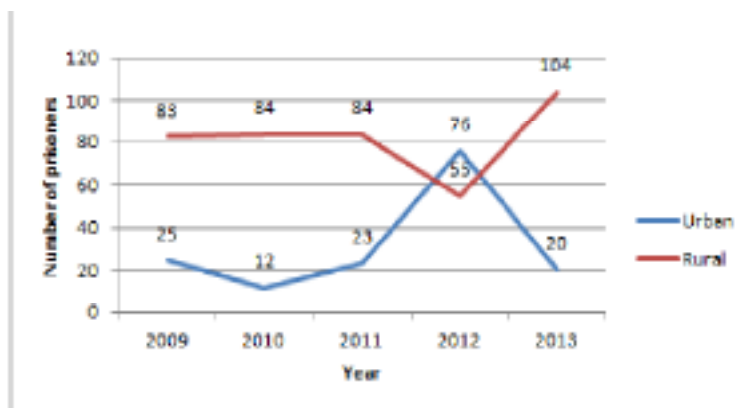
Income	Year				
	2009	2010	2011	2012	2013
Rs. 250 & under Rs. 300 per month	48	6	24	32	19
Rs. 300 & over	57	88	72	87	95
No income	3	2	11	12	10
Total	108	96	107	131	124

Sources: Department of Prisons

It is difficult to obtain true comprehension above income categorization. Because depicting the income level in five groups no sufficient. Due to this categorization it was difficult to understand reality the position of criminals. But According to Official Poverty line at national level of Sri Lanka for 2016 is Rs. 3961(15 \$US) (Department of Census & Statistics) and that logic all above prisoners sentenced to death were under the poverty line.

From day to day due to the poverty crime wave has gone up, it did not show the real income but poverty affects the crimes. In observation they connection between crimes and poverty residence also played a major role. Poverty in Sri Lankan society in related urban areas, rural areas depicted the highest rate. Under mentioned figure 2 shows the direct admission of prisoners sentenced to death according to residence from 2009 to 2013.

Figure: 2
Direct Admission of Prisoners sentenced to death According to residence 2009-2013

Source: Department of Prisons

Owing to the prison statistics from 2009 to 2013 admission of prisoners sentenced to death from the rural residence were upper than the urban residence. In 2009 there was 76.8% of rural residence and remaining part from the urban resident. But 2012 showed that increased of urban residence up to 58%. Totally in related to the urban people mere rural people were conveyed to crimes. Factors that affect to these crimes were collapsing of etiquette or moral values, extended family, mother immigrate to Middle East countries in search of jobs, fathers addicted to drugs. When we are comparing the crimes with the education, poverty and social status, traditional criminological theories were challenged. For instance the post war era in Sri Lankan society most of the educated people have shown upper crimes rate rather uneducated people in the community.

3. Marital status and Crimes

Crime is a young person's activity. Indeed, researchers have observed that age is the best predictor of criminal behavior. The relationship between age and crime is curvilinear. Criminal activity increases with age into adolescence, peaks in late adolescence or early adulthood, and then declines fairly quickly with age and continues to decline more slowly to death. This pattern generally holds regardless of sex, race, and class, as well as across time periods and places, leading some to argue that the age crime relationship is invariant (Gottfredson and Hirschi 1986).

Criminologists have used the term "desistance" to describe the termination of criminal behavior as age increases past the peak offending years in late adolescence or early adulthood (Laub and Sampson 1993). Although most offenders "age out" of crime by early adulthood, a small percentage continues to offend over the life course. This observation has sparked interest in the role that age plays in distinguishing between different types of offenders. Contrary to the age invariance position, research on the effects of age at first offense and the trajectory of crime over the life course suggests the existence of distinct types of criminal careers that vary in terms of onset, duration, and intensity. Individuals who become involved in crime at an early age and those who have contact with the legal system earlier in adolescence are more likely to become chronic offenders or "life-course per-sisters." Laub and Sampson (1993) have shown that even among early-onset and chronic offenders, desistance from crime is possible. Research in this realm has also verified that the most common type of criminal career is "adolescent limited," meaning that criminal behavior is generally confined to the adolescent and early adult years, at which point desistance rapidly occurs. Owing to the above clarification youth were doing abundance of crimes without any discrimination such as sex ethnicity and class. This state can be understood by the Sri Lankan society.

Table: 5
Direct Admission of convicted Prisoners According to Age groups 2009-2013

Age group	Year				
	2009	2010	2011	2012	2013
Under 16 years	11	5	102	19	0
16 and under 22 years	2070	2000	1538	1802	1711
22 and under 30 years	13276	7316	5794	6087	6897
30 and under 40 years	13376	9857	8738	8663	10595
40 and under 50 years	5919	8566	7098	7513	7788
50 and under 60 years	2182	3479	2952	3529	3110
60 years and above	1038	905	796	778	659
Total	37872	32128	27018	28391	30760

Sources: Department of Prisons

According to clarification of Gohtredson and Hiyschi (1986) connection between age and crimes exist in curvilinear examining the age of convicted prisoners during the time of 2009 to 2013 belong to the age group 22 to 40 years, When the age become low level crimes increased. When the age has become high similarly crimes also have been increased. This view was convinced by the Sri Lankan society.

Over the years, three methods for preventing crimes have been used and those can be divided into three parts as Punitive, Defense, and Interventionist. The criminologists have illustrated that Punitive methods are based on the assumption that criminality and crime rates can be reduced by making people so fearful of being punished for committing crimes that they will refrain from doing so. The idea is that inflicting severe pain on offenders both reforms those who are punished (specific deterrence) and prevents others from committing crimes (general deterrence). Much of the legislation aimed at doing something dramatic about a crime problem is simply an attempt to increase the severity or certainty of punishment (Beckett and Sasson 2000). Deterrent theorists hypothesized that when the certainty, severity, and celerity of criminal sanctions are high in a population, criminal behavior can be reduced.

Conclusion:

In abstract, this paper proposes that Certainty or risk of penalty of Independent variables which is measured by arrest rate of Sri Lankan community as the proportion of arrested individuals prosecuted was high in the community while Severity: maximum sentence provided by law (e.g. Sentenced to death, or capital punishment), proportion of convicted offenders sentenced to prison. Official crime rate known to Department of Police and Department of Prison had been increased. Criminological research over several decades and in various nations generally had been concluded that enhancing the certainty of punishment produces a stronger deterrent effect than increasing the severity of punishment. But case studies of convicted prisoners and recidivists increments have been proved that the necessity of enhancing Certainty and Severity of punishment in Sri Lankan community to curb crimes for the betterment of entire community.

References

- Akers, R. (1998). *Social Learning and Social Structure: A General Theory of Crime and Deviance*. Boston: Northeastern University Press.
- Angella W. Little, Siri T. Hettige, (2013). *Globalization, Employment and Education in Sri Lanka: Opportunity and Division*, Rutledge Studies in Education and Society in Asia.
- Archer, Dane and Rosemary Gartner, (1984). *Violence and Crime in Cross-National Perspective*. New Haven: Yale University Press.
- Braithwaite, J. (1979). *Inequality, Crime, and Public Policy*. Rutledge and K. Paul, Australia.
- Beckett, K and Sasson, T. (2000). *The Politics of Injustice: Crime and Punishment in America* (2 ed) Sage Publication, USA.

- Code of Criminal Procedure Act, (1979) Colombo: Government Printing Office.
- Cote, S. (2002). *Criminological theories: Bridging the past to the future*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Cullen, Francis T. and Velmer S. Burton, Jr. (1994). *Contemporary Criminological Theory*. New York: New York Univ. Press.
- David Downes and Paul Rock, (2003). *Understanding deviance*, Fourth edition (Oxford University Press).
- Demographic & Health Survey (1987). Department of Census & Statistics, Colombo, Sri Lanka.
- Ekanayake, E.M.S. (2004). "A Sociological study on the impact of the ethnic conflict on Poverty. An Examination of three communities in the Seruvila Divisional Secretariat Division". Centre for Poverty Analysis, Sri Lanka.
- Felson, M. (2002). *Crime and Everyday Life*, (third Eds.) SAGE Publications, United States of America.
- Giddens, A. (1991a). *The Consequences of Modernity*. Stanford (Cal): Stanford University Press, Oxford: Basil Blackwell, Cambridge: Polity Press.
- Goodhand, J. (2001). *Violent conflict, poverty and chronic poverty CPRC Working paper 06, chronic poverty Research Centre, ISBN Number 1 – 904049-05-2*.
- Grasmick, H.G. and Bursik R.J. (1990). "Conscience, Significant Others and Rational Choice." *Law and Society Review* 34:837-861.
- Guarino Ghe—i, S. and Trevino, J. (Eds.). (2005). *Understanding crime: A multidisciplinary approach*. Cincinnati, OH: Anderson.
- Gunasekara, L. (1985). *Administration Report of the Commissioner of Probation and Child Care Service for the year 1983*. Government press, Colombo.
- Hettige, T. (2013). *Aparadha Nadu Vidhan Nithiya (Criminal law)*. Samadhi Publisher, Bowella. Colombo.
- Jayewardene, H. S. and Ranasinghe H. (1963). *Criminal Homicide in the Southern Province*, Colombo.
- John D. Rogers, (1987). *Crime, Justice and Society in Colonial Sri Lanka*. London Studies on South Asia, Number 5. London: Curzon Press; Riverdale, MD.: The Riverdale Co.
- Judicature Act. (1978). Government Printing Office. Colombo.
- Judicature (Amendment) Act. (1979). Government Printing Office. Colombo.
- Julius R. Ruff, (1990). "Justice and Society in Colonial Sri Lanka by John D. Rogers" *The American Journal of Legal History*, Vol. 34, No. 4, pp. 425-426 Published by: Temple University.
- Karunaratne, N.H.A. (1978). "Dispositional Decisions in the Criminal Justice Process in Sri Lanka," *UNAFEI Resource Material Series*, No.16, pp.234-241, Tokyo, Japan: UNAFEI.
- Lab, S.P. (1992). *Crime Prevention: Approaches, Practices and Evaluations (2nd Ed.)*. Cincinnati, OH: Anderson.
- Larry J. Siegel, (2000). *Social Structure Theories (From Criminology, Seventh Edition, National criminal justice Reference Service(NCJRS), USA*.

- Merton, R.K. (1957). *Social Theory and Social Structure*, rev. Ed. New York: Free Press.
- Merton, Robert K. (1968). *Social Theory and Social Structure* (enlarged Ed.). New York, NY, US: Free Press.
- Police Administrative Reports, (1948-2014). Sri Lanka Police Department, Colombo.
- Prison Statistics of Sri Lanka, Vol. II (1992). Colombo: Department of Prisons.
- Quackenbush, S.L (2011). *Understanding General Deterrence; Theory and Application*. Palgrave Macmillan, New York.
- Sampson, R.J. and Laud, J.H. (1990). Crime and Deviance over the Life Course: The Salience of Adult Social Bonds. *American Sociological Review* 55:.
- Sampson, R.J. and Laud, J.H. (1992). Crime and Deviance in the Life Course: *Annual Review of Sociological Review* 18: 63-84.
- Schramm, W. (1964). *Mass Media and National Development, The role of information in developing countries*. Urbana: University of Illinois Press.
- Tappan, P. (1947). Who is the criminal? *American Sociological Review*, 12, 96–112.
- Tonry, M. (1995). *Malign Neglect: Race, Crime, and Punishment in America*. Oxford: Oxford University Press.
- Valerie W. (2010). *Deterrence in Criminal Justice: Evaluating Certainty vs. Severity of Punishment, the Sentencing Project*, Washington.
- White Rob, (2001). "Criminology for Sale: Institutional Change and Intellectual Field." *Current Issues in Criminal Justice* 13 (November).
- Wood, A. L. (1961). *Crime and Aggression in Changing Ceylon*. Transactions of the American Philosophical Society. Philadelphia.

Department of
Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka

The Journal of Studies in Humanities

Volume 4 (II) 2018

Theory and Practice of British Colonialism; Labor Rights among the Indian Immigrant Plantation Community of Sri Lanka.

Ramani Hettiarachchi

Department of History, Faculty of Arts, University of Peradeniya, Peradeniya

Email: Nadihistory@gmail.com

සංකේපය

දහනව වන සියවසේ යටත්විජිත ඉතිහාසය සම්බන්ධ ප්‍රධාන තේමාවක් වූ ඉන්දියානු සංක්‍රමණික වතු කම්කරුවන් පිළිබඳ ලියැවුණු ඉතිහාස කෘති බොහොමයක් කම්කරුවන් පාලනයේදී යොදාගත් උපායමාර්ගවල පැවති අභ්‍යන්තර ගැටලු පිළිබඳ සාකච්ඡා නොකරයි. එම ඉතිහාසකරණය ආයතන ව්‍යුහයේ වර්ධනය ගැන පමණක් අවධානය යොමුකර තිබේ. එසේම වතු කේන්ද්‍රයේ සිදු වූ සමස්ත සංවර්ධනය ගැන සහ වඩාත් ගුණාත්මක සමාජ සෞඛ්‍ය සහ සනීපාරක්‍ෂක අංශ මෙම කෘති තුළින් අනාවරණය කර ඇතත් බොහෝ පර්යේෂණ හිදැස් ආවරණය වී නොමැති බව පෙනී යයි. එබැවින් මෙම පර්යේෂණයෙන් යටත්විජිත න්‍යාය සහ භාවිතය තුළ ඉන්දියානු කම්කරුවන්ගේ කම්කරු අයිතීන් හඳුනාගත් ආකාරය සාකච්ඡා කරනු ලැබේ.

මූලාශ්‍රය: ඉන්දිය වතු කම්කරුවන්, කම්කරු අයිතීන්, යටත්විජිතවාදය, ශ්‍රී ලංකා, වැවිලිකරුවන්

Introduction

Sri Lankan historiography relating to immigrant plantation worker community under colonialism in the 19th century has so far failed to examine the inner complexity of strategies of labour management. This historiography tends to emphasize institutional developments in the plantation sector as and overall process of modernization where the colonial state and the British planters combined to provide better social, health and sanitation facilities for the welfare of the immigrant workers.

In 19th century colonial plantation system in the Asian region labour management and control has to be examined at three levels. First, legal level where government Ordinances legally guaranteed the rights of the workers and even envisaged bargaining with employers on wages and working conditions. Second, labour management and control strategies informally

employed by planters collectively. Thirdly, methods of regimentation and exploitation practiced by individual planters. The important of this research entirely a new approach to management and control of Indian Plantation labourers under colonial regime in broadly and this is the first attempt at a comparative study with other Asian countries. The main objective of this research therefore to open a new academic dialog on this specific subject.

Several historians, Michael Roberts in particular, have assumed that on the whole formal legal regulations were accepted and implemented by the planters. This research will present the hypothesis that labour ordinances was used and abused with the connivance of the British bureaucracy and entirely new terms and restrictions were imposed, informal, collectively and individually by planters.

Methodology

This research hopes to follow the scientific method of identification and analysis of historical sources. Materials using in the conduct of this research have been collected mostly from labour commission reports, Labour Acts, Sessional reports, Administration reports etc. This researcher expects to conduct extensive field research in selected plantation locations to supplement evidence from official and non-official sources to strengthen the argument.

Discussions

Indian labor migration to Sri Lanka was unique in being a migration of free laborers in contrast with indenture labor migration to most of the other countries which obtained labor from India, particularly the West Indies, Mauritius, East and South Africa and Fiji. Foundational to the relationship of un-free labor with capitalism is the process of accumulation by dispossession-the enduring reliance of capitalism on non-market legal and extra-legal coercive forces to facilitate accumulation of value and asymmetrical distribution of economic gain and pain (Ferelman 2000: 13-14/ Glassman 2006: 608/ Harvey 2003:137-182/ Ferelman 2007: 44). For detailed analyses of accumulation by dispossession whereas the indentured labor system contractually bound the immigrant laborer to serve a particular employer for a specific period, which usually varied between three to five years, in Sri Lanka the Indian immigrant was considered a free laborer possessing the legal right to quite his employer's service at a month's notice. Besides he was free to move between his homeland in South India and the work-place in the Island unrestricted by Government regulations on both sides, except for the bare quarantine procedure in Sri Lanka (Wesumperuma 1989:23).

When we consider about the features of indenture labor system and its significant features we can identify many characteristic features of this system as following. The legal structure of the indenture system evolved during the course of the mid nineteenth century with the enactment of a series of Emigration ordinances by the British Indian Government

which laid down conditions for the recruitment and treatment of Indian emigrant laborers. This body of the legislation was originally enacted with regard to Indian labor immigration to Mauritius and the West Indies which were the pioneers of the recipient countries of indentured labor from India. These ordinances were, in fact, the result of an effort to minimize the abuses connected with the recruitment and treatment of Indian laborers while at the same time ensuring a stable supply of labor to the British enterprises in those parts of the Empire which faced acute shortages of labor (Wesumperuma 1989:23).

I believe that it's imperative to look in to their statues in India when considering the legal condition of the Indian immigrant plantation labors in Sri Lanka. Firstly I would draw my attention relating to the Indian background. Briefly, the crucial provisions embodied in this Emigration Ordinance were as follows, the laborer and the employer had to enter into a contract which mutually bound the two bound the two parties to certain conditions. The labourer had to serve a definite period stipulated in the indenture contract. He had the option of returning to India after the expiry of the indenture or of entering in to a fresh indenture contract to serve a further period specified in the new contract. If the labour failed to work during indenture without reasonable cause or if he absconded, he was liable to be punished. The cost of his passage abroad and his return passage to India had to be borne by the employer.

The country recruiting Indian labor under the indenture system had to appoint a protector of Immigrants to look after the interest and the welfare of the recruits. He was obliged to submit annual reports to the British to the British Indian Government on Immigration conditions of the immigrant laborers on the plantations, particularly on the matters such as health, mortality, treatment by the employers and wage payments (Wesumperuma 1989:25). According to Sandhu's interpretation he shows us in spite of the legal safeguards to protect the labourers in actual practice the indenture system degenerated to near slavery (Sandhu 1969:76). Furthermore he pointed out that restriction of movement of the immigrants, the employer's right of private arrest, gross disproportion of the number of males and females among indenture labourers, their illiteracy and poverty combined with the employers economic position, among other factors, contributed to vitiate the working of the legal safeguards in the Indian Emigration ordinances (Sandhu 1969:145).

The management of forced labor formed part of the concern for order. Pre-colonial modes of forced labor, far from being abolished, were reinforced. Drafting forced labor for public works soon graduated to mobilization of labor for plantations owned by Europeans. Indeed, in colonial India, indentured labor was first introduced in the tea plantations within the colony itself (Gupta: 1981).

Labour migration to the Ceylonese plantations was not subject to Indian government regulations as it had been in other overseas colonies. It was exempted from the operations of the Indian Emigration Ordinances. The planter-labour relations were mediated by the labour

laws enacted by the Ceylon colonial government. These laws enabled the planters to maintain control over their labour force. One such law enacted was the Ceylon's Service Contracts Ordinance No. 5 of 1841, based on Master and Servant Law in England and reinforced in 1865 and 1916, which regulated contract for hire and service in the plantations. The breach of contract provision of this labour law was rigorously enforced thereby strengthening the hold of the planters over their indebted labour force. It was also aimed at discouraging 'bolting' (or running away, known as desertion in Assam) of labourers from the tea plantations and prevented workers from moving to other plantations for employment. These provisions reinforced debt bondage relationships of the immigrant labourers with the planters and also thwarted the emergence of a labour market in Ceylon plantations (Peeble 1986: 25-27).

We are able to identify many rules and regulations pertaining to the Indian immigrant labor community in colonial Sri Lanka to micro analyze most important and selected acts. When we consider master –servant act in colonial context it has played vital role regarding to the labor rights. Firstly I attempt to generally identify the features shared in common and subsequently an effort is made to micro analyze master servant acts. Another important fact was the first attempt at regulating master-servant relationships was made during the term of Governor Sir Robert Wilmot Horton (1831-1837) when the number of Indian plantation workers in Sri Lanka was very small. However, the proposed ordinance which gave the courts powers to inflict severe punishments on workers with no corresponding punitive powers in respect of employers was based on principles then prevailing in the England was allowed by the colonial office. Horton's successor J.A Stewart Mackenzie (1837-1841) resubmitted the legislation to the colonial office and, Lord Glenelg introduced new clauses which were even more advantageous to the employers. In addition to this finally Sir Colin Campbell (1841 to 1847) who submitted an ordinance which the colonial office found acceptable. This act introduced as Service contracts Ordinance No; 5 of 1841 which was 'Better regulation of servants, laborers, and Journeymen Artificers under contracts of Hire and Service and of their Employers. Kumarijayawardena states the laws operated in favor of the employer such as 'Although these laws were supposed to afford some measure of protection to the workers in their relations with the employers, in effect they served mainly to limit desertions from plantations by fixing penalties for breaches of contract ' (Jayawardana 1972: 21).

There were no legal regulation limiting the hours of work. The usual practice was for work to begin at 6 AM and case about 4 PM. In 1893 a doctor described the long hours, perhaps 10.00 to 11.00 without food, prejudicial to the cooli who was not physically strong. In 1914 the harsh treatment of plantation workers in the Sabaragamuwa Province came to the notice of the government when the District Judge reported that a large number of workers had complained to him of starvation and neglect. In this province, between October, 1913 and March 1914, seven workers were found dead and six were found lying ill on the road near the Nivitigala estate, and inquiries by the Government agent reveal that in 1913 there were 227

deaths on this plantations, representing 24 percent of its labour force ((Jayawardana 1972: 21)). According to her argument it is revealed that though the regulations and amendments and ordinance imposed by planters were shown to be originally intended to benefit the plantation laborers, the reality was quite different.

The impact of master servant laws on the plantation labor community

Labor migration to the Ceylonese plantations was not subject to Indian government regulations as it had been in other overseas colonies. It was exempted from the operations of the Indian Emigration Ordinances. The planter-labor relations were mediated by the labor laws enacted by the Ceylon colonial government. These laws enabled the planters to maintain control over their labor force. One such law enacted was the Ceylon's Service Contracts Ordinance No. 5 of 1841, based on Master and Servant Law in England and reinforced in 1865 and 1916, which regulated contract for hire and service in the plantations. The breach of contract provision of this labor law was rigorously enforced thereby strengthening the hold of the planters over their indebted labor force. It was also aimed at discouraging 'bolting' (or running away, known as desertion in Assam) of laborers from the tea plantations and prevented workers from moving to other plantations for employment. These provisions strengthened the debt bondage relationships of the immigrant laborers with the planters and also obstructed the existence of a labor market in Sri Lankan plantations in 19th century (Peeble 2001/ Wesumperuma 1986: 25-17).

The ordinance No 5 of 1841- "For better regulation of servants, Laborers and Journeymen Artificers under Contracts for Hire and service, and of their Employers". All verbal and written contracts or agreements in the case of "any menial or domestic servant or Laborer" were to be deemed monthly engagements. They could be terminated on a week's notice by either party, or by the payment of fifteen days wages by the masters, or by proved "misconduct" by either party. Written contracts could be entered into for the maximum period of a year and needed a month's notice for termination (Moldrich 1988: 62). If a laborer refused to work, deserted or otherwise misbehaved himself, the District court could forfeit all his remaining wages and could in addition imprison him for a maximum period of three months, with or without hard labor. Laborers could bring complaints against their masters for non-payment of wages, breach of contract and or "misconduct". If found guilty, master could be charged with all arrears and fined ten pounds, and if defaulting, imprisoned for a maximum of three months. Such were the main provisions of the law. Though the above was expected of the law, what happened in practice was not the same. This can be shown through my earlier research which pointed the unequal treatment of men and women as far as the wages are concerned and it could not have been happened that way if the law lived up to its obligations not to mention the fact that the labourers were exploited to the fullest (Hettiarachchi 2018: 51421-51427). Ultimately we can reasonably assume that there is a considerable difference between colonial theory and practice in Colonial Sri Lanka.

In the actual implementation this contractual relationship between employer and employee did not materialize. When we try to understand the Colonial policy in terms of the impact it exercised over the laws concerning the Indian labor community, a classic example is provided through the statement of acting Governor Tennant's statements which is as following;

The ordinance made ample provision for the protection of the immigrant worker and justice to both (employer and immigrant worker) but whilst the employer resorted to it freely upon every occasion, the semi-civilized coolly, unaware of its existence, ignorant of his own rights, or apprehensive of still further annoyance, failed in almost any one instance to appeal to it for protection or to call on the local magistrate for assistance. His disposition and habit was to suffer in silence, and when at last hopeless of redress, he makes no complaints, but goes back to India in disappointment (Silva 1840-1855: 242). This is indicative of the difference between the theory and the practice of the Colonial policies and the degree to which, in legal terms the labors were exploited without their knowledge.

Another important fact was while the official may have been determined to play the impartial arbiter this could hardly be expected of a justice of the peace who was also a planter. By the mid-1850s as government sought to relieve the pressure of work on its officials, there was a considerable body of unofficial Justices of the peace, many of them planters. Even though some of the legal experts such as, Thomas Berwick (District Judge in Kandy) were trying voice but it was soundless because of the powerful planter.

Government legislation purported to benefit laborers, could not do so, particularly in the face of to trace the powerful opposition from the planters. For example, ordinance no 5 of 1841, which was introduced to make both the employer and employee equal before the law, in fact made the employer liable to civil proceedings and the employee to criminal proceedings in cases of violations of obligations towards each other.as in colonies elsewhere, here too the illiterate workers who had no benefactors to represent their interests did not have the sophistication to use the law even when it could offer them some protection. As Michael Roberts remarks; Lords of their domains, the planters were faced by timid immigrants bred under authoritarianism and with no conception of trade union organization. Where legislation fell short of the radical it was rather such factors as the heavy demand for labor, the scope for desertion and the enlightened self-interest and humanitarianism of planters, than any legislation that would have tended to soften the treatment of the immigrants (Roberts 1965: 37). "Enlightened self- interest" and "humanitarianism" were quite rare in the treatment of labour. As far as the planters were concerned, Indian laborers represented 'human nature in an uncultivated state" and they disparagingly referred to them as coolies. P .D. Millie, an earlier planter has said that when coolies complained to them that their pay was short, the planters usually ordered them off with a cuff and a kick. As shown earlier, the estate

owning planters of the time misused the plantation labors to achieve their own expectations while promoting the plantation economy in Sri Lanka (Moldrich 1988/ Silva 1966). When we are considering K.M de Silva's earlier research, relating to his idea, despite his attempts to implicate that the condition of the coolies on the estates and their treatment by their employers are inapplicable to all the instances, it is far from the reality.

The plantation law was the ruling enactment in that time and who ever tried to go against this law and of the extraordinary punishment in the plantation sector of colonial Sri Lanka. This following statement revealed that unjustified legal background in the estate sector. Furthermore we can understand the real situation of the labor life under the British colonialism and find out planters act as a lord, law makers and judge relating to the labor issues in this particular period. Another interesting fact is that the planter is the one who should be held responsible for violating labor rights throughout this period. When we pay our attention to the court cases we are able to identify the real attitudes and behaviors among the planter society relating to the immigrant labor society in Sri Lanka. Vijaya Samaraweera's research shows us the extent to which the planters and the superintendents took the law at hand and how far it resulted in pressurizing the plantation labors as following.

Every man is a magistrate on his own estate, you know, and therefore as

Long as the man is working for you, you have right to do what you like

With him-that is, anything short of killing him (Samaraweera 1981: 123-158)

Furthermore Vijaya Samaraweera draws an example by means of a court case. In case of Marden VS Muniandi 1899 ICLR Chief Justice Bonser was clearly revealed in that this arbitrary character of this extra legal system of labor control converted to a custom in the plantation sector. However, the Indian plantation labors believed that on the superintendent's ruling system rather than court or the police in interference.

As Wijaya Samaraweera points out, there is no doubt that on many estates what I may term the patriarchal system prevails. The superintendent punishes the coolies himself for any disobedience or faults, and so long as the superintendent does not abuse his position, and the coolies acquiesce, that system is probably much preferable to one in which the interference of the police courts is being constantly evoked by the superintendent, and this court would certainly not be anxious to interfere. But it must be distinctly understood that such a system has no support from the law, and only rests on the acquiescence of the coolies (Samaraweera 1981:123-158). However in my perspective the power vested upon the superintendents concerning the plantation labors has frequently been used to oppress the labors in Colonial plantation setup the reason being their abuse of power to facilitate plantation labor subordination. I need to raise a question as to how far the superintendents were trustful in dealing with the labor community in the plantation sector.

My argument is very clear and proved through this classic example which according to the practice of the planters in his own plantations he was employed as the lord and others were considered as slaves. This is the actual practice of the colonial regime and a so called humanitarianism was not existent in actual practice. I try to point out to the condition that was prevalent in the plantation sector which was totally contrary to what has been claimed by most researchers. I would like to prove it further by focusing on this statement based on a letter from the Queen's Advocate, Richard (later on Sir) Morgan, a case was hardly ever known of a justice in the planting districts doing to secure the apprehension of criminals in cases of serious crime, although the jails are crammed with scores and hundreds of men, women and children arrested on warrants for desertion (Moldrich 1988). Samaraweera noted that though the master servant relationship was created civil desertion (and disobedience) was deemed a panel offence. The thinking that led to this is worthy of notice. First, there was the premise that panel provisions would act as a deterrent on the workers. As Chief Justice Marshall declared in a breach of contract case under the ordinance No 3 of 1834.

‘‘It is because of the circumstance of most servants would incapacitate them from paying damages that the breach of their civil contracts of service are thus punished criminally. In other words, the fear of punishment, operating on the mind of the servant, is given to the masters as a protection against misconduct, in the room of a pecuniary indemnity, if awarded by a decree, could seldom be actually recovered.’’(Samaraweera 1981: 143)

This was not the only occasion in which the high court, ostensibly involved only in the interpretation of the laws, faithfully reflected the thinking of the colonial government and articulated it publicly in a most effective manner. Secondly the panel provisions were justified on the grounds that a speedy settlement of cases could be best brought about by following criminal proceedings rather than civil. The extent to which utilitarian considerations guided the actions of the officialdom is amply prosecution did not bar civil action by the aggrieved party (Ibid).

As the Supreme court pointed out in a judgment, ‘‘the master may if he chooses, accept the servant's act and treat the contract as rescinded, but he is not obliged to do so’’. In other words, desertion by itself did not constitute a termination of the contract because contractual obligations could not be removed unilaterally (Ibid).

As the Supreme court pointed out in a judgment, ‘‘the master may if he chooses, accept the servant's act and treat the contract as rescinded, but he is not obliged to do so’’. In other words, desertion by itself did not constitute a termination of the contract because contractual obligations could not be removed unilaterally. This is of course meant that, if the master did not treat the desertion as a recession, the servant continued to be bound by the contract. In fact, this was the case even when the servant had faced criminal punishment, for ‘‘the contract itself will not be dissolved by the supervening of some cause excusing the

non-performance of it” (Ibid: 144) In addition this researcher shows us the legal remedies available to the master for breach of contract on the part of the servant were amply and frequently resorted. While he shows us a classic example through the historical sources, he draws the attention to the fact that imprisonment of workers on conviction was not something which the employers especially looked forward to, for the simple reason that it removed the worker from service on the invariably obtained rulings from the courts requiring the return of the convicted servant to the estate as an alternative to imprisonment. There was no provision in the 1841 ordinance for such action of the courts but the legality of the practice does not seem to have been raised in court (Samaraweera 1981: 143-144).

Ordinance 13 of 1889 further amended the Master and Servant Laws and clarified two imprecise passages: For the first time a distinction between domestic servants and plantation laborers was made and, secondly, the definition of ‘employer’ was extended to the current superintendent of an estate, thus solving practical problems frequently arising in the implementation of the laws due to absentee planters. Additionally, the amendment legally recognized the longstanding practice regarding verbal contracts. ‘In practice, verbal contract meant the entry of the laborer’s name in the estate check-roll and the acceptance by the laborer of the quota of rice issued by the estate as part payment of wages’.⁴³ This practice now had a legal footing. From a merely legal viewpoint, the Master and Servant Laws provided both the planter and the laborer with valuable instruments to defend their interests.

On the one hand, the planter could easily sue his laborers for breach of contract in various situations as such breaches were broadly (and vaguely) defined. Although Ordinance 11 of 1865 obliged the employer to provide his employees with lodgings, food and medical care during periods of sickness, refusal to pay wages remained the only prosecutable offence on the part of the employer. On the other hand, the Master and Servant Laws recognized the ‘free’ nature of plantation labor. Although the possibility existed to enter into longer written contracts, almost all labor relations were regulated on the basis of verbal one-month contracts. In theory, the laborer could leave an estate at one month’s notice. In times of ever-rising labor demand, this would have placed some power in the hands of the laborers. In reality, a number of customs and practices of plantation recruitment and life kept the bulk of the immigrant labor force from enforcing their rights as laid down in the legislation. The rigid hierarchy of the kangany system and an evolving network of debt bondage served as functional equivalents and secured the availability of a cheap and steady labor force. We have already briefly discussed how the rising labor demands. This would have placed some power in the hands of the laborers. In reality, a number of customs and practices of plantation recruitment and life kept the bulk of the immigrant labor force from enforcing their rights as laid down in the legislation. The rigid hierarchy of the kangany system and an evolving network of debt bondage served as functional equivalents and secured the availability of a cheap and steady labor force

Ravi Ahuja sheds new light on our argument by means of the following statement. “The complexity of “master and servant law” is already evident if we ask whose interests it served. To be sure, it primarily served masters. Similarly, refers to Mary Turner’s argument which claims that “the end of slavery and the subsequent introduction of master and servant law left indentured laborers in a negotiating position significantly weaker than that achieved by those who had heretofore worked as slaves”. Ultimately it provides us a reasonable ground to further assume that the master servant law was in the best interest of the planters which in turn was unfavorable on the laborers and the outcome was totally opposite to what was expected at the initiative level (Ahuja 2007: 290-291/ Jayaraman 1967: 333).

The Labor Management Process in the Plantation Regime

Earlier we were able to get a clear picture of how the planters manipulated the labors under the pretext of labor acts, and ordinance in Colonial Sri Lanka. Then an attempt is made to consider the labor management and control strategies informally employed by planters collectively.

But with growing demands for labor, the recruitment from South India was increasingly carried out by kangannies or headmen. With the massive expansion of tea cultivation in Ceylon, the kangani system of recruitment became the dominant feature of the mobilization of immigrant labour from South India for Ceylon plantations.

The kangani system involved a short-term (usually 30-day) contract, which was generally verbal rather than written. The labourers were free to leave whenever they wished. Ceylon plantation labourers, however, had to pay the costs of their transportation and recruitment, binding them to their employers through other means. Food, clothing and transit of the recruits during the trip to Ceylon were paid by ‘coastal advances’ secured by kangannies. These expenses were charged by plantation owners as ‘debt’ against the kangannies and ultimately transferred to recruits. A state of indebtedness from the very beginning left labourers tied to their kangannies and the planters. Having indebted labourers in Ceylon suited the tea planters, as tea required permanent labour (Wesumperuma 1986/ Peeble 2001).

In most of the literature on the immigrant labour in Ceylon plantations the kangani is seen as a patriarch. This perception was created by the contemporary planters and the colonial bureaucracy and found uncritical acceptance in academic works. Patrick Peeble is less enthusiastic about this perception and forcefully argues against the description of the kangani as a patriarch. According to him ‘these accounts of ‘patriarchal kangani’ are repeated in annual reports of the Ceylon Labour Commission and in other official literature. In due course this became part of the scholarly construction view of the kangani (Peeble 2001: 34). As in Ceylon, the kangani in Malaya acquired a very significant position in the plantation hierarchy during the rapidly expanding rubber industry. During this period

he played a vital role of being indispensable to the planters as a procurer of labour. He attempted to migrate many labourers from South India through the maze of agents, depots, ships, camps, inspectors, clerks etc by spreading lies with many promises among the poor villages in South India. Kumari Jayawardana who conducted a deep research in to this area was able to portray the real situation of this community. The bond between kangany and his gang of workers arose out of the workers indebtedness. According to the Controller of Indian Immigrant Labour, Indian workers in Ceylon were ‘born in debt, lived in debt (Jayawardana 1972: 19). One of the most glaring injustices was the issue of wages. The method used to exploit plantation workers varied. Planters in the nineteenth century sometimes failed to pay wages regularly, handed the workers’ wages to the Kangany, or made deductions from wages (Rutherford and Hill 1902: 247).

It is further evident that the planters made an effort to keep the labors as a separate unit by means of their isolation from the outer society as a consequence of British regime. Within this environment the plantation workers were isolated and virtually imprisoned and all the necessary steps to ensure that it was successful carried out were taken with great care. In this process of keeping them isolated, the inherent behavioral traits of plantation workers were identified by their employees and that was utilized to achieve their goals. Planters regarded the indigenous population as less trustworthy, expensive and even revolutionary. The Indian immigrants, on the other hand were perceived to be obedient and loyal.

Asoka Bandarage pointed out that the docility of Immigrant labour was not an inherent trait of Tamil character as the Ceylon planters easily concluded; rather it was a structural feature of migratory labour and a global phenomenon in capitalist development (Bandarage 2005: 318).

According to her idea the housing arrangement on the plantations were created in such a manner that the Indian plantation workers could protect and follow the socio-cultural behaviors and traditions in the same manner and live as a separate ethnic group, thus maintaining their identity and living accordingly. The special feature of their language, caste system and religion were preserved, since they were restricted to their line rooms and the plantation, providing a secluded environment where cultural heritage could be perpetuated.

The construction of line rooms and the locations selected to do so, appear to have been a deliberate move by the planters to isolate the plantation workers from Sinhala rural villages. The plantation managers took steps to ensure that plantation workers could not develop any relationships with those living outside the plantation and this was accomplished through strict supervision. Plantation workers were not allowed to travel outside the plantation and a security service was maintained to watch the movements of workers. However, it is significant that the night watcher of estates were Sinhalese. The planters were convinced that the Sinhala watcher would not help Tamil workers to go beyond the boundaries of the plantation at night.

My earlier research shows that caste structure among the Indian labor community was used as well as abused by the British Colonialists for the development of the plantation economy in Sri Lanka. My argument was that the manner in which the colonialists used their own culture especially related to the caste structure among the Indian immigrant laborers of Colonial Sri Lanka to their own advantage (Hettiarachchi 2019).

I was able to show how and to what extent the immigrants protected their caste structure in these new locations. I strongly argue that while giving immigrants the opportunity to continue their caste system, the planters too used it as an instrument of labour subordination.

The most significant fact that is revealed through this investigation is that the planters had a micro-view of their caste differences and they always tried to select labourers who did not create any disturbances. One of the planters said “I am a very old planter and study the coolie and caste very carefully (Labour Commission Report 1908:348.). Planters realized that the easiest way to control labourers was to use the Kangani for that purpose especially when a labour dispute arose.

In this research project I showed that the British British colonialists are more concerned about Indian culture and they tried to use of them for their own purposes which highly tally with what have been pointed out by Ananda Yang very properly in his recent research. He says that transplanted to India in the late eighteenth century, transportation took root in the emerging colonial penal culture of the early nineteenth century and flourished because colonial administrators viewed it as an especially suitable technology of punishment for Indian society and culture. In addition he says that in India as in England, it was aimed at attaining the penal objectives of removing criminals from their local societies, of deterring others from committing crimes, and of reforming the convicts. And in India it was believed to have the added virtue of being a transgressed punishment, that is transgressed indigenous notions about the religious and cultural dangers of crossing the Kala Pani or the ‘‘Black water’’ Thus British officials considered transportation to be a weapon of tremendous power. The horror with which the people regard transportation is a feeling born with them, and the questions whether it be a wise or a foolish feeling, whether it be a just deduction from true premises or the result of ignorance and superstition are nothing to the purpose. In other words, transportation was said to pack an extra punitive punch because of its negative cultural and religious implications (Yang 2003: 186).

According to the above institutional changes that resulted from the changes introduced by the colonial government in 1908 the Tin Ticket System was begun. The essence of the system was the assumption by the British Government of the responsibility of conveying the immigrants from the Government Immigrant Camp at Tatapari in South India to the railway station nearest to the plantation of their destination. Every estate which joined the scheme was allotted a number. This number together with a letter of the alphabet denoting

the planting district in which the estate was situated were punched on a small metal disc known as the Tin Ticket (Wesumperuma 1986: 68) Thus, the Tin Ticket virtually contained the address of the estate to which the Tin Ticket belonged. The Tin Ticket was supplied to the planters by the government and was available at the provincial (Ibid). From the time of the process of uprooting individuals from their native villages in India, up to the stage where they arrived at their destinations (Plantations in Ceylon), the purpose of them being taken away and how they could satisfy their needs was conveyed by the issue of a “Tin ticket” to each immigrant. All these can be identified through examining their content, which enabled the planters to fulfill their expectations to their benefit and advantage while the reality for the plantation workers was agony and misery. The leaflets distributed in their home country had created hopes and expectations, but while they were travelling to their future work stations the difficulties and discomforts made them realize that they were totally misled and deceived. The Tin-ticket served as a mechanism to bind its recipient to become a virtual semi-slave rather than an employee, within the plantation sector. When the rules and regulations indicated in a “Tin ticket” was examined the “token” dictated terms that controlled every aspect of the life of a plantation worker. It reduced the worker to a helpless one who had to depend on the hierarchical system of the plantation for his survival. The token mentioned above reduced workers into weaklings without human dignity, totally dependent on their employer for survival. The Token prescribed a slice of bread and a sip of tea for the daily meal and this was a serious breach of trust. If one lost his Tin ticket, that individual’s fate and consequences were matters that deserved exploration. This Tin ticket system was designed to perpetuate a livelihood system for its recipient that made him totally dependent on his employer for his livelihood (Rutherford 1902-3: 240-242).

From the view point of planters, the tin ticket system gave them satisfaction. It was a system that satisfied their needs in both a formal and a systematic manner. It bonded the individual to such an extent that the plantation was his universe. The number of labourers without tin tickets was so small that it could be disregarded.

Conclusion

I have been able to provide valuable insight in to the manner in which the planters purposely manipulated the laws to exploit the labor community in contrary to the original objectives which intended to ensure benefit of the laborers. Therefore the findings suggest that the Colonial policies have given the priority to utilitarian considerations at the expense of the humanitarian considerations. This research project also reveals that there was a considerable gap between the theory and practice of the British Colonial regime.

References

- Ahuja, Ravi., (2007), **Making the Empire a Thinkable Whole: Master and Servant Law in Transterritorial Perspective**, (Review of Douglas Hay and Paul Craven(eds), *Masters, Servants and Magistrates in Britain and the Empire, 1562-1955*), IRSH.
- Anand, A .Yang, **Indian Workers in South east asia in the Late Eighteenth and Early Nineteenth Centuries**, *Journal of World History*, Vol 14, No 2 (Jun, 1 2003), University of Hawaii Press.
- Bandarage, Asoka, (2005), **Colonialism in Sri Lanka: The Political Economy of the Kandyan Highlands**, 1833-1886, Stamford Lake (Pvt) Ltd. Colombo.
- Census Reports**, (1986). Madras 1911, 1921 and 1931; 21 ECON. & POL. WKLY. 2, 3
- Gupta, Ranajit Das., (1981), **Structure of the Labour Market in Colonial India**, 16 ECON. & POL. WKLY. 1781, 1785; Ranajit Das Gupta, *From Peasants and Tribesmen to Plantation Workers: Colonial Capitalism, Reproduction of Labour Power and Proletarianisation in North East India, 1850s to 1947*.
- JHA, J.C. (1996). **ASPECTS OF INDENTURED INLAND EMIGRATION TO NORTHEAST INDIA**, Henry K. Rutherford and John Hill.
- Moldrich, Donovan, (1988) *Bitterbery Bondage : the Nineteenth Century Coffee Workers in Sri Lanka*, Kandy.
- Jayawardana, Kumari (1972), **The rise of the labor movement in Ceylon**, DUKE University press, Durham. **Labour Commission Report of 1908**.
- Patrick Peeble, (1986). **The plantation Tamils of Ceylon**, London.
- Ramani Hettiarachchi, (2019), **Use and Abuse of Caste in British Colonial Economy: the Case of Plantation Workers in Sri Lanka**, Ariya Publishers, Warakapola.
- Roberts, Michael, (1965). **MASTER SERVANT LAWS OF 1841 AND THE 1860'S AND IMMIGRANT LABOUR IN CEYLON**, *The Ceylon Journal of Historical and Social Studies*, Vol 8, Nos 1 and 2 January/ December.
- Rutherford, H.K., (1902-3) **Ceylon Tea Planters Note Book of Useful Memoranda**, 4th Edition, Times of Ceylon Press, Colombo.
- Samaraweera, Vijaya., **master and servants in Sri Lankan plantations: Labor Laws and Labor in an Emergent Export Economy**, *the Indian Economic and Social History Review*, Volume XVIII., no 2.
- Sandhu, K.S., (1969) **Indians in Malaya: some aspects of their immigration and settlement**, Cambridge University press Cambridge.
- Silva, de K.M., **Social Policy and Missionary Organizations in Ceylon**, 1840-1855, London.
- silva, De K. M., (1966). "**Tennent and Indian immigration to Ceylon**", 1846-1847, *CJHSS*, Vol 9, no 1.

Department of
Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka

The Journal of Studies in Humanities

Volume 4 (II) 2018

Emerging Labor Market Issue in the Sri Lankan Garment Industry in WTO Trade Regime

R. P. I. R. Prasanna

Department of Social Sciences of, Faculty of Social Sciences and Humanities,
Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

Email: prasannarjt@gmail.com

සංකේපය

වර්ෂ 1995 දී බිහි වූ ලෝක වෙළෙඳ සංවිධානයේ ක්‍රියාකාරීත්වය ගෝලීය ඇඟළුම් ක්‍ෂේත්‍රය ආර්ථික තරඟකාරීත්වයක් කරා යොමු කර ඇත. ගෝලීය වශයෙන් සැපයුම් දාමය තුළ සිදුවන ඕනෑම අහිතකර තත්ත්වයක් අදාළ ඇඟළුම් කර්මාන්ත සැපයුම් දාමයේ ස්වරූපය අනුව පහළ මට්ටමේ සිටින කම්කරුවන්ට බලපානු ලබයි. එවැනි පසුබිමක් තුළ මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන පරමාර්ථය වනුයේ 1995 ඇඟළුම් ක්‍ෂේත්‍රය සම්බන්ධ ලෝක වෙළෙඳ සංවිධානය ගිවිසුම්ගත ඵලඹුම තුළ ශ්‍රී ලාංකේය ඇඟළුම් කර්මාන්තයේ ශ්‍රම වෙළෙඳපොළ අසමතුලිතතාව ට සිදු කරන ලද බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීමයි. අධ්‍යයනයේ ප්‍රතිඵලවලට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ ඇඟළුම් කර්මාන්තය තුළ පවතින වැටුප් ගැටළුව කර්මාන්තයේ තිරසාරත්වයට අහියෝගයක්ව පවතී. කර්මාන්තයේ සැපයුම් දාමයේ ස්වරූපය අනුව ආර්ථික තරඟ කාරීත්වයේ අහිතකර ප්‍රතිඵල සැපයුම් දාමයේ පහළ ස්ථරයේ සේවකයන් වෙත යොමුව ඇත. මූර්ත වැටුපේ අඛණ්ඩ පහළයාම සේවකයන්ගේ මූලික අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට පවතින අවකාශය අඩුවීමට, සේවක සුභසාධක අයිතීන් කප්පාදුවීමට, වැඩකිරීමට සුදුසු වාතාවරණය අහිමි වීමට, අවිධිමත් වැටුප් භාවිතයට, අතිකාල මත විශාල වශයෙන් යැපීම ආදී තත්ත්වයන් කර්මාන්තය තුළ මතුව ඇත. මේ අනුව රෙදිපිළි හා ඇඟළුම් සම්බන්ධ ලෝක වෙළෙඳ සංවිධානයේ එකඟතාව තුළ ඇතිකරන ලද ජාත්‍යන්තර තරඟකාරීත්වයක මෙරට ඇඟළුම් කර්මාන්තයේ ශ්‍රම වෙළෙඳපොළට හා සේවකයන්ගේ සමාජීය ජීවිතයට ද බහුවිධ අංශ ගණනාවකින් අහිතකරව බලපා ඇති බව නිගමනය කළ හැක.

මූලාස පද: රෙදිපිළි හා ඇඟළුම් සම්බන්ධ එකඟතාව, ඇඟළුම් කර්මාන්තය, ශ්‍රී ලංකාව, ශ්‍රම වෙළෙඳපොළ, ලෝක වෙළෙඳ සංවිධානය

Background

The garment industry in Sri Lanka had a modest beginning in 1960s as the government took measures to promote the industry as an import substitute industry. The garment industry emerged as a leading industry of the country with the introduction of trade liberalization measures in 1977 and a variety of market oriented economic policy reforms. The policy reforms attracted foreign investors, the East Asian garment exporters in particular, during the early stage, and those exporters relocated their well-established garment factories to Sri Lanka (Kelegama, 2005). The secured market condition established by the Multi-Fiber Arrangement (MFA) until 2005 was one of the important factors that attracted foreign investors to the industry in early stage of trade liberalization and later the domestic capital. This agreement made Sri Lankan apparel industry a preferential access in the United States of America (USA), European Union (EU), and Canada markets, until 2005.

During the period of MFA, 80% of exports to the USA were upon the quota system. The establishment of Free Trade Zones (FTZ) in different geographical regions with necessary infrastructure facilities and establishment of institutional facilities such as Board of Investment (BOI) (former Foreign Investment Advisory Council) and banking facilities were among other contributory measures adopted by the government for rapid growth of the industry. One interesting fact of this industry is that all political parties that were in power during the last 50 years considerably and unconditionally supported and facilitated the apparel industry. This is not true for other similar industries. As a result, today, the BOI approved ventures account for almost 90% of Sri Lanka's total garment exports (Board of Investment, 2013).

The growth of Sri Lankan garment industry in the national economy of Sri Lanka has been noteworthy since 1980s in terms of contribution to GDP, export items, foreign exchange earnings, and employment generations (Thilakarathne, 2006). In 2011, the industry accounted respectively for 7% of GDP and 24% of total industrial production (Central Bank of Sri Lanka, 2011). In mid 1980s, the industry became a main sector of the country in terms of export volume, by overtaking other traditional crops, tea, and rubber. In 1992, the garment sector became the main foreign exchange earner of the country (Kelegama, 2005). In 2000, the industry accounted for 38% of total foreign exchange of the country while reaching to over 50% of total merchandized exports (Thilakarathne, 2006). Today, it is the strongest manufacturing sub-sector that generates foreign exchange to the country. In 2011, the share of exports of garment industry reached a 39.6% of country's total export earnings with the value of USD 4,191 million from 3.6% in 1978 (Central Bank of Sri Lanka, 2011). These earnings accounted for 52.4% of total merchandized exports in 2011.

In the first two and half decades of trade liberalization, USA was the main buyer of Sri Lanka's garments. For instance, 63% of total garment exports were exported to the USA market in 2002. This was mainly due to the quota facilities received under the MFA. Since 2005, a significant turn in export destination of Sri Lanka's garment from USA market to

EU market occurred due to the influence of complete phasing out of the MFA and benefits of the GSP+ scheme offered by the EU since 2005. Specifically, Sri Lanka was among the two countries that received preferential access in the EU market under the GSP+ scheme. Until 2007, USA bought over 50% of Sri Lanka's garments.

According to Table 1, 50.6% of Sri Lanka's garments were exported to the EU market in 2011, while exporting 39.5% to the USA and 9.9% to rest of the world. According to country classification of garment exports, top ten countries have bought 90.1% of total exports in 2011 (see Table 1). According to survey findings of Department of Labor and Oxfam (2006), the top ten buyers are Gap, May Department, Nike, Columbia, Sportswear, Wall Mart, Next, Marks & Spencer, Tommy Hilfiger, Kellwood, and Reebok.

Table 1:
Percentage (%) share of Sri Lankan Garment Export in Top 10 Import Countries

Rank	Country	Export Share (%)
1	USA	39.5
2	United Kingdom	23.1
3	Italy	12.1
4	Germany	5.2
5	Belgium	3.2
6	France	2.1
7	Canada	1.8
8	Netherland	1.8
9	Sweden	0.9
10	Australia	0.6
Total		90.1

Source: Central Bank Annual Report, 2011

Problem statement

The industry employment generation to the unskilled, young, migrant, and unmarried from remote areas, and women labor force, is incredibly important. Specifically, it is the main income source of most economically marginalized households in rural areas. Today, the industry provides approximately 283,000 direct employment opportunities (Board of Investment, 2013) and approximately half a million indirect employment opportunities, becoming the largest single employment provider in the industrial sector. The gender basis employment structure reveals that 85% of industry workers are female and over 60% of them are in the age group of 18-25 years (Prasanna, 2009; Prasanna and Kuruppuge, 2013).

This industry basically runs on international capital of Multi National Co-operations (MNCs), which is entirely based on the rate of return on their invested capital. These capital finds places where production is possible at a low cost, specifically in countries where cost of labor is very low. It is obvious that production of these investments continue until they have the labor cost advantage because of labor intensive nature of the industry and competitiveness of the product in the global market. As stated at the outset, the industry underwent through a series of trade arrangements such as MFA, ATC, and GSP+. Such trade arrangements, specifically the MFA, facilitated continues capital inflow to the industry. With the introduction of WTO in 1995, the quota system, enjoyed under MFA by the industry, was phased out under the WTO's Agreement on Textiles and Clothing (ATC). Thus, the industry missed its secured market condition and opened up for international competition. Due to the international competition and nature of the supply chain system in the industry, any adverse shocks in the global market or supply chain system first affect workers in the bottom level of the supply chain. Second, it resulted to an outflow of capital from increasing labor cost countries to low labor cost countries. Thus, it is argued that the ATC places the industry labor market into a vulnerable position, particularly in emerging economies in Asia such as Sri Lanka. It is known that about 30,000 vacancies exist particularly in garment industries, in and around the Free Trade Zones (FTZs) of the country, which indicate that labor market in the industry is in a disequilibrium level. Many studies have pointed out that workers' have a low long-term reliance on this industry.

Objectives of the study

Overall objective of this study is to analyze labor market issue in the apparel industry in Sri Lanka in the context of international market competition and international capital flight. In this connection, this study will elucidate the nature of the labor market issue in the apparel industry and impact of labor problem on workers in the bottom level of the apparel industry supply chain in Sri Lanka.

Methodology

Based on the phenomenon to be studied, data for the study was mainly drawn from three empirical surveys – workers interviews, buyers' survey, and manufacturers' survey, respectively conducted during the period from January to February 2017, in September 2016, and in October 2016. In addition, secondary data gathered from already published research papers, survey reports, Census and Statistical Department reports, and Central Bank annual reports, facilitated making a productive discussion.

The workers survey covered 120 workers in the four garment factories in the Katunayaka Free Trade Zone (FTZ), which is the largest FTZ located in the country after

liberalizing the economy. Table 2 presents details of companies, and the number of sampled workers in each company. Data was collected using the semi-structured questionnaire, designed to elicit data on socioeconomic background of workers, workers' earnings from the industry, working conditions, workers' rights, etc. In addition, four case studies illustrated the nature of the labor issue in the industry, in a qualitative manner.

Table 2:
Characteristics of companies of sampled workers

Company	No. of workers	Sampled workers	Type of capital	Main market
A	760	20	Foreign	USA
B	1200	40	Foreign	USA and UK
C	600	20	Domestic	UK
D	1400	40	Foreign	USA

Source: Workers survey, 2017

Buyers' survey covered 20 buying offices located in the capital city of Sri Lanka; approximately, there are 60 buying offices in the country. Manufacturers' survey covered 15 garment factory owners from the Katunayaka FTZ. A semi-structured questionnaire method was adopted in both surveys to collect data, particularly on experiences in the post MFA era or free market era.

In addition, trade union members in the industry and civil society activities were interviewed to identify the facts behind the changes in the apparel industry labor market.

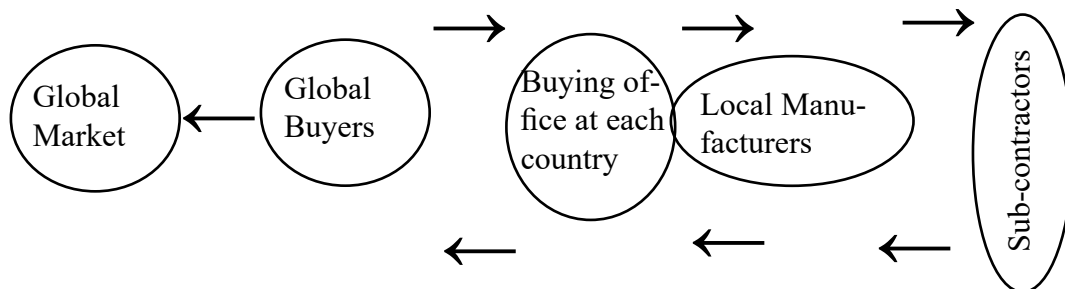
Results

Buyer-driven market structure of the apparel industry and its impact on workers

Figure 1 presents the structure of marketing system of the apparel industry, which is common to all apparel producing countries in Asia. The basic feature of the marketing system is that it is a buyer-driven structure and global buyers make all marketing decisions. Mainly they are large-scale buyers at the global level, mostly the MNCs. These global buyers such as Gap, May Department, Nike, Columbia, Sportswear, Wall Mart, Next, Marks & Spencer, Tommy Hilfiger, and Kellwood and Reebok, operate their buying offices at each garment producing country and order placement is based on the competitive advantages of products of those countries in the global market. Thus, any global level decision such as the MFA phase out led by the WTO has a significant impact on garment producing countries like Sri Lanka, where global level buyers decide on supply side, based on competitive advantages in the global market. According to buyers' survey, price and quality have become the leading factors influencing sourcing strategies (see Table 4). Figure 1 further indicates that buying office

at the country level distribute their orders among manufacturers and part of orders received by manufacturers are distributed among sub-contractors. Finally, these manufacturers and their sub-contractors largely deals with the industry work force.

Figure 1:
Structure of buyer-driven marketing system in the apparel industry

Source: Buyers and Manufacturers survey, 2016

Table 2 provides results of the buyers' survey, particularly their experiences in terms of supplier base. According to survey results, 6 out of 20 buyers stated that there is no change in supplier base. However, almost all these buyers are major buyers and have had long-term business relationships with large-scale manufacturers. The remaining 14 buyers have experienced a gradual decline in the supplier base and they tend more to move to large-scale manufacturers from small and medium manufacturers.

Table 3 presents the nature of adjustment to free market condition by manufactures. Due to the secured market condition and the experienced quota system, manufacturers were able to receive many orders beyond their limits and thereby created the sub-contracting system in the economy. Results of the manufacturers' survey indicate the contracting nature of number of sub-contracts in the period of free market. For instance, small and medium manufacturers have contracted sub-contracting base from 4 to 0 and 12 to 3 by 2016 respectively. A similar trend could be observed in terms of large-scale manufacturers as they too contract sub-contracting base from 63 to 14. According to views of buyers and manufacturers, this contracting nature of supplier base and sub-contracting does not indicate reduction in overall garment production in the country, but industry adjustment to free market condition based on competitive advantages in the global market.

This changing pattern of buyers' and manufacturers' behavior due to WTO's decision on ATC have had adverse implications to industry labor market. First, due to secured market

conditions established by the MFA, the industries were located in rural areas of the country, to address the issue of unemployment in rural areas in late 1980s and early 1990s; for instance, 200 garment factory program and program of industrial parks. Buyers’ decisions to contract their supplier base has resulted closing down most of garment factories established in the rural or remote areas of the country, as was confirmed by national level data. For instance, in 2002, the country had about 730 garment factories in the country, which declined to about 250 by 2013. At the same time, total employment declined from about 330,000 to 283,000 (Board of Investment, 2013). Majority of the closed down companies was located in rural areas. It proves that outflow of investment from rural area due to the WTO Agreement on Textiles and Clothing has resulted in loss of job opportunities at rural regions. Specifically, alternative income opportunities for these workers, particularly to women and young in the rural region is limited; economies in these areas are largely agriculture based and lacks sufficient non-farm and off-farm activities. Following is the statement of the case study carried out in the workers interviews.

“Our village is not a place like an urban area. I have tried to find a suitable job in the village without coming over here. But, there were no proper jobs, only jobs in agricultural field. In the paddy fields, we could only ‘help’. We were not paid for our work even though we worked hard in paddy fields.”

This have had multiplier effects on social life of the workers (please see Case Study 1). Thus, impacts of free market condition created by the WTO for the global apparel marketing have severe adverse impact on labor force in the industry, and thereby in the social life of those worker families.

**Table 3:
Change of supplier base after fully phasing out the MFA under WTO
Agreement on Textiles and Clothing**

Item	No. of buyers interviewed: N = 20	Remarks
Proportion who said no change in supplier base	6	This included all big buyers. They had a relationship with large-scale buyers.
Proportion who said that they have contracted the supplier base	14	Tend to move to large-scale manufacturers.

Source: Buyers survey, 2016

Table 4:
No. of sub-contractors and the share of orders placed on them

Type of manufacturer	ATC (1995-2005)		GSP+ Period (2005-2010)		Post GSP+ Period (2010 on-wards)	
	No. of sub-contractors	Share of orders (%)	No. of sub-contractors	Share of orders (%)	No. of sub-contractors	Share of orders (%)
Small-scale	4	15	0	-	0	-
Medium-scale	12	22	9	8	3	8
Large-scale	63	33	20	20	14	11

Source: Buyers survey, 2016

Note: Buyers survey covered 12 large scale, 6 medium scale, and 2 small scale buyers.

Table 5: Key factors influencing sourcing strategies – buyers’ responses

Factor	MFA phasing out period (ATC)	After MFA Phase out
Price	12	14
Lead time	8	8
Quality	5	11

Source: Buyers survey, 2016

Effects of low wage on workers

a. Higher earning dependency on overtime and target incentives

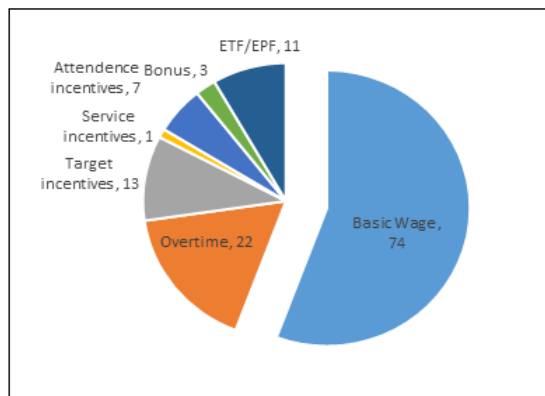
Figure 2 revealed that approximately 56% (USD - 74) of the workers’ earnings are represented by the basic wage and rest by overtime, target incentives, attendance incentives, bonus, and ETF/EPF. Overtime income represents the major earning component other than the basic wage, which is 17% (USD – 22) of the total wage of the workers in the industry. On average, these workers work 1.61 hours of overtime on each working day. This indicate workers’ higher dependency on working in excess of 48 hours per week, considering 6 working days per week.

According to worker interviews, low basic wage is the main reason for working in an excess of 48 hours. According to Spurgeon (2003) as quoted by Prasanna and Kuruppuge (2013), working in excess of 48 hours per week appears to constitute a significant occupational stress, which reduces job satisfaction, increases the effects of other stresses, and significantly

increase the risk of mental health problems. Further, working more than 50 or 60 hours per week would lead to increase the risk of cardiovascular diseases (Spurgeon, 2003 as quoted by Kuruppuge and Prasanna, 2013). It also hinder family relationships. The main reason for involving in excess work in the factory is the existing amount of large orders (high demand) in the industry that cannot be met by employing the prevailing work force within regular working hours. Specifically, restructuring process of the industry due to free market condition has led to contract the number of suppliers (manufacturers) in the country, and thus, manufacturers were in a challenging position to meet buyers' requirements in supply side, because existing workforce in the industry cannot be increased without upgrading industry wage level. This is obviously indicated by the disequilibrium position of the industry labor market, which is mostly associated with low wages. Therefore, these findings indicate the current precarious conditions of workers due to low wages.

Specifically, the industry minimum wage has proven to be increasingly inadequate to maintain an average family, in the major apparel producing countries (Gustavo, 2005). According to Prasanna and Gowthaman (2006), considering the average basic salary of the industry, 84% of workers were below the United Nations defined poverty line of two US dollars a day, and 60% of workers were below the household poverty level of Rs. 5,000, defined by the Institute of Policy Studies in 2005. At the same time, industry minimum wage has not been revised adequately in line with escalating cost of living, and the nutritional status of women workers in the industry was found to be lower than that of workers in other occupations and industries (Amarasinghe, 2007).

Figure 2:
Monthly Distribution of Earnings of Workers in the Apparel Industry – in USD terms
(1 USD = Rs. 151)

Source: Worker interviews, 2017

b. Declining real wage rates

During the last 25 years, the value of Consumer Price Index (CPI) increased from 14.7 to 175.8 by 1,095% (IMF, 2013). When real minimum wage compares with CPI changes, the purchasing power of nominal minimum wage was declined by 28% during the period of 1998 to 2013. Specifically, the consumption pattern of industry workers has changed drastically in recent past. It indicates that authorities have failed to maintain the workers' purchasing power by sufficiently adjusting minimum wage with inflation rate available in the country. Key reason here is that any increase in wages result in lowering the competitiveness of the industry in the global market due to the increased cost of production, though there is a productivity improvement argument on wage hike.

The worker interviews also indicted the real impact of inflation to workers' life style due to deteriorating purchasing power of gross earnings from the industry. These respondents are working in garment factories like Brandix and MAS, located mainly in FTZ where they produce brands like Nike, Gap, and M&S. Few important direct speeches from workers are quoted as follows:

Respondent 1: Machine operator/ Brandix

“In addressing these salary related challenges, I have few options. Mostly what I do is to limit our secondary requirements like attending functions of relatives and friends. If still the expenses are high I choose the other option of limiting our primary requirements. Sometimes I have to limit our basic needs also up to a certain limit, for example limiting expenses on relatively high cost items in the weekly food basket such as meat, fish, and fruits.”

Respondent 2: Machine operator/ MAS

“I was compelled to marry late because of my poor salary, which was barely adequate to meet my basic needs.”

Respondent 3: Machine operator/ MAS

“Prices of items which I need to buy for our day-today requirements are increasing rapidly. But our salary still remains unchanged for a long time. Instead, rules and regulations for OT and other income sources are coming into practice, avoiding us receiving additional income. Because of that I have to dedicate my day-today requirement or limit my expenses in order to balance my income and expenditure. Now I face a lot of difficulties in leading a happy family life. For instance, I can't remember a day in which I went to a film or a picnic with my family members.”

Analyzing the above direct speeches of respondents identify a mismatch of salary hike and inflation behavior. Further, it was evident that prevailing salary to workers are not sufficient to meet employees' basic needs.

c. Unlawful wage practices

With the expansion of garment and textile as a profitable industry, the competitive pressure among firms shifted towards cost reducing strategies. The labor-intensive nature of the industry naturally finds putting more pressure on labor as the only available option. Labor costs approximately amounted to 15-20% of the overall cost (Dheerasinghe, 2003; Kelegama, 2005). Although, measures are needed to consider on labor saving strategies with the expansion of the industry, the competitiveness has been mostly focused on low cost labor. As a result, the state of job quality has been leveraged by the firms over the past decades. Therefore, the issues concerning wages of employment in the garment industry in Sri Lanka emerged in many facets. They are mainly stated as a list below as per the views of labor union activists:

- Obtaining extra hours of work from employees without payment
- Forcing workers to attend for overtime work
- Forcing workers to work on Holidays
- Target incentives are paid to workers on piece base
- Salary deductions from workers for unofficial leaves

d. Unemployment time

In Sri Lanka, it is rare to observe an unemployment time of employed worker in the industry, as the industry still receive adequate orders from their foreign buyers. It was expected that the MFA phase out would have a negative impact on industry work force. However, the industry underwent series of structural changes such as merging with large-scale companies, switching from its low value items to high value (niche) items in garment export basket, changing export directions, etc. (Prasanna, 2007). It is evident that currently, approximately 30,000 vacancies are available for women workers in the industry, particularly in the FTZs. These existing vacancies clearly indicate that the industry labor market is at a disequilibrium position, specifically in attracting women workers. The main reason for not attracting labors to the industry is the low wage rate coupled with lack of social recognition to industry workers. Specifically, the fierce competition in the international market created by the ATC is the key reason for low wage rates in the industry.

This has pressurized already employed workers in the industry in terms of excess labor supply to the factories to fulfill placed orders by the buyers. The reported higher overtime rate at the industry is a good indication for this pressurization. Following is the statement of case study performed during the workers interviews.

“As I know that my salary is too small to cater to the family requirements, I am forced to work overtime. If I cover a sufficient number of overtime hours, my salary reaches to Rs. 18,000.00. If it reaches that amount, at least I can fulfil the minimum requirements of my

family and myself. Now the company has implemented an overtime controlling methodology for workers in the company. That has very badly affected my salary.”

This situation is clearly indicated by the decreased employment level of the industry from 330,000 in 2002 to 283,000 in 2013, even though the industry export increased at a significant level in terms of both value and volume.

e. Barriers to Unionization

Interviews with trade unions pointed out several barriers to unionizations. They are: non availability of adequate provisions to protect labor’s rights in legal Act, Bills, and documents; forcing and threatening workers by employers for not to engage in union activities; lack of resources for prevailing labor unions and less coordination among them; stressful work conditions which keep workers away from union activities as workers always give priority to their family than the job; and inadequate standards in the industry in terms of work conditions that labor unions would demand. For instance, in an interview, a labor union leader stated that, “All gates of factories are closed to us. No permission for us to enter into their premises. We have no chance to address workers and workers also do not have chance to meet us. It is like an open prison.”

Further, one mechanism used by the government to non-unionize the workers of apparel industry is Joint Consultative Council/Employees’ Council (JCC/EC). With a view to promote investments, Sri Lankan Government in 1978 established Greater Colombo Economic Commission (GCEC). In 1992, it was reconstituted as Board of Investment Sri Lanka by geographically expanding its coverage.

f. Health and nutritional status of workers

The nutritional status of workers, women workers in particular, in the industry was found to be worse than that of workers in other occupations and industries, and of the same age category of the country’s population (Amarasinghe, 2007; Peiris, 2008). Conducting a cross-sectional analysis using randomly selected 652 women workers in five garment factories in the Katunayake FTZs area, Amarasinghe (2007) indicated that 34.2% of workers were affected by chronic malnutrition, as measured by the Body Mass Index. The report also revealed that 44.7% of women garment industry workers were anemic with low mean hemoglobin concentration. Among them, 55% were married women workers. According to workers opinion in the survey conducted by Peiris (2008), 34% of garment workers have reduced the number of meals they take per day. This percentage is high in terms of women workers, which is 39%. Moreover, 41% of workers (40% female and 42% male) have indicated that they visit a doctor more often now than before they joined the present job.

These study findings indicate the deteriorating health conditions of the workers in the industry due to various reasons such as low wages and excessive work time. As the women workers accounts for approximately 85% of industry work force, and as women

health conditions affect their children, the worsening health of women adversely affect future generations.

Concluding remarks

This study mainly attempted to examine the labor market issue in Sri Lankan apparel industry in the context of WTO's Agreement on Textiles and Clothing in 1995. Findings revealed that the industry is in a challenging position in tackling wage problem, as it affects industry competitiveness in the global market. The nature of the industry supply chain system (buyer-driven) has resulted in passing down the impact of industry adjustment to free market condition on workers in the bottom level of the industry supply chain.

Price and quality have become the main sourcing strategies of buyers. This indicates that increase in wage rates at the garment sector parallel to the state and other sectors is problematic because it affects to reduce price competitiveness at the global market and thereby the flight of invested capital to low cost garment producing countries. In this situation, numerous garment factories have ended their production operations during last decade, while some factories have merged with large-scale manufacturers and reduced the number of sub-contractors as a survival strategy in the era of international market competition.

The industry adjustment process to free market condition has resulted in reducing employment level and keeping the wage rate at the low level at the industry. This has created a series of problems among the workforce in the industry and their social life. The declining real wages in the industry has forced workers to involve in higher overtime and other income sources of the industry.

According to existing literature in the field, workers' higher dependency on overtime over long run have adverse impacts on health condition of workers. The continues decline in real wage level in the industry has negatively affected workers in various ways such as achieving the basic needs (foods), unionizing in the factories, working conditions at the factories, dependency on overtime, unlawful wage practices, and unemployment time. According to socioeconomic background of the workers, these workers are most young, women, and migrants from remote areas. Thus, alternative income opportunities for these workers, particularly to women and young in the rural area, is highly limited because those are largely agriculture based economies with insufficient non-farm and off-farm activities in the area. Thus, the international competition created in the global textiles and clothing market by the WTO's Agreement on Textiles and Clothing has adversely influenced the industry labor market and thereby social life of the industry workforce.

References

- Amarasinghe, N., (2007). *Nutritional Status of Female Garment Factory Workers in the Katunayaka Free Trade Zone, Sri Lanka*, Colombo: Amarasinghe, N., 2007. Nutritional Status of Female Garment National Institute of Occupational Safety and Health.
- Board of Investment, (2013). *Annual Reports*, Colombo : Board of Investment .
- Central Bank of Sri Lanka, (2011). *Annual Report*, Colombo: Central Bank of Sri Lanka.
- Department of Labor, Sri Lanka, (2006). *The Survey on the Present Status of Garment Manufacturing Factories in Sri Lanka in Relation to the Sustainability in a Quota Free Era*, Colombo: Oxfam Australia.
- Dheerasinghe, R., (2003). Garment Industry in Sri Lanka, Challenges, Prospects and Strategies. *Staff Studies* , 33(1), pp. 33-72.
- Kelegama, S., (2005). Ready Made Garment Industry in Sri Lanka: Preparing to Face the Global Challenges. *Asia Pacific Trade and Investment Review*, 5(1).
- Oxfam Community Aid Abroad, (2004). *Preparing for the MEA Phase out in Sri Lanka: Multi Stakeholder Dialogue and Research Report*, Colombo: Oxfam Community Aid Abroad.
- Peiris, P., (2008). *Opinion survey of garment workers*, Colombo: Friedrich Ebert Stiftung.
- Prasanna, R., (2009). *Impact of GSP+ Scheme on Sri Lankan Apparel Industry in Post Quota World in Sri Lanka*. Saga, Saga University.
- Prasanna, R. & Gowthaman, P., (2006). *Sector Specific Living Wage for Sri Lankan Apparel Industry Workers* , Colombo:
- Oxfam Australia. Prasanna, R. & Kuruppuge, R., (2013). An Assessment of Sector Specific Living Wage for Sri Lankan Apparel Industry Workers. *Sri Lanka Modern Studies* , 4(1).
- Strini, G., (2005). *Wages in the Apparel Industry: What Constitutes a Decent Standard?*, s.l.: MIT.
- Thilakarathne, W. M., (2006). *Phasing out of MEA and Emerging Trends in Ready Made Garment Industry in Sri Lanka*, Tokyo: Institute of Developing Economics.

Department of
Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka

The Journal of Studies in Humanities

Volume 4 (II) 2018

Determinants of Youth Unemployment in Sri Lanka

Thusitha Kumara

Department of public Administration, Faculty of Management,
Uva-Wellassa University of Sri Lanka, Badulla.

Email: thusitha@uwu.ac.lk

Abstract

ශ්‍රී ලංකාව වැනි දියුණු වෙමින් පවතින රටවල තරුණ විදැකියාව දැඩි ගැටලුවකි. රටේ සමාජ-ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා වෙනත් ආකාරයකින් භාවිතා කළ හැකි හිඟ සම්පත් නාස්තියක් හෝ උගත උපයෝගී කර ගැනීමක් එයින් පෙන්නුම් කෙරේ. ශ්‍රී ලංකාවේ තරුණ ජනගහනය (වයස අවුරුදු 15 ත් 24 ත් අතර) අතර විදැකියාව ඉහළ මට්ටමක පවතින අතර පසුගිය වසර කිහිපය තුළ එය වැඩි වෙමින් පවතී. එබැවින්, මෙම අධ්‍යයනයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ ජනසංගණන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පවත්වන ලද 2016 ශ්‍රම බලකා සමීක්ෂණ දත්ත යොදා ගනිමින්, ප්‍රොබිට් ප්‍රතිපායන විශ්ලේෂණ ක්‍රමය භාවිතයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ තරුණ විදැකියාව නිර්ණය කරන සාධක විග්‍රහ කෙරේ. ප්‍රතිපායන විශ්ලේෂණයෙන් පෙනී යන්නේ අධ්‍යාපන මට්ටම, ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය, ජීවත්වන ප්‍රදේශය සහ වෘත්තීය පුහුණුව ශ්‍රී ලංකාවේ තරුණ ජනගහනය අතර විදැකියාව සඳහා ප්‍රධාන නිර්ණායකයන් වන බවයි. අධ්‍යාපනයට ඇති ප්‍රවේශය වැඩි දියුණු කිරීම, අවකාශීය අසමානතාවයන් අවම කිරීම, වෘත්තීය පුහුණුව ලබා දීම සහ තරුණයන් අතර විශේෂයෙන්ම වතු අංශයේ තරුණ තරුණයන් අතර විදැකියාව තවදුරටත් විශ්ලේෂණය කිරීම සාර්ථක ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය සඳහා අවශ්‍ය වේ.

මුබද පද: තරුණ ජනගහනය, රැකියා වියුක්තිය, රැකියා නියුක්තිය, ශ්‍රී ලංකාව, නිර්ණායක,

Introduction

United Nations (United Nations, 2015) defines “Youth” as a period of transition from the dependence of childhood to adulthood’s independence and awareness of our interdependence as members of a community. The capacity of youth to participate in productive operations has social and economic implications for any economy, and youth are an important source of resources to bring prosperity. “Energetic, courageous, and qualified, youth can make changes to the social-economic development of the country if they are well

utilized and managed” (Msigwa and Kipesha, 2013) geographical location, education, skills and marital status are all significant factors in explaining the difference in youth employment status in Tanzania. From the findings the study several recommendations are made, first, the government and policy makers should review job market laws and regulation in order to promote a smooth transition of youth from education to job market. The government should create specific interventions especially in the creation of more formal jobs and strengthening job market regulation relating to youth people to ensure that all youth with education or skills realize their investments in education and contribute to the country development. The study also recommends that the government and policy makers should strengthen the laws and regulation relating to gender balance in the job market in order to give equal chance to the youth with the same level of skills or education.

1. Introduction Youth is undeniably among the most important formidable force and resource a country can have in order to boost its social economic development. In addition of being large in number, the youth are energetic, courageous and poses new ideas that can make changes to the social economic development if they are well coordinated and involved in economic activities of the country. Regardless such importance youth have been faced with many challenges one of them being unemployment problem. Youth unemployment is among the major challenges facing both developed and developing countries in the world. The problem of youth unemployment is more critical to developing countries due to the high poverty levels requiring all people to work in order to ensure survival (ILO, 2011). Therefore, youth employment is a primary goal of any economy.

Unemployment or underutilization of any resource is a significant issue that directly impacts economic growth. International Labour Organization (2018) defines “unemployed” as the number of the economically active population who are without work but available for and seeking work, including people who have lost their jobs and who have voluntarily left work. The Department of Census and Statistics in Sri Lanka also uses a similar definition.

High youth unemployment, especially among the educated youth, is a common phenomenon in many developing countries such as Sri Lanka. However, highly educated youth are in the quality workforce of a nation — the quality workforce assists in the efficient production of goods and services. However, the Department of Census and Statistics of Sri Lanka (2016) shows that 21.6% of educated youth are unemployed in Sri Lanka in 2016, which is a severe concern in the economy.

Education is an essential factor in deciding the welfare level of a country. “Higher education has long been recognized as a major contributing factor to the social, cultural, and intellectual life of society by improving the quality of human life” (Gedžūne and Gedžūne, 2010) assessment of research participants’ personal experience with social exclusion in educational setting, their current understanding of the problem and individual suggestions for solving it were analysed qualitatively. The results indicate that, in teachers’ opinion,

social exclusion in education can be caused by subjective and objective factors – pupils’ personal characteristics, school climate, parental influence and social causes. The research participants particularly emphasise teacher’s role in reducing pupils’ social exclusion by adhering to values, such as fairness, equality, empathy, cooperation and respect. The research results highlight the need for addressing the issue of social exclusion in teacher education programmes by raising future teachers’ awareness of the problem and their responsibility to overcome it.”, “author”: [{"dropping-particle": "", "family": "Gedžūne", "given": "Ginta", "non-dropping-particle": "", "parse-names": false, "suffix": ""}, {"dropping-particle": "", "family": "Gedžūne", "given": "Inga", "non-dropping-particle": "", "parse-names": false, "suffix": ""}], "container-title": "Journal of Teacher Education for Sustainability", "id": "ITEM-1", "issued": {"date-parts": [{"2010}], "title": "2010", "type": "article-journal"}, "uris": [{"http://www.mendeley.com/documents/?uuid=e506b11f-371b-46ea-881b-d9fcd84dd28d"}, {"http://www.mendeley.com/documents/?uuid=6bc82aca-84f1-4da4-af08-67bbd0f80822"}], "mendeley": {"format": "Citation": "(Gedžūne and Gedžūne, 2010. Educated unemployment means skilled people who are actively seeking a job, which is a waste of valuable resources. Youth unemployment is high and increasing while the general unemployment is low in recent Sri Lanka.

Table 01
Unemployment Rates in Sri Lanka

Year	Unemployment %	Educated youth unemployment %
2013	4.4	19.2
2014	4.3	20.3
2015	4.7	20.8
2016	4.4	21.6

Source: Department of Census and Statistics (2016)

Nevertheless, only a limited quantity of literature is available on youth unemployment in Sri Lanka (Senanayake, 2016; Aggestam and Hallberg, 2004). However, it is crucial to find the reasons behind the high unemployment rates among educated youth in Sri Lanka, which is vital for policy development to address the problem of educated youth unemployment in Sri Lanka. Given the above situation, the central question on which this paper probe is “What are the determinants of unemployment among the youth in Sri Lanka,” and the objective of the paper is to analyze youth unemployment of Sri Lanka using a nation-wide primary data set on the labor market of Sri Lanka.

Literature Review

Labor Force Survey (Department of Census and Statistics, 2016) defines “employed” as “persons, who worked as paid employees, employers, own-account workers, or contributing

family workers during the reference period.” This also includes persons with a job but not at work during the reference period. Labor Force is defined as the percentage of economically active people in the working-age population. The working-age population consists of persons aged 15 years and above (Department of Census and Statistics, 2016). Economically active population is defined as the persons employed or unemployed during the reference period of the survey. In general, the Labor Force also includes the armed forces, the unemployed, and first-time jobseekers. By 2017, the Labor Force of Sri Lanka has increased to 54.1% of the working-age population.

According to the Labor Force Survey (2016), unemployment is defined as “persons available or looking for work, and who did not work and taken steps to find a job during the last four weeks and ready to accept a job given a work opportunity within next two weeks.” Unemployment is a severe issue in any country, irrespective of the developed or developing nature of the economy. Unemployment results in some psychological problems of hopelessness, frustration, hostility, and gradual drift of some unemployed youth into criminal behavior (Bakare, 2011). In some instances, unemployment is considered as a measure of economic performance. Philpin and Ashton (1985) identified two significant views on unemployment in the academic literature. One is the “Keynesian” view of unemployment saying that “unemployment is an excess supply of labor resulting from a failure of coordination in the market economy,” and the other is the “Classical” view of unemployment stating “unemployment is job search-people engaged in the productive work of looking for a better match between worker and employer.” Even though it is a common argument that unemployment is high among the educated youth in developing countries, O’higgins (1997) argues that no reliable evidence is available to support the existence of widespread educated unemployment in developing countries.

The literature presents four main unemployment types, i.e., frictional, seasonal, cyclical, and structural. Frictional unemployment takes place when certain occupations have surplus workers in one part of the country while vacancies for similar jobs occur and are not filled in other parts of the country. It also called ‘search unemployment.’ Seasonal unemployment occurs mostly in the industrial sector and other seasonal enterprises. It arises when workers are laid off during off-seasons. Cyclical unemployment exists when individuals lose their jobs as a result of a downturn in aggregate demand. It occurs when the economy slows down, such as during recession times when people lose their jobs. Structural unemployment happens when the labor market is unable to employ everyone due to the mismatch between the skill of the unemployed workers and the skill needed for the few available jobs. Structural unemployment may occur if the economy suffers from long-term low aggregate demand. It also happens with a change in the structure of an industry or economic activities due to rapid changes in technology, which results in a mismatch between the skills of workers and the skill requirements of available jobs.

According to the literature, several factors affect unemployment. These factors could be categorized into two major areas, i.e., demographic and socio-economic factors. Under the demographic factors, age is an essential factor that affects unemployment. Cross-sectional studies generally show a positive relationship between age and unemployment over a wide range of age intervals. The only exception is the significant positive effect found within the age group between 17-24 years (Katz and Meyer, 1990).

Miller (1989) reports that younger people tend to have a higher probability of being unemployed. An important finding of recent literature is that young men generally show higher levels of unemployment than young women. Focusing on the time elapsed before exiting a spell of unemployed (or unemployment duration) also shows a worsening of the situation for young women relative to young men. Harris (1996) found that age had a more favorable influence on the length of time unemployed for women than for men. This contrasts with the work by Hui (1991), who concluded that women's unemployment duration was one and half times that of men's. Area of living also affects the level of unemployment; according to Guarcello, Lyon, and Rosati (2012), unemployment is generally lower in rural areas but with a deficient level of human capital, high underemployment, or few chances to be employed in the formal sector. In urban areas, on the other hand, although the labor force may face relatively better prospects in terms of income and quality of employment, finding a job is stressful, leading to higher unemployment, especially youth unemployment.

Education and training also play an essential role in determining the level of unemployment. "Most social scientists documented a strong relationship between education and development of the nation. Education promotes a productive environment and creates opportunities for underprivileged people. However, "both higher education and unemployment are two-dimensional phenomena, and especially unemployment has different causes and effects in the short- and long-run" (Topel, 2002) sectoral differences in "natural" rates of unemployment generate a conformable distribution of wage differentials that compensate workers for bearing unemployment risk. This paper offers new empirical evidence on the determinants of this equilibrium. The analysis consists of two stages. First, I estimate a three-state model of employment and unemployment that identifies the determinants of individuals' rates of entering and leaving unemployment spells. Sectoral, demographic, and policy-induced differences in unemployment probabilities evolve naturally from this framework. Second, I estimate the impact of these differences on the distribution of wages. An important finding is the powerful impact of the unemployment insurance (UK. According to the International Labour Organization (2018), unemployment among youth is related to the age that youth leave the educational system. The age of the youth who leaves the obligatory educational system does not coincide with the age of a youth who can sign up for a work contract, and this lack of correlation leads to the increase of educated youth unemployment.

Furthermore, education broadens the expectation of the younger population, which also affects their job selection. Education exposes people to other cultures, norms and values, to other ways of life, and behavior (Wolhuter, 2005). Jullien's 1817 plan calling for the collection of data on national education systems by an international agency commonly is regarded as the beginning of comparative education.² Since then, a variety of international organizations-including the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Unesco. Ashenfelter and Ham (2002) estimated the effect of education on the duration of unemployment using the years of schooling as an explanatory variable. They found a negative relationship between education and unemployment duration. Farber (2004) but the job-loss rate was higher than might have been expected during the mid-1990's given the strong labor market during that period. While the job-loss rate of more-educated workers increased, less-educated workers continue to have the highest rates of job loss overall. Displaced workers have a substantially reduced probability of employment and an increased probability of part-time employment subsequent to job loss. The more educated have higher post-displacement employment rates and are more likely to be employed full-time. The probabilities of employment and full-time employment among those reemployed subsequent to job loss increased substantially in the late 1990s, suggesting that the strong labor market eased the transition of displaced workers. Reemployment rates dropped sharply in the recession of 2001. Those re-employed, even full-time and regardless of education level, suffer significant earnings declines relative to what they earned before they were displaced. Additionally, foregone earnings growth (the growth in earnings that would have occurred had the workers not been displaced finds that job losers with higher levels of education have higher post-displacement employment rates and are more likely to be re-employed full time. Discussing on the training aspects, Scarpetta, Sonnet, and Manfredi (2010) point out that especially during a period of crisis, young people without proper training experience a more vulnerable occupation and may sustain long-term adverse effects from unemployment phases.

Youth are the future hope of any nation. Governments, Non-Government Organizations, and Civil Society in different countries adopt and use various age ranges in defining the "Youth" from the point of the purpose which they stand for and the activities they undertake. Youth is defined in the literature as both an age group and a social construct. As an age group, youth is positioned across the boundaries of childhood and adulthood. The United Nations General Assembly defined youth as aged between 15 and 24 years (United Nations, 2015). Youth adopt values and behaviors that frequently provoke anxieties and overt disapproval on the part of their parents, social institutions, and Governments. They are among the most prominent victims of the risks and pressures of economic and cultural modernization, as expressed through marginalized labor, drug abuse, homelessness, sexual exploitation, and violence. They are equally the most enthusiastic creators and interpreters of innovative and hybrid cultures and lifestyles, and the most avid consumers and users of the global market

and its communication networks (World Bank, 2004). According to the World Youth Report, youths are young women and men between the ages of 15 and 24 years. Some literature argues that youth do not have sufficient network to obtain information on job opportunities, as well as financial resources and mobility to seek work or relocate closer to the places where job opportunities exist (Graham and Mlatsheni, 2015). According to Marchante et al. (2003) the private sector is becoming the dominant player in the economy. However, it is widely observed that the current education and training system does not produce graduates to meet the private sector needs. This study was conducted with the objectives of identifying university graduates' job expectations, factors affecting their job expectations and identifying employers' needs from university graduates. The study attempts to find the nature of the gap between employers' expectations of skills and job expectations of graduates from Sri Lankan universities to make recommendations for stakeholders of the problem. Data for the study were gathered through structured interviews and surveys of selected sample of (better specify the exact number of responses from each sample category here, unemployment among educated youth underlines the existing mismatch between the educational system and the demand for labor skills. Therefore, addressing hindrances relating to the labor demand and the labor supply is essential to reduce unemployment and underemployment on a sustainable basis.

Empirical evidence suggests that unemployment occurs due to rural-urban migration, rapid population growth, low standard of education, and the rapid expansion of the educational system and lack of steady and sustainable power supply and corruption (Uddin and Uddin, 2013). Qayyum (2007) identifies that the lack of education, lack of skills, structural mismatch, and lack of experience are the causes of unemployment. Asliddin and Gharlegghi (2015) also provide a similar argument.

The Labor Force Survey of the Department of Census & Statistics of Sri Lanka defines youth as the age group between 15-24 years and reports that educated youth unemployment is significantly higher than the national average in recent years, with an increasing trend.

Several explanations have been proposed for high youth unemployment in Sri Lanka. One of the most influential factors is the "skills mismatch" hypothesis, first articulated by the International Labor Organization (Nafziger, 2007). According to this hypothesis, the Sri Lankan education system produces skills that are not valued by employers while raising the expectations of those who acquire them. As a result, the unemployed are not interested in the existing vacancies, whereas the employers are not willing to hire them with available vacancies. The mismatch is particularly severe for those who are just coming out of school and have no work experience. The practical remedy, if the skills mismatch hypothesis is correct, is to reform the education system and to supplement it with vocational training geared to the needs of the labor market. Vocational training programs of this sort, the argument goes,

would make the unemployed more “employable.” As we know, the link between education, youth, and employment is evident, and this relationship is solid and linked with one another.

Methodology

Labor Force Survey (LFS) data 2016, which is a national sample survey conducted quarterly by the Department of Census and Statistics of Sri Lanka, is the primary data source of this study. This survey is conducted among the working-age population (age 15 and above) of Sri Lanka. The total sample size for a quarter is 25,750 households, which yield to more than 100,000 households for a year. The two-staged stratified random sampling procedure is adopted in the sample selection. The sampling frame prepared for the 2012 Census of Population and Housing is used as the sampling frame for the sample selection of the Labor Force Survey in 2016. This survey was commenced from the first quarter of 1990 and is being continued up to today. The survey provides information for sectoral, provincial, and district level disaggregation.

This study applied three types of analytical methods in probing the research question, namely descriptive Analysis, Pearson Correlation Coefficient analysis, and Probit Regression analysis. Descriptive statistics analyze the pattern and general behavior of data, which includes means, standard deviations, frequencies, and percentages. Pearson Correlation Coefficient analysis is employed to identify the relationship between the demographic factors and socio-economic factors on unemployment among the educated youth. Finally, Probit Regression Model was used as the primary data analytical technique of this study. A probit model is used for a dichotomous or binary dependent variable; thus, 1 = unemployment and 0 = employment was applied in this study. STATA Version 14 acted as data analytical software.

Results and Discussion

Descriptive Analysis

Analyzing the demographic factors and socio-economic factors employed descriptive analysis, which found that over 53 percent of the sample is comprised of females showing the general pattern of the population distribution of Sri Lanka. The gender distribution among youth presented a similar pattern of distribution. Our sample, while representing the sectoral distribution of the total population, also had a similar distribution by sector (see Figure 01). The rural population had the most significant share in the sample size, followed by the urban and rural sectors, respectively.

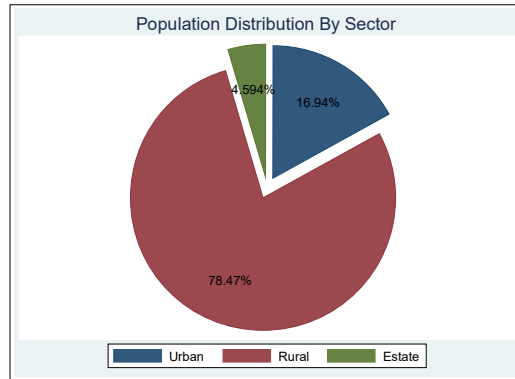

Figure 01:
Population distribution by sector

Sample distribution by district also represented the national distribution where Colombo and Gampaha districts of the Western Province had the highest population shares, while districts in the Northern Province had the lowest population shares (see Figure 02).

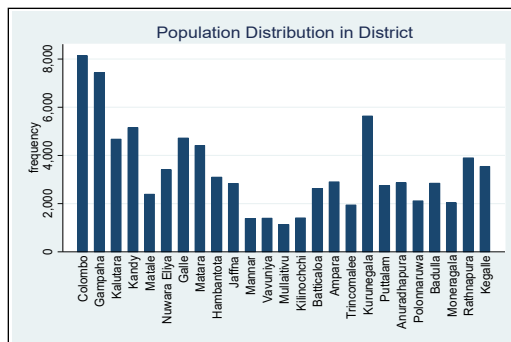

Figure 02:
Population distribution by districts

As per the level of education measured, the study found that most persons in the sample had educated at least up to the Ordinary Level. Level of Education at the individual level was categorized as no schooling, grade 5 & below, grade 6-10, G.C.E. (O/L), G.C.E. (A/L), degree, and vocational training. Figure 03 depicts that approximately 47 percent (34427) of people have the education level of grades 6-10. The next highest of respondents have the educational level of grade 5 & below, which is 25.71 percent. Notably, here, the vocational training only was less than one percent, while no education around 3.42 percent. A similar trend was observed when considering the education level of the head of the household (Figure 04). However, it was noted that the percentage of households with a household head who had no education was less than one percent. The education category of grade 5 & below also reported a negligible value.

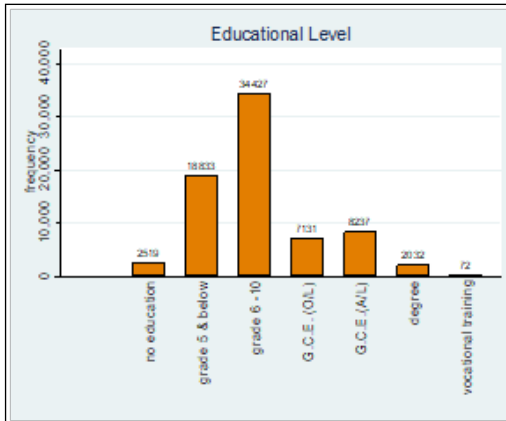

Figure 03:

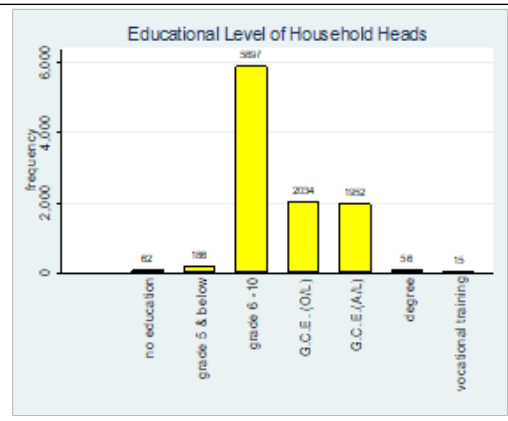

Figure 04:

Even though the unemployment rate in Sri Lanka was reported less than five percent in 2016, data reported that youth unemployment is more than 21 percent, which is significantly different from the national average. Representing the distribution of the population share of the youth in various sectors, nearly 88 percent of youth unemployment was from the rural sector, followed by 18 percent from the urban sector, and around 4 percent in the estate sector. According to the Labor Force Survey data of 2016, Matale district recorded the highest share of unemployed youth at the district level (7.6%), followed by the Mannar district (7.1%).

Correlation Coefficient Analysis

The Correlation Coefficient Analysis was used as a measure of the strength and direction of association that exists between two continuous variables in the research. It attempts to find the best fit through the data of two variables and indicate how far away all these data points are to this line of best fit.

The study revealed a statistically significant weak negative relationship (-0.013***) between the education level of the household head and unemployment. This suggests that increasing the household head’s level of education decreases the chances of being unemployed, or if the household head has a better education, there is less chance for other members of the family to become unemployed.

Probit Regression Analysis

The Probit regression model for binary data is a popular nonlinear regression model. As the dependent variable of this research is a binary one (1 = unemployed, 0 = employed), the study employed the Probit Regression analysis to identify the determinants of unemployment among the educated youth in Sri Lanka.

The econometric model estimated;

$$Y = \beta_i X_i + \epsilon$$

Where Y is the dependent variable taking values of 0 and 1 for unemployed and employed, and is a set of independent variables including demographic and socio-economic factors; ϵ is the random error term. Given the above econometric model, a Probit regression was estimated and the results of the Probit Regression can be given as follows:

$$Y = -0.53397 - 0.0036X_1 + 0.2619X_2 - 0.0146X_3 - 0.0021X_4 - 0.0451X_5 - 0.0684X_6 + 0.0300X_7 + 0.008X_8 + 0.0289X_9 + 0.0309X_{10} - 0.0635X_{11} - 0.0467X_{12} + 0.2891X_{13} + \epsilon$$

However, as the Probit regression uses the maximum likelihood estimation method, which is an iterative procedure, the regression coefficients cannot be generally interpreted directly. Therefore, the coefficients should be interpreted with the marginal effects, which are how much the varying results of likelihood change. A marginal impact measures the impact of a shift in one of the regressors on the conditional mean Y . Table 02 presents the estimated results and the marginal effects of unemployment for each additional factor associated with its effect.

**Table 02:
Result of Probit Regression**

Variable	Delta Method Dy/Dx
Highest Education	-0.00360*** (0.00042)
Male	0.26196*** (0.002736)
Central Province	-0.01466** (0.00576)
Southern Province	-0.00212 (0.00538)
Northern Province	-0.04511*** (0.00620)
Eastern Province	-0.68482*** (0.00639)
North Western Province	0.03001*** (0.00639)
North Central Province	0.00835 (0.00737)
Uva Province	0.28970*** (0.00738)

Sabaragamuwa Province	0.03094*** (0.00631)
Urban	-0.06357*** (0.00875)
Rural	-0.04670*** (0.00775)
No Vocational Training	0.28914*** (0.00614)

Source: Author's estimations using Labor Force Survey Data 2016.

Note: *** significant at 99 %, ** significant at 95%, and standard errors are within brackets.

Table 02 indicates that the marginal effect of the highest education of the household has a negative effect on unemployment. This suggests that increasing the education level of the household decreases the probability of household members being unemployed. This relationship is significant at the 99 percent level. This is an acceptable finding as increasing education increases the probability of getting a job in Sri Lanka at least up to the secondary education level. With a higher level of education, the household will have better access to information on the labor market; they may also have higher networking and better connection, which will help secure a job.

An critical finding of this research is the probability of being unemployed is high among male youth compared to female youth. This relationship is also statistically significant at the 99 percent level. This relationship is real in the Sri Lankan context, as most of the female youth are not in the labor force. Many females go for higher education, and the share of higher education among female youth is significantly high in Sri Lanka. Furthermore, many females wait for job entrance until they get married, and also female youth have less concern about the type of job that they may get as they enter the labor market, whereas male youth look for better job opportunities, which are more secure and better paid.

Other than the North Central Province and Southern Province, the marginal effects of all other provinces are statistically significant. However, compared to the Western Province, where the commercial capital is located, some provinces have negative effects, while some other provinces have positive effects. Central, Northern, and Eastern provinces have negative marginal effects compared to the Western Province. This suggests that living in these provinces reduces the probability of being unemployed compared to living in the Western Province. Among them, the Northern and Eastern provinces experienced 30 years of war. In 2009, the fighting between terrorists and the government army ended as the government army defeated terrorists militarily. After the war, several new development projects are carrying out in these areas where many of the locals have opportunities to get involved.

The share of the population in these areas is significantly low because of war. Both factors have reduced the probability of being unemployed in these areas. Furthermore, rural-urban migration takes place significantly from these areas to the Western Province. Many of these people are initially unemployed until they get settled down well in urban areas. These factors may have increased the possibility of unemployment among the youth in the Western Province. North Western, Uva, and Sabaragamuwa Provinces have statistically significant positive marginal effects compared to the Western Province. This suggests that living in these provinces increases the probability of being unemployed compared to the Western Province. This finding is also acceptable since Uva and Sabaragamuwa are remote rural provinces in Sri Lanka, where many of the poor people live. These three provinces are agricultural provinces where the trend in unemployment is increased due to the structural changes in the economy.

An interesting finding of this research is the statistically significant negative marginal effect of the urban and rural areas compared to the estate areas. This suggests that living in urban and rural areas reduces the probability of being unemployed among the educated youth in Sri Lanka. The general perception in Sri Lanka is that unemployment is not a severe concern in the estate areas as there is a labor shortage in the estate areas. However, this research finds that this conventional argument is not valid anymore, as living in the estate areas increases the probability of being unemployed. This is also true given the recent trends in the estate sector. The labor shortage in the estate sector is not due to the non-availability of labor, but because the people in the estate areas are not willing to work in the plantation sector. The education levels of the sector are rapidly increasing; thus, educated youth very seldom opt to work in the plantations, thereby increasing the probability of being unemployed.

Finally, Table 02, as expected, demonstrates that youth who have received vocational training have less probability of being unemployed. People who have not received vocational training have a statistically significant positive marginal effect compared to the people who have received the training. This is natural as vocational training improves the skills of the youth that fit the labor market, and mostly youth select the vocational training courses where jobs are readily available. Therefore, having a vocational training reduces the probability of being unemployed.

Conclusions and Recommendations

Conclusions

The recent literature suggests that unemployment among educated youth is high in developing countries like Sri Lanka (Labor Force Survey Annual Report, 2016). The authors examined the determinants of unemployment among the youth in Sri Lanka using Labor

Force Survey Data of 2016 based on a Probit Regression analysis. Based on the investigation, the following conclusions can be made:

- Increasing the level of education decreases the probability of unemployment at least up to the secondary level of education.
- The probability of being unemployed is higher with the male youth compared to female counterparts.
- Area of living is also a significant determinant of unemployment since living in some provinces increases the probability of being employed while it decreases in some other provinces.
- Living in the estate sector increases the probability of being unemployed compared to living in a rural or urban area.
- Receiving a vocational training reduces the probability of being unemployed.

Recommendations

The following recommendations can be made based on the above findings:

- It is recommended to further improve access to education for all in Sri Lanka as it increases the probability of securing a job.
- Job creation programs should also target male youth, even though the standard argument is for improving access to the job market for female youth.
- Spatial inequities among different areas (remote and rural areas) should be minimized
- It is recommended to further analyze the structure of unemployment in the estate sector of Sri Lanka as the general picture of labor shortage does not reveal the real situation of unemployment in the sector.
- Finally, it is recommended to introduce and popularize the vocation training courses among unemployed youth as it directly increases the probability of being employed.

References

- Aggestam, J., and Hallberg, A., (2004). *Unemployment in Sri Lanka: Explanations, Constraints, and Prospects for the Future*. Department of Economics, Lund University.
- Ashenfelter, O., and Ham, J., (2002). Education, Unemployment, and Earnings. *Journal of Political Economy*.
- Asliddin, N., and Gharleghi, B., (2015). Factors Influencing High Unemployment in Tajikistan. *International Journal of Social Science Studies*.

- Bakare, A.S., (2011). The Determinants of Urban Unemployment Crisis in Nigeria: An Econometric Analysis. *Journal of Emerging Trends in Economics and Management Sciences*.
- Department of Census and Statistics, (2016). *Sri Lanka Labour Force Survey Annual Report – 2016*, Department of Census and Statistics.
- Farber, H.S., (2004). Job Loss in the United States 1981-2001. *Research in Labor Economics*.
- Gedžūne, G., and Gedžūne, I., (2010). *Journal of Teacher Education for Sustainability*.
- Graham, L., and Mlatsheni, C., (2015). Youth unemployment in South Africa: Understanding the challenge and working on solutions. *Child Gauge*.
- Guarcello, L., Lyon, S., and Rosati, F.C., (2012). The Twin Challenges of Child Labor and Youth Employment in Ethiopia. *SSRN Electronic Journal*.
- Harris, M.N., (1996). Modelling the probability of youth unemployment in Australia. *Economic Record*.
- Hui, W.T., (1991). Reservation wage analysis of unemployed youths in Australia. *Applied Economics*.
- International Labour Organization (ILO), (2018). Unemployment and decent work deficits to remain high in 2018. *World Employment and Social Outlook – Trends 2018*.
- Katz, L.F., and Meyer, B.D., (1990). The impact of the potential duration of unemployment benefits on the duration of unemployment. *Journal of Public Economics*.
- Marchante, A.J., Ortega, B., Pagán, R., Weligamage, S., Siengthai, S., Zaharim, A., Omar, M., Basri, H., Muhamad, N., Isa, F., Ramakrishnan, K., Yasin, N.M., Lim, H., Rich, J., Harris, M.N., Hock, L., Universiti, E., Authors, F., Fleming, D., Søborg, H., Fleming, D., Søborg, H., Bárcenamartín, E., Budría, S., Moro-egido, A.I., Ba, E. and Reviewer, M.O.F., (2003). Employer Needs and Graduate Skills: The Gap between Employer Expectations and Job Expectations of Sri Lankan University Graduates. *Journal of Hospitality & Tourism Research*.
- Miller, P.W., (1989). The Structure of Aboriginal and Non-Aboriginal Youth Unemployment, *Australian Economic Papers*.
- Msigwa, R., and Kipsha, E., (2013). Determinants of Youth Unemployment in Developing Countries: Evidence from Tanzania. *Journal of Economics and Sustainable Development*.
- Nafziger, E.W., (2007). From Seers to Sen: The Meaning of Economic Development. In: *Advancing Development*.
- O’Higgins, N., (1997). The challenge of youth unemployment. *International Social Security Review*.
- Philpin, C.H.E., and Ashton, T.H., (1985). *The Brenner Debate: Agrarian Class Structure and Economic Development in Pre-Industrial Europe*. Cambridge University Press.
- Qayyum, W., (2007). Causes of youth unemployment in Pakistan. In: *Pakistan Development Review*.

- Scarpetta, S., Sonnet, A., and Manfredi, T., (2010). Rising youth unemployment during the crisis. *OECD Social, Employment, and migration working papers*.
- Senanayake, S.M.P., (2016). Some aspects of youth unemployment and poverty in the Southern province of Sri Lanka. *Sri Lanka Journal of Advanced Social Studies*.
- Topel, R.H., (2002). Equilibrium Earnings, Turnover, and Unemployment: New Evidence. *Journal of Labor Economics*.
- Uddin, P., and Uddin, O., (2013). Causes, Effects, and Solutions to Youth Unemployment Problems in Nigeria Department of Computer Science, *Journal of Emerging Trends in Economics and Management Sciences*.
- United Nations, (2015). *World population prospects: The 2015 Revision, Key Findings, and Advance Tables*. United Nations.
- Wolhuter, C.C., (2005). Classification of National Education Systems: A Multivariate Approach. *Comparative Education Review*.
- World Bank, (2004). *World Development Report 2004: Making Services Work for Poor People*. Banque Mondiale, Washington, DC.

Department of
Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka

The Journal of Studies in Humanities

Volume 4 (II) 2018

The way of achieving the battle advantage by conquering the accepted thinking pattern of ancient battlefield: From Turkana to Trebuchet

Thushara Witharana¹

General Studies Department, Academic Wing,
Sri Lanka Military Academy (SLMA), Diyathalawa
Email: thusharawith@gmail.com

සංකේපය

යුද ඉතිහාසයේ දී මිනිසා විසින් ජයග්‍රහණය අරමුණු කරගනිමින් යුද වාසිය තමන් වෙත නතු කරගනු වස් විවිධ වූ උපක්‍රමයන් භාවිත කරන ලදී. ඒ සෑම අවස්ථාවක දී ම පවත්නා පොදු සටන් ක්‍රමය අභිබවා යමින් සතුරා කෙරෙන් යුද වාසිය උදුරා ගැනීමට ප්‍රමාණවත් නවතමයක් නිර්මාණය කිරීමට මිනිසා යොමුවිය. වසර මිලියන 5 ක් තරම් පැරණි අතීතයේ සිට මිනිසා අතර සටන් ඇති වූ බවට විශ්වාස කෙරෙන අතර මුල් අවධියේ සටන් සරල ආයුධ හෝ කාය ශක්තිය මත තීරණයකට එළැඹි සටන් වූ බැව් සත්‍යයකි. නමුත් ක්‍රමයෙන් ඉන් මිදුණු මිනිසා පළමු ව ප්‍රාථමික ආයුධ ද, ලෝහ සොයාගැනීමත් සමග තියුණු මුවහත සහිත ආයුධ ද, නිර්මාණය කිරීම ඔස්සේ යුද වාසිය අත්පත් කරගන්නා ලදී. සතුන් හීලෑ කරගැනීමත් සමගින් වේගය යොදාගනිමින් පවත්නා ආයුධ වල යුද ශක්තියට අභියෝග කළ මිනිසා තත්කාලීන ව පැවති පොදු චින්තනයට අභියෝග කරමින් යුද වාසියට නව ප්‍රවේශයක් හඳුන්වා දුනි. තව ද, යුද වාසිය උදෙසා ආයුධ නිර්මාණය කිරීමෙන් ඔබ්බට ගොස් පළිහ, කය ආවරණ සහ බලකොටු වැනි ආරක්ෂක උපක්‍රමයන් ද පසුකාලීන යුද ජීවිය තුළ පොදු චින්තනයට අභියෝග කිරීමේ නිර්මාණශීලී සොයාගැනීම් බවට පත්විය. මධ්‍යතන යුගයේ ආරම්භයට පෙර පැවති දියුණුතම ආයුධයන් සහ යුද උපකරණයන් නිර්මාණය වන්නේ මෙකී බලකොටු වෙත ප්‍රහාර එල්ල කිරීමේ අවශ්‍යතාවය වෙනුවෙනි. මේ ආකාරයට මිනිසා විසින් උපයෝගී කරගන්නා ලද පොදු චින්තන ධාරාවට අභියෝග කිරීමේ කලාව අධ්‍යය 6 ක් ඔස්සේ මෙහිදී විශ්ලේෂණය කර ඇත. මෙම අධ්‍යයනය ද්විතීයික දත්ත පදනම් කරගත් ගුණාත්මක ප්‍රවේශයකින් විශ්ලේෂණය කරන ලද්දක් වන අතර පුරාතන අවධියේ සිට වෙඩි බෙහෙත් භාවිත වූ ආයුධ බිහිවන තෙක් කාලසීමාව තුළ යුද ඉතිහාසයේ සිදුවූ අවි ආයුධ සහ යුද උපක්‍රමයන් හි සංවර්ධනය මෙමගින් අධ්‍යයනය කරන ලදී.

මූලාශ්‍ර පද : යුද ඉතිහාසය, යුද වාසිය, අවි ආයුධ, යුද උපක්‍රම, පොදු චින්තන රටාව.

1 Lecturer, General Studies Department, Academic Wing, Sri Lanka Military Academy (SLMA), Diyathalawa.

Introduction

When considering the battles of a certain period of time in the military history, it is visible that battle parties have used weaponry, tactics, and force handling systems which had similar features. For example, in the battles of the Akkadians and Sumerians of Mesopotamia, the Egyptian civilization, the Greek civilization, the Assyrian Empire and the Persian Empire who belonged to BC era had used similar weapons like swords, spears, shields, bows, arrows, body armor, cavalry and chariots (Newark, 2009).

Early man has produced weapons using stones and branches of trees, because they were easily accessible and easy to use (Impact Weapons, 2003 & Kouwenhoven, 1997). Secondly, man has connected these two types of raw materials was able to develop the attacking capacity of weapons (Newark, 2009). The discovery of copper and tin led to produce strong and sharp bronze weapons around 3,500 BC (Mchenry, 1992) and it was a remarkable achievement of the historic battle field. Another significant discovery of military history is the discovery of iron which assisted to produce long weapons like Roman Gladius sword (Lang, 1988) and Japanese Samurai sword (Tanimura, 2014).

A common feature that can be seen in the battle field of every historical era is that the soldiers have fought using similar kind of weapons. Though the similarity of weapons is important for the fact not to be defeated in the battle field, it does not make a significant contribution to the victory. It seems that the party that has challenged the similarity in the battle field, could achieve the battle advantage and easily reach the victory. In the early stages man has achieved the battle advantage by using primary weapons and gradually challenged the existed situations by introducing innovative tactics to gain the battle advantage.

Study Problem

Military tactics and technology have been developed eventually in the military history. There are many separate discussions on each step but still a gap can be seen when it comes to the identification of the way of obtaining the battle advantage by altering the existed military knowledge. How does man challenge the existed parallel thinking pattern of military knowledge in order to achieve the battle advantage in military history?

Objectives

1. To study the development of basic weapons in military history.
2. To analyze the way of achieving the battle advantage by challenging existed parallel thinking pattern.

Methodology

This pure study is mainly based on secondary data which are available in published journals, books, newspaper articles and web sites. Research approach totally complies with qualitative method and analyzing system based on qualitative analytical method.

Results and Discussion|

Stage 01 – Physical strength and the manpower challenge to primary tools

In a study of historic military tactics and technology, the first attention goes to battles and military behaviour of primary tribesmen who lived in ancient times. Although weapons were used in the battles which happened 5 million years ago, there are no clear evidences because they were made by branches of trees or unchanged stones (Weiss, 2007). The oldest artefact ever found is 3.3-million-year-old stone artefacts discovered during 2011-2014 from Turkana in Kenya (Harmand, 2015). An evidence of that excavation is shown in figure 1.

According to the above information it is clear that the weapons used at this stage belonged to primary level. Because they were easy to produce and also it seems that the battle parties had equal approaches. Although there was an equal approach to weapons, then the military advantage of this period should be decided by the human factor. Therefore, it is logical to argue that the military advantage of the historic time period in between year 5 million and year 3.3 million was determined by the physical strength and manpower of battle parties

Figure 1

A stone artefact found from Turkana, Kenya (Drake, 2015).

Stage 02 – Defeat the enemy by primary weapons while maintaining a gap

The second stage can be considered in between historic year 3.3 million and 3500 BC. In this phase, stone and timber parts have been used to improve the first stage weapons in complex manner (Newark, 2009). A distinctive feature in this development is that they have made weapons to attack and weaken the enemy while keeping a distance. Thus, manpower

which was the battle advantage of the first stage seems be negated and man has used this new tactic as the battle advantage of second stage. Sharpened stone artefacts, wooden long spear, stone headed spear, boomerang, bow and arrow and the throwing stick of Egyptian people can be considered as weapons of this era.

The first evidence which supports this argument is the above mentioned 3.3 million years old stone artefacts. It can also be argued that the use of this artefact as a weapon which began the trend to attack the enemy while maintaining a gap. Another evidence has been found in the Schöningen excavations in Germany in 1995; it consists of some wooden throwing spears about 400,000 years old (Hartmut, 1997). The Boomerang which was produced by native Australians is another significant weapon in this stage. According to cave paintings of Kimberley, Australia, it is clear that Boomerang has a history of 50,000 years (Parke, 2015). Although there is a scholarly view that the bow and arrow have a history of 60,000 years (New Scientist, 2009), physical evidences other than 20,000 years old Spanish cave paintings has not been found yet (Suchan, 2013). Cave paintings of boomerangs and bow and arrow are shown in figures 2 and 3.

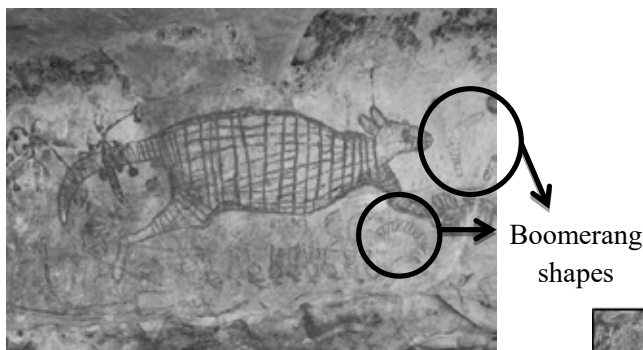

Figure 2
Cave paintings with boomerang shapes from Kimberley, Australia. (Parke, 2015).

With the advent of above mentioned weapons, it can be argued that the components such as the existed military advantage of physical strength and manpower were challenged and battle parties were able to attack to enemy while keeping a gap. Thus, any battle party was able to

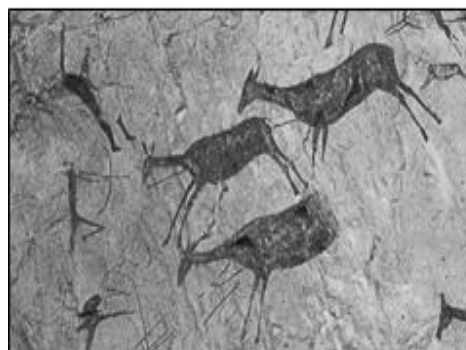

Figure 3
Use of bows and arrows in a cave painting in Spain. (Suchan, 2013)

gain the battle advantage to attack and weaken the enemy's strength before facing the enemy. According to this study it is justifiable to consider the era when these weapons were used, as the second stage. The following figure 4 and 5 further illustrates the behaviour of these two stages in the military history.

Figure 4
Face to face battle.
Battle advantage was decided
by the physical strength
(Designed by the author).

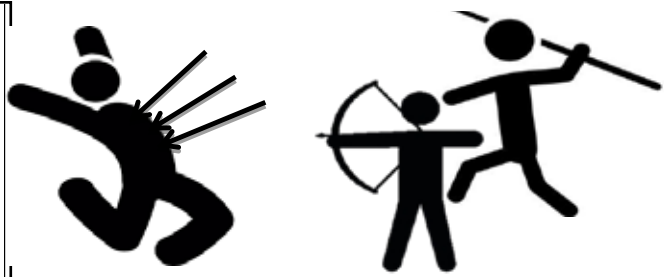

Figure 5
Canceling the enemy's physical strength while
keeping a gap (Designed by the author).

Stage 03 - Sharpen the battlefield by metal discovery

The third stage is unique because both above mentioned stages were challenged at this stage. With the discovery of metals, humans were able to demonstrate the following possibilities:

1. Producing deadly weapons for confronting battles.
2. Instead of weakening the enemy by keeping a gap, man was able to create weapons that could create deadly injuries.

About 8000 BC copper was discovered by humans but it was impossible to make strong weapons until the production of bronze by melting with tin (Muhly, 1985). Man has designed swords, battle axe and metal club which seem to have been used efficiently for face to face combat compared to the weapons which were mentioned in the first stage (Newark, 2009).

The first evidence of bronze swords is found from Turkey in the 3,300 BC (Oldest Swords Found in Turkey, 2013). Another weapon belongs to the era of the 3000 - 1000 BC is sickle shape Khopesh sword of ancient Egyptians (Loads, 2010). In the meantime, a military axe was produced with a bronze blade and developed the timber mace by using a bronze head (Newark, 2009). Though sharp weapons were created in this era, they did not consist of long blades as bronze could not be used to produce long blades. Few weapons belonging to this era are shown in the figures 5, 6, 7 and 8.

The study of weapons belonging to this era clearly depicts that the Armies of the third stage were able to destroy the enemy instead of crippling the enemy as in the second stage. Here, it seems that they have fixed a bronze head instead of the wooden head that has been used in the second stage weapons. This argument is further justified by the discovery of the Bronze Spear and arrow heads which belong after 3000 BC (O'Neill & Pettit, 2017). Iron technology had been discovered nearly in 1,200 BC (Duncan & Van Der Merwe, 1994) and then it was also possible to develop the weapons with a long blade.

Figure 06
A bronze mace head
belonging to 8th BC '
(Metropolitan Museum
of Art, n.d)

Figure 07
A dagger found from Lorestan, Iran which is
belonging to 1,350 – 1000 BC. (LACMA, n.d)

Figure 08
A bronze head of a battle axe which
belonging to 2,400 – 1,350 BC.
(LACMA, n.d)

Figure 09
Ancient Egyptians' Khopesh sword which
belonging to 3000 – 1000 BC. (Howard, 2011)

Stage 04 - Speed challenges to sharpness

In this flow, the fourth stage is not a new weapon or a technological advancement of weaponry, but a complement for combat. It is the people's attempt to gain the battle advantage by using the speed. The man who used horses for fights was able to surprise the enemy, to avoid being beaten with a gap, and to stand stronger against the enemy in face to face battles. Figure 10 further describes the battle advantage of this stage.

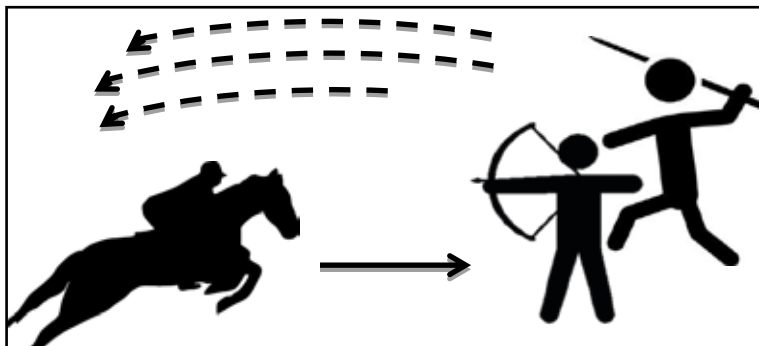

Figure 10
Abolish the third stage military knowledge (Designed by the author).

It is believed that the humans began the domestication of horses in about 4000 BC in the Eurasian grasslands (Metossian, 1997). The soldier who entered the battle field in horseback, designed himself simply and easier for him to fight (Nicolle, 1996). In the analysis it appears that this horseback soldier had two requirements.

1. Get off the arrows and spears from far away and reach the enemy.
2. Attack and destroy after reaching to the enemy.

Therefore, they broke in to the enemy with sharp metal weapons. Later, the soldier who became familiar with bows and arrows while riding the horse seemed to gain much advantage (Hope, 1972). But the main problem at the moment was the difficulty to assault while handling the horse and it seems that there was a need for another soldier's support to overcome this difficulty. The Assyrian soldiers' system of handling horses as a pair was one solution for the above problem (Newark, 2009). Here, one soldier managed both horses while other soldier shoots arrows on the enemy. Assyrian system of horse riding is shown in figure 11.

Figure 11

A carving presenting the Assyrian horse riding system as a pair. (Assyrians, 2016)

The above mentioned Assyrians' horse riding method had not been so successful because it has not recorded from other battle fields in the world. The successful alternative for this was the chariot which is a carriage drawn by horses. Though the wheel was discovered in around 10,200 BC, scholars believe that it was used after 6,500 BC by the people of Halaf civilization in present Northern Syrian - Turkey border (Childe, 1935). Also, the oldest evidence of a wheeled vehicle is a Polish clay pot image belonging to 3,500 - 3,350 BC (Anthony, 2007). According to available historical evidence, it can be argued that the chariots were used for battles after 3,500 BC.

In the early war stages of chariots, bulls were used to draw those heavy vehicles (Newark, 2009). But this technique was later developed to a great extent, and created lightweight vehicles, elite model vehicles, vehicles that carry few soldiers and a rider manual was also developed in about 1,350 BC (Chamberline, 2006).

The use of horses for war was gradually developed and horseback soldiers and chariot soldiers could surprise the enemy by using the speed against their previous battle advantages. The following figures are illustrated that the usage of bulls and horses in different stages of the development of chariots. A bull drawn car chariot and a two horses chariot are displayed in figure 12 and 13.

Figure 12

**A model of a bull drawn car chariot.
(Car chariots, n.d)**

Figure 13

**Egyptian model of the two horses chariot
with rider and attacker. (Egyptian pharaoh
wearing armor inside his chariot, n.d)**

Stage 05 - Protection as a battle advantage

In the fifth stage of this study, it appears that there was a developed complexity through the various attacking methods of the war. Since the battlefield has been surpassed by sharp-edged weapons, attacking while maintaining a gap and the speed of horsemen, there should be a fresh dimension to achieve the battle advantage against the existed methods. The new discovery for this situation was a defense strategy. The Figure 14 shows how the security has been used to face the enemy attacks.

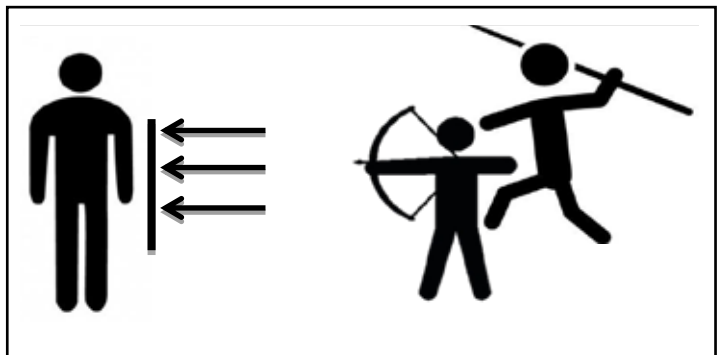

Figure 14

**The need of a cover to protect from the sharpness of
metals and the speed of horses
(Designed by the author).**

There are evidences for the existence of two such early measures for physical protection of battle field soldiers. Wooden shield was not a successful remedy and bronze shield could not provide a proper protection from enemies' arrows. In addition to the shield, the other technique is exhibiting in a stone carving which belongs to the battle between city states of Lagash and Uma in 2,450 BC. That is a large scale plate which carried by a group of soldiers as a cover for all of them (Grant, 2011). That stone carving and a bronze shield of BC era are displayed in the figures 15 and 16.

10.

Figure 15
A bronze shield belonging to 1,200 – 800 BC (Ucklmann, 2011)

Figure 16
A group of soldiers carrying a plate which could be cover them all. A stone carving of the battle of Lagash and Uma - 2,450 BC. (Military History Now, 2014)

Since the shield was not a very successful defense, the alternative solution found by the historic man was body armour. The first physical evidence of the body covers is the Dendra Panoply of 1,400 BC discovered in Greece (King, 1970). Though it was full body armour extended to the knee it seemed that the uncomfortable to wear because it was a heavy armour. The Warrior Vas at the archeological museum of Athens is another evidence that showing the production of primary body armour in this era (Oakeshott, 1966). The warriors in this vase have covered their body something like a plate that does not match for the human body. In addition, Egyptians' body armour designed by small bronze buttons in BC era and the Celtic body armor designed by interlocking iron rings around 500 BC can be taken as historical evidences on body armour (James, 1993). The Dendra Panoply and the Warrior Vas are depicted in the figures 17 and 18.

According to the analysis, this stage is unique because it was the first selection of security measures against weaponry development in military history. Therefore, this stage clearly depicts that the parallel thinking pattern was challenged to gain the battle advantage.

An extension of this stage goes beyond the body covering and to the era when the thought of getting measures that were able to protect a group. These were built as the city

walls in the early stages and gradually developed into fortifications. City wall of Sesklo, Greece which is considered to belong to 6,800 BC (Stamilou, n.d), city wall of Zornitza, Balgeria which is considered to belong to 4,700 BC (BBC news, 2012) and the great wall of Brodgar found from Orkney, Scotland which is considered to belong to 3,200 BC (Ravilious, 2013) are some of the best examples for ancient city walls. Although such examples exist for the construction of city walls, it is seen that the fortifications were built later in order to gain the battle advantage as a military strategy.

Figure 17
Dendra Panoply belonging to 1,400 BC.
(Dendra Panoly, n.d)

Figure 18
Warrior Vas Belonging to 1,200 BC
(The Warrior Vase,

The structure of a fortress consisted of a variety of security measures. Strong walls, huge gates, towers around the wall, arrow slits, outer wall, moat and the drawbridge are some elements that can be seen in a fort (Brown, 1984). Figure 19 depicts the basic structure of a fortress.

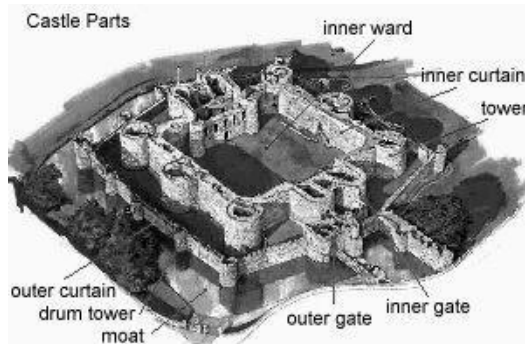

Figure 19
The basic structure of a fortress. (Castle Parts, n.d)'

The advantage of a fortress in a battle situation is great. On the one hand, the possibility to evade the enemy in an open ground and on the other hand, the ability to annul

the destructive power of the enemy's weapons are the key importance of using fortifications in battle situations. Other than that it can be seen as an attacking tactic which has used to attack to enemy through proper observations.

Stage 06 - beyond the fortress

If the next stage considered as the sixth, the most possible challenge for the human of this era was the question of how to reach the enemy who was there in the fortress. Figure 20 explains the alternatives for that question.

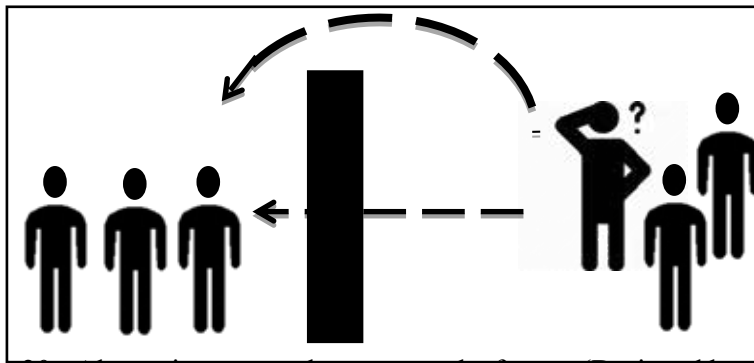

Figure 20
Alternative approaches to enter the fortress
(Designed by the author).

A unique historical proof in this regard is the Trojan horse described in the Homer's Iliad (Muller, 1984). Here, the city wall is a great barrier to Greeks forces to enter the Troy city and finally Greeks were tactically get in to the city by using a huge wooden horse (Thomas, Kypros, Stefanos & Cesare, 2015). It was the only a tactical military behaviour of the respective battle and it does not mean that the need of the era was fulfilled.

Because there is a risk within a fortress it seems that the earliest method of attacking them was siege. But this was not intended to enter in to this fortress, and its primary purpose was block the supplies for the fortress and secondly attack them by using traditional weapons (Newark, 2009). Siege tower was the method that used to enter through the walls of the fortress, which was a large and heavy mobile wooden tower drawn by soldiers (Campbell, 2005). The siege craft of ancient Chinese soldiers can be presented as an eastern method of the siege tower comprising many disadvantages since it was an open and vulnerable method (Jieming, 2006). Siege tower and siege craft are at figures 21 and 22.

Figure 21
Siege tower' (Smith, 2012)

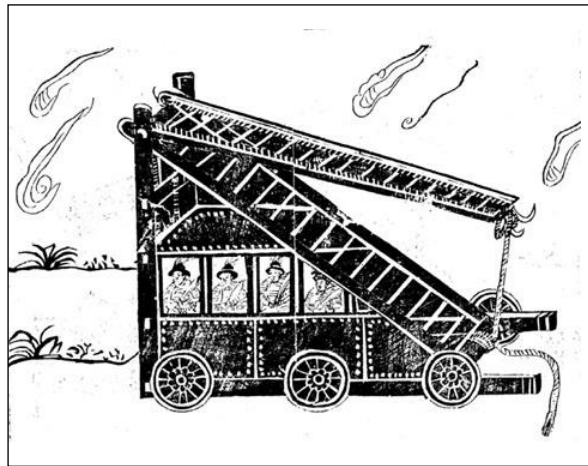

Figure 22
Chinese siege craft. (Siege craft, n.d)

Due to the difficulty of using the above-described equipment against an active army there was a real requirement of creative findings. The Battering Ram was one of the machines that has been created to fulfill this purpose (Newark, 2009). This device seems to have been able to destroy strong walls and huge gates of the fortress and it was later equipped with a protective cover for the safety of its soldiers.

In addition, the other method that used to reach to the fortress was the attack over the walls. One of the weapons which has been used to throw large arrows was Ballista, a large bow shaped wooden weapon (Gurstelle, 2004). The weapon produced by minimizing

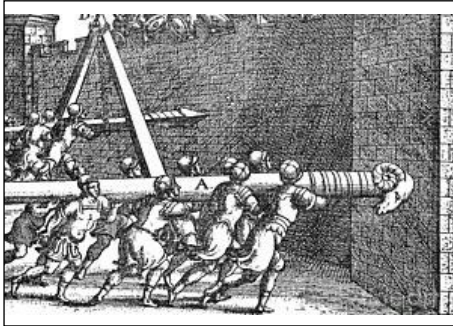

Figure 24
Battering Ram (Newark, 2009)

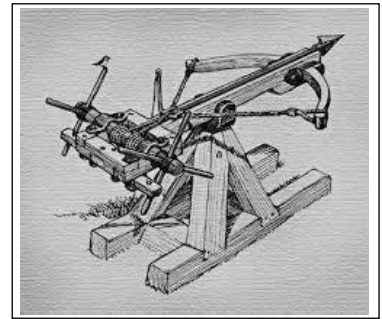

Figure 25
Ballista (Ballista, n.d)

the weaknesses of Ballista was Catapult, a large stone throwing weapon designed by the famous artist Leonardo da Vinci (Whitehorn, 1946). It is clear that the benefit of the Catapult was the ability to damage the walls of the fortress and the army that was inside the fortress. Trebuchet was the later developed weapon which based on the Catapults and it is considered as the most powerful weapon before discovery of the gunpowder (Chevedden, Eigenbrod & Foley, 1995). Above discussed weapons are displayed in figure 24, 25, 26 and 27.

According to the sixth stage of this analysis, man has produced few equipment to surpass the existed battle advantage of fortifications. It is also evident that the battle advantage could be obtained through challenging the parallel thinking pattern.

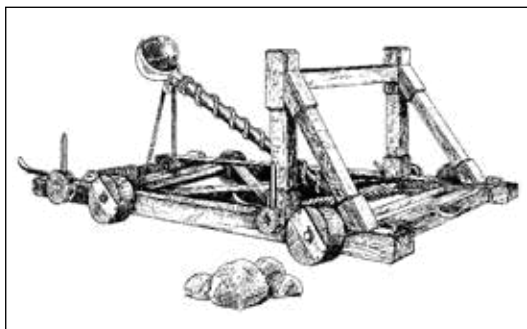

Figure 26
Catapult (Wilkins, 2003)

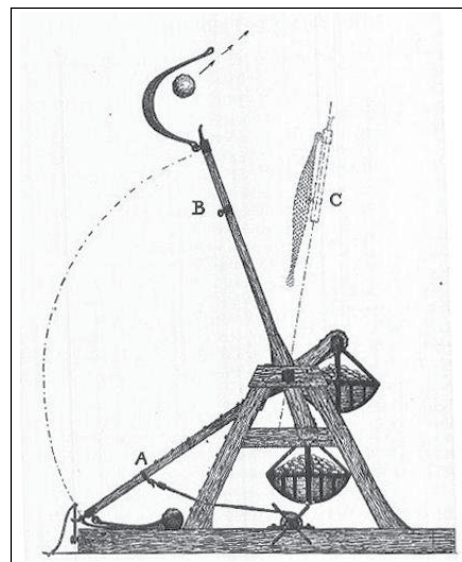

Figure 27
Trebuchet (Newark, 2009)

Conclusion

The time period of this study was from ancient time until the discovery of gunpowder and the deployment of fire arms in the battle field. Tactics discovered by humans for the war during this period can be analyzed under six stages. In all these stages, the parallel thinking pattern has been challenged to revoke the existed battle advantage. Six stages and the battle advantage of that each stages can be listed as follows:

- Stage 01 - Physical strength and the manpower of battle parties defeated the enemy.
- Stage 02 - Physical strength and manpower were challenged by primary weapons and battle parties were able to attack to enemy while maintaining a gap.
- Stage 03 - Sharpness of weapons was able to destroy the enemy while maintaining a gap.
- Stage 04 - Speed could challenge to the sharpness and the gap.
- Stage 05 - Body coverings (Body armour) and area coverings (Fortress) have eliminated the existed battle advantage.
- Stage 06 - Developed battle equipment to surpass the security of the fortress.

The purpose of this analysis was to conceptualize the behaviour of human thinking in the military history. Since evolution of the mankind was not a linear process, the above analyzed stages may vary according to the pattern of human development in each civilization.

References

- Anthony, D. A. (2007). *The horse, the wheel, and language*. Princeton: Princeton university press.
- Assyrians*. (2016). Retrieved from <http://www.mountedarchery.org.uk/tag/assyrians/>
- Ballista*. (n.d). Retrieved from <https://nudgee.libguides.com/c.php?g=400250&p=4328687>
- BBC news. (2012). *Europe's Oldest Prehistoric Town*. Retrieved from <http://www.bbc.com/news/world-europe-20156681>
- Brown, R. A. (1984). *The Architecture of Castle: A visual Guide*. London: B.T. Bastford.
- Campbell, D.B. (2005). *Siege warfare in the roman world*. UK: Osprey publication.
- Chamberlin, J. E. (2006). *Horse: How the Horse Has Shaped Civilizations*. New Zealand: Bluebridge.

- Chevedden, P.E. Eigenbrod, L. Foley, V. (1995). The Trebuchet. *Scientific American*, 272(1), 66-71.
- Childe, V. G. (1935). *New Light on the Most Ancient East*. London: Routledge
- Drake, N. (2015). *Wrong Turn Leads to Discovery of Oldest Stone Tools* [Image]. Retrieved from <https://news.nationalgeographic.com/2015/05/150520-oldest-stone-tools-discovery-harmand-archaeology/>
- Duncan, E. M. & Van Der Merwe, N. J. (1994). Early Metal Working in Sub Saharan Africa. *Journal of African History*, 35(1), 1–36.
- Grant, R. G. (2011). *1001 battles*. London: Tristan de Lancy.
- Gurstelle, W. (2004). *The art of the catapults*. Chicago: Chicago review press.
- Harmand, H., Lewis, J. E., Feibel, C. S., Lepre, C. J., Prat, S., Lenobel, A., . . . Roche, H. (2015). 3.3 million year old stone tools from Lomekwi 3, West Turkana, Kenya. *Nature*, 521, 310-315. doi: 10.1038/nature14464
- Hartmut, T (1997) Lower Palaeolithic hunting spears from Germany, *Nature*, 385, 807-810. doi:10.1038/385807a0
- Hope, C.E.G. (1972). *The Horseman's Manual*. New York: Charles Scribner's Sons.
- Howard, D. (2011). *Bronze Age Military Equipment*. Great Britain: Pen & Sword.
- Impact weapons*. (2003). Retrieved from http://www.reshafim.org.il/ad/egypt/weapons/impact_weapons.htm.
- James, S. (1993). *The World of the Celts*. London: Thames and Hudson.
- Jieming, L. (2006). *Chinese siege warfare, mechanical artillery & siege weapons of antiquity – an illustrated history*. Singapore: Leong Kit Meng.
- King, C. (1970). The Homeric Corslet. *American journal of Archeology*, 74(3), 294-296. doi: 10.2307/503107.
- Kouwenhoven, A. P. (1997). 'World's Oldest Spears'. *Archaeology Magazine*, 50 (3), 65-88.
- Lang, J. (1988). Study of the Metallography of some Roman weapons. *Britannia*. 19, 199-216. doi: 10.2307/526199.
- Loades, M. (2010). *Sword and Swordsman*. South Yorkshire: Pen and Sword.
- Metossian, M. K. (1997). *Shaping World History*. London: Routledge.
- Mchenry, C. (Ed.). (1992). *The New Encyclopedia Britannica 3*. (15th ed.). Chicago: Encyclopedia Britannica.
- Muhly, J. D. (1985). Source of Tin and the Beginings of Bronze Metallurgy. *American Journal of Archeology*, 89(2), 275-291. doi: 10.2307/504330
- Muller, M. (1984). *The Iliad*. London: Allen & Unwin.
- Newark, T (2009). *The Worldwide History of Warfare*. United Kingdom: Thomas & Hudson.
- New Scientist. (2009). *Do bow and arrow predate modern humans?*, Retrieved from

- <https://www.newscientist.com/article/mg20227134-800-do-bow-and-arrow-predate-modern-humans>
- Nicolle, D. (1996). *Crusader Knight*. Oxford: Osprey Publishing.
- Oakeshote, N. R. (1966). Horned-head vase handles. *The journal of Hellenic Studies*, 86, 114-132. doi: 10.2307/628998.
- O'Neill, C. & Pettit, H. (2017). *Rare spearhead and sword are among the stunning Bronze Age treasures dug up at a Scottish building site in a 'find of a lifetime'*. Retrieved from <http://www.dailymail.co.uk/sciencetech/article-4226934/3-000-year-old-spearhead-sword-building-site.html>
- Parke, E. (2015). *Aboriginal artwork in the Kimberley could be among oldest in the world, scientists say*. Retrieved from <https://www.abc.net.au/news/2015-11-02/indigenous-rock-art-could-be-among-oldest-in-world/6906476>.
- Ravilious, K. (2013). *Neolithic Europe's Remort Heart*. Retrieved from <https://www.archaeology.org/issues/61-1301/features/327-scotland-orkney-neolithic-brodgar>
- Siege craft. (n.d) Retrieved from <https://depts.washington.edu/chinaciv/miltech/cities.htm>
- Smith, W. (2012). *Helepolis*. Retrieved from http://penelope.uchicago.edu/Thayer/E/Roman/Texts/secondary/SMIGRA*/Helepolis.html
- Stamilou, E. (n.d). *History*. Retrieved from http://odysseus.culture.gr/h/3/eh351.jsp?obj_id=2500
- Suchan, M. (2013). *Brief History of the Bow*. Retrieved from <http://outdoorchannel.com/article.aspx?id=17727>
- Tanimura, H. (2014). Development of the Japanese sword. *The Journal of the Minerals, Metals & Materials Society*. 32(2), 63-73. doi: 10.1007/BF03354549.
- Thomas, G. C. Kypros, M. Stefanos, P. Cesare, R. (2015). The Trojan Horse reconstruction. *Mechanism and machine theory*, 90, 261-282. doi: 10.1016/j.mechmachtheory.2015.03.015.
- Weiss, R. (2007, February 23). For First Time, Chimps Seen Making Weapons for Hunting. *The Washington Post*.
- Whitehorne, J. N. (1946). The Catapults and the Ballista. *Greece and Rome*. 15(44), 49-60, doi: 10.1017/S0017383500009025
- Wilkins, A. (2003). *Roman Artillery*, UK, Osprey publication.

Department of
Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka

The Journal of Studies in Humanities

Volume 4 (II) 2018

පුරාතන ලංකාවේ ආර්ථික පුනර්ජීවනයේ සන්ධිස්ථානයක්: මහින්දාගමනය

එම්. කේ. එල්. අයිරාංගනි

මානවශාස්ත්‍ර අධ්‍යයන අංශය, සමාජීය විද්‍යා හා මානවශාස්ත්‍ර පීඨය,

ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්වවිද්‍යාලය, මහින්තලය.

Email: iranganimkl@yahoo.com

Abstract

The visit of Mahinda Thera in the 3rd Century BC Sri Lanka can be recognized as a historical event that significantly contributed to the transformation of the culture of the country. This paper aims to study how the incident of Mahinda Thera's visit contributed to the economic prosperity of the country. In the past, Sri Lanka had a strong relationship with the Indian sub-continent. Thus, the study critically investigated how Mahinda Thera's visit contributed to making a revolutionary change in the country particularly with the acceptance of Buddhist philosophy by the king and people. The study primarily used the historical-comparative method and critical theory approach as a methodological approach to achieve study objectives.

Keywords: Mahinda Thera, economic prosperity, transformation, buddhist philosophy, ancient Sri Lanka

හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාද්වීපයත් භාරතයත් අතර පැවති ජන සංක්‍රමණ සහ අනෙකුත් සම්බන්ධතා ක්‍රි.පූ. හයවැනි සියවසින් ද බොහෝ ඇතට ගමන් කරයි. ලක්දිව පිලිබඳව රාමායණය සහ මහාභාරත කතුවරුන් සිදුකර ඇති ප්‍රකාශන මෙන්ම පොම්පරිප්පු කැණීම්වලින් ලැබුණු මිනි ඇට සහිත බඳුන් සහ ගල් ඔය නිමිතයේ ගල් ගෙවල්වලින් සොයාගෙන ඇති වර්ෂ 2000ක් තරම් පැරණි අක්ෂර (හින්තටියේ උදිත හිමි, 1989:44) ආදිය නිසි කාල නියමයන්ගෙන් තහවුරු කරගතහොත් මෙම සබඳතාවන්ගේ සැබෑ පෞරාණිකත්වය අනාවරණය කරගත හැකි වේ. මෙසේ සිදු වූ ඉන්දීය ජන සංක්‍රමණ හරහා භාරතීය සංස්කෘතියෙහි අභාසය අප සමාජයට වරින්වර හිමි වූවත් හෙළ සංස්කෘතියෙහි පැහැදිලි සංධිස්ථානයක් මෙන්ම හැරවුම් ලක්ෂයක් සනිටුහන් කරනුයේ ක්‍රි.පූ. තෙවැනි සියවසේදී සිදු වූ මහින්දාගමනය යැයි පෙන්වා දීම අතිශයෝක්තියක් නොවේ. එතෙක් පැවැති ආගමික, සමාජ, ආර්ථික මෙන්ම දේශපාලන සහ

කලාත්මක යන සමාජීය සන්දර්භයන් රැසක පැහැදිලි ප්‍රගමනයක් සිදු කරමින් ශ්‍රී ලාංකේය සංස්කෘතියෙහි කොඳු නාරටිය සකස් වීමෙහිලා ක්‍රි.පූ තෙවැනි සියවසේ දී සිදු වූ මහින්දාගමනය සහ දුමින්දාගමනය සමඟින් සකස් වූ පදනම හේතු විය. විවිධ ආගමික ලබ්ධීන් ට නතු වී සිටි මෙරට ජනතාව එක් පිළිගත් ආගමික දර්ශනයක් වටා ඒකරාශී කිරීමෙන් ඔවුන්ගේ ආධ්‍යාත්මික ගුණවගාව, පරිත්‍යාගය, හා කරුණාව මෙම ක්‍රියය පමණක් නොව ජාතියක් ලෙස එක්ව නැගී සිටීමටත්, සංවිධිත දේශපාලන පසුබිමක් ගොඩනගා ගැනීමටත්, ආර්ථික උන්නතියට මග පාදමින් ලෝකික සංවර්ධනය වඩා වර්ධනය කර ගැනීමටත් හේතු විය.

පර්යේෂණ අරමුණ හා ක්‍රමවේදය

විවිධ අංශයන් තුළින් ධනාත්මක පරිවර්තනයන් රැසක් පෙන්නුම් කළ මිහිඳු මාහිමියන්ගේ ලංකාගමනය මෙරට ආර්ථික පුනර්ජීවනයෙහිලා කුමන බලපෑමක් කළේද යන්න විමර්ශනය කිරීම මෙම අධ්‍යයනයේ මූලික අරමුණ වේ. ලංකාවාසීන් ආසන්න ඉන්දීය උපමහද්වීපයක් සමඟ අනාදිමත් කාලයක සිට ම සංස්කෘතික සම්බන්ධතා පැවත් වූවත් ක්‍රි.පූ. තෙවැනි සියවසේ බුදුදහම නිල වශයෙන් හඳුන්වා දීමෙන් පසු රජු ප්‍රමුඛ රටවැසියා බෞද්ධ දර්ශනය වැළඳ ගැනීමත් සමඟ සිදු වූ පරිවර්තනය විග්‍රහ කළ හැක්කේ විටින් විට සිදුවන තවත් එක් හුදෙකලා සිද්ධියක් ලෙස ද, නැතිනම් එය ලාංකේය ඉතිහාසයේ නව පරිච්ඡේදයක් විවර කළ විප්ලවීය වෙනසක් (Revolutionary change) ද යන්න පරීක්ෂා කිරීම මෙහි තවත් අරමුණක් වේ. ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය මෙන්ම අවශ්‍යතාව අනුව දිවිනිසීක මූලාශ්‍රයෙන් දත්ත ඒකරාශී කරගන්නා ලද මෙම අධ්‍යයනයෙහි දී විශ්ලේෂණ ක්‍රමවේදය ලෙස ඓතිහාසික සංසන්දනාත්මක ක්‍රමවේදයන් (Historical Comparative method) සහ විචාරාත්මක ප්‍රවේශය (Critical theory) යන ක්‍රමවේදයන් උපයුක්ත කොට ගන්නා ලදී.

සාකච්ඡාව

මහින්දාගමනයත් සමඟ මෙරට අර්ථක්‍රමයේ සිදු වූ වලංගාවයන් හඳුනා ගැනීමට නම් ඊට පූර්වයේ පැවැති ජීවනෝපායන් පිළිබඳ නිරවුල් අවබෝධයක් අවශ්‍යය වේ. පූර්ව ඓතිහාසික අවධියේ මෙරට ආර්ථික තත්ත්වය සැලකිල්ලට ගැනීමේ දී වෙළෙඳාම, හේත් වගාව, වී වගාව, කුඩා කර්මාන්ත, දඩයම සහ සත්ත්ව පාලනය වැනි ජීවනෝපායන් මූලිකව පැවැති බව පුරාවිද්‍යාත්මක අවශේෂ සහ සාහිත්‍යය මූලාශ්‍රගත තොරතුරුවලින් පැහැදිලි වේ. දිව්‍යාවදානයේ ඇති තොරතුරුවලින් හෙළිවන පරිදි විජය යනු වෙළෙන්දෙකුගේ පුත්‍රයෙකි (සිරිවීර, 2012:41). වළාහස්ස ජාතකයේ වෙළෙන්දන් වසඟයට ගත් රත්නද්වීපයේ සිටි යක්ෂණියන් පිළිබඳ සඳහන් වී ඇත (පන්සිය පනස් ජාතක පොත් වහන්සේ, 1995:556). මෙරට ජනාවාස පිළිබඳව වින ජාතික පාහියන් හිමියන්ගේ වාර්තාවලින් ද පැහැදිලි වන්නේ විදේශීය වෙළෙඳ පිරිස් සමඟ සබඳතා මුල් අවධියේ පටන්ම පැවති බවයි (සිරිවීර, එම:41). මහාවංසගත විජයාගමනය පිළිබඳ කථා පුවතේ ද කුවේණිය විසින් අල්වාගනු ලැබූ වෙළෙඳ නැව් සහ එම නැව්හි තිබූ විවිධ වර්ගයේ සහල් (මහාවංසය, 2012:7:24-25, 35) පිළිබඳව ද, විජය සහ කුවේණියගේ රාජ්‍යයේ විසූ යක්ෂ සේනාව සමඟ පැවති ගැටුමේ දී භාවිත කළ අවි ආයුධ (එම, 7:37,35) පිළිබඳව ද, කුවේණියගේ කපු කැටීම (එම,7:11,34) ආදී තොරතුරු හරහා තත් අවධියේ මෙරට පැවති දෙස් විදෙස් වෙළඳාම, සහල්, කපු ආදී බෝග වගාව ප්‍රමුඛ වූ කෘෂිකර්මාන්තය, රෙදි විවීම සහ ආයුධ තැනීමේ කර්මාන්ත ඇතුළු ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්

පිළිබඳ ඉඟියක් සැපයේ. මින් පසුව පණ්ඩුකාභය පුරාවෘත්තය සැලකිල්ලට ගැනීමේ දී තක්සමයේ වාස්තුවිද්‍යා ලක්ෂණවලට අනුකූල වූ (රජ මැදුරක්, ආගමික සිද්ධස්ථාන, නාගරික ජල අවශ්‍යතාවය සම්පූර්ණ කළ වාපී කර්මාන්ත සහ සතර දොරටුවෙන් ආරක්ෂා වූ) සැලසුම් සහගත නගර නිර්මාණයක් අනුරාධපුරය කේන්ද්‍ර කොටගෙන සිදු වීම මෙරට ආර්ථික ක්ෂේත්‍රයේ පැහැදිලි ප්‍රගමනයක් පෙන්නුම් කළේය. මෙම සංවිධිතභාවයත් සමඟ වාරි කර්මාන්තයත් (එම, 10:83,88:45-46), ශ්‍රමිකයින් යොදවා සිදුකරනු ලබන කුඹුරු වගාව (එම, 10:30-32,43), ගොපළ පාලනය (එම, 10:14-17,42), නැකැත් ශාස්ත්‍රය (එම. 10:75, 45), දාස සේවය (එම, 9:5,22-10:1, 41-42) මෙන්ම නගර ගුත්තික (එම, 10:180,45), නගර ශෝධක (එම, 10:91,46), නාගරික වැසිකිලි ශෝධක (එම, 10:91-92, 46), මෘත දේහ සම්බන්ධ කටයුතු සහ සොහොන් ගොවිවත් (එම, 10:92-93, 46) ඇතුළු නාගරික පරිසරයක් තුළ දැකිය හැකි සේවා හා වෘත්තීන් ගණනාවක් මේ වනවිටත් ගොඩනැගෙමින් පැවති බව අනාවරණය කරගත හැකිය. තවද මහාවංසයෙහි අනුරාධපුරයෙහි මහ සීමා බන්ධනය පිළිබඳ විස්තර කථනයේදී කම්මාර දේවතා හෙවත් කුඹුරු දෙවි (ලෝකුරුවන්ගේ කර්මාන්තයට අධිපති) විමාන සීමාවක් ගැන සඳහන් වීමෙන් (එම, 15:203, 69) ලෝභ කාර්මිකයින් වූ බව සනාථ වෙයි. එසේම ප්‍රභූන් මහා පරිමාණ කුඹුරු සේවක ශ්‍රමය යොදා ගනිමින් සිදු කළ බව පණ්ඩුකාභයගේ මාමා කෙනෙකු වූ ගිරිකණ්ඨසිව කර්ස සියයක (අක්කර අටසියයක (වල්පොළ රාහුල හිමි, 2002,24)) කුඹුරක් කරවූ බව සඳහන් ප්‍රවෘත්තියෙන් හඳුනාගත හැකි වේ. එහෙත් මෙම පුරාවෘත්ත කුලින් හෙළිවන කරුණුවලට පාදක වූ කාලය සහ මහාවංසය ආදී ඉතිහාස මූලාශ්‍රයන් සම්පාදනය වූ කාලය අතර දීර්ඝ කාල පරතරයක් පැවතීමත්, සංසන්දනාත්මක විග්‍රහයකට ඉඩකඩක් නොවීමත් ආදී කරුණු සැලකීමේ දී පුරාවෘත්ත මත මුළුමනින් ම රැඳී නිගමනවලට එළඹීම යෝග්‍ය නොවේ.

මෙසේ පූර්ව ඓතිහාසික අවධියේ ආර්ථික රටාව අධ්‍යයනය කිරීමේදී අනුරාධපුර ඇතුළු නුවර, කරෙරනගර, අනායකොඩ්ඩයි, පොම්පරිප්පු, කන්තරෝදයි, තිස්සමහාරාම සහ මාන්තෙයි කැණීම් කුලින් හෙළිවන පුරාවිද්‍යා සාධක මත මෙරට ජනයා මෙගලිතික සහ යකඩ යුගවලදී ද(ක්‍රි.පූ.900-600) කාල-රක්ත මැටි බඳුන් සහ රක්ත වර්ණ වැටි බඳුන් (Iron slag, Shark bone) භාවිත කළ බව හෙළි වේ (Daraniyagala,1990:150-153). මේ අනුව සමකාලීනව ආහාර පිස අනුභව කළ බවටත්, හේන් වගාවෙහි නියුතුව සිටි බවටත්, දෙස් විදෙස් වෙළඳාමේ පැවති බවටත් (අශ්ව ලාඩමක් හමුවීම), මැටි භාණ්ඩ නිපදවීමේ තාක්ෂණය මෙන්ම විජයාගමනයට වසර දෙසියයකට පූර්වයෙහි පටන් ම මෙරට නාගරීකරණයෙහි ශේෂයන් පැවති බවටත් (මහාවංසය, 15:203, 69) සාධක හඳුනාගෙන ඇති හෙයින් මැටි කර්මාන්තය, ශිලා මෙවලම් නිර්මාණය සහ ලෝහ නිෂ්පාදනය ආදී කර්මාන්තයන් පැවති බව තහවුරු වේ. එහෙත් මෙම එක් එක් ආර්ථික කටයුතු පිළිබඳ පුළුල් අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට හෝ ඒවායෙහි ක්‍රමික විකාශය හඳුනාගැනීමට මෙම මූලාශ්‍රය ප්‍රමාණවත් නොවේ.

දිවයිනේ ඉතිහාසයේ ලිඛිත මූලාශ්‍රයත්, සෙල්ලිපි ප්‍රමුඛ පුරාවිද්‍යාත්මක සාක්ෂි අනුවත් විධිමත් ආර්ථික ක්‍රමයක් පිළිබඳ තොරතුරු හැදෑරීමට අවකාශ ලැබෙන්නේ ක්‍රි.පූ.තෙවැනි සියවසින් පසුවයි. වංශකතා සාධක සැලකිල්ලට ගැනීමේදී තත් අවධියේ බුදු සමයේ ආභාසයට ලක් වූයේ සිංහල ජනයාගේ හුදු ආගමික ජීවිතය පමණක් නොවේ. එහි බලපෑම සැබැවින්ම ඊට වඩා බෙහෙවින් තියුණු වූ අතර සංස්කෘතියක් වශයෙන් සෑම අංශයකම ධනාත්මක වෙනසකට හේතු විය. මේ සමඟින් ලක්වාසීන්ට අලුත් ජීවන මාර්ගයන් ද, ජීවත් වීමේ නව්‍ය පරමාර්ථයන් ද බුදු දහමේ බලපෑමෙන් හිමි විය.

කිසියම් රටක පවත්නා අර්ථක්‍රමයෙහි සැලකිය යුතු සංවර්ධනයක්, එසේත් නැතිනම් පෙර නොවූ විරූ ධනාත්මක හැරවුමක් සිදු වීමට බලපාන ප්‍රධාන සාධක කිහිපයක් පවතී. එනම්,

- 01. දේශපාලන ස්ථායීතාවය
- 02. ආකල්පමය සහ බුද්ධිමය සංවර්ධනය
- 03. සාක්ෂරතාවය, සන්නිවේදනය සහ තාක්ෂණික දියුණුව
- 04. සම්පත් කළමනාකරණය (ස්වභාවික සම්පත්, මානව සම්පත් සහ භෞතික සම්පත්)

උක්ත සාධකයන් සියල්ල සමෝදානය වූ දුර්ලභ සංධිස්ථානයක් වශයෙන් ක්‍රි.පූ. තෙවැනි සියවස හඳුනාගත හැකි වේ. පළමුවෙන් ම දේශපාලන ස්ථායීතාව සැලකිල්ලට ගැනීමේදී ක්‍රි.පූ. සවැනි සියවසේදී සිදු වූ විජයාගමනයේ සිට ක්‍රි.පූ. සිව්වැනි සියවසේ පණ්ඩුකාභය අවධිය දක්වා ම ප්‍රාදේශීය පාලකයින් අතර නායකත්ව අරගල සිදුවන විභේදනීය දේශපාලන පසුබිමක් දකගත හැකි වේ. එහෙත් ක්‍රි.පූ. තෙවැනි ශතවර්ෂයේ දෙවැනි පැතිස් රාජ්‍යය සමයේ දී පැවති විදේශ ප්‍රතිපත්තිය තුළදී අශෝක අධිරාජ්‍යයා සමඟ ගෙන ගිය සම්ප සබඳතාවල ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් රාජ්‍යය පාලනය ස්ථාවර කරගනී. එහිලා උපයුක්ත එක් උපායමාර්ගයක් ලෙස ආගම භාවිතයට ගැනීමක් තිස්ස රජු විසින් ද අනුගමනය කළ බව හඳුනාගත හැකි වේ. මෙහිදී අනුරාධපුර පාලකයාට විධිමත් රාජාභිෂේකයක් සිදුකිරීමට අවශ්‍ය සියළු උපකරණ අසල්වැසි රාජ්‍යය පාලකයා වූ අශෝක අධිරාජ්‍යයා විසින් එවන ලදී (මහාවංසය, 11:28-32:48). මෙම උපකරණ ආධාරයෙන් තිස්ස රජු දෙවැනි අභිෂේකයක් ලබාගත් අතර අශෝක අධිරාජ්‍යයාගේ උපාධි නාමය වූ 'දේවානම්ප්‍රිය' යන විරුදය ද තිස්ස රජුට පිරිනැමූ බව පෙනේ (මහාවංසය, 11, 41-42:49/ වල්පොල රාහුල හිමි, 2002:31.). අභිලේඛන සාධකවලින් තහවුරුවන පරිදි තත් අවධියේ ගමණි (Nicholas, 1949:244-246), රජ, පරුමක, අය ආදී විරුද නාමයන් දැරූ ප්‍රාදේශීය නායකයින් (Gunawardana, 1981-82:7-8.) ලක්දිව සිසාරා පැතිර සිටි බැවින් අනුරාධපුර පාලකයා වූ තිස්ස රජු තම බලය අනෙකුත් ප්‍රාදේශීය පාලකයින් අභිබවා ඉහළට ඔසවා ගැනීමට මෙම විධිමත් අභිෂේකය හෙවත් භාරතීය ක්‍රමවේදයට අනුව සිදුකළ දෙවැනි රාජාභිෂේකය උපක්‍රමශීලීව යොදාගත් බව පැහැදිලිය. මෞර්ය ආභාසය මත රජ, මහරජ, දෙවනපිය වැනි විරුද නාම තිස්ස රජු පිළිබඳ සඳහන් බ්‍රාහ්මී සෙල්ලිපි සහ සාහිත්‍යය මූලාශ්‍රවල දැක්වෙන බැවින් අනුරාධපුර පාලකයාට පාලන කටයුතු තුළ විශේෂත්වයක් හිමිව ඇති බව තහවුරු වේ.

මෙසේ විධිමත් රාජාභිෂේකයක් සිදු කිරීම හා 'දෙවනපිය' අභිධානය භාවිතයට ගැනීමත් (මහාවංසය, 11:41-42:49) සමඟින් කිසිදු ප්‍රාදේශීය පාලකයෙකුගේ විරෝධයකින් තොරව දිවයිනේ සංස්කෘතික පුනරුදයේ පෙරගමන්කරුවා බවට පත්වන බව පෙනේ. එබැවින් ප්‍රාදේශීයව පවත්වාගෙන ගිය ගෝත්‍රගත ලක්ෂණ සහිත දේශපාලන ඒකක බුදු දහම නමැති යදමින් එකිනෙක පුරුද්දා ප්‍රාදේශීයත්වය වෙනුවට දීපවාසී අන්‍යන්‍යතාවක් ඇති කරමින් ඒකීය සංස්කෘතික පෙළහරකට ඒකාබද්ධ කිරීමට දෙවනපැතිස් රජ දවස හැකියාව ලැබුණි. මෙය ඒකීය රාජ්‍යය සංකල්පය පිළිබඳ දේශපාලන දර්ශනයක් නොවන බව පැහැදිලි මුත් එසේ ගොඩනැගුණු බොදුනු සංස්කෘතියක අන්‍යන්‍යතාවය මෙරට අන්‍ය

සමාජීය ක්ෂේත්‍රයන්ට මෙන්ම ආර්ථික පුනරුදයකට ද මහෝපකාරී විය. දේශපාලනමය වශයෙන් රට ඒකභ්‍රත නොවුවත් තත් අවධියට අදාලව දිවයිනේ දස දෙසින් හමුවන බ්‍රාහ්මී සෙල්ලිපි මූලාශ්‍රගත දත්ත සැලකිල්ලට ගත්විට ඔවුන් බුදු දහමින් ලද ආධ්‍යාත්මික ගුණ වගාව හරහා ඒකාබද්ධව, එක්සත්ව සිටි බව පැහැදිලි ය. ඒ තුළ ජාති, ආගම් හෝ කුල හේද නොවීය. විශේෂයෙන් ම දකුණු ලංකාවත් අනුරාධපුරයත් අතර සංස්කෘතික සහ දේශපාලන සම්බන්ධතා පුළුල් ලෙස හඳුනාගත හැක්කේ දේවානම්පියතිස්ස අවධියේ සිට ය. මහාබෝධි රෝපණ උළෙලට කතරගම ක්ෂත්‍රියන් සහ වන්දනාග්‍රාමයේ ක්ෂත්‍රියන් පැමිණීමෙන් පෙනී යන්නේ ඔවුන් අනුරාධපුර ක්ෂත්‍රිය පරම්පරාව සමඟ මිත්‍රත්වයක් ගොඩනගා ගත් බවයි. දේවානම්පියතිස්සගේ සහෝදර මහානාග කුමරු අනුරාධපුර අග්‍ර මහේෂිකාවගේ අභියෝගය හමුවේ රෝහණයට පළායන්නේත්, එහි ප්‍රාදේශීය නායකත්වයට පත් වූයේත් (එම, 11:41-42:49) මෙසේ ගොඩනැගුණු මිත්‍ර සම්බන්ධතා හේතුවෙනි. බුදු දහම නමැති යදමින් මෙම ප්‍රාදේශීය නායකයින් තුළ ඒකමතික භාවයක් ඇති කිරීමෙන් පසුව බෞද්ධ දර්ශනය දිවයින පුරා ව්‍යාප්ත වූ අතර එමගින් එක් දර්ශනයක් වටා පාලකයින්, පාලිතයින් සමෝධානය කරගැනීමට හැකි විය. බුදු දහමේ ආලෝකය දිවයිනේ සිව් දිශාවට විහිදීමත් සමඟ එතෙක් හුදෙකලාව දුරස්ථ පැවති ගම් නියම්ගම් යා කළ මාවත් බෞද්ධ වෙහෙර විහාරස්ථාන යා කරමින් ජාලගත වන්නට විය. මෙය රටේ අනෙකුත් අංශයන්ට මෙන්ම ආර්ථික සංවර්ධනයට ද බලපෑවේ ය.

බුදු දහමේ ආගමනයත් සමඟින් මෙරට ධර්මද්වීපයක් වූවා පමණක් නොව රාජ්‍යය පාලකයා නිසැකයෙන්ම බෞද්ධයෙකු විය යුතුය යන පිළිගැනීම සමාජගත විය. මෙම විශ්වාසය කෙතෙක් වර්ධිතව ඉදිරියට ගියේ ද යත් ක්‍රි.ව. දහවැනි සියවස වනවිට මෙරට පාලකයා බෞද්ධයෙකු විය යුතුය යන්න පමණකින් නොසෑහී බෝධිසත්වචරයෙකු විය යුතුය යන්න විශ්වාසයට පත් බව සිව්වැනි මිහිඳු රජුගේ ජේතවනාරාම පුවරු ලිපියකින් හෙළි වේ (*Epigraphiya Zelanica*, 1994:234-240). රටේ පාලකයා බෞද්ධ ප්‍රතිපත්තීන් හි පිහිටා ක්‍රියා කිරීමෙන් පාලන පහසුවක් ඇති වූවා පමණක් නොව මහජන ප්‍රසාදය දිනා ගනිමින් සුබසාධනමය කටයුතු වර්ධනය වීමට ද හේතු විය. මෙම ආකල්පමය වෙනස කෙතරම් සමාජගත වූයේ ද, පිළිගැනීමට ලක් වූයේ ද යත් දමිළ පාලකයින් පවා ඊට අනුගත වීමෙන් පෙනේ. නිදසුන් වශයෙන් විදේශීයන් වූ සේන ගුත්තික දෙදෙනා ‘දූහැමෙන්’ රාජ්‍යය පාලනය කළ බවත් (මහාවංසය, 21:11:89), එළාර පවා ‘පෙර සිරිත’ හෙවත් රටේ සම්මත සිරිත් අනුගමනය කළ බවටත් මහාවංශය පෙන්වාදෙන සාක්ෂි අනුව හඳුනාගත හැකි වේ (එම, 21:21-22:90). අනුරාධපුරයේ බුද්ද පාරිත්ථ රජු විසින් පිහිටුවා ඇති සෙල්ලිපියට අනුව ‘බුද්දස’ හෙවත් බුද්ධදාස යන විරුදය (*Epigraphiya Zelanica*, 1943:114) භාවිත කළ අතර පාරිත්ථ, තිරිතර, දාධිය වැනි දමිළ පාලකයින් ද බෞද්ධාගමට අනුග්‍රහ කරමින් රට පාලනය කර ඇති බව සෙල්ලිපි මූලාශ්‍ර මගින් තහවුරු වේ (*Epigraphiya Zelanica*, 1943:218).

තිස්ස රජු සහ අශෝක අධිරාජ්‍යයා අතර පැවති රාජකාරීත්වය සබඳතාවන් නිසාවෙන් ලැබුණා වූ බුදු දහම දේශීයත්වයේ ආකල්පමය සහ බුද්ධිමය සංවර්ධනයට සෘජුවම බලපෑවේ ය. වංශකතාවන්ට අනුව තිස්ස රජු අශෝක අධිරජු වෙත යැවූ දූතයින් වෙත රාජාභිෂේකයට අවශ්‍ය උපකරණ ලබා දුන් අධිරාජ්‍යයා විසින් එම දූතයින් අත දහම් පඬුරක් ද එවීය. එනම්,

“මම බුදුන්, දහම්, සඟ සරණ ගත වූයෙමි. ශාක්‍ය පුත්‍ර බුදු සසුනෙහි උපාසක බැව් ගිවිස්සෙමි. නරෝත්තමය තෙපි ද ශ්‍රද්ධාවෙන් සිත පහදාගෙන තුණුරුවන් සරණ යව” (මහාවංසය, 11:34-35:48)

යනුවෙන් ධර්මාශෝක අධිරාජ්‍යයා තිස්ස රජුට ද බුදු දහම වැළඳගන්නා මෙන් දැක්වීමත්, පසුව මිහිඳු තෙරුන් හමුවේ බුදු දහම වැළඳ ගැනීමත් හරහා ඔහු මෙරට සිටි ප්‍රාදේශීය පාලකයින් අතරින් තෙරුවන් සරණ ගිය පළමුවැන්නා බවට පත්විය. පසුව මෙරට බුදු සසුන පිහිටුවීමේ, ව්‍යාප්ත කිරීමේ, මහජනයා සුමගට ගැනීමේ ව්‍යාපාරයේ පෙරග මත්කරුවා බවට දේවානම්පියතිස්ස පත් වූවා පමණක් නොව එම නායකත්වය කිසිදු විරෝධයකින් තොරව මෙරට ප්‍රාදේශීය නායකත්වය විසින් සහ පොදු මහජනතාව විසින් ද පිළිගන්නා ලදී.

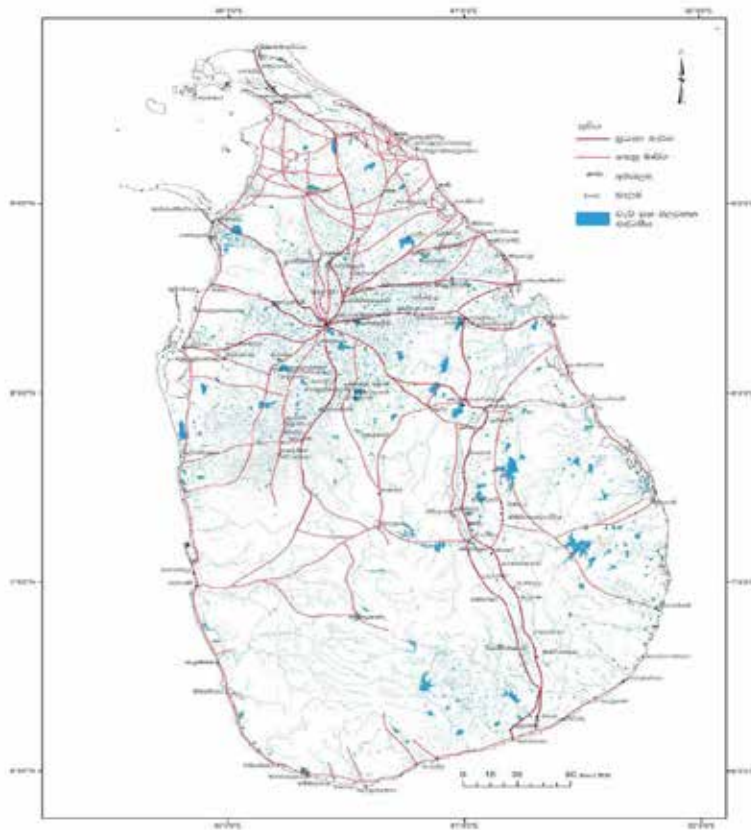
අනතුරුව සිදුවන මහාබෝධි ආගමනයේදී මූලිකත්වය ගන්නා තිස්ස රජු තම දේශපාලන ස්ථාවරත්වය වඩවඩාත් ශක්තිමත් කරගන්නා ආකාරය පැහැදිලි වේ. තිස්ස රජුගේ මූලිකත්වයෙන් සිදුවුණු මෙම බෝධි රෝපණ උළෙලට ලක්දිව විවිධ ප්‍රදේශවල එනම්, කාවරගාම, වන්දනගාම, තිවක්ක බමුණුගම ආදියේ විසූ ප්‍රාදේශීය පාලකයින් සහ බ්‍රාහ්මණ පූජකයින් අනුරාධපුරයට රැස් වූවාක් (එම, 19:52-53:83) මෙන්ම ඔවුන් මහා බෝධියෙන් හටගත් අංකුර බෝධීන් වහන්සේලා තිස්ස රජුගෙන් ලබාගෙන තම පාලන ප්‍රදේශයන් වෙත වැඩම කරවමින් රෝපණය කර බෞද්ධාගම පිළිගත් බවටත්, මෙකී ආගම සමඟින් බැඳී සංස්කෘතික පුනරුදයට එකඟ වන්නේය යන පණිවිඩයත් සපයා ඇත. මේ අනුව බෝධියෙන් හටගත් ශාඛාවන් දඹකොළ පටුන, තිවක්ක බමුණුගම, ථූපාරාමය, කසුන්ගිරි වෙහෙර, සැගිරිය, කතරගම, සඳුන්ගම, මල්වැස්සා වෙහෙර, තන්ත්‍රිමාල වෙහෙර, මහාජලීක වෙහෙර, කෙවුල්ගම, කොට්ටියාරම, පොළොන්නරුව, මාතලේ, රුසිගම, රුහුණු රට මාගම, විල්වල, මධ්‍යංගණය, සේරුවිල, විල්ගම්වෙහෙර, ඌවේ මුතියංගණය, බුලත්ගල හප්පෝරු වෙහෙර, සිතුල්පව්ව, වනවාස වෙහෙර, වැලිගම් වෙහෙර, පරගොඩ, මැද්දේගම, ගණේගම, කොත්මලේ, පුසුල්පිටිය, මායාරට වතුරේ, බෙලිගල, බෙල්ලන්විල, වඳුරව, වට්ටාරම, සුළගල්ල, රැස්සේරුව, කටියාව, ගිරිබා වෙහෙර, යාපවි සුන්දරගිරි පර්වතය, කසාගලු වෙහෙර සහ අඹලවරහන්ගල වෙහෙර ආදී වශයෙන් ලංකාවේ සිව් දිශාවෙහි ම (සිංහල බෝධිවංශය, 2018:245) රෝපණය කරවා ඇත.

මෙසේ බුදු දහම තුළින් සිදු වූ සමාජමය පරිවර්තනයන් සමඟින් අනුරාධපුර පාලකයින් සහ බමුණන් වැනි සමකාලීන අවධියේ රාජ්‍යය අනුශාසකයින්, රටවැසියන් බෞද්ධ උපාසක-උපාසිකා යන පොදු නාමද්වය යටතට ගොනු වීම හා මෙම පාලක-පාලිත දෙපක්ෂයටම ඉහළින් සිටි භික්ෂු-භික්ෂුණී යන බුද්ධ පුත්‍රයින් පිරිසක් සමාජය මෙහෙයවීමත් කරණකොටගෙන භාරතීය සමාජයේ චතුර්වර්ණය මූලික කරගනිමින් පැවති සමාජ ස්ථරායනයන් මෙරටට සම්ප්‍රේෂණය වීම වැළකී, නැවුම් ආරක සමාජ පෙළගැස්මක් මෙරට තුළ සිදු වූ බව හඳුනාගත හැකි වේ. එහෙයින් ප්‍රාග් බෞද්ධ භාරතීය සමාජය තුළ මුල්බැසගෙන තිබූ උස්-පහත් කුල හේද, වර්ණ හේද, ලිංග හේද ආදී බේද භින්නතාවන්ගෙන් තොරව පාලකයා ඇතුළු සමස්ත මහජනතාව තෙරුවන් සරණ ගිය උපාසක උපාසිකා ලෙස යුගලගත කිරීම සමාජ සමානාත්මතාවයට හේතු විය.

පාලකයා විසින් බුදු දහම වැනි තාර්කික වූත්, මෙලොව පරලොව සුගතිය සඳහා මෙහෙයවනු ලබන්නා වූත් වැළඳ ගැනීමත්, ඊට අනුකූල වූ ආකල්පමය සංවර්ධනයක් ගොඩනගා ගැනීමත් රටේ ධනාත්මක පරිවර්තනයක් සිදු වීමට හේතු විය. බෝධි ආගමනයත් සමගම දෙවනපෑතිස් රජු රාජත්වයෙන් බෝධිය පිදූ බව සඳහන් වේ (මහාවංසය, 19:31:82). මෙතැන් සිට ලක්දිව බෞද්ධ රාජ්‍යයක් බවට පත් වූ බව මෙයින් සංකේතවත් කරයි. දේවානම්පියතිස්ස රජු කොතෙක් බුදු දහමට ලැදියාවක් දැක්වූයේ ද යත් "ශාන්තිධරයන් වහන්ස මම සර්වඥයන් වහන්සේගේ ආඥාව ඇතුළත වාසය කරන්නෙමි. එහෙයින් පුරය ඇතුළත් කොට මහා සීමාව සම කල්හී බඳනා සේක්වා" (එම. 15:182-183:68) යැයි මිහිඳු හිමියන්ට ආයාචනා කිරීමෙන් පෙනී යයි. මින් පසු මෙරට බෞද්ධ හෙවත් ධර්ම රාජ්‍යයක් වීමත් දසරාජ ධර්මය මත පදනම් වූ දූතමී දේශපාලන මාර්ගයකට අවතීර්ණ වීමත් හේතු කොටගෙන බෞද්ධ මූලධර්ම සහ ශික්ෂණයන් මත පදනම් වූ තිරසාර සංවර්ධනයක බිඳුණු මෙරට රෝපණය වූ බව පැහැදිලි වේ. එබැවින් ලොව බොහෝ සංවර්ධිත රටවල් විසිවැනි සියවසේදී නොදියුණු රටවලට තිරසාර සංවර්ධනයේ මූලධර්ම (Theories of the Sustainable development) පිළිබඳ හඳුන්වා දීමේදී ක්‍රි.පූ. සයවැසි සියවසේදීත් බුදු රජාණන් වහන්සේ විසින් භාරතයට එම ආර්ථික දර්ශනය හඳුන්වා දී තිබූ අතර මිහිඳු හිමියන් විසින් එම දර්ශනය මෙරටට ද හඳුන්වා දුන්න. මෙතුළින් මහජනතාව තුළ නිවහල්වාදී මෙන්ම ධනාත්මක සිතිවිලි ඉහළ ගිය අතර එය එක් ජාතියක්, එක් රටක් වශයෙන් ආර්ථික උන්නතියක් කරා යාමට හේතු වී ඇත.

අනුරාධපුර නගරය කේන්ද්‍රගත වූ උතුරු ප්‍රදේශය මිහිඳු හිමියන් ප්‍රමුඛ භික්ෂු සංඝයාගේ අවවාද අනුශාසනා පරිදි දේවානම්පියතිස්ස රජු විසින් සංවර්ධනය කරන අතරතුර 'ඉටිඨිය' වැනි තෙරවරුන්ගේ උපදේශකත්වයෙන් බෝධි අංකුර රැගෙන යමින් බෞද්ධාගම පිළිගත් කතරගම ක්ෂත්‍රියන් සහ අනුරාධපුර රජ පෙළපතේ නියෝජිත මහානාම යුවරජු වැනි නායකයින් දකුණු ලංකාව බෞද්ධ දර්ශනයට අනුව සකස් කළේය. මේ අනුව රට පුරා බුදු දහම පැතිර යාමත් සමග එක් පසෙකින් ජනතාවගේ ආධ්‍යාත්මික සංවර්ධනයක් සිදුවනවාත් සමගම අනෙක් පසින් ධනාත්මක ආකල්පමය පරිවර්තනයක් ද සිදු වූ බව පැහැදිලිය.

මහින්දාගමනයත් සමගින් මෙරට ජන සමාජයේ 'බුද්ධිමය හා තාක්ෂණික වශයෙන් සිදුවන වර්ධනය'ත් ආර්ථික පිබිදීමකට සෘජුව බලපාන ලදී. ක්‍රි.පූ. සවැනි සියවසේ සිට භාරතීය සමාජයේ විශාල බුද්ධිමය සහ තාක්ෂණික පරිවර්තනයක් සිදුවන අතර එවැනි සමාජීය පරිසරයකින් වරින් වර මෙරටට පැමිණි ජන කණ්ඩායම් සතුව ද එකී දැනුම පැවති බව පිළිගැනීමට සිදු වේ. විජය සහ පණ්ඩුකාභය පුරාවෘත්ත හරහා මෙවැනි තාක්ෂණික අංශය පිළිබඳ ලැබෙන සාක්ෂිත් එහිලා නිදසුන් වේ. පණ්ඩුකාභය රාජ්‍ය සමයේදී මෙරට නාගරීකරණ ක්‍රියාදාමය වඩාත් සැලසුම් සහගතව ආරම්භ වූවත් එය බෞද්ධ මුහුණුවරක් ඔස්සේ සැලකිය යුතු සංවර්ධනයක් කරා ළඟාවන්නේ ක්‍රි.පූ. තෙවැනි සියවසේ දෙවනපෑතිස් රජ දවස මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේගේ උපදෙස් මත නව අංශයන් ගණනාවක් එකතුවීමත් සමගිනි (එම. 15:82-213:68-70).

සිතියම අංක 01:
අනුරාධපුර නගරය අවට පැරණි මාර්ග පද්ධතිය
<https://www.archaeology.gov.lk>

ඒ සමඟම මෙරට මහාමාර්ග සැලැස්ම අගනගරයක් වරාය නගරයනුත් යා කරමින් පුළුල් වීම නිසා අගනගරය කේන්ද්‍ර කර ගනිමින් සිදුවන සංවර්ධන ක්‍රියාදාමය පිළිබඳ පණිවුඩය රට පුරා සන්නිවේදනය විය. මෙම තත්ත්වය සෘජුවම මෙරට ආර්ථික පිබිදීමකට හේතුවිය. සංසමිත්තා තෙරණිය විසින් දඹකොළපටුනේ සිට මහා බෝධිය වැඩමවාගෙන ආ ගමන් මාර්ගයන් එම බෝධිය රෝපණය කිරීමේ මංගල්‍යයට කාපරගාම හෙවත් කතරගම සිට අනුරාධපුරය දක්වා ඤාත්‍රියයන් ආ ගමන් මාර්ගයන් සැලකීමේ දී අගනුවර සිට උතුරු වරායටත්, දකුණේ කතරගම හරහා ගොඩව්‍යාය වරාය දක්වාත් ව්‍යාප්ත වුණු ප්‍රධාන මාර්ග ද්විත්වයක් පැවත ඇති බව හඳුනාගත හැකි වේ.

මෙම මාර්ගයන් පසුව බහුලව භාවිත වූ නිශ්චිත මාර්ග බවට පත්විය. දේවානම්පියතිස්ස රජුගේ සොහොයුරු මහානාග කුමරු අගමෙහෙසියගේ කුමන්ත්‍රණයන්ගෙන් මිදී මාගමට පලා යන්නේ (එම, 21:3-7:91) ද මෙම දකුණු මාර්ගයෙන් විය යුතු ය. උතුරින් ජම්බුකෝප්‍රය හැරුණුකොට මහාතිත්ථ, ගෝණගාම පට්ටන, මහාකන්දර මෝයෙහි වූ තොටුපල ආදියේ සිට අගනගරයට විහිදුණු

මාර්ග පද්ධතියක් ක්‍රි.පූ. තෙවැනි සියවසේ ගොඩනැගී ඇත. රටක මාර්ග පද්ධතිය පුළුල් වීම ආර්ථික සංවර්ධනයට සෘජුවම බලපාන බව විශේෂයෙන් කිව යුතු නොවේ.

රටේ ආර්ථික උන්නතියට අනුබල දුන් අනෙක් අංශය වූයේ වාරි කර්මාන්තයෙහි සිදු වූ නව්‍යකරණයයි. මෙය ක්‍රි.පූ. තෙවැනි සියවසින් සමාරම්භය ලද්දක් නොවුවත් ඉන් අනතුරුව සිදුවූණු දේශපාලන නායකත්වයෙහි ශක්තිමත්භාවයත් බුදු දහමින් බෞද්ධයාගේ ජීවිකාවෘත්තිය ලෙස කෘෂිකර්මාන්තයට ලබාදුන් අනුබලයත් පාලකයින්ට වාරි කටයුතු විෂයෙහි වඩ වඩාත් අවධානය යොමු කරවීමෙහි ලා අත්‍යවශ්‍ය පෙළඹවීමක් ලබාදෙනු ලැබී ය. සාහිත්‍ය මූලාශ්‍ර මඟින් පෙන්වා දෙන පරිදි පණ්ඩුකාභය රජු විසින් අභයවාපිය සහ ජයවාපිය කරවීමත් (එම, 10:83-88:45-46) සමඟ නගරික ජල අවශ්‍යතාවය සාධනය කිරීම අරමුණු කොට ගත් වාරි කර්මාන්තය ආරම්භ වුවත් කෘෂික බිම් සංවර්ධනය කිරීම අරමුණු කරගත් වාරි කර්මාන්තයන් ආරම්භ වන්නේ ක්‍රි.පූ. තෙවැනි සියවසෙන් පසුවය.

එසේම මහින්දාගමනයත් සමඟ මෙරටට ලැබුණු බ්‍රාහ්මී අක්ෂර හා ලේඛන කලාව දිවයින පුරා ව්‍යාප්ත වීම මෙරට අධ්‍යාපන ක්‍ෂේත්‍රයේ පදනම වූ අතර එය කුදුමහත් සෑම අංශයකම වර්ධනයට සෘජුව බලපෑවේ ය. එමෙන්ම මෙම බ්‍රාහ්මී අක්ෂර අනුක්‍රමයෙන් වෙනස් වී භාෂාව වර්ධනය වූ අතර ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථවල ඇතැම් කරුණු පාලි හා සිංහල සාහිත්‍යයේ උන්නතියට හේතු විය. තව ද රජරට සභ්‍යත්වයේ ශ්‍රේෂ්ඨත්වය විදහාපාන ගෘහ නිර්මාණ සහ වාස්තු විද්‍යාව ද නව මඟකට යොමුවන්නේ මහින්දාගමනයත් සමඟිනි. පූර්ව ඓතිහාසික අවධියේ දී එක්ටැම් ගෙයක්, සිවිකාශාලා, දෙවොල්, ආදිය ගැන කියැවෙන්නේ රජ මාළිගාවක්, පරිපාලන ගොඩනැගිලි හෝ මහජන නිවාස ආදිය ගැන නොකියැවේ. තිස්ස රජු පවා අති ගෞරවනීය මිහිදු මහ රහතන් වහන්සේට නිවාසස්ථානය කොට දුන්නේ මැටියෙන් හදා පුළුස්සා ඉදිකළ කාලප්‍රාසාදයයි (එම, 15:221-223:70). මෙවැනි සුළු සුළු සාධක හමු වුවත් සැලසුම් සහගත නගර නිර්මාණකරණය පමණක් නොව බෞද්ධ කලා ශිල්ප හරහා මෙරට ජනයාගේ කලා නිපුණත්වය පරිපූර්ණ භාවයට පත්වන්නේ ද බෝධිභාර කුලයත් සමඟ මෙරටට පැමිණෙන ශිල්ප ශ්‍රේණීන් මෙරට සමාජානුයෝජනය වීමෙන් ඇති වූ දෙස් විදෙස් ශිල්පීය සංකලනයත් සමඟිනි.

විශේෂයෙන්ම බුදුදහම හුදු ආගමක් වශයෙන් ලඝු කළනොහැකි තාර්කික බුද්ධිය හා අවබෝධය විෂය කොට ගත් දර්ශනයක් බැවින් එය මිනිසුන්ගේ බුද්ධිවර්ධනයට බෙහෙවින් මහෝපකාරී විය. පාපකාරී ක්‍රියාවලින් මිනිසුන් මුදවනවා පමණක් නොව ඔවුන්ට ජීවත්වීමට නව අර්ථයක් හා ජීවන දර්ශනයක් මේ හරහා ලබා දුනි. පුද්ගලයකුගේ ආර්ථික දියුණුව; පවුලක, කුලයක, සමාජයක අභිවෘද්ධියෙහිලා හේතුවන ආකාරය බෞද්ධ දර්ශනයෙහි පෙන්වා දී ඇත. ජීවිතයක ඇති ප්‍රධානම දුක දරිද්‍රතාව බවත් ණයබර, පොලී ගෙවීම, ඒ මත චෝදනා ලැබීම දුකක් බව උන්වහන්සේ පෙන්වා වදළහ. එබැවින් මිහිඳු සමයෙහි නව ප්‍රබෝධයක් ලද ලාංකේය ජනතාව එතැන් සිට වාරි කර්මාන්තය මුල්කරගත් කෘෂිකර්මාන්තය ජීවනාලිය කර ගනිමින් ස්වයංපෝෂිත ආර්ථික රටාවක් අනුක්‍රමයෙන් ගොඩනගා ගත්හ.

බුදු දහම තුළින් සමාජ සුගතිගාමී නැතහොත් පුද්ගලයාගේ මෙලොව සුබ සිද්ධිය සඳහා හේතුවන ධර්මකාරණා හැරුණු කොට මිහිඳු හිමියන් වැඩමකරණවිට ඒ හා සමාන්තරව

මෙරටට බලපෑ අශෝක ධර්මයන් ද සමාජ සුබසාධනයෙහිලා මහඟු කාර්යභාරයක් ඉටුකර ඇත. මිහඳු හිමියන් විසින් ථේරවාදී බුදු දහම හඳුන්වා දෙමින් ම විශාල භූගෝලීය ඒකකයක් වූ මගධ අධිරාජ්‍යයෙහි ක්‍රියාත්මක වූ සමාජ සුබසාධන ප්‍රතිපත්තීන් මෙරටට ද හඳුන්වා දී ඇත. “දෙවියන්ට ප්‍රිය වූ රජ තෙමෙ සියලු සතුන්ගේ ජීවිත රහිත බව ද සංයමය ද සමවර්ෂාව ද සතුටින් විසීම ද කැමති වෙයි.....” (ගුණවර්ධන, 2004:58) යනුවෙන් අශෝක තම ගිරි ලිපි මගින් දක්වා ඇති අන්දමට ම සමාජ සුබසාධනය රජුගේ ප්‍රධාන වගකීමක් ය යන්න දේශීය සංස්කෘතියට ද ආගමනය වී ඇත.

සම්පත් කළමනාකරණයෙහිලා බුදු දහමේ ආභාසය සමන්ධව අධ්‍යයනය කිරීමේදී අධ්‍යාත්මික අංශයට නැඹුරු වූ බෞද්ධ ඉගැන්වීම් කුලීන් ආකල්පමය වෙනසක් කරමින් මානව සම්පත ඒකරාශී කොට ආර්ථික සංවර්ධනයට යොමු කළේ කෙසේදැයි යමෙකුට ගැටලුවක් මතු විය හැකි ය. ධම්ම පදයේ එන ඉසිපතනයේ දී මහධන සිටු පුත්‍රයා අරභයා බුදුන් වහන්සේ දේශනා කළ පහත ගාථාවන් ඒ සඳහා කදිම නිදර්ශක වේ.

“අවරිණා බ්‍රහ්මවරියං - අලද්ධා යොබ්බතේ ධනං
ජිනකොංචාවකුධායන්ති - බිණ මව්වෙව පල්ලලේ
අවරිණා බ්‍රහ්මවරියං - අලද්ධා යොබ්බතේ ධනං
සෙනි වාපාතිබ්ණාව - පුරාණති අනුඤ්ජනං” (ධම්මපදය, 2014:97-98)

මෙමගින් පෙන්වා දෙන ලද්දේ “යමෙක් තරුණ වයසේ සිට එක්කෝ බ්‍රහ්මවරියාවෙහි හැසිරිය යුතුය. නැතහොත් ධනය ඉපැයිය යුතු ය. එසේ නැති තැනැත්තා මසුන් නැති, දිය සිඳි ගිය විලක් අසල සුසුම් හෙළන කොකෙක් හා සමාන වන්නේ ය. තව ද අනුවණයෝ දුන්නෙන් හරනා ලද ඊතලය වැටුණු තැනම දිරා යන්නාක් මෙන් මහලුව ගිය පසු පැරණි දේ සිහිකරමින් ශෝක වන්නේ ය” යන්නයි. ගිහි පැවිදි සෑම කෙනෙකුගේම ජීවන ගමනේ දී වටිනා කාලය අරමුණක් ඇතිව නිසි පරිදි කළමනාකරණය කර ගැනීමේ අවශ්‍යතාව පෙන්වා දුන් මෙම ධර්ම කරුණු ලංකාවේ ප්‍රථම මහා විද්‍යා පීඨය වූ මහාවිහාරයේ ධර්ම ශාස්ත්‍රය හැදෑරූ දහස් ගණන් හික්කුන් වහන්සේලාගේ විචාර බුද්ධියට හසු වූ අතර උන් වහන්සේලා ගේ මුඛින් ගම්-දනව් වැසි ජනයා අතරට ද මෙම ධර්මෝපදේශ ගලා යන විට තරුණ සිත් කුසිත බවින් මුදවා ඉලක්කගත අරමුණක් උදෙසා එකිනැත් කිරීමටත්, ජව සම්පන්න කිරීමටත්, බ්‍රහ්මචාරී නොවූවන්ගේ වටිනා ශ්‍රමය රටේ ආර්ථික උන්නතිය උදෙසා යොමු කර විමටත් අනුපමේය සේවාවක් සිදු වූ බව සිතීම අතිශයෝක්තියක් නොවේ. මහින්දාගමනයෙන් පසු රාජ්‍ය උපදේශකත්වයට බෞද්ධ හික්කු පත් වීම නිසා මෙවැනි වටිනා උපදේශයන් මහජනයාට පමණක් නොව රාජ්‍ය පාලකයාට ද නිබඳව ලැබුනේ ය. අප රටේ පෙර සිරිත්, සඳාචාරය ගොඩනැගුනේ මෙවැනි බුද්ධ දේශනාවන් ගුරුතන්හි තබා ගනිමිනි. සංසම්පත්තාගමනය හරහා මෙරට කාන්තාවට ද සමාජයේ සමානාත්මතාව ලැබ ඇය පුරුෂයාට සමාන මානව සම්පතක් ලෙස සමාජ ඇගයීමට පාත්‍ර වන්නේ ද ක්‍රි.පූ. තෙවැනි සියවසේ වීම සැලකිය යුත්තකි.

බෞද්ධ දර්ශනයෙන් පොදු ජනයාට පමණක් නොව රාජ්‍ය පාලකයින්ට ද රාජ්‍ය ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය කෙබඳු විය යුතුදැයි අනුදැන වදළ හ. නිදසුනක් ලෙස “පළමු කොට

රටවැසියා ජීවත්වීමේ කරදරයෙන් මුදා ගන්නා තුරු රටක් ධාර්මික කළ නොහැකි ය. එම නිසා අපේ හිඤ්ඤත් වහන්සේලා මහජනයාගේ මෙලොව ජීවිත දුකින් තොර කර පරලොව ජීවිතය ගැන පසුව බණ කියන්නට සිතට ගත යුතු ය.” යනුවෙන් වක්කවත්ති සීහනාද සූත්‍රයෙන් (දීඝ නිකාය, 2013:1064-1087) පෙන්වා දී තිබීම නිසා බුදු දහම මෙරටට හඳුනවා දීමත් සමඟ සමාජයේ සිදු වූ ආර්ථික පුනර්ජීවනයට බෞද්ධ හිඤ්ඤත් සෘජුව දායක වන්නට ඇතැයි සිතීම යුක්ති සහගත වේ. අනෙක් පසින් බුද්ධ දේශනාවේ යම් යම් අවස්ථාවන්හි කියැවෙන තත් සමාජයේ පැවති තාක්ෂණික දියුණුව ක්‍රි.පූ. තෙවැනි සියවසේ සිට පැමිණි සංක්‍රමණිකයන් හරහාත් විශේෂයෙන් ක්‍රි.පූ. තෙවැනි සියවසේ මෙරටට පැමිණි භාරතීයයන් හරහාත් අප සමාජයට ලැබීණැයි සිතීම සාධාරණ වන්නේ,

“උදකංහි නයන්ති නෙත්තිකා - උසුකාරාක නමයන්ති තේජනං
දාරං නමයන්ති තජචජකා - අත්තානං දමයන්ති පණ්ඩිතා” (ධම්මපදය, 54)

යන ගාථා පාඨය ප්‍රකාරව “තමන් කැමති තැනකට දිය ගෙන යා හැකි දියාළුවන්, දඤ්ඤ හි වඩුවන් හෙවත් යකඩ වැඩ කරුවන්, දැව කර්මාන්තය සිදුකරන අය” ආදී ශිල්ප ශ්‍රේණීන් තත් සමාජයේ සිටි බව හැඟී යන හෙයිනි. ක්‍රි.පූ. තෙවැනි සියවසේ සිට මෙකී පිරිස් පිළිබඳ සඳහන් මෙරටින් හමුවන බ්‍රාහ්මී සෙල්ලිපි රැසක සඳහන් වේ.

පොදු මහජනතාවගේ දියුණුව උදෙසා වන උපදෙස් පමණක් නොව රාජ්‍ය පාලනයේදී පාලක පක්ෂය විෂයෙහි ද වැදගත් වන කරුණු කාරණා රැසක් බුද්ධ දේශනාවෙහි අන්තර්ගත වන්නේ ය. නිදසුනක් ලෙස කුටදත්ත සූත්‍ර දේශනාව (දීඝ නිකාය, 2001:243) පෙන්වා දිය හැකි ය. එහිදී යහපත් රාජ්‍යය පාලකයෙක් තම රටෙහි ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය ජනතාවට පීඩා නොගෙනෙහි සේ සකසා ගතයුතු බව පෙන්වා දී ඇත. ජනතාවට ආහාරපාන සපයා ගැනීම මූලික කටයුත්තක් වන බැවින් රටක ආර්ථික ක්‍රමයක මූලිකත්වය කෘෂිකර්මාන්තයට ලැබිය යුත්තේ ය. එනිසා රටක ආර්ථිකය දියුණු කිරීමට රජු විසින් කෘෂිකර්මාන්තයේ යෙදෙන අයට ධාන්‍ය බීජ හා අහාරාදිය දීමෙන් ද ගොවිතැන හා බද්ධව යන ගව පාලනයේ යෙදෙන්නන්ගේ ගව සම්පත් ආරක්ෂා කර දීමෙන් ද වෙළෙඳාමේ යෙදෙන අය උදෙසා විවිධ පහසුකම් ද රාජ්‍ය සේවයේ නියුක්තිකයින්ට නිසි සේ බත් වැටුප් ගෙවීමෙන් ද සහාය විය යුතු බවත් එවිට ඔවුන් තම තමන්ගේ රාජකාරියන්හි සතුටින් නියැලෙන බැවින් රාජ්‍යය පීඩාවට හෝ කරදරයට පත් නොවන බවත් රාජ්‍ය ආර්ථිකය ඉහළට එසවෙන බවත් එවිට ඒ ඒ ජනපදයන් හි සොර සතුරු උවදුරු දුරු වී බියෙන් සැකෙන් තොර ජන ජීවිත නිතැතින් ඇති වන බවත් පෙන්වා දී ඇත.

ක්‍රි.පූ. තෙවැනි සියවසේ සිට මෙරට පාලකයින් ආර්ථික ක්‍රියාවලියේ පෙරගමන් කරුවා වූයේ අන් කවරක් නිසාවත් නොව බෞද්ධ ශික්ෂණයෙන් ඔවුන්ට ලැබුණු පන්තරය නිසා ය. මෙතැන් සිට කෘෂිකර්මාන්තය, වාරි කර්මාන්තය, වෙළෙඳාම හා සෙසු කර්මාන්තයන්හි නායකත්වය රාජ්‍යය පාලකයාට හිමි වන අතර ඔහු එකී අංශයන්ට විවිධාකාර අනුග්‍රහයන් කරමින් සෘජු ලෙසත් වක්‍ර ලෙසත් සම්බන්ධ වෙමින් රටෙහි ආර්ථික උන්නතියට දිරි දෙන අකාරය විද්‍යමාන වේ. බෞද්ධාගමික ආරාම, දානශාලා ඉදිකිරීම පමණක් නොව ගිහි පැවිදි දෙපිරිසටම ආරෝග්‍යශාලා පිහිටුවමින්, මහා මාර්ග සංවර්ධනය කරමින්, කෘෂි, වාරි තාක්ෂණික දියුණුවක් ඇති කරනුයේ බදු අය කිරීමෙන් රාජ්‍යය භාණ්ඩාගාරයට රැස් වූ ධනය නිවැරදිව පරිහරණය කරමිනි.

ආර්ථික සහ තාක්ෂණික බුද්ධිමය වශයෙන් ඇතිවන වර්ධනය එම ජනයාගේ නිෂ්පාදන ක්‍රමය, ගමනාගමනය, සන්නිවේදනය, ගෘහවිද්‍යා ඇතුළු කලාවන් යන අංශවල ප්‍රගමනයක් ඇතිවීමට හේතුවක් විය. අනෙක් පසින් පූර්ව ඓතිහාසික අවධියේ සිට ක්‍රම ක්‍රමයෙන් මෙරට තාක්ෂණික වර්ධනය සිදු වුවත් ඒ පිළිබඳ පුළුල් තොරතුරු හමුවන්නේ ක්‍රි.ව තෙවැනි සියවසේ සිට හමුවන බ්‍රාහ්මීය සෙල්ලිපි මෙන්ම වංශකථා තොරතුරු මගිනි. ක්‍රි.පූ හයවැනි සියවසේ සිට සිදුවන විශාල ජන සංක්‍රමණ හා තෙවැනි සියවසේ සිදුවුණු ආගමික ප්‍රබෝධය මෙරට බුද්ධිමය හා තාක්ෂණික පිබිදීමකට හේතු වී ඇත. උදාහරණයක් ලෙස බෝධි ආගමනයත් සමඟින් විවිධ කුල ශ්‍රේණීන් (අටලොස්කුල ජනයන්) මහා බෝධියේ ආවර්ණව පිණිස මෙරටට පැමිණීම දැක්විය හැක (සිංහල බෝධිවංශය:238-239). එසේම මෙම ජන සංක්‍රමණ ක්‍රි.පූ හයවැනි සියවසේ සිට මෙරටට සිදුවෙද්දී ඔවුන් තම භාරත දේශයේ දී තමන් අත්දුටු අත්විඳි තාක්ෂණයන් සිය ජීවිකාවෘත්තීය වශයෙන් යොදා ගැනීම ස්වාභාවික ය. ක්‍රි.පූ තෙවැනි සියවසින් පසු ලියැවුණු අභිලේඛන මූලාශ්‍ර විග්‍රහ කිරීමෙන් තත් අවධියේ විවිධ ශිල්පීන්හි නිපුණතා සිටි ශිල්පී පිරිස්, වෘත්තිකයින් සහ බුද්ධිමතුන් ගැන හඳුනාගත හැකි ය. නිදසුනක් ලෙස ක්‍රි.පූ. තෙවැනි සියවසින් පසු ලියැවුණු ලෙන් ලිපිවල අවරිය, අජරිය හා අජරිය යන වදන් හමුවන අතර ඉන් ආචාර්ය හෙවත් සමාජයේ බුද්ධිමය පාර්ශ්වය දියුණු කල පිරිස් ගැන අසන්නට ලැබේ (*Inscriptions of Ceylon*, 1970:46/No:745:56). මීට අමතරව විවිධ ශිල්පීන් සම්බන්ධ ආචාර්යවරුන් ගැනද තතු හමුවේ. ඇතුන් (හනිඅවරිය) හා අශ්වයන් (අසජරිය) හික්මීම සම්බන්ධ ආචාර්යවරුන් දසු අවරිය හෙවත් දුනු ඊතල නිපදවීම හෝ භාවිතය පිළිබඳ ප්‍රගුණ කල පිරිස් ගැන අභිලේඛන සාක්ෂි හමුවේ (*Ibid*, No:1158:92).

එසේම ක්‍රි.පූ තෙවැනි සියවසින් පසු මෙරට කෘෂි කාර්මික හා කාර්මික අංශයන්හි සිදුවූ තාක්ෂණික දියුණුව ආර්ථික පිඳිමෙහිලා සෘජුවම බලපෑවේ ය. බුදු දහමේ පණිවිඩය දිවයින සිසාරා පැතිරුණු පසු විවිධ කර්මාන්තයන් සඳහා සම්පත් ස්ථානගත වූ ප්‍රදේශවල නිවැසි වෘත්තිකයින්, ශිල්පීන් රටපුරා ව්‍යාප්තවන බව පෙනේ. නිදසුනක් ලෙස මැණික් කර්මාන්තය ගතහොත් එම බණිජ සම්පත භූගත නොවූ මිහින්තලයෙන් ද මණිකර (*Ibid*, No:74:7) හෙවත් මැණික්කරුවන් පිළිබඳ තොරතුරු ලෙන් ලිපි තුළ සටහන්ව ඇත. මිහින්තලය, ගල්ගේ, ගල්ගමුව වැනි මැණික් නොලැබෙන ප්‍රදේශවලින් ද මණිකර වැනි පද හමුවීම හරහා පැහැදිලි වන්නේ එම කර්මාන්තයේ තියුණු විවිධ වෘත්තිකයින් මෙම ප්‍රදේශවල විසු බවයි. එසේම තත් අවධියට අදාල බ්‍රාහ්මී ලිපි කිහිපයක යකඩ වැඩකරුවන් (කබර) (*Ibid*, No:301:24/ No:1049:80.) හෙවත් ලෝකුරුවන් පිළිබඳ සඳහන් වේ. වෙස්සගිරියෙන් ලැබෙන ලෙන් ලිපිවල ද දැක්වෙන තලදර යන්න රත්කරුවන් බව පරණවිතානයන්ගේ අදහසයි (ධීරානන්ද හිමි, 2004:167). එසේම ඔහුට අනුව පූර්ව බ්‍රාහ්මී ලිපිවල එන තබකර (*IC*, No:350/351:28) තඹවලින් වැඩ කරන ශිල්පීන් ය.

මීට අමතරව කුඹල් කර්මාන්තය (*Ibid*, No:807:62/No:57:5.) (මිහින්තලයෙන් ලැබුණු ලිපියක කබල තිස (කුම්බකාර තිසස්) යනුවෙන් සඳහන් වේ) ජේෂ කර්මාන්තය (*Ibid*, No:1145:91), කෘෂි නිපැයුම්කරුවන් (*Ibid*, No:576:44/ No:1151:91/ No:1153:92/ No:1216:99) (රූපදක) වැනි කර්මාන්තකරුවන් ගැන සැලකිය යුතු අභිලේඛන සාක්ෂි මේ වනවිට හමුවී ඇත. එබැවින් ක්‍රි.පූ තෙවැනි සියවසින් පසු පෙර නොවූ තාක්ෂණික වර්ධනයක් රට පුරා ව්‍යාප්ත වූ බව පිළිගැනීමට ප්‍රමාණවත් සාක්ෂි අප හමුවේ ඇත. එපමණක් නොව වාරී ක්ෂේත්‍රය හා එතුළින් සංවර්ධනය වූ කෘෂිකාර්මික අංශය පිළිබඳවත්

මෙකල පුනර්ජීවනයක් සිදු වූ බවට මෙම සෙල්ලිපි මූලාශ්‍ර සාක්ෂි දරයි. පුර්වයෙහි සඳහන් කළ පරිදි දේශපාලන ස්ථාවරත්වය ඇතිවීමත් සමඟ රටේ ආර්ථික ජීවනාලිය ලෙස වාරි කටයුතු ප්‍රමුඛ කෘෂිකර්මාන්තය නැංවීම රාජ්‍යය වගකීමක් වීමත් බුදු දහමින් ඒ සඳහා ලැබුණු අනුග්‍රහයත් පදනම් කරගෙන ක්‍රි.පූ තෙවැනි සියවසින් පසු එකී අංශයන්හි පැහැදිලි වර්ධනයක් සිදුවන ආකාරයත් හඳුනා ගත හැකිය.

බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් ධාර්මිකව ධනය උපයා ගැනීමටත්, උපයා ගත් ධනය ආරක්ෂා කරගැනීමටත්, මනා කළමනාකාරිත්වයකින් ධනය පරිහරණය කරන ආකාරය පිළිබඳවත් සිඟාලෝවාද සූත්‍රයේ දී උපදෙස් ලබා දී තිබේ.

“එකෙන හොගෙ භුඤ්ජයා - ද්වි කම්මං පයොජයෙ
වතුස්සඝට්ඨාපෙතුං - ආපදාසු භවිස්සති” (දීඝ නිකාය:1220)

තමන් උපයන ධනයෙන් එක් කොටසක් ඵදිනෙදා පරිභෝජනය සඳහා යොදා ගැනීමටත්, අඩක් සිය කර්මාන්තයෙහි ආයෝජනය කළ යුතු බවටත්, ඉතිරි කොටස හදිසි ලෙඩ රෝගයක දී ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සඳහා ඉතිරි කර තැබිය යුතු බවටත්, උන්වහන්සේ දේශනා කළේ ගිහි ජනයාට මනා ආර්ථික කළමනාකරණයක් පුරුදු පුහුණු කර ගැනීම අරඹයා යි. නූතනයේ දිවි ගෙවන ජනයාට ආදායමෙන් එක් කොටසක් දෛනික දිවිපෙවෙත සඳහා කෙසේ නම් ප්‍රමාණවත් වන්නේද? යන ගැටළුව නැගෙනු නිසැක ය. අපට එසේ වන්නේ අප පුරුදු පුහුණු වී ඇත්තේ ‘මහාසාර’ (Decorative) හෙවත් ආඩම්බරකාරී ජීවන රටාවකට වීමයි. එහෙත් බෞද්ධ අප හුරුපුරුදු විය යුත්තේ බුද්ධ දේශනාවේ කියැවෙන ‘සමජීවිකතා’ නොහොත් සැහැල්ලු, වාමි දිවි පෙවෙතකට යි. තනි තනි පුද්ගලයින් පමණක් නොව මුළුමහත් සමාජයේම ආර්ථිකය සකස් විය යුත්තේ මෙවැනි දර්ශනයකට අනුරූපව යි. මහින්දාගමනයත් සමගින් බුදු සමයේ ආභාසය මෙරටට ලැබෙන විට මෙකී ආර්ථික දැක්මෙන් ද නිතැතින්ම අප සමාජය පෝෂණය වන්නට ඇත.

බුදුන් වහන්සේ ‘ව්‍යග්ඝපජ්ජ සූත්‍රයේ’ (අංගුත්තර නිකාය, 1977:237) දී පෙන්වා ඇති පරිදි පුද්ගලයෙකුගේ සමාජීය මෙන්ම ආර්ථික ජීවිතය සාර්ථක කර ගැනීමේ දී අංශ හතරක් කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ මනා ය. එනම්,

- උට්ඨාන සම්පද - යමෙක් කෘෂිකර්මය, වෙළෙඳාම, ගව පාලනය, දුනුවාකම්, රාජ්‍ය සේවය හෝ වෙනත් කර්මාන්ත ජීවිකාවක්කින් සේ කරන්නම් ඒවා උපන් විර්යයෙන් යුතුව අනලස්ව කළ යුතු ය.
- ආරක්ක සම්පද - තමන් විර්යයෙන්, බාහු බලයෙන්, ඩහදිය හෙළා, දැහැමින් ඉපැයූ බෝගයෝ රැකිය මනා ය.
- කල්‍යාණමිත්තතා - තමන් ඉපැයූ සම්පත් ආරක්ෂා කර ගත හැක්කේ යහපත් මිතුරු ඇසුර පැවතින විටයි.
- සමජීවිකථා - තමන්ගේ අය - වැය ප්‍රමාණ දැන වාමි ජීවන රටාවකට අනුගත වීම.

එනිසා යමෙක් සමබර ආර්ථික තත්වයක් පවත්වා ගෙන යාමට නම් මහත් විර්යයක්, අරක්‍ෂණ විධිවිධාන, ඇසුරු කරන පිරිස් හා සැහැල්ලු දිවි පෙවෙක යන කරුණු හතර කෙරෙහි අවධානයක් යොමු කළයුතු වන්නේ ය. තව ද හෝග විනාශයට හේතු වන කරුණු සතරක් ද දේශනා කළ සේක එනම් ස්ත්‍රී දූත, සුරා දූත, අක්‍ෂ දූත, පාප මිත්‍ර ඇසුර යනු ඒවායි (එම:239). එනිසා පුද්ගලයෙකුගේ ආර්ථික උන්නතිය උදෙසා මෙම දහම් කරුණු බෙහෙවින් සහාය වී ඇති බව පෙනේ. එසේම චුල්ලසෙට්ටී වැනි ජාතක කථාවලින් මළ මියකු විකුණා ඉන් ලද සුළු මුදල ආයෝජනය කොට දියුණුවට පත් පුද්ගලයකු (පන්සිය පනස් ජාතක පොත් වහන්සේ 1:28-31) අනුසාරයෙන් යමෙකුගේ ව්‍යාපාරයක් සුක්‍ෂම අයුරින් වර්ධනය කරගන්නා ආකාරය පෙන්වා දී ඇත. එනිසා උන්වහන්සේගේ දහම තුළ මිනිසාගේ පරලොව පමණක් නොව මෙලොව දියුණුව සකසා ගැනීමට අවසි උපදෙස් ද අපමණව ඇත්තේ ය. බෞද්ධ දර්ශනයෙන් පෝෂණය ලද අශෝක අධිරාජයා ද ස්වකීය දහමක් ලෙස ගොඩනැඟූ අශෝක ධර්මය තුළින් පුද්ගලයාගේ මෙලොව සුගතිය මහත් සේ අපේක්‍ෂා කළ බව පැහැදිලි ය. මෙම දර්ශනයන් ද්විතීයයෙන්ම පෝෂණය ලද මිහිඳු මා හිමියන් මෙරටට ගෙනවිත් ජනගත කළ ආගම මෙරට ජනතාවගේ ධනාත්මක චින්තනය වර්ධනයටත් ඒ හරහා ආර්ථික සමෘද්ධිය නංවාලීමටත් හේතු වී යැයි සිතීම අතිශයෝක්තියක් නොවේ.

‘සබ්බේ සත්තා ආහාරට්ඨිතිකා’ (සියලු සත්ත්වයෝ ආහාරයෙන්ම යැපෙන්නා හුය) යනුවෙන් දේශනා කළ බුදුන් වහන්සේ ‘ජීගච්ඡා පරමා රෝගා’ (සාගින්න ලොව ඇති හයානකම රෝගයයි) ලෙස දේශනා කරමින් ලොව වෙසෙන සියළු සත්ත්ව වර්ගයාගේ ආහාරමය අවශ්‍යතාවයේ වටිනාකම පෙන්වා වැදෑරු සේක (දීඝ නිකාය:1249-1330).¹ අත්‍යවශ්‍යම සාධකයක් වශයෙන් ආහාර නිෂ්පාදනය කිරීමත්, සකස් කිරීමත් පමණක් නොව පරිභෝජනයෙන් අනතුරුව අතිරික්ත ආහාරයන් පසු අවශ්‍යතාවන් සඳහා ගබඩා කිරීමේ සම්ප්‍රදාය ද දේශීය සංස්කෘතිය විසින් වැළඳගනු ලැබූයේ මෙසේ ඇති වූ බෞද්ධාගමික චින්තන ප්‍රබෝධය හේතුවෙනි.

බුදුන් වහන්සේ මෙසේ පෙන්වා දුන්නේ අන් කවරක්වත් නොව ආහාර සුරක්‍ෂිතතාවයේ (Food Security) වැදගත්කමයි. නූතන ආර්ථික විශ්ලේෂකයින් සහ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින් නව සංකල්ප ලෙස සමාජගත කරන්නේ මෙම බොදුනු සංකල්ප බව පෙන්වා දෙනු කැමැත්තෙමි. ලාංකේය සමාජය තුළ මෙකී බොදුනු අදහස් සමාජගත වනවාත් සමගම දඩයම මුල්කරගත් හිංසාකාරී ප්‍රාථමික ජීවන ක්‍රමය වෙනුවට බෞද්ධ ආගමික මුලධර්ම මත කේන්ද්‍ර වූ කෘෂි කර්මාන්තය මුල්කරගත් ආර්ථික ක්‍රමයක් වටා ගොනුවීමක් දකගතහැකි විය. මිහිඳු මහ හිමියන් එදා මිස්සක කඳු මුදුනේ සිට තිස්ස රජුගෙන් අඹ ගසක් මුල්කර ගනිමින් ප්‍රශ්න රැසක් අසා වදාරණ ලද්දේ අන් කවරක් නිසා වත් නොව බුදුන් පෙන්වා දුන් මෙම ගැඹුරු දර්ශනයන් ලක්වාසීන්ට ග්‍රහණය කොට ගත හැකිදැයි පරීක්‍ෂා කොට බැලීමටයි. බුදුන් වහන්සේ බොහෝ අවස්ථාවන්හි කෘෂිකර්මාන්තය, වෙළෙඳාම, සම්ප්‍රදායික කර්මාන්ත,සත්ත්ව පාලනය හා රාජ්‍ය සේවය වැනි ජීවනෝපායන් යහපත් ලෙසත් පොළී ඉපැයීම, විෂ වෙළෙඳාම, ආයුධ වෙළෙඳාම, මාංශ වෙළෙඳාම හා වහල් වෙළෙඳාම අයහපත් අත්හල යුතු කර්මාන්ත ලෙසත් වදාළ සේක. මේ උපදේශයන් යමෙකු කුමන වෘත්තියකට බද්ධ වුවත් ඒ ඕනෑම කටයුත්තකින් දියුණුවට පත්වීමෙහිලා හේතු වන්නේ ය.

හිමමනය

මේ ආකාරයට දේශීය සමාජ සංස්කෘතියෙහි පැවති අසංවිධිත භාවයට නව අර්ථකතනයක් ලබා දෙමින් මහින්දාගමනයත් සමඟ සිදු වූ දේශපාලනමය, ආකල්පමය සහ බුද්ධිමය වශයෙන් සිදු වූ වර්ධනයෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් තාක්ෂණික දියුණුවත්, සම්පත් භාවිතයෙහි කළමනාකරණයත් හේතුවෙන් එතෙක් පැවති ආර්ථික පසුබිම විශාල පරිවර්තනයකට ලක් වූ බව හඳුනාගත හැකි වේ. ඉන්දීය මෞර්ය අධිරාජ්‍යයෙහි ආභාසය ලබමින් බුද්ධ දේශනාවන් හි සඳහන් අන්දමට පරලොව ජීවිතයේ විමුක්තිය උදා කරගැනීමෙහිලා ලක්වාසීන් උත්සුධ වූවාක් මෙන්ම ධර්මානුකූලව කටයුතු කරමින් ලෞකික දියුණුව උදා කරගැනීමෙහිලා පාලක පාලිත දෙපසයම උත්සහ දරා ඇත. සමාධිමත් රාජ්‍යයක් බිහිකර ගැනීමෙහිලා පුරාතන පාලකයින් විසින් අනුගමනය කළ උපායමාර්ගයන් අතර මෙකී බෞද්ධ ඉගැන්වීම් බහුලව පැවති හෙයින් මහින්දාගමනය වූ කලී ලාංකේය ආර්ථික සංර්ධනයෙහිලා ප්‍රධාන සංධිස්ථානයක් බව හඳුනාගත හැකි වේ. එබැවින් උක්ත විශ්ලේෂණයන් ප්‍රකාරව ක්‍රි.පූ. තෙවැනි සියවසේදී සිදු වූ මහින්දාගමනයත් සමඟින් මෙරට විවිධ අංශයන් වෙත සිදු වූ බලපෑම විටින් විට සිදුවූ ඉන්දීය සංක්‍රමණවල තවත් එක් හුදෙකලා සිද්ධියක් ලෙස නොසැලකිය හැකි බවත්, එය ලාංකේය ඉතිහාසයේ අනෙකුත් ක්‍ෂේත්‍රවලට මෙන්ම ආර්ථික විෂය ක්‍ෂේත්‍රයෙහි ලා නව පරිච්ඡේදයක් සනිටුහන් කළ විප්ලවීය වෙනසක් සිදු කළ විශේෂිත අවස්ථාවක් ලෙසත් පෙන්වාදිය හැකි ය.

පරිශීලිත ග්‍රන්ථ

අංගුත්තර නිකාය, පඤ්චම භාගය, (1977) සංස්ලබ්ධම ලංකානන්ද හිමි සහ වෙනත්, දෙහිවල: බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය, ගෝතමී වග්ගය, ව්‍යග්ගපඡ්ඡ සූත්‍රය.

පන්සිය පනස් ජාතක පොත් වහන්සේ 1, (1995) දෙහිවල: බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය.

මහාවංසය, (2012) සංස්.හික්කඩුවේ සුමංගල හිමි, බටුවන්තුඩාවේ සහ නන්දදේව විජේසේකර, කොළඹ: බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය.

දීඝ නිකාය, තෙවැනි කොටස, (2013), පරි:ඒ.පී.ද සොයිසා, කොළඹ: ඇස්.ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

දීඝ නිකාය, ප්‍රථම භාගය, (2001), පරි:බලංගොඩ ආනන්ද මෙමත්‍රී හිමි, කොළඹ: බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය.

ධම්මපදය, (2014), සංස්:බඹරැන්දේ සිරි සිවලී හිමි, කොළඹ:ඇස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

සිංහල බෝධිවංශය, (2018), සංස්:නෝමන් සිරිපාල, කොළඹ: ඇස්.ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

ඉන්ද්‍රකීර්ති සිරිවීර, (2012) රජරට ශිෂ්ටාචාරය හා නිරිතදිග රාජධානි, කොළඹ: දයාවංශ ජයකොඩි සහ සමාගම,

නදීශා ෂර්මලී ගුණවර්ධන, (2004), අශෝක අධිරාජ්‍යයාගේ ප්‍රජා පාලනය, කොළඹ: ඇස්.ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

වල්පොළ රාහුල හිමි, (2002) ලක්දිව බුදු සමයේ ඉතිහාසය, කොළඹ: ඇස්.ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

හඟුරන්කෙත ධිරානන්ද හිමි, (2004). රාජත්වය, රාජ්‍යය සහ ආගම, වරකාපොල: ආර්ය ප්‍රකාශකයෝ.

හිත්තට්ටේ ශ්‍රී විමලකීර්ති උදිත හිමි, (1989) භාරතීය ධර්ම ශාස්ත්‍ර සහ සිංහල සිරිත් විරිත්, කොළඹ: ගුණසේන සහ සමාගම

Epigraphiya Zelanica, Vol. I, (1943). Ed. By DMDZ.Wickremasinghe, Published by Henry Frowde, London.

Epigraphiya Zelanica, Vol. III,(1943). Ed. By DMDZ.Wickremasinghe, Published by Henry Frowde, London.

Inscriptions of Ceylon, Volume I, (1970). S.Paranavithna, Sri Lanka:Arcaeological survey Department.

Gunawardana R.A.L.H., (1981-82).“Total Power or Shared Power? A Study of the Hydraulic State and its Transformations in Sri Lanka from the Third to Ninth Century A.D.”, *The Indian Historical Review, Vol.VIII.*

Nicholas C.W., (1949).“The Title of the Sinhalese Kings as Recorded in the Inscriptions of the 3rd Century B.C.to 3rd Century A.C.” *University of Ceylon Review(Peradeniya), Vol.VII.No.04.*

Department of
Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka

The Journal of Studies in Humanities

Volume 4 (II) 2018

ලාංකික සංගීත හා සිනමා කලාවන්හි රුක්මණී දේවී සාධකය පිළිබඳ විමර්ශනයක්

උදීත ගයානන් ගුණසේකර

ලලිත කලා අධ්‍යයනාංශය, සමාජීය විද්‍යා පීඨය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, කැලණිය
Email: uggunasekara@hotmail.com

Abstract

The cultural forms of a society are usually moulded based on the art traditions and the talents of the contemporary artists of that society. There is a common exoteric opinion that Indian performing art was the most influential factor for shaping the form of music and dancing arts of this country. When Rukmani Devi set her foot on to the field of art, the Indian influence was dominating in full swing in the film industry and the field of music. Rukmani Devi is hailed as the first and foremost ‘star’ in the Sri Lankan cinema and music arts. The objective of this study is to quest whether she has only disseminated the Indian form of singing and dancing, or has added any additional new dimensions to the Sri Lankan art field, and if so, to find and analyse such new dimensions as well. Accordingly, it would be possible to perceive through this study, whether Rukmani Devi was merely a propagating agent of Indian art and culture, or has made any significant contribution as a pioneer in introducing a new approach to the Sri Lankan art. Finally, this study made way to realise that the role of a humanitarian artist shall not be limited to showing up his or her creative talents, but shall complement with some unprecedented values to the society too. It is an evidently true fact that the common aesthete will grasp those extraordinary values presented by their beloved artists, with affection and fondness.

Keywords: artists, cinema, female singer, Indian influence, film star concept

හැඳින්වීම

ලංකාව ආසියාවේ කුඩා රටක් වීමත්, කලාපීය බලවතා වන ඉන්දියාව සමග සමීප සංස්කෘතික සබඳතා පවතින රාජ්‍යයක් වීමත් නිසා ලංකාවේ බොහෝ සමාජ සංස්කෘතික භාවිතයන් ඉන්දියානු ආභාසය සහිත බවට පොදු පිළිගැනීමක් ඇත. මෙම ලක්‍ෂණය වඩාත් හොඳින් නිරීක්‍ෂණය කළ හැක්කේ මෙරට සංගීත කලාව තුළ ය. දේශීය සිනමාව ද ඉන්දීය ආභාසයෙන් යුක්ත බවට එහි ආරම්භයේ පටන් විවේචනාත්මක වෝදනා ඵල ල විය. මුල්

පරපුරේ කීර්තිමත් සිනමා විචාරක ජයවිලාල් විලේගොඩයන් පැවසුවේ, ලංකාවේ සිංහල සිනමාව ආරම්භ වීම යනු එතෙක් භාෂා 12 ක් කතා කරමින් සිටි ඉන්දියානු සිනමාවට තවත් භාෂාවක් එකතු වීමක් බව ය. (මෙන්ඩිස් 2003: 58)

ඉන්දියානු බලපෑම් ලාංකික සමාජය ඉතා පිවිතුරු සිතින් කරපින්නා ගත්තේ මන්ද යන පැනයට ඇති සරලතම පිළිතුර වන්නේ, ඉන්දියානු නාද මාලා සහ වට්ටෝරු චිත්‍රපට ආකෘති ලාංකික සංගීතවේදීන් හා සිනමාකරුවන් සිය විෂය නිර්දේශ බවට පත්කර ගැනීම ය. එසේ ම මෙරට සංගීතය හා සිනමාව කෙරෙහි ප්‍රායෝගිකව සම්බන්ධ වූ ඉන්දියානු කලාවේදීන්ගේ නිර්මාණ කුසලතාවන්හි කේන්ද්‍රීය සංලක්ෂණය ඉන්දිය ප්‍රසංග කලාව වී තිබීම ද එයට ප්‍රබල ලෙස හේතු වෙයි. අතිශය විචිත්‍රවත් වූත්, අර්ථ සම්පන්න වූත් මහා සංස්කෘතික සම්ප්‍රදායකට උරුමකම් කියන ඉන්දියාවේ සංගීතය සහ සිනමාව එකිනෙකට වෙනස් භාෂා සහ ජීවන රටා සම්භාරයක් පසුබිම් කොට උපත ලබා ඇත. සංගීතය සම්බන්ධව මෙරට ප්‍රගුණ කළ හැදෑරීම් හා සහසම්බන්ධතා වැඩි වශයෙන් රදාපැවතියේ උත්තර භාරතීය ව්‍යවහාරයන් හා අනුගත වෙමිනි. එහෙත් සිනමාව හා සම්බන්ධ ගනුදෙනුවලට කේන්ද්‍රීය පරිසරය වූයේ දකුණු ඉන්දියාවයි. මෙම වෙනස මෙරට සංගීත කලාවේ උන්නතිය සඳහාත්, සිනමා කලාවේ අනුකාරකත්වය සඳහාත් අනුලෝම ප්‍රතිලෝම වශයෙන් බලපා ඇත.

ඉන්දියානු සංස්කෘතියේ සුපහත් ව්‍යවහාරයක් සේ නොසැලකෙන ද්‍රවිඩ චිත්‍රපටය, දේශීය සිනමාවට පූර්වාදර්ශ වීම මාර්ටින් වික්‍රමසිංහයන් පැහැදිලි කළේ මෙපරිද්දෙනි. “ද්‍රවිඩ සිනමා චිත්‍ර පහළ වූයේ අධමස්ථානය තෙක් පිරිහුණු ද්‍රවිඩ නාටකය ආශ්‍රයෙනි. සිංහල චිත්‍රපට සම්පාදනය සඳහා දකුණු ඉන්දියාවේ එවැනි සිනමා චිත්‍ර සම්පාදකයන් හා අත්වැල් බැඳගැනීම මහත් අභාග්‍යයකි. ඉන්දියාවේ වංග, හින්දි ආදී සිනමා චිත්‍ර සම්පාදකයින් අතර ද්‍රවිඩ චිත්‍රපට සම්පාදකයින්ට හිමිවන්නේ ඉතා ම පහත් තැනකි. එහෙයින් කලා කෞශල්‍යයෙන් හා රුචිකත්වයෙන් උසස් තැනක් ගන්නා සිංහල සිනමා චිත්‍ර සම්පාදනය සඳහා ද්‍රවිඩ සිනමා චිත්‍ර සම්පාදකයින්ට වහල් වන්නේ කුමක් නිසා දැයි” (වික්‍රමසිංහ 2012: 43) වික්‍රමසිංහ ප්‍රශ්න කරයි.

ලාංකික කලා ක්ෂේත්‍රයේ බොහෝ මානයන් කෙරෙහි මෙම තත්වය බලපාන්නට ඇත. කලාවේ තරු සංකල්පය, එනම් අත්‍යාකර්ෂණීය කලා ප්‍රතිරූප බිහිවීමේ දී එයට ද මෙම ඉන්දියානු සංස්කෘතික බලපෑම සිය ආධිපත්‍ය පතුරුවන්නට විය. දේශීය කලාවෙහි තරු සංකල්පයේ ඇරඹුම සලකුණු වන්නේ රුක්මණි දේවියගෙනි. ඇය සිනමා තාරකාවක (Film Star) බව නියමාකාර ලෙස ප්‍රකාශ කළ හැක්කේ, ඇගේ මෝහනීය රූපමය ඇමතූම එනම් රංගනය, එමෙන් ම හෘදය සංවේදී ශබ්දමය ආමන්ත්‍රණය එනම් දෙබස් හා ගායනය යන සිනමාවේ දෙවැදෑරුම් සන්නිවේදන දහරාවන්ගේ ම ප්‍රතිභාසම්පන්න ඉදිරිපත් කිරීම්වලට ඇය සතු අසමසම දක්ෂතාවත්, එයින් ලත් අතිමහත් ජනප්‍රියත්වයත් හේතුවෙනි. මෙම අධ්‍යයනය සඳහා අප නිමිති කොට ගනු ලැබූයේ, රුක්මණි දේවි මෙරට ජනකාන්ත කලා ශිල්පිනියක බවට ලත්වීමේ දී ඇයට දැඩි බලපෑම් එල්ල කළ සංගීතය හා සිනමාව ඉන්දිය ආකෘතිය මත පදනම් වූ බැවින් රුක්මණි දේවිය විසින් මෙරට සමාජයට දායාද කරනු ලැබ ඇත්තේ ඉන්දියානු ගායන හා රංගන සම්ප්‍රදාය දැයි විමසා බැලීමයි.

පර්යේෂණ ගැටලුව

1923 සිට 1978 දක්වා වූ 45 වසරක ගායන හා රංගන ජීවිතය තුළ රුක්මණි දේවිය විසින් සිදු කරනු ලැබ ඇත්තේ ඉන්දියානු අනුකාරකත්වය දේශීය ජන සමාජය තුළ ප්‍රචලිත කිරීම ද යන්න පර්යේෂණ ගැටලුව සේ සැලකේ.

උපන්‍යාසය

මුල් කාලීන සිංහල සිනමාව සඳහා තාක්ෂණික හා ශිල්පීය දායකත්වය සැපයූ අය ඉන්දියානුවන් වීමත්, ගීත සඳහා නාදමාලා සම්පාදනයෙහි හා සංගීත නිර්මාණයෙහි යෙදුණු ශිල්පීන් වැඩිදෙනා ඉන්දියාවෙන් පැමිණි අය වීමත් නිසා, රුක්මණි දේවිය ඉන්දිය සංගීතය හා සිනමා සංස්කෘතිය ලංකාව තුළ ජනප්‍රිය කරවීමට පුරෝගාමී බලපෑමක් සිදු කොට ඇතැයි යන්න මෙහි දී උපකල්පනය කෙරේ.

විමර්ශනය

සම්ප්‍රදායික දේශීය සමාජය තුළ කලාව සම්බන්ධව කාන්තාව සතු වූයේ සීමාසහිත ඉඩකඩකි. ගායනය පිළිබඳ කාන්තාවට ඉතා ලිහිල් සීමාවන් පැවති නමුත් නර්තනය සීමිත කොන්දේසිවලට යටත්ව සිදුකළ යුත්තක් විය. මේ දෙකට ම වඩා කාන්තාවන්ට අකැප යැයි සලකනු ලැබූයේ රංගනයයි. රංගනය ගැන උනන්දු වන හා එහි නිරත වන කාන්තාවන් පිළිබඳ එවක සමාජයේ ඇති කොටගෙන තිබූයේ අඩු තක්සේරුවකි. ඒ නිසා ම නාට්‍ය, නාහ්‍ය, ටීට්ට් හා ජන සංස්කෘතික කාර්යයන්හි කාන්තා වර්ත රඟපෑමට පිරිමින්ට සිදුවිය. සීමාසහිත තත්වයන් යටතේ කාන්තාවන්ට නාට්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ නර්තනාංග ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා පමණක් යම් ඉඩක් පැවතිණි. කාන්තාවක් මුල් වරට සිංහල නාට්‍යයක රඟපෑවේ 1895 දී බවත්, සී දොන් බස්තියන් නිෂ්පාදනය කළ “රොලිනා” නාට්‍යයේ රඟපෑ ආනා පෙරේරා (පසුව ආනා කන්තන්ගර) පළමු සිංහල නිලිය බවත් මහාචාර්ය සුනිල් ආරියරත්න සඳහන් කරයි. එයින් ආරම්භ වූ මෙරට නිලි පරපුරේ ඊළඟ දිස්තිමත් සලකුණු වූයේ ලක්ෂ්මී බායි, ඇනී බොතේජු සහ රද්දොඵවේ ජේන් නෝනා බව ඔහු වැඩිදුරටත් දක්වා ඇත. (ආරියරත්න 1988: 17)

සංස්කෘතිය මහා සම්ප්‍රදායක් සේ ම පෘථුල ජනගත රංග කලාවක් වී පැවති ඉන්දියාවේ පවා මුල් යුගයේ චිත්‍රපටවල කාන්තා වර්ත රඟපානු ලැබූයේ පිරිමින් විසිනි. දාදා සහිබ් පාල්කේ අධ්‍යක්ෂණය කළ ප්‍රථම ඉන්දීය චිත්‍රපටය වන රාජා හරිස්චන්ද්‍රහි (1913) තාරාමති නම් කතානායිකා වර්තය රඟපා ඇත්තේ ඒ, සලුන්කේ නම් නළුවෙකි. ඉන්දියානු නිශ්ශබ්ද සිනමාව දිග්විජය කළ පළමු රංගන ශිල්පිනිය සුලෝචනා වන අතර, ඉන්දීය කතානාද සිනමාවේ පළමු නිලිය වන්නේ දේවිකා රාණී ය. 1937 දී ඉන්දියාවේ අසන්දාස් චිත්‍රපට සමාගමේ අධ්‍යක්ෂවරයෙකු වූ ගෝවින්ද රාම් සිංහලෙන් චිත්‍රපටයක් නිපදවීමට මෙරටට පැමිණි බවත්, මෙරට තරුණ තරුණියන් ප්‍රසිද්ධියේ රඟපෑම්වලට අකමැති වූ හෙයින් යළි ඉන්දියාවට ගිය බවත් (මිහිඳුකුල 1989: 19) සුනිල් මිහිඳුකුලයන් සඳහන් කොට ඇත.

එහෙත් මේ අවධියේ ඉන්දියාවෙන් මෙරටට පැමිණි නාට්‍ය කණ්ඩායම්වල නළුවන් මෙන් ම නළඟනන් ද සම සමඵ දක්නට ලැබිණි. රාජ් කුමාර්, ලලිතා බායි, ප්‍රමානා බෝස්,

රාම පාර්, සලු බායි, සමන්ත් කුමාරි, ජමිනා නීලම්, සරලා සුලෝචනා බදු නළඟනන් ඒ අතර විය. වාද්‍ය වෘත්තයේ නියමුවන් ද ඉන්දියාවෙන් පැමිණි අතර මොහොමඩ් ගවුස් වැනි ඇතැම් විශිෂ්ටයෝ පසුව දිගට ම මෙහි රැඳී සිටිමින් ලංකාවේ සංගීත ක්‍ෂේත්‍රයට විශාල දායකත්වයක් ලබාදුන්හ. එසේ ම මෙරට නාට්‍යවේදීන් නිර්මාණය කළ කෘතීන්වල ඇතුළත් ඇතැම් කාන්තා චරිත ද ඉන්දියාවෙන් ගෙන්වාගත් රංගනවේදීන්ගේ ලවා නිරූපණය කිරීමට සිදුවිය. දේශීය නාට්‍ය ඉතිහාසය තුළ ස්ත්‍රීත්වය බුටා බායි සහ වජ්‍රී හුසේන් (1927 - සුභද්‍රා), පුෂ්පා දේවී (1937 - රොඩී කෙල්ල), පාලා බායි සහ මානී බායි (1940 -රුහුණු බණ්ඩා) වැනි ඉන්දියානු ශිල්පිනීන් වෙතින් නිරූපණය විය. එහෙත් ගායන වාදන කාර්යයන්ට විශේෂයකින් තොරව ශ්‍රී ලාංකික කාන්තාවන් සහභාගී වී ඇත. ලක්ෂ්මී බායි, සරලා බායි, නීලා බාලේන්ද්‍රන්, ලීනා සෙනෙවිරත්න, විමලා ජයසිංහ වැනි අය ඒ අතර වෙති. ඉන්දියානු න්‍යාය පත්‍රයට, ඉන්දියානු හැඩහුරුකමට, ඉන්දියානු කාලසටහනට අනුව ක්‍රියාත්මක වූ නර්තන හා නාට්‍ය කලාව තුළ ඉහත කී ස්වදේශීය ශිල්පීන් ප්‍රබල ලෙස ඉස්මතු වී නොපෙනුණි. ඒ අය ඉන්දියානුකමට මුඛාවේ දේශීය රංග කලා නිර්මාණවල දෙවන පෙළ භූමිකාවන්ට උර දුන්හ. පළමු වරට ස්වාධීන වටිනාකම් සහිත ව එම යුගයේ ගායනයෙන් හා රංගනයෙන් ඉස්මතු වී පෙනුණු කලාවේදීනිය ලෙස අපට හඳුනාගත හැක්කේ රුක්මණි දේවිය යි. (ගුණසේකර 2019: 45,46)

කලා ක්‍ෂේත්‍රය සඳහා රුක්මණි දේවියගේ ප්‍රවේශය පාසල් නාට්‍ය වේදිකාව යි. 1933 දී කොළඹ ශාන්ත ක්ලෙයාර් කාන්තා විද්‍යාලයේ රඟ දැක්වූ “සපත්තු මහන්නා සහ බිරිඳ” නාට්‍යයත් සමඟ අගනගරයේ පාසල් ගායන හා රංගන වේදිකාව ඇය සඳහා විවර විය. අනතුරුව ප්‍රසිද්ධ වේදිකාවට පා තැබූ ඇය වෝල්ටර් අබේසිංහගේ රාමායණය, පී.සී. තාමිලල සහ ඒ.එම්. ද සිල්වාගේ මායාවතී, ඩික් ඩයස්ගේ ජානකීහරණය, පී.පී. ආටිගලගේ රෝහිණී, ලුමන් රාජපක්‍ෂගේ රාජද්‍රෝහියා සහ සිරිසඟබෝ, සී.ඒ. ෆොන්සේකාගේ කිකරු බිරිඳ, විල්ග්‍රඩ් පීරිස්ගේ රංගල අප්පු යන නාට්‍යවලට රංගනයෙන් දායක වූවා ය. මෙම නාට්‍යවලින් ඇතැම් ඒවා ඉන්දියානු ප්‍රබන්ධ කතා වූ නමුත් ඒ පිළිබඳව දේශීය ජන සමාජයේ ද මනා කියවීමක් තිබිණ. මේ කිසිදු නාට්‍යයක රුක්මණි දේවියගේ රංගනය ඉන්දියානු නිරූපණයක් ලෙස හඳුනාගත හැකි නොවේ.

බී.ඒ.ඩබ්. ජයමාන්නගේ “අවතාරය” නාට්‍යයේ ජවනිකා අතර ගීත ගායනය පිණිස 1940 දී මිනර්වා නාට්‍ය කණ්ඩායමට ඇතුළත් වූ රුක්මණි දේවිය ඉතා කෙටි කලකින් එම කණ්ඩායමේ ප්‍රමුඛතම රංගවේදිනිය බවට පත් වූවා ය. ඒ වන විට රංගනය කාන්තාවන්ට අකැප ය යන හැඟීම දේශීය ජනසමාජයේ පැතිර ගොස් තිබිණ. එම තත්වය යටතේ වුව ද කඩවුණු පොරොන්දුව (1940), පෙරළෙන ඉරණම (1942), වැරදුනු කුරුමානම (1943), සැඟවුණු පිළිතුර (1944), උමතු විශ්වාසය (1945) යන නාට්‍යවල ප්‍රධාන භූමිකාව නිරූපණය හේතුවෙන් අතිශය ජනප්‍රිය රංගවේදිනියක ලෙස ඇය සිය ප්‍රතිරූපය ගොඩනගා ගන්නට සමත් වූවා ය. සුසිලා ජයසිංහ, පර්ල් වාසුදේවී, රොසලින් රණසිංහ, මාලනී රණසිංහ, කමල කාන්ති, වයලට් චීරකෝන්, ලිලි ගුණවර්ධන යන රංගන ශිල්පීන්ගේ නාට්‍ය වේදිකාවේ ජනප්‍රියත්වයට පත් වූයේ ඒ මග යමිනි. මෙම තත්වය කාන්තා රංගනය පිළිබඳ වූ සමාජ ආකල්පය වෙනස් කරලීමට තුඩුදුන් බව පැහැදිලි ය.

රුක්මණි දේවියට වයස අවුරුදු 15 දී එච්.ඩබ්. රූපසිංහ මාස්ටර් සමග “සිරි බුද්ධගයා විහාරේ” ගීතය ගායනා කරන්නට අවස්ථාව ලැබීම දේශීය ගීත කලාවේ නිශ්චිත පිළිසලකුණකි. ඉන් අනතුරුව රුක්මණි රූපසිංහ මාස්ටර් සමග ගැයූ “සෑසි තිලෝනා -නිමල් සෑසි තිලෝනා”, “ශ්‍රී මහා බෝධි මූලයේ දී දස පාරමි ධර්ම බලේ පා”, “ත්‍රිභුවන ජන පූජා ලක්ගුණ සාගර සෑසි තිලෝනා”, “ශ්‍රී මුනි ගෞතම ශ්‍රී මුනි ගෞතම” වැනි බොහෝ ගීත, දේශීය තනු උපයෝගී කොට ගත් බොදු බැති ගී හා ජාතිකාභිමානී ගී පැබැඳුම් වේ. H MV ලේඛනය යටතේ කාගිල්ස් සමාගම විසින් සිංහල ග්‍රැමෝන් තැටි සියයක් නිෂ්පාදනයට ව්‍යාපෘතියක් ඉදිරිපත් විය. එච්.ඩබ්. රූපසිංහ ඇතුළුව එවක මෙරට සංගීත ක්‍ෂේත්‍රයේ ඉදිරි පෙළ සාමාජිකයන් වූ ආනන්ද සමරකෝන්, කෝකිලදේවී වීරකුංග, ලක්ෂ්මී බායි, එච් ද සිල්වා, සුසිලා ජයසිංහ, පර්ල් වාසුදේවී, ඇම්. කේ. විත්සන්ට්, ටී. පී. අනුලාවතී, කේ.කේ. රාජලක්ෂ්මී, ඒ.ආර්.එම්. ඊබ්‍රහිම්, රොම්ලස් සිල්වා, ලතින් බායි, ඇලන් රත්නායක, සෙනෙස්කියන් පීරිස්, දේවාර් සූරියසේන හා රුක්මණි දේවිය ද මෙම සම්භාව්‍ය සංගීත ශිල්පීන් අතර විය. මෙම තත්වය, වේදිකාවට තරමක් දුරස් වූ එසේ ම සිනමාව පිළිබඳ කිසිදු වැටහීමක් නොවූ ස්වදේශිකයන් අතර පවා රුක්මණි දේවිය ජනප්‍රිය වීමට බලපෑ ප්‍රධාන හේතුවක් විය.

මෙවක ජනාභිවන්දනයට ලක්වූයේ අලුත් සින්දු නමින් හැඳින්වුණු ස්වාධීන නිර්මාණ ඇතුළත් ග්‍රැමෝන් ගීතයි. “පිට දීපදේශ ජයගත්තා”, “මුනි නන්දන සිරිපාද වදිම්”, “රාජ සඟබෝ හිස දී දුගියාටා”, “කරුණා මුහුදේ නාමු ගිලිලා”, “මව්පිය ආදී සොදුරු සැමාගේ” වැනි ගීත මේ අලුත් සින්දු ගණයට වැටේ. (මිහිඳුකුල 1989: 11) ඉහත ගී ගායනා කළ ගායක ගායිකාවන්ට වඩා වයසින් අඩු නමුදු රුක්මණි දේවිය මෙම ගායන කුලකයේ ප්‍රමුඛතම මෙන් ම ජනප්‍රිය ගී තරුව බවට පත් වූවා ය.

“සිරි බුද්ධගයා විහාරේ” ගායනා කිරීමෙන් ඉමහත් ජනප්‍රියත්වයක් අත්පත් කොට ගනී. 1947 ගුවන්විදුලියේ කළ ශ්‍රවණ පර්යේෂණයක දී ජනප්‍රිය ගායන ශිල්පීන්ගෙන් දෙවන ස්ථානයට පැමිණේ රුක්මණි දේවිය යි. රුක්මණි ප්‍රථම සිංහල චිත්‍රපට නිලිය වීමෙන් පසු සිදුවූයේ ඇයගේ එම ජනප්‍රියත්වය තවත් විස්තාරණය වීම ය. (කොළඹගේ 1972: 106) එහෙත් චිත්‍රපට ගීත ගායනයට පිවිසීමෙන් පසු ඇයට වැඩි වශයෙන් හමුවූයේ ඉන්දීය ගීතය හා අනුකාරක ලක්ෂණ උපරිම ලෙස අන්තර්ගත ගී පද මාලා ය. මේ බොහෝ ගීත හින්දි, වංග, උර්දු, බෙංගාලි නාද මාලා ගුරු කොට ගත් බැවින් ඒවා ද්‍රවිඩ ගීතවලට වඩා මෙරට රසික ප්‍රජාව අතර ජනප්‍රිය විය. චිත්‍රපට ගීත ගායනයේ දී ඇය සමග එක් වූ මොහිදින් බෙග්, සුසිල් ප්‍රේමරත්න, ක්‍රිස්ටි ද මැල්, අරුණ ශාන්ති, ධර්මදාස වල්පොල වැනි කීර්තිමත් සුසංයෝගයන් ඇතැම් විට මුල් ගීවල රසය අඛණ්ඩවන්නට සමත් වී ඇත. “සැප නෑ අහෝ මේ ලෝකයේ”, “අද හඬනව හිමියනි යශෝධරා”, “ආනන්ද ජවතිකා ආවේ වහා”, “කෝකිලයා කෙවිලිය හා රඟදෙන ප්‍රේම වසන්තය මේ”, “වාසනාවන්ත කල ලබා”, “දුෂ්මන්ත අහෝ කිමදෝ”, “අර රමණී පෙම් හඳ ආකාසේ”, “ආදරය නිසා හාදේ බැදෙනා”, වැනි ඒකල හා යුගල ගී අද දක්වා ජනප්‍රියත්වයේ ඉහළ ම තලයක රැඳී ඇත්තේ ඒ නිසා ය. එම ගී ශ්‍රවණයේ දී ඒවා කිසිදු අයුරකින් දේශීයත්වයට දුරස්ථ බවක් නොහැරේ. රුක්මණි ගැයූ බොහෝ ගී තනු ස්වාධීන නොවූව ද ඇයගේ කටහඬ නියත වශයෙන් ම ස්වාධීන විය. ඉදුරා අදින විය. රුක්මණි ගායනා කරන හැම ප්‍රියජනක ගීතයක වුවත් යටින්

ගලා යන්නේ මහා ශෝකයක් බව (ආර්යරත්න 1981: 25) මහාවාර්ය සුනිල් ආර්යරත්න සඳහන් කරයි.

සිංහල භාෂාව ලියන්නට හෝ කියවන්නට නොදත් රුක්මණි දේවිය තමාට හුරු ඉංග්‍රීසියෙන් සිංහල හඬට ජීවය දුන් අයුරු පුදුම සහගත ය. ගීතය කුමක් වුවද එහි අරුත ආත්මීය ග්‍රහණයකින් යුතුව ඉදිරිපත් කරන්නට ඇය සැම විට ම සුදානම් ව සිටියා ය. සැබැවින් ම ඇය ගායනා කළේ ගීතයේ පදරුක් නොව ගීතයේ හැඟීම ය. ඇතැම් විට ඇතැම් අය රුක්මණි දේවි අනුකාරකවාදී ගායිකාවක සේ ලේබල් ගසා පසෙකින් තැබීම කිසිසේත් යුක්ති සහගත නොවන්නේ එබැවිනි. ඇය ගැයූ වික්‍රමට ගීත අතර බොහොමයක් වික්‍රමටයට සීමා නොවෙමින් අදටත් ජීවමානව පැවතීම ඊට සාක්ෂි දරයි. නිවැරදි ස්වර ස්ථානයන්හි පිහිටා ඇය ගැයූ ගීත බුද්ධිගෝචර වටිනාකම අඛණ්ඩවමින් හෘදයගෝචර වටිනාකම් ඉස්මතු කළ බව පැහැදිලි සත්‍යයකි.

රුක්මණි දේවියගේ වික්‍රමට ගීත කලාවෙන් සිදු වූයේ වූයේ ඉන්දියානුකම මෙරට ප්‍රචලිත කිරීමට වඩා එය උදුරාගෙන අපේ කරගැනීම බව සඳහන් කිරීම වඩාත් සාධාරණ ය. ඉන්දීය නාදමාලාවන් අනුකරණය කොට ඊට සක්ක පද සහිතව හෝ රහිතව ගීත ගායනා කළ අය අතින් බොහෝ විට අර්ථ රසයට මුල් තැන නොලැබිණ. ශබ්ද රසයට අඩුවක් නැතුව පණ පොවන්නට සමත් වූ ඉන්දීය සහ දේශීය සංගීතවේදීන්ගේ විශිෂ්ට කුසලතාවක්, රුක්මණි දේවියගේ භාවගෝචර ස්වරයන් බොහෝ වික්‍රමටවල ඇයගේ ගායනය සමගින් එක් වූ ඇයගේ ම රංගනයන් නිසා ඉන්දීය වික්‍රමට ගීතයක බාල කැලැසියේ රසයක් මෙරට ප්‍රේක්ෂකයාට හිමි වී යැයි කීම සාධාරණ නොවේ. එහි දී යුක්ති සහගත විවේචනයකට පාත්‍ර කළ හැකි එක ම කරුණ වන්නේ, එකී වික්‍රමට ගීතවලින් අපේ රටේ දේශීය ජන ජීවිතය විවරණය වූයේ ද යන්න ය. රුක්මණි දායක වූ වික්‍රමට සියල්ලක් ම පාහේ ඉන්දීය වට්ටෝරුවට සැදූ තවත් ව්‍යංජනයන් වන නිසා අපේකම හා දේශීයත්වය පසෙක ලා පොදුජන විඥානයට ගෝචර කරගත හැකි පරිමාණයේ සරල සෞන්දර්යාත්මක අත්දැකීම් උදෙසා පමණක් ඇයගේ ප්‍රතිභාත්විත හැකියාවන් සීමා විය. තවත් අතෙකින් සිනමාව ජනප්‍රිය සංස්කෘතික අංගයක් ලෙස දේශීය සමාජය තුළ ස්ථාවර කරලන්නට මේ ව්‍යායාමය ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු කාරකයක් විය. ඒ ඔස්සේ සමකාලීන ජනප්‍රිය සංස්කෘතියේ දිදුලන මුද්‍රාව වන්නට ඇයට හැකි විය. (ගුණසේකර 2019: 62)

රුක්මණි දේවියගේ තිස්පස් වසරක සිනමා වාරිකාව සුබදායක දුක්බදායක කාර්යයන්ගෙන් ගහණ වුවද ඒ හා සමගාමීව ඇතැම් විට ඊට වඩා වැඩි ප්‍රවේගයකින් ඇයගේ ගායිකා භූමිකාව ද ඉදිරියට ආයේ ය. තමන් ගමන් ඇරඹූ වේදිකාව අමතක නොකළ ඇය විටින් විට විවිධ වේදිකා නාට්‍යවලට ද රංගනයෙන් දායක වූවා ය. ගායන හා රංගන ශිල්පිණියක සේ ම, නිරූපණ ශිල්පිණියක ලෙස ද දේශීය කුල කාන්තාවගේ චරිතයෙන් විවිධ ප්‍රචාරණ දැන්වීම්වල ඇය පෙනීසිටියා ය. ලක්ස් සබන් (1948--49), ාඵඵ ගුවන්විදුලි යන්ත්‍ර (1955) ඊට නිදසුන් සපයයි. ස්වකීය පෞද්ගලික මැදිහත්වීම වූ ගායනය සහ රංගනයෙන් නොනැවතුණු රුක්මණි දේවිය සමකාලීන කලාකරුවන් අතර සක්‍රීය සම්බන්ධීකාරකවරියක ද වූවා ය. 1966 දී ලක්දිව පළමු නළු නිලි හවුලේ උපසභාපතිනියක ලෙස ඇය තේරී පත්වූයේ එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙනි. එමෙන් ම 1956 දී කරුණාසේන

ජයලත්ගේ ආධාරයෙන් සම්පාදිත “මගේ ජීවිත විත්ති” රුක්මණි දේවී වර්තාපදානය මෙරට සිනමා සාහිත්‍යයේ සමාරම්භය සලකුණු කරයි.

එඩ්. රුක්මණි හවුල් ව්‍යාපාරයක් ලෙස පිහිටුවාගත් ජයරුක් චිත්‍රපට සමාගමේ අර්ථපතිත්වයෙන් නිෂ්පාදිත සිරියලතා චිත්‍රපටය 1954 දී තිරගත විය. තමන් මුදල් යොදවා චිත්‍රපටයක් නිෂ්පාදනය කරද්දී එවක වඩා ජනප්‍රිය ලාභදායී ආකෘතිය වූ ඉන්දියානු වට්ටෝරුව බැහැර කරන්නට ජයරුක් සමාගම තීරණය කළේ ඉන්දීය ග්‍රහණයෙන් මිදුණු දේශීය සිනමාවක් පිළිබඳ බලාපොරොත්තු පෙරදැරි කොටගනිමිනි. ඔවුන් මේ සඳහා තෝරාගත්තේ ඩබ්. ඒ. සිල්වාගේ පළමු නවකතාව වූ “ශ්‍රියාලතා හෙවත් අනාථ තරුණිය” යි. පැවැති ආර්ථික සාධක හා නම්‍යශීලීව වැඩ කිරීමේ හැකියාව සැලකිල්ලට ගෙන කඩවුණු පොරොන්දුව, උමතු විශ්වාසය, වැරදුණු කුරුමාණම චිත්‍රපටවල දී තමන් සමග සම්පව කටයුතු කළ එස්. එස්. රාජන් අධ්‍යක්ෂවරයා ලෙස තෝරාගත්තේ ද අභියෝගාත්මක ඉලක්කයක් තමා ඉදිරිපිට රඳවාගනිමිනි. ආර්. මුත්තුසාමිගේ සංගීත දායකත්වයෙන් “ආලේ කළා නම් සැපත සොයා”, “මේ කෲර ලෝකයේ - ඇයි මා උපන්නේ”, “සැමදා ඔබ මගේ” වැනි ස්වතන්ත්‍ර ගී මෙහි ඇතුළත් කෙරුණු අතර, ඒවා දේශීයත්වය පෙරටු කොට ගෙන සිදු කළ අත්හදා බැලීම් සේ සැලකේ. මේවා මෙරට සංගීත ලෝලීන් අතර දීර්ඝ කාලයක් පුරා ජනප්‍රියව පැවැති නමුත් “සිරියලතා” විශාල ලාභ ගෙනදෙන්නට සමත් නොවී ය. දේශීය රසිකත්වය හොඳ හැටි දැන සිටි එඩ් රුක්මණි යුවලට ක්‍ෂේත්‍රයේ තමන් සතු ප්‍රතිරූපය ආයෝජනය කොට ගෙන ලාභදායී ඉන්දියානු රසිකත්වය සනසන්නට හොඳහැටි ඉඩකඩ තිබිණි.

රුක්මණි දේවීය දේශීය කලා ක්‍ෂේත්‍රයේ විශිෂ්ටතම ප්‍රතිමූර්තිය බව ආචාර්ය තිස්ස අබේසේකර එක හෙළා ම පැවසී ය. “රුක්මණි දේවීය තරම් සමාජය හා සංවාදයක යෙදුණු අනෙකෙකු නොමැත. හැම තරාතිරමක ම පොදු ජනතාවගේ හදවතට ඇතුළු වන්නට සමත් වූ එක ම කලාකාරිය ඇය යි. ලංකාවේ ප්‍රථම කලාකරුවන්, විචාරකයන්, විවේචකයින්, බුද්ධිමතුන්ගේ සිට සුළු සේවකයා දක්වාත්, කම්කරුවන්ගේ පටන් නූගත් ගැමියා දක්වාත් එක හා සමානව රසවිඳින්නට සමත් දෙයක් කලා ලෝකයට ඉදිරිපත් කළ කලාකාරියක සිටියා නම් ඕ රුක්මණි දේවීය යි.” (අබේසේකර 1978: 06)

රුක්මණි දේවීය පිළිබඳ තුලනාත්මක විග්‍රහයක යෙදුණු ප්‍රවීණ සිනමා විචාරක ගාමිණී වේරගමයන් ඇයගේ සැබෑ තත්වය තක්සේරු කරගන්න මෙපරිද්දෙනි. “දේශීය සිනමාවේ ප්‍රථම ප්‍රධාන නිලිය වන රුක්මණි දේවීය, දශක තුනකට අධික කාලයක් අඛණ්ඩ ව රංගනය නිරතව සිටියා ය. මේ දීර්ඝ කාලය තුළ ඒකාකාර ලෙස තම ජනප්‍රියත්වය ආරක්ෂා කරගැනීමට ඇය සමත් වූවා ය. එහෙත් මේ දීර්ඝ කාලය තුළ දී සර්වකාලීන අගයකින් යුක්ත හරවත් රංගනයක යෙදෙන්නට ඇය අවස්ථාව නොලද්දීය. රංගනය පිළිබඳ ඇය සතු කුසලතාවන් ගැන විවාදයක් පැවතිය නොහැකි ය. ඒ, දක්ෂතාවලින් තොර අයකුට එතරම් දිගු කලක් සිනමාව වැනි පුළුල් මාධ්‍යයක රැඳී සිටීමට නොහැකි හෙයිනි.” (වේරගම 1989: 17)

සිංහල හෝ බෞද්ධ හෝ නොවන රුක්මණි දේවීයගේ සැබෑ සමාජ පදනම විචාරක සිරිල් බී. පෙරේරා මෙසේ සඳහන් කළේ ය. “ඩේසි ඩැනියෙල්ගේ ජීවිතයෙන් කියැවෙන

සමාජ කතාව කුමක් ද? ඇය පිටස්තරයෙකු ලෙස කවුරුවත් නොසලකනවා පමණක් නොව, සිංහල කලා ක්ෂේත්‍රයේ කිරුළ පළන් අග රැජින ලෙසට ප්‍රසිද්ධියේ විරුදාවලි පුද කරනු ලැබුවා ය. මීට හේතුව කුමක් ද? වාණිජ්‍යයෙන්, අධ්‍යාපනයෙන් හා අලුත් අවශ්‍යතාවන්ගෙන් සංකීර්ණත්වයට පත් නැගී එමින් පැවැති අලුත් මැද පන්තියක නව රස විචාර බොහෝ අතින් සන්නිර්පණය කිරීමට රුක්මණි දේවිය සමත් වීම යැයි කිව හැකි ය.” (පෙරේරා 1990: 60)

කලාව කෙරෙහි වූ රුක්මණි දේවියගේ ප්‍රවේශය හා ආස්ථානය පිළිබඳ සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුවේ සංඛ සඟරාවට සංස්කාරක සටහන සපයන ටියුරින් අබේවික්‍රම කරුණු දක්වා ඇත්තේ මෙපරිද්දෙනි. “රුක්මණි දේවිය ගායිකාවක වූයේත්, නිලියක වූයේත් අහම්බෙනි. කලාව පිළිබඳ ක්‍රමානුකූල අධ්‍යාපනයකින් තොරව සිය දෛවය විසින් බලෙන් මෙන් කලා ලෝකයට ඇද ගෙන ආ විට ඇය තමාට පිරිනැමුණු කලාව දෝතින් පිළිගත්තා ය. විධිමත් පුහුණුවකින් තොර වීමේ අඩුව මුල් අවධියේ ඇය සමනය කොටගත්තේ ප්‍රතිභා ශක්තිය උපරිමයෙන් ප්‍රයෝජනයට ගනිමිනි. සිය හදිසි අභාවය දක්වා මුළු ජීවිත කාලය ම සිනමාව හා සංගීතයට කැප කළ රුක්මණිට ඉන් තොර ජීවිතයක් නොවී ය. නමුත් ඇයගේ ඇපකැපවීම නිසි පල නොලැබූයේ ඇයගේ පාලනයෙන් බැහැර සාධක හේතුවෙනි. සිංහල සිනමාව බිලිඳු අවධිය ගතකළේ දකුණු ඉන්දියානු සිනමා මෑණියන්ගේ තුරුලේ ය. විදේශීය මවක ඇසුරෙහි හැදුණු වැඩුණු සිංහල සිනමාව නම් දරුවා මව අනුකරණය පුදුමයක් නොවේ. සිනමාවට මෙන් ම ගායිකාවක ලෙස ඇයගේ සම්මාදම අගය කළ යුත්තේ මෙම පසුබිමෙහි පිහිටා සිට ය.” (අබේවික්‍රම 1989: 01)

තව දශක දෙක තුනක් සිනමාවේ රැඳෙන්නට ඇයට වරම් ලැබීණි නම් කුමක් සිදුවේ ද? සිනමා විචාරකයින් කලා විමර්ශකයින් සහ විද්වතුන් පෙන්වා දෙන පරිදි, ඇයගේ ප්‍රතිභාව උකහාගන්නට අපේ සිනමාව සමත් වූයේ නැත. සංඛ සඟරාවට ලිපියක් සපයන ඩී. රංජිත් පීරිස් ඒ පිළිබඳ මෙසේ කරුණු දක්වයි. “සැබැවින් ම රුක්මණි දේවිය තරම් ජීවමය ගුණය ඉස්මතු කරමින් වර්තය තුළ ජීවත්වීමේ ශක්‍යතාව පළ කළ වෙනත් නිලියක් සිනමාවේ මෑත අවධිය තුළ නැති තරම් ය. මව් වර්තය තුළ වුවද දර්ශනයක හැඟීම් බර අවස්ථාවන්ට මුළු හදවතින් ම පිවිසීමේ ලක්ෂණය ඇගේ මැදි වියෙහි වර්ත තුළ පවා දක්නට ලැබීණි. වඩාත් යථාර්ථවාදී සිනමාවක් උදෙසා සටන් වදින මේ යුගයේ ඇය ජීවත් වූවා නම්, පැරණි පරපුරේ ආකෘතිකවාදී අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සිනමාවට අභියෝග කරන නූතන පරපුරේ සිනමාකරුවන් මගින් ඇය සිය රංගන ජීවිතයේ නව ආරම්භයක් උදා කරගනු නියත ය.” (පීරිස් 1989: 14)

වේදිකාවෙන් කලාවට තැබූවද, ගායන හා සිනමා ලෝකය දිව්විජය කළද වේදිකාව අමතක නොකළ රුක්මණි දේවිය පසුව බී.ඒ.ඩබ්. ජයමාන්නගේ මල් යහනාව (1960), ස්ටීවන් සිල්වාගේ අල්ලපු කාමරය (1967), බොනී දාබර්ගේ ඔනැලෝ (1967), ජේ.ඩී.ඒ. පෙරේරාගේ වෙස්සන්තර (1961), ධම්ම ජාගොඩ ගේ වෙස්මුහුණු (1967) ජී. එච්. ස්ටැන්ලි පෙරේරාගේ අංගුලිමාල (1972) වශයෙන් නාට්‍ය ගණනාවකට දායක වූවා ය. ඊට මූලික හේතුව සිනමාවේ සීමිත නිදහස හා ඉන් ඇණවුම් කරන වාණිජ සිනමාවේ විකිණිය හැකි වර්තවලට වඩා නිදහස් වේදිකා රංගනය ඇය බොහෝ සෙයින් ප්‍රිය කළ බැවිනි.

“වෙස් මුහුණු” නාට්‍යයේ රංගනය ගැන මහාචාර්ය තිස්ස කාරියවසම් මෙසේ අදහස් දක්වයි. සිංහල කරළියෙහි විසි වැනි ශතවර්ෂයේ තුන්වන දශකය අග භරියේ දී මහත් පෙරළියක් කරමින් සිට කිසි දිනෙක තම කලා කුසලතාව හරිහැටි ප්‍රදර්ශනය කිරීමේ අවස්ථාවක් නොලත් රුක්මණි දේවි නැවත වරක් සිංහල කරළියේ නිලියන් අතර වැදගත් තැනකට පත් වූවා ය. විද්වත් ප්‍රේක්ෂකයින් අතර රුක්මණි දේවි පිළිබඳ පැවැති දුර්මත විනාශ කොට ඇයගේ කලා කුසලතාවන් මා නැවත දුටුවේ වෙස් මුහුණු තුළිනි.” නාට්‍ය නිෂ්පාදක ධම්ම ජාගොඩ ඇගේ හැකියාව විග්‍රහ කළේ මෙපරිද්දෙනි “ශ්‍රී ලංකාවේ පහළ වූ නිලියන් අතුරින් වඩාත් යථාර්ථවාදී නිරූපණය සඳහා සරිලන අග්‍රගණ්‍ය නිලිය රුක්මණි දේවිය බවට සැකයක් නැහැ. එය මා වෙස්මුහුණු නාට්‍යය නිෂ්පාදනය කිරීමෙන් අවබෝධ කරගත් ඇත්තක්. මිනිස් හැඟීම්වල විවිධ වෙනස්කම් හා විවිධ සංසිට්ටන ප්‍රකාශ කිරීමට උචිත කටහඬක් ඇය සතුව තිබුණා.” (රංජිත් කුමාර 2008: 251)

මෙම ප්‍රකාශනවල සැබෑ අරුත නම් රුක්මණි මුල්කාලීන වේදිකාවේ පෙන්වුම් කළ ප්‍රතිභාව, දේශීයත්වය, වර්ත සමාධිය සිනමාව මගින් මංකොල්ල කාගත් බවත්, එහෙත් එයින් යටපත් නොවූ එම දක්ෂතාව විටින් විට වේදිකාවේ ඉස්මතු වූ බවත් ය. දේශීය සිනමාවේ තත්කාලීන ගති ලක්ෂණවලට වඩා ඉදිරියෙන් සිටි යාවත්කාලීන රංගවේදිනියක වූ ඇයගෙන් වඩා විශිෂ්ට සුසමාදර්ශයක් සාක්ෂාත් කර කරගන්නට අප සතුව තිබූ භාග්‍යය අහිමි වී ඇති බව මෙයින් පැහැදිලි වෙයි.

සමාලෝචනය හා නිගමනය

සාමාන්‍ය ජනසමාජය රුක්මණි දේවිය හඳුනා ගත්තේ ගායිකාවක සහ රංගන ශිල්පිනියක වශයෙනි. ඇය ගැයූ බොහෝ ගීතවල තනු උතුරු ඉන්දියානු සම්භවයක් සහිත වීමත්, රඟපෑ චිත්‍රපට අතුරින් මුල් කාලීන කෘති දකුණු ඉන්දියානු හැඩරුව සහිතව ඉන්දියානු ශිල්පීන්ගේ මැදිහත්වීමෙන් ඉන්දියාවේ දී නිෂ්පාදනය වීමත් නිසා මෙරට යම් විදේශීය බවකින් යුතු ප්‍රේක්ෂකත්වය ඊට සමීප නොවීය. ඒ නිසා ම ඇතැම් තැන්හි ඇය ඉන්දිය සංස්කෘතික ඒජන්තයෙකු ලෙස ද අරුත් ගැන්වුණි. එසේ වුවද රුක්මණි දේවිය තමාට ලැබුණු වර්තයට හෝ පදමාලාවට ආත්මීය ආදේශනයක් මගින් සාධාරණයක් ඉටු කළ තැනැත්තියක බව යථෝක්ත කරුණු සම්පිණ්ඩනයේ දී පැහැදිලි වේ. රුක්මණි දේවියගේ පුරෝගාමී මෙහෙවර සාධාරණ ලෙස විමසුමට පාත්‍ර වූයේ ඇයගේ අභාවයෙන් පසු ය. අනපේක්ෂිත මොහොතක සිදු වූ ඇයගේ සමුගැනීමත්, රුක්මණි දේවිය නියෝජනය කළ මුල්කාලීන ඉන්දියානු ආකෘතික හා පසුකාලීන වාණිජ ආකෘතික සිනමාවත් නිසා මේ තත්වය ඇති වූ බව පැහැදිලි ය. එබැවින් මෙම අධ්‍යයනයේ දී අප තෝරාගත් උපකල්පනය සාවද්‍ය බව නිගමනය කළ හැකි ය. රුක්මණි දේවියගේ ගායන හා රංග කලාව විමසන විට, එය දේශීය කලා සංස්කෘතියේ පුරෝගාමී හා අසමසම වර්තාදර්ශයක් ලෙස සටහන් කළ යුතු ය. ඇය ලාංකික කලාව තුළ භාවිතයෙන් සනාථ කොට දැක්වූ සුවිශේෂ ලක්ෂණ කිහිපයක් ද මේ ඔස්සේ හඳුනාගත හැකි ය.

1. සිනමා රංගනය ගෞරවාන්විත හා ඉහළ සමාජ පිළිගැනීමක් සහිතව කාන්තාවකට නියැලිය හැකි වෘත්තියකි.

2. කාන්තාවකගේ සිනමා මාධ්‍යය පරාසය, ගායනය හා රංගනය පමණක් නොව විත්‍රපට නිෂ්පාදනය, සිනමා සාහිත්‍ය පෝෂණය හා ක්‍ෂේත්‍රයේ සුබසාධනය ද වෙයි.
3. දේශීය රංග කලාව කෙරෙහි ජාත්‍යන්තර ගෞරවය දිනාගැනීමට කාන්තාවට ද පුරෝගාමී විය හැකි ය.
4. ගායනයේ දී හා රංගනයේදී වඩාත් ම ප්‍රේක්‍ෂක විඥානය ස්පර්ශ කරන්නේ ගී පද අරුත හෝ රංග වර්ත ආකෘතිය නොව ගීතයේ හා වර්තයේ හැඟීම එළි දැක්වීම ය.
5. කලාවේ තරු සංකල්පය තුළ කාන්තාවට සම තැනක් හිමි වේ.

මේ අනුව රුක්මණි දේවියගේ කලා භාවිතය යනු ඉන්දීය සිනමා හෝ ගීත කලාවේ දිගුවක් නොවන බවත්, දේශීය නිර්මාණ කාර්යය වඩාත් සංවේදී පුද්ගලබද්ධ මානයකට ඔසවා තැබීමක් බවත් නිගමනය කළ හැකි ය.

පරිශීලිත ග්‍රන්ථ

අබේසේකර, ටී. (1978), සිංහල කලා ක්‍ෂේත්‍රයේ විශිෂ්ටතම ප්‍රතිමූර්තිය, දෙසතිය,- 1978 නොවැ 15, රජයේ ප්‍රවෘත්ති දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ.

අබේවික්‍රම, ටී. (1989), සංස්කාරක සටහන, සංඛ-, 1989 ජනවාරි/පෙබරවාරි, සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ.

ආරියරත්න, එස්. (1981), ඇයයි රමා සදකිරණ සහ අන්ධකාරේ, දෙසතිය, 1981 අප්‍රේල් 5, රජයේ ප්‍රවෘත්ති දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ.

ආරියරත්න, එස්. (1988), රුක්මණි දේවිය නිලිය හා ගායිකාව, සරසවිය, 1988. 10. 27, ලේක්හවුස්, කොළඹ.

ගුණසේකර, යූ. ජී. (2019), සිනෙ රූ විමසුම්, අගසර ප්‍රකාශකයෝ, නුගේගොඩ.

කොළඹගේ, ඩී. එම්. (1972) ගුවන් විදුලියයි මමයි, හංස ප්‍රකාශකයෝ කොළඹ.

මෙන්ඩිස්, එම්. ආර්. (2003) සිංහල සිනමාවේ ආරම්භක පසුබිම, එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, කොළඹ.

මිහිඳුකුල, එස්. (1989), රුක්මණි දේවි නිලිය, ගායිකාව හා ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය, කර්තෘ ප්‍රකාශන, මීගමුව.

පෙරේරා, එස්. ඩී. (1990), රුක්මණි දේවිය නිලිය, ගායිකාව හා ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය ග්‍රන්ථ විචාරය, සිනෙසින්, 18/19 ද්විත්ව කලාපය, ජාතික කතෝලික සිනමා පර්යේෂණ, කොළඹ.

පීරිස්, ඩී. ආර්. (1989), පල නොදැරූ ප්‍රතිභාවක්, සංඛ, 1989 ජනවාරි/පෙබරවාරි,- සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ.

රංජිත් කුමාර, ඒ. ඩී. (2008), යුගයක ස්වර්ණ ගීතය 2, සරසවි ප්‍රකාශකයෝ, නුගේගොඩ.

චේරගම, ජී. (1989) තිස් වසර ම වලාවෙන් වැසී තිබූ කැලෑහද, රාවය, 1989 මාර්තු, රාවය ප්‍රකාශන, මහරගම.

වික්‍රමසිංහ, එම්. (2012), සිංහල සිනමා සික්තම්, සරස පෞද්ගලික සමාගම, රාජගිරිය.

Department of
Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka

The Journal of Studies in Humanities

Volume 4 (II) 2018

පෘතුගීසීන් යටතේ ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවල ඉඩම් අයිතිය හා භුක්තිය

කාන්ති ජයසිංහ

ඉතිහාස හා පුරාවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, සමාජීය විද්‍යා හා මානවශාස්ත්‍ර පීඨය,
රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය, මාතර

Email: jkajayasinghe@yahoo.com

Abstract

As to the Portuguese, with perhaps a few exceptions, they did not take over lands and villages previously held by Sinhalese people. Their introduction to land ownership in Ceylon came almost exclusively from the allotment of royal villages (gabadagam) and temple villages (devalagam and viharagam), and probably the main beneficiaries were those in charge of distributing lands and their protégés: the governors, the military commanders and other soldiers, the crown's local representatives, the religious orders and a few casado settlers. However, the sum total of Portuguese who took possession of Ceylonese lands must not have been more than a few hundreds. The plans to attract a mass of settlers from Portuguese descent or origins to Ceylon proved a utopia. Thus, a massive transfer of land to Portuguese hands never took place, although they would get many of the best villages in certain areas, besides enjoying some tax privileges and other benefits. Those thousands of villages that used to be held on a service tenure basis (nindagam) were kept in Sinhalese hands, even if not necessarily the same.

Key words:- Portuguese, land ownership, Ceylon, Sinhalese people

හැඳින්වීම

පෙරදිග ප්‍රදේශවල ආගමික හා වෙළඳ ආධිපත්‍යය පතුරුවමින් කටයුතු කළ පෘතුගීසීහු ක්‍රි.ව.1505දී ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණ කෝට්ටේ රාජධානිය සමග සම්බන්ධතා ගොඩනගා ගත්හ. පළමුව ලංකාවට පැමිණෙන විට මෙරට දේශපාලන බලය අත්පත් කර ගැනීමේ වුවමනාවක් ඔවුන්ට නොතිබිණි. ක්‍රිස්තියානි ආගම ව්‍යාප්ත කිරීම හා වෙළඳාම ඔවුන්ගේ අරමුණ වූ අතර කෝට්ටේ රාජධානියේ බහුලව පැවති කුරුඳු හා වෙනත් වෙළඳ ද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීම කෙරෙහි ඔවුන්ගේ ප්‍රධානතම අවධානය යොමු කෙරිණි. නමුත් ඒ වන විට කෝට්ටේ රාජධානියේ පැවති දේශපාලන පසුබිම ඔවුන්ට මෙරට දේශපාලන බලය

අත්පත් කර ගැනීමටද මග පෑදීය. අවිගත් වෙළඳ කණ්ඩායමක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණි පෘතුගීසීහු අවිගත් දේශපාලන කණ්ඩායමක් බවට පරිවර්තනය වූයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන බලය වෙනත් මගකට යොමු කරමින් 1597දී මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවල බලය අත්පත් කර ගත්හ. (අබේසිංහ, 1969 : 2)

මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවල පෘතුගීසී බලය ව්‍යාප්ත කිරීමේ කාර්යයයේදී මෙරට පරිපාලන ක්‍රමයෙහි පුළුල් වෙනස්කම් ඇති කිරීමට ඔවුහු උත්සාහ නොගත්හ. මෙරට පැවති ක්‍රමානුකූල පාලන ක්‍රමය යටතේ ඔවුන්ගේ පරිපාලන කටයුතු පවත්වා ගෙන යාම අපහසු නොවූ හෙයින් ඔවුහු එකී දේශීය ක්‍රමය ඔවුන්ට වඩාත් වාසිදායක ලෙස ක්‍රියාත්මක කළහ. එසේ වුවද ආගමික වශයෙන් පුළුල් වෙනසක් ඇති කිරීමට ඔවුහු මැදිහත් වූහ. ආර්ථික ක්ෂේත්‍රය සම්බන්ධයෙන් සලකා බලන විට මෙරට ආර්ථික සංවර්ධනයක් ඇති කිරීම කෙරෙහි ඔවුන්ගේ අවධානය යොමු නොවූ තරම් ය. ශ්‍රී ලංකාවේ පැවති සම්පත් කොල්ලකා හැකි තරම් ලාභ ලබා ගැනීමේ සහ ආගම ප්‍රචාරය කිරීමේ ව්‍යාපාරයක් පවත්වා ගෙන ගියා විනා මෙරට ගොවිතැන් කටයුතු හෝ වෙනත් කිසිදු යටිතල පහසුකමක් වැඩි දියුණු කිරීම කෙරෙහි ඔවුහු අවධානයක් හෝ උනන්දුවක් නොදැක් වූහ. පෙරදිගට පැමිණි දා සිට වෙළඳාම සම්බන්ධයෙන් වැදගත් වූ ප්‍රදේශ අත්පත්කොට ගැනීමට සහ ඒවා ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා අධික යුධ වියදමක් දැරූ ඔවුහු ස්වකීය යටත් ප්‍රදේශවල ආර්ථික සංවර්ධනය කෙරෙහි අවධානය යොමු නොකළහ. ඒ සඳහා අවශ්‍යතාවක් හෝ ඒ සඳහා වූ ප්‍රතිපත්ති හෝ ඔවුන්ට නොතිබිණි. එසේ වුවද එකල ශ්‍රී ලංකාවේ පැවති ඉඩම් භුක්ති ක්‍රමයෙහි යම් යම් වෙනස්කම් කිරීමට ඔවුන්ගේ පාලනය යම් තරමකට බලපා ඇත.

පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

ලංකාවේ පෘතුගීසී පාලනය පිළිබඳව හැදෑරීමේ දී ඔවුන් විසින් කරන ලද ඉදිකිරීම් ආගමික, සංස්කෘතික, හා ගෘහ නිර්මාණය වැනි ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනය සඳහා ඉවහල් කර ගත හැකි වුවද ඉඩම් අයිතිය හා භුක්තිය පිළිබඳව හැදෑරීමට ඇති එකම මාර්ගය ලිඛිත මූලාශ්‍ර පමණි. තෝම්බු මේ සඳහා භාවිත කළ හැකි වැදගත්ම මූලාශ්‍රය වේ. ඒ අනුව ප්‍රාථමික හා ද්විතියික මූලාශ්‍ර අධ්‍යයනය මත මෙම පර්යේෂණය සිදුකෙරේ.

ස්වයංපෝශිත ආර්ථික රටාවට ආවේනික වන අන්දමින් ශ්‍රී ලංකාවේ ඉඩම් භුක්ති ක්‍රමය සකස් වී පැවතිණි. එකල පැවති ඉඩම් භුක්ති ක්‍රමය අනුව යම්යම් සේවා සැපයීම මත හෝ වෙනත් පරිත්‍යාගයක් වශයෙන් හෝ තමාට ලැබුණු ඉඩම් වගා කර තම ජීවන මාර්ගය සකසා ගැනීමට ලාංකික ගොවියාට හැකි විය. ඒ අනුව තමන්ට යැපීමට සරිලන ආකාරයේ ඉඩමක් වගා කර ගැනීම විනා එය අයිතියක් සේ ලබා ගැනීමට ඔවුහු නොපෙළඹුණහ. එසේ යමෙකු පෙළඹුණේ නම් ඒ ඉතා විරල වශයෙනි. මේ නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ ඉඩම් භුක්ති ක්‍රමය ගැටලුවකින් හෝ පීඩාවකින් තොරව පවත්වාගෙන යාමට රටේ ප්‍රධානියා ලෙස රජුට හැකියාව තිබිණ. මෙලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ පැවති දේශීය පාලන ක්‍රමය හා ඉඩම් භුක්ති ක්‍රමය එකිනෙක හා දැඩි සේ බැඳී පැවතුණි. එහෙයින් නව පාලන ක්‍රමයක් සකස් කිරීමේදී ඒ හා සම්බන්ධව පැවති ඉඩම් භුක්ති ක්‍රමයද වෙනස් කිරීම අත්‍යවශ්‍ය කරුණක් විය. දේශීය රජවරුන් කිසිදු ගැටලුවකින් තොරව

පවත්වාගෙන ගිය මුත් ශ්‍රී ලංකාවේ පැවති ඉඩම් භුක්ති ක්‍රමය ඉතා සංකීර්ණ එකක් විය. එහෙත් එය තමන්ටද ලාභදායක ලෙස ක්‍රියාත්මක කළ හැකි බව අවබෝධ කොටගත් පෘතුගීසීහු එහි පුළුල් වෙනසක් සිදු කිරීමට පියවර නොගත්හ. ශ්‍රී ලංකාවේ නව ඉඩම් ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කිරීම සඳහා යොමුවීමට නම් සියලු ඉඩම් මැනීම කළ යුතු විය. එහෙත් යුද්ධ මාලාවක නිරත වී සිටි ඔවුන්ට මෙවැනි භාරදුර කාර්යයක් සඳහා යොමුවීම වියදම් අධික කටයුත්තක් වූ බැවින් ඔවුහු එබඳු කාර්යයකට යොමු නොවූහ.

මුහුදුබඩ ප්‍රදේශ පෘතුගීසීන්ගේ පාලනයට යටත් වූ පසුව දේශීය ගොවිතැන් කටයුතු නගා සිටුවීම සඳහා කිසිදු අවධානයක් යොමු නොකළ බැවින් එම ප්‍රදේශවල කෘෂි ආර්ථිකය පරිහානියට පත්විය. පෘතුගීසීන්ගේ අවධානය යොමු නොවීම පමණක් නොව ඔවුන් පහතරට ප්‍රදේශවලදී අනුගමනය කළ ජීඩාකාරී දරදඬු ප්‍රතිපත්තිය හේතු කොට ගෙන පහතරට ජනතාව ගොවිතැන් කටයුතුවලින් ඉවත්වීමද මෙම තත්වය ඇතිවීම සඳහා බලපෑ බව පැහැදිලිය. ආගමික ප්‍රචාරක කටයුතුවලදී මෙන්ම පාලන කටයුතුවලදී ජීඩාවට පත් ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවල ජනතාව ගෙන් පිරිසක් කැරලිකාරී ලෙස හැසිරුණු අතර තවත් පිරිසක් තම ගම්බිම් අහහැර පදිංචිය සඳහා උඩරට ප්‍රදේශයට ගියහ. මේ අනුව ගොවිතැන් කටයුතු අඩාලවීමෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පෘතුගීසීන් පැමිණීමට පෙර මෙහි පැවති ස්වයංපෝශිත ආර්ථිකය අඩපණ වූ අතර 17වන සියවස වන විට මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවල ආහාර හිඟයක් ඇති විය. දේශීය රාජධානි පැවති සමයේ ශ්‍රී ලංකාවට සහල් ආනයනය නොකළද උද්ගත වූ තත්වය හේතුවෙන් පෘතුගීසී පාලන සමයේ සහල් ආනයනය කිරීමට සිදු විය. ඒ අනුව නූතෝ අල්වාරෙයිස් පෙරෙයිරා විසින් හාල් පාරම් 900ක් ඉන්දියාවේ සිට ශ්‍රී ලංකාවට එවා ඇත. (අබේසිංහ, 1969 : 100)

මෙසේ සහල් ආනයනය කිරීම අධික වියදම් දැරිය යුතු කාර්යයක් වූ බැවින් වී ගොවිතැන් කිරීම කෙරෙහි ඔවුහු අවධානය යොමු කළහ. එහෙත් ශ්‍රී ලංකාවේ ජනතාව ඔවුන් සමග අමනාපව සිටීම නිසා ගොවිතැන් කටයුතු සඳහා ශ්‍රමය සපයා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් ගැටලු මතු වී තිබිණි. මෙයට පිළියමක් වශයෙන් ඉන්දියාවෙන් පවුල් කීපයක් ගෙන්වා මෙරට පදිංචි කරවා ගොවිතැන් කටයුතු කරගෙන යාමට පෘතුගීසීහු උත්සාහ ගත්හ. ඒ අනුව මුතුරාජවෙළ, කැලණිය හා වත්තල ප්‍රදේශවල වගා කටයුතු ආරම්භ කෙරිණි. එසේ නමුත් ඉන්දියානුවන් දිගටම ශ්‍රී ලංකාවේ රැඳෙන්නට අකමැති වූයෙන් එම උත්සාහයද අසාර්ථක වීණි. (අබේසිංහ, 1969 : 101)

අනතුරුව ඉන්දියාවේ ගෝව ප්‍රදේශයේ වාසය කළ කුරුම්බින්නම් පිරිසක් ශ්‍රී ලංකාවට ගෙන්වා මුතුරාජවෙළ ප්‍රදේශයේ ඉඩම් ඔවුන්ට බෙදාදීමට තීරණය කෙරිණි. මුල් අවස්ථාවේ මොවුන් සියලු බදුවලින් නිදහස් කොට පසුව සාධාරණ බිම් බද්දක් අයකිරීමටද වගා කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය පොහොර හා ආම්පන්න නොමිලේ ලබාදීමටද තීරණය කෙරිණ. එහෙත් පෘතුගීසීන්ගේ එම යෝජනාවද ක්‍රියාත්මක කිරීමට ඔවුහු අපොහොසත් වූහ. (අබේසිංහ, 1969 : 100)

මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවල බලය අත්පත්කර ගත් පෘතුගීසීන්ගේ ප්‍රධාන ඉලක්කයක් වූයේ ශ්‍රී ලංකාවේ ඉඩම්වලින් උපරිම ලාභ ලබා ගැනීමයි. දේශීය ඉඩම් භුක්ති ක්‍රමය යටතේ ජනතාව අතර ඉඩම් බෙදා දී තිබූ ආකාරය අධ්‍යයන කළ පෘතුගීසීන්ට අවබෝධ වූ කරුණක් නම්

මෙම ක්‍රමය යටතේ ඉඩම්වලින් උපරිම ලාභ ලබා ගන්නා බවයි. දේශීය ඉඩම් භුක්ති ක්‍රමය යටතේ ඉඩම් වගා කරන පුද්ගලයා තමාගේ වියහියදම් සපයා ගන්නා පමණක් නොව රජයට බදු ගෙවීම තුළින් රටට අවශ්‍ය ආදායම ලබා දීමටද කටයුතු කළේය. ඉතා සංකීර්ණ ක්‍රමයක් වුවද ශ්‍රී ලංකාවේ ඉඩම් භුක්ති ක්‍රමය බොහෝ ඵලදායී එකක් බව පෘතුගීසීන්ට අවබෝධ විය. ඒ අනුව ඔවුන්ටද මෙරට ඉඩම්වලින් එබඳු ලාභ ලබා ගත හැකි අන්දම පිළිබඳව සොයා බැලීමට උනන්දු වූ ඔවුහු පුද්ගලිකව මෙරට ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමටද උත්සාහ ගත්හ. 16වන සියවස මැද වන විට මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවල ඉඩම් විශාල ප්‍රමාණයක් පෘතුගීසීන් විසින් අත්පත් කර ගෙන තිබිණ. මෙය කොතෙක් වැඩිවිද යත් පෘතුගීසීන් ඉඩම් අත්පත් කරගැනීම පාලනය කිරීම සඳහා රජයේ ඉඩම් තමාගේ අවසරයකින් තොරව ලබා නොගන්නා ලෙස තහනම් නියෝග පැනවීමටද බුවනෙකබාහු රජුට සිදුවී ඇත. (අබේසිංහ, 1969 : 100)

පෘතුගීසීන් කෝට්ටේ රාජ්‍යයේ පාලනය භාර ගැනීමත් සමග එතෙක් දේශීය රාජධානි යටතේ පැවති ඉඩම් භුක්ති ක්‍රමයේ වෙනසක් ඇති කිරීමට ඔවුහු කටයුතු කළහ. ආරම්භයේදී කෝට්ටේ රාජ්‍යයේ ඉඩම්වලින් වැඩි ප්‍රමාණයක් පැවතියේ ස්වදේශිකයන් භුක්ති විඳි බඩවැඩිලි ඉඩම් ලෙසය. නමුත් එම තත්වය තුළ පෘතුගීසීන්ට ඉඩම්වලින් ලාභ ලබා ගැනීමට නොහැකි විය. ක්‍රි.ව.1597 සිදු වූ ධර්මපාල රජුගේ මරණයත් සමග කෝට්ටේ රාජ්‍යය පෘතුගීසීන් විසින් අත්පත් කර ගැනීමෙන් පසුව මෙරට ඉඩම් විශාල වශයෙන් පෘතුගීසී ජාතිකයන්ට බදු දෙන ලදී. මෙමගින් බලාපොරොත්තු වූයේ ඉඩම්වලින් බදු අයකර එමගින් ලාභ ලබා ගැනීමය. එසේ වුවත් ඉඩම්බදු වශයෙන් ප්‍රමාණවත් මුදලක් නියම කිරීමට පෘතුගීසීන් අසමත් වූයෙන් පෘතුගාල රජයට ඔවුන් බලාපොරොත්තු වූ ආකාරයේ ආදායමක් ලබා ගැනීමට නොහැකි වූ අතර ඒ හේතුවෙන් රාජ්‍ය භාණ්ඩාගාරයට අපේක්ෂිත ලාභ ලබා ගැනීමට නොහැකි විය. එබැවින් මේ ආකාරයට පෘතුගීසීන්ට ඉඩම් බෙදා දීම තහනම් කරමින් පෘතුගාල් රජු විසින් ක්‍රි.ව.1603දී නියෝගයක් නිකුත් කරන ලදී. මෙම නියෝගය තුළින් එතෙක් සිදුකොට තිබූ ඉඩම් බෙදා දීම් පවා අවලංගු විණි. (අබේසිංහ, 2005: 95)

මේ අතර ශ්‍රී ලංකාවේ ඉඩම් ක්‍රමානුකූලව පරිහරණය කිරීම සඳහා ඉඩම් සම්බන්ධ තෝම්බුවක් සකස් කිරීම කෙරෙහි පෘතුගාල් රජුගේ අවධානය යොමු විය. අරමුණු කීපයක් පදනම් කරගෙන තෝම්බු සකස් කිරීම කෙරෙහි යොමු වූ අතර තමන් අත්පත් කරගත් රාජ්‍යයේ ආදායම් පිළිබඳ තක්සේරුවක් කිරීම එක් අරමුණක් විය. මෙතෙක් ඉඩම් බදු අයකිරීම මගින් ඉටුකර ගැනීමට නොහැකිවූ ආදායම වැඩි කරගැනීමටද පෘතුගීසීහු බලාපොරොත්තු වූහ. ශ්‍රී ලංකාවේ විහාර දේවාල ඉඩම් පිළිබඳ ගැටලුවද තෝම්බු සකස් කිරීම කෙරෙහි පෘතුගීසීන් යොමු කළ තවත් හේතුවක් විය. (Pieris, 1983: 37-39) දේශීය රාජධානි සමයේ පාලකයන් විසින් බොද්ධ වෙහෙර විහාරස්ථානවලට පවරාදී තිබූ ඉඩම් ධර්මපාල රජු විසින් ප්‍රාන්සිස්කානු පූජකයන්ට පවරාදී තිබිණ. එම ප්‍රදාන අනුමත කර දෙන ලෙස ඔවුහු පෘතුගාල රජුගෙන් ඉල්ලා සිටියහ. එම ඉල්ලීම සම්බන්ධයෙන් කොවින්හි පූජකවරයා සිය විරෝධය පළ කළෙන් රජුට එම කාර්යය ඉටු කළ නොහැකි විය. කෙසේ වුවද මෙම ප්‍රශ්ණය නිරාකරණය කර ගැනීම සඳහා විහාර දේවාල සම්බන්ධ තෝම්බුවක් සකස් කිරීම කෙරෙහි පෘතුගීසීන්ගේ අවධානය යොමු විය. (අබේසිංහ, 2005: 117)

ආර්ථික වාසි ලබා ගැනීමේ අරමුණ ඇතිව ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදුබඩ ප්‍රදේශ අත්පත් කර ගනු ලැබුවද 16වන සියවස අවසාන කාලය වනවිට ශ්‍රී ලංකාව වෙනුවෙන් වියදම් දැරීමට ප්‍රතිකාල් රජයට සිදුවිය. එසේ වුවත් ශ්‍රී ලංකාව එලෙස පාඩු ලබමින් පවත්වා ගෙන යායුතු රාජ්‍යයක් නොවන බවත් එහි තමන්ට උපරිම ලාභ ලැබිය හැකි තරම් සම්පත් ඇති බවත් පෘතුගාල් රජතුමා අවබෝධ කරගෙන සිටියේය. ඒ අනුව එහි නියම වටිනාකම තක්සේරු කරගැනීම තෝම්බු සකස් කිරීම කෙරෙහි පෘතුගීසීන් යොමු කළ තවත් හේතුවක් විය.

ක්‍රි.ව. 1607දී ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවල ආදායම් පාලකවරයා ලෙස සේවය කළ අන්තාවෝ වාස් පෙයිරේ වෙත ලිපියක් යොමු කළ පෘතුගාල් රජතුමා තෝම්බු සකස් කිරීම සඳහා ඔහුට උපදෙස් ලබා දුන්නේය. (Pieris, 1983 : 29) මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් තෝම්බු සකස් කිරීම කෙරෙහි අන්තාවෝ වාස් පෙයිරේගේ අවධානය යොමු විය. පෘතුගීසි භාෂාවේ තෝම්බු යන පදයෙහි අර්ථය වූයේ ඉඩම් ලේඛන යන්නයි. එහෙත් මෙම ලේඛනවල ඉඩම් පිළිබඳ තොරතුරු පමණක් නොව රාජ්‍ය පාලනයේ විවිධ අංශ පිළිබඳ තොරතුරුද සඳහන් විණි. පෘතුගීසීන්ට තෝම්බු පිළිබඳ අවබෝධයක් පැවති අතර ඔවුහු ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධයෙන් තෝම්බු සකස් කිරීමේදී දේශීය ලේකම්විටි ඒ සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගත්හ.

මේ අනුව මුල්කාලීන තෝම්බු බොහෝදුරට ලේකම්විටිවල ආකෘතියට සමානත්වයක් දැරීය. රට තුළ පැවති තොරතුරු උපයෝගී කර ගනිමින් 1597දී ජෝර්ජ් ප්‍රේලින් අල්මේදා මුලින්ම තෝම්බු ලේඛනගත කළේය. පෘතුගාල් රජු විසින් අන්තාවෝ වාස් ෆෙයිරේ එම කාර්යය සඳහා පත් කළ පසු ඔහු සිය ලේකම්වරයා සමග සෑම ගමකටම ගොස් ඉඩම් අයිතිය පිළිබඳ විස්තර සියුම්ව පරීක්ෂා කොට වාර්තාගත කළේය. (Pieris, 1983 : 30) දොම් ජෙරනිමෝ බස්නායක රාල මහ මොහොට්ටියාර්, දොම් ජෙරනිමෝ සමරදිවාකර මොහොට්ටියාර්, හන්තස්රාල මොහොට්ටියාර්, දොම් ප්‍රැන්සිස්කෝ වෙල්ගාවෝ, දොම් ජෙරනිමෝ (අලගියවන්න මුකවෙට්ටි) ආදී දේශීය නිලධාරීහු කිහිප දෙනෙක් ඔහුට සහයෝගය දැක්වූහ. (Pieris, 1983 : 31) මීට පෙර දේශීය පාලකයා සතුව පැවති ඉඩම්වල අයිතිය පෘතුගීසීන් සතු කර ගැනීමත්, රජුට ගෙවූ අය බදු පෘතුගීසි පාලකයන්ට ලබා ගැනීමත්, ඒ සඳහා තමන් සතු මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවල ආදායම නිවැරදිව තක්සේරු කර ගැනීමත් තෝම්බු සකස් කිරීමේ අරමුණ විය.

තෝම්බු සකස් කිරීමේදී ඉඩම් කට්ටි මැනීම සිදු කළ යුතු විය. මේ සඳහා වෙනම නිලධාරි පිරිසක් පත් කිරීමට පියවර ගතහොත් අධික වියදමක් දැරීමට සිදු වන බැවින් ශ්‍රී ලංකාවේ පැවති පරිපාලන ක්‍රමයම ඒ සඳහා යොදා ගැනීමට ඔවුහු තීරණය කළහ. එමෙන්ම පෘතුගීසීන්ගේ ඉඩම් ප්‍රතිපත්තිය සකස් කර ගැනීමේදී පැවති පාලන ක්‍රමය වෙනස් කිරීමේ වුවමනාවක්ද ඔවුන්ට නොදැනිණ. දේශීය පාලන ක්‍රමය යටතේ ඉඩම් භුක්තිය හා පරිපාලන ක්‍රමය එකිනෙකින් වෙන්කර ගැනීමට නොහැකි තරමින් බැඳී පැවති බැවින් එම ක්‍රමය පෘතුගීසි ඉඩම් ප්‍රතිපත්තියට කිසිසේත් බාධාවක් නො විය. මේ වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදුබඩ ප්‍රදේශ දිසාවේ, කෝරළේ, විදානේ යන නිලධාරීන් යටතේ ක්‍රියාත්මක විය. පෘතුගීසීන් මෙම තනතුරු එලෙසින්ම පවත්වා ගෙන ගිය අතර දිසාවේ තනතුර සඳහා එතෙක් සිටි දේශීය නිලධාරියා වෙනුවට පෘතුගීසි නිලධාරියෙක් පත් කළේය.

දේශීය පාලන ක්‍රමය යටතේ ඉඩම් ප්‍රදානය කිරීමේදී ලබාදී තිබූ සන්නස්, මෙන්ම පෘතුගීසි පාලකයන් විසින් ලබාදී තිබූ ඉඩම් ලේඛනද විහාරස්ථානවලට ලබාදී තිබූ ලේඛනද වෙත වෙනම පරීක්ෂාකර බලා තෝම්බු පිළිබඳ වාර්තාව සකස් කෙරිණි. (Pieris, 1983 : 30) ඉඩම් භුක්තිය පිළිබඳ විස්තරාත්මක තොරතුරු, කුල සංවිධානය, එක් එක් ඉඩමකින් ගෙවිය යුතු බදු ප්‍රමාණය ආදිය මෙම තෝම්බු ලේඛනවල සඳහන්ව තිබිණි. තෝම්බු සකස් කරන අවස්ථාවේදීම ආරාල් නම් තවත් ලේඛන විශේෂයක්ද සකස් කෙරිණි. වාර්ෂිකව රජු වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු සේවා බදු පිළිබඳ විස්තරයක් එහි ඇතුළත් කෙරිණි. (ද සිලවා, 1988 : 46) 1615 වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ තෝම්බු සකස් කොට අවසන් කළ අතර එම සකස් කළ තෝම්බු ඇසුරෙන් බදු ලේඛනයක්ද පිළියෙළ කරන ලදී. 1615දී වාස් ග්‍රෙයිපේර් තෝම්බුව සකස් කර අවසන් වන විට එතෙක් දේශීයයන්ට හිමිව තිබූ ගම්වලින් වැඩි කොටසක් පෘතුගීසීන් අතට පත්ව තිබිණ. (අබේසිංහ, 2005 94-95) ගොවීන් විසින් අත්හැර දමා ගොස් තිබූ ගම් විශාල ප්‍රමාණයක් ඒ අතර පැවති බව තෝම්බු වාර්තාවේ සඳහන් විණි.

ඉඩම්වල අයිතිය පිළිබඳ සියලු විස්තරද, ඒවායෙහි වගා කළ දැ පිළිබඳ විස්තරද, ඉඩම් හිමියන්ගෙන් රජුට ලැබිය යුතු සේවාවන් පිළිබඳ තොරතුරුද පෘතුගීසි තෝම්බුවේ දක්වා තිබිණි. තෝම්බුවල සඳහන් මෙම තොරතුරුද සැලකිල්ලට භාජනය කොට පෘතුගීසි පාලනයට ගැලපෙන ආකාරයේ ඉඩම් ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කළ යුතුය යන්න පෘතුගාල් රජුගේ නිගමනය වූ අතර ඒ සඳහා මැදිහත්වීමටද ඔහු තීරණය කළේය. පෙරදිග පෘතුගීසි පාලන මධ්‍යස්ථානය වූ ගෝව මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ අනෙකුත් කටයුතු පාලනය කෙරෙන අතරතුර ඉඩම් භුක්තිය හා සම්බන්ධ කාර්යයන්වලදී රජු එයට සෘජුවම මැදිහත්වීමට තීරණය කිරීමෙන් පැහැදිලි වන්නේ ඉඩම්වලින් ලැබිය හැකි ආදායම පෘතුගාල රජයට ඒ තරමටම වැදගත් වූ බවයි. ඉඩම් බෙදා දීම තෝම්බු සකස් කිරීමෙන් අනතුරුව සිදු කළ යුතු බවට පෘතුගාල් රජු නියෝග කළ අතර ඉඩම් බෙදා දීමේදී ආර්ථික කරුණුවලට වඩා දේශපාලන කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතු බවද ඔහුගේ අදහස විය.

පෘතුගීසීන් අතර වැඩිපුර ඉඩම් ප්‍රමාණයක් බෙදා දී ඔවුන් ශ්‍රී ලංකාවේ පදිංචි කරවීමටද තීරණය කෙරිණ. (Pieris 1983: 96) පහතරට ප්‍රදේශවල පෘතුගීසි ජනගහනය වැඩි කර ගැනීම තුළින් ඔවුන් මාර්ගයෙන් වැඩි වියදමකින් තොරව උඩරට අත් පත් කර ගැනීමේ යටි අරමුණක් පෘතුගීසීන් තුළ තිබූ බව පැහැදිලි ය.

ඉඩම් බෙදා දීමේදී කතෝලික ආගමික ස්ථාන, බෞද්ධ ආගමික ස්ථාන හා කුරුඳු තලන්නන් විසූ ගම් වෙතත් අයට බෙදා දීම සිදුනොවිණි. පෘතුගීසීන් පෙරදිගට පැමිණීමේදී ඔවුන්ට වඩාත් වැදගත් හෝගය වූයේ කුරුඳුය. ඒ අනුව කුරුඳු සම්බන්ධ දෙපාර්තමේන්තුවේ වගකීම තමන් වෙත පවරා ගෙන තබා ගැනීමේ වැදගත්කම අවබෝධ කරගෙන ඒ සඳහා පෘතුගීසි නිලධාරීන් පත් කර ගැනිණි. දේශීය පාලන ක්‍රමයේදී මෙන්ම ඔවුන්ට වැටුප් ලබා දීම සිදු කළේ ඉඩම් ප්‍රදානයන් මගිනි. මෙම ඉඩම් ප්‍රදාන ‘ඇකමඩේසන්’ නමින් හැඳින්විණි. දේශීය රාජධානි පැවති අවධියේ රජයේ ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගයක් වූ ගබඩාගම් පෘතුගීසි පාලනය යටතේ පවත්වා ගැනීමට තීරණය කළා පමණක් නොව ඒවා නැවත බෙදා දීමක්ද සිදු නොවිණි. නමුත් මීට පෙර බෙදා දුන් ඉඩම් ලබා දුන්නේ කෙසේද, කෙබඳු ආකාරයේ

ලියවිල්ලකින්ද යන්න තෝම්බුවේ සඳහන් කරන ලෙස ආදායම් පාලක නිලධාරියා වූ අන්තාවෝ වාස් ෆ්‍රෙයිරේට්ට (Antao Vaz Freire) දැනුම්දී තිබිණි. (අබේසිංහ විකිරි , 2005: 98)

ඉඩම්වලින් බදු අය කර ගැනීම රජයේ ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගයක් විය. ලබා දුන් සෑම ඉඩමකින්ම බදු අය නොකළ අතර කතෝලික සභාවට ලබා දුන් ඉඩම් බිම්බදු හා සේවාවලින් නිදහස් කෙරිණි. ඉඩම් ලද අනෙක් පිරිස රජයට යම් බද්දක් ගෙවිය යුතු විය. එසේම ආසියාවේ සිටින පෘතුගීසි හමුදාවට යැවීම සඳහා සොල්දාදුවන් නඩත්තු කිරීමටද ඔවුන්ට සිදු විය. දේශීය ජනතාවට සහ පෘතුගීසීන්ට දෙයාකාරයකින් සැලකීම පෘතුගීසි පාලන කාලයේ දක්නට ලැබුණු විශේෂ ලක්ෂණයකි. ඒ අනුව පෘතුගීසීන් හා ස්වදේශිකයන් අතර ඉඩම් ලබාදීමේ ක්‍රමයේද වෙනසක් දක්නට ලැබුණි.

පෘතුගීසීන්ට පවරා දුන් ඉඩම් පරම්පරා දෙක තුනක් භුක්ති විදිය හැකි වන ආකාරයෙන් බෙදා දුන් අතර ලාංකිකයන්ට කෙටි කාලයකට පමණක් ඉඩම් ලබා දෙන ලදී. මීට පෙර බෙදා නොතිබුණ ඉඩම් බෙදීමට, විකිණීමට හෝ අන් අයකුට පැවරීමට කිසිදු ඉඩම් ලාභියෙකුට පෘතුගීසීන් යටතේද අවසර නොතිබිණි. දේශීය ක්‍රමය යටතේද ශ්‍රී ලාංකිකයන්ට ඉඩම් භුක්තියේ අයිතිය රාජාභිමතයට යටත්ව හිමි වූ අතර රජුගේ අනුමැතිය ලැබෙන තෙක් කිසිදු ඉඩමකට අයිතිය පැවසීමට කිසිදු ඉඩම් හිමියෙකුට නොහැකි විය. ශ්‍රී ලංකාවේ පැවති එකී දේශීය ක්‍රමය යටතේ සිදුවූ පරිදිම මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවල සියලු ඉඩම්වල අයිතිකරු පෘතුගාලයේ රජු බව පෙන්වීමට එරට රජුටද අවශ්‍ය වූවා යයි අනුමාන කළහැකිය. (අබේසිංහ, 2005 : 98)

රජුට අමතරව ප්‍රතිරාජ, කපිතාන් ජනරාල්වරු, හා දිසාවේවරු පෘතුගීසි පාලන ක්‍රමය යටතේ ඉඩම් බෙදා දුන්හ. මෙය ශ්‍රී ලංකාවේ එතෙක් පැවති ඉඩම් බෙදා දීමේ ක්‍රමය සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනස් කිරීමකි. පෘතුගීසීන් අනුගමනය කළ මෙම ක්‍රියා මාර්ගය හේතුවෙන් දේශීය රජු සතුව පැවති භූපති තත්වය පමණක් නොව ඒ හා බැඳුණු ගෞරවයද අත්පත් කර ගැනීමට පෘතුගාල් රජුට නොහැකි විය. මේ හේතුවෙන් රජුගේ තත්වය පහත වැටිණි. දේශීය රාජධානි පැවති අවධියේ භූපති වශයෙන් රජුට තිබූ ගෞරවය එලෙසින්ම ලබා ගැනීමට පෘතුගීසීහු බලාපොරොත්තු වූහ. (Pieris, 1909: Chapter 10) විශේෂයෙන් අසවේදු මේ තත්වය බලාපොරොත්තු විය. නමුත් ඔවුන්ගේ ක්‍රියා මාර්ග තුළින්ම ඔවුන්ට එය අහිමි විය. ශ්‍රී ලංකාවේ එතෙක් පැවති ස්ථිරසාර ඉඩම් ප්‍රතිපත්තිය අනුගමනය කිරීමට නොහැකිවීම හෝ එය නිවැරදිව අවබෝධ කර නොගැනීම හෝ එම කරුණු දෙකෙහිම බලපෑම මත ඉඩම් අත් පත් කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය සම්පූර්ණයෙන්ම අඩාල වීණි.

ශ්‍රී ලංකාවට බුදුදහම හඳුන්වා දුන් දා සිටම දේශීය පාලකයන් හා ඉඩම් හිමි ජන කොටස් විසින් වෙහෙර විහාරස්ථාන හා දේවාල සඳහා මහත් හක්තියකින් ඉඩම් ප්‍රදානය කරන ලදී. මේ අනුව විහාර හා දේවාලගම් වශයෙන් සැලකිය යුතු ඉඩම් ප්‍රමාණයක් ආගමික ස්ථානවල නඩත්තුව සඳහා වෙන් වී තිබිණි. එසේ වුවත් පෘතුගීසි පාලන සමයේ මෙම ඉඩම් වලින් කොටසක් ජනතාව අතර බෙදා දී තවත් ඉඩම් ප්‍රමාණයක් කතෝලික පූජ්‍යස්ථානවලට පවරා දෙන ලදී. පෘතුගීසීන් අනුගමනය කළ බෞද්ධ විරෝධී ආගමික ප්‍රතිපත්තිය හේතුවෙන් ඒ වන විට ඇතැම් විහාරස්ථානද ඒවායේ ඉඩකඩම් හා දේපළද හික්ෂුන් වහන්සේලා විසින් අත් හැර දමා ගොස් තිබූ හෙයින් මෙසේ ඉඩම් අහිමිවීම එම

ආයතනවලට සෘජුවම බල නොපැවද පසුකාලීනව හික්ෂු සංස්ථාව නැවත වර්ධනය වීමේදී විහාරගම් හා දේවාලගම්වලට හිමි වූ ඉඩම් ප්‍රමාණය අඩුවීමක් දක්නට ලැබිණි.

දේශීය ඉඩම් භුක්ති ක්‍රමය යටතේ යම් කෙනෙක් භුක්ති විඳිමින් සිටි ඉඩමක් වෙනත් අයෙකුට මාරු කිරීමක් සිදු නොවිණ. යම් අවස්ථාවක ඉඩමක් ආපසු ලබා ගනු ලැබුවේ එම පුද්ගලයා කරන ලද රාජකාරිය අහෝසිවීම (නිලපාඨ) හෝ එම පුද්ගලයා මරණයට පත්වීම (මළපාඨ) හෝ වෙනත් වරදකට ඉඩම රාජ සන්තක කිරීම වැනි අවස්ථාවකදී පමණි. නමුත් පෘතුගීසීන්ගේ ඉඩම් භුක්ති ක්‍රමයේ දී ඔවුන් බොහෝ අවස්ථාවල ඉඩම් රාජ සන්තක කර එම ඉඩම් වෙනත් අයෙකුට ලබාදීම සිදු විය. මෙසේ ඉඩම් පැවරීමේදී දේශීයයන්ගේ ඉඩම් පෘතුගීසීන්ට පැවරීම නිතර සිදු නොවූනද ඇතැම් අවස්ථාවල එවැනි දේ පවා සිදු වී ඇත. (අබේසිංහ, 2005 : 104) ඇතැම් අවස්ථාවල දේශපාලන හේතු පදනම් කරගෙන සහ ඉඩමේ සශ්‍රීකත්වය පදනම් කරගෙන දේශීයයන් සතු ඉඩම් පෘතුගීසීන්ට පවරා ගනු ලැබිණ. මෙම තත්වය තුළ දේශීය ඉඩම් ලැබූ සියලුම පෘතුගීසීහු සශ්‍රීක ඉඩම් හිමි පිරිසක් බවට පත්වූහ. එපරිද්දෙන් විශේෂයෙන් වෙරළබඩ තීරයේ සරුසාර පොල් ඉඩම්වල අයිතිකරුවන් බවට පෘතුගීසී ජාතිකයෝ පත්වූහ. එපමණක් නොව ඔවුන් ලැබූ ඉඩම් ප්‍රමාණයද ස්වදේශිකයන් ලැබූ ඉඩම් ප්‍රමාණයට වඩා වැඩි විය. (අබේසිංහ, 2005: 107) මෙසේ ඉඩම් අත්පත් කරගත් නිලධාරීන් අතර කපිතන් ජෙනරාල්, කපිතන් මේජර්, වැනි ඉහළ නිලධාරීහුද වූහ. මීට අමතරව කොළඹ, කළුතර, ගාල්ල, මාතර වැනි මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවල සිටි පෘතුගීසී ජාතිකයෝ එම ප්‍රදේශවල ඉඩම් වැඩි ප්‍රමාණයක් අත්පත් කර ගෙන සිටියහ. (අබේසිංහ, 2005 : 104)

පෘතුගීසී ඉඩම් භුක්ති ක්‍රමය තුළ රජයට පක්ෂපාතීව කටයුතු කළ හා කතෝලික ආගම වැළඳ ගත් පිරිසටද ඉඩම් ප්‍රදානයන් සිදු කෙරිණ. මාතර දිසාවනිය භාරව සිටි සමරකෝන් මුදලි මෙලෙස ඉඩම් ලැබූ එක් පුද්ගලයකු වූ අතර ඔහු ලස්කිරිඤ්ඤ හටයින් 12,000ක් පමණ නඩත්තු කිරීමට ප්‍රමාණවත් ධනයක් උපයාගත හැකි ඉඩම් හිමියෙකු බවට පත්වී සිටියේය. මෙසේ ඉඩම් ලැබූ තවත් පුද්ගලයන් රාශියක් පිළිබඳව තොරතුරු හමුවේ. (Pieris,1983:41) පෘතුගීසීන්ගේ මූලික අරමුණ වූ ආගම ප්‍රචාරය කිරීම හා ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීම යන කරුණු දෙක මත ඉඩම් භුක්ති ක්‍රමය සකස් කර ගත් බව මෙම ඉඩම් බෙදා දීම අනුව පැහැදිලි වේ.

පෘතුගීසීන්ගේ ඉඩම් ප්‍රතිපත්තියේදී ඔවුන් අනුගමනය කළ තවත් ක්‍රියා මාර්ගයක් වූයේ ඉඩම් ලාභීන්ගෙන් බිම් බද්දක් අයකර ගැනීමයි. (Pieris,1983:42) මේ සමග තමන් ලද ඉඩම් වෙනුවෙන් රජයට සේවය කිරීම වෙනුවට මුදලින් බදු ගෙවීමට ජනතාවට හැකි විය. ගබඩාගම් බෙදා දීමේදීද පෘතුගීසී රජු බලාපොරොත්තු වූයේ රජයේ ආදායම් මාර්ග වැඩිකර ගැනීමයි. නමුත් පෘතුගීසීන්ට මෙම ක්‍රමයට වඩා ගබඩාගම්වලින් බදු ලබා ගැනීම ලාභදායී වූ බව පෙනුන බැවින් ගබඩාගම්වලින්ද බිම්බදු ගෙවීමේ ක්‍රමයක් හඳුන්වා දෙන ලදී. මෙම තත්වය තුළ පැරණි ඉඩම්වලින් වැඩි කොටසක් බදු දීමට පෘතුගීසීහු පෙළඹුණහ.

එතෙක් ශ්‍රී ලංකාවේ පැවති ඉඩම් භුක්ති ක්‍රමය අනුව යමෙක් තමන් භුක්ති විඳින ඉඩම වෙනුවෙන් රජයට සේවය සැපයීමට මෙන්ම ලැබෙන අස්වැන්නෙන් කොටසක් බදු වශයෙන්

ගෙවීමටද බැඳී සිටියේය. එහෙත් මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවල පෘතුගීසි බලය ක්‍රියාත්මකවීමත් සමග ඉඩම් සඳහා මුදලින් බදු ගෙවීමට සිදු විය. මෙසේ ගෙවිය යුතු බදු ප්‍රමාණය තීරණය කරන ලද්දේ ඒ සඳහා පත් කළ මණ්ඩලයක් මගිනි. එවකට කපිතන් ජනරාල්වරයා වූ මනුවෙල් මස්කරෙක්ස්ස් ඔමේම්, ආදායම් පාලක වූ වාස් ෆ්‍රෙයිරේ, හා කොළඹ කපිතන්වරයා වූ මනුවෙල් ද ඔලිවේරා ද අසවේදු යන තිදෙනාගෙන් මෙම මණ්ඩලය සමන්විත විය. (අබේසිංහ, 2005 : 112) පුද්ගලයෙකු තමන්ට හිමි ඉඩම වෙනුවෙන් රජයට යම් සේවාවක් සැපයිය යුතු වුවත් සුවිශේෂ අවස්ථාවකදී එසේ සේවාව නොකොට ඒ වෙනුවට මුදල් ගෙවා එම සේවාවෙන් නිදහස්වීමේ හැකියාව දේශීය ඉඩම් භුක්ති ක්‍රමය යටතේද පැවතීමිනි. එසේ වුවත් එබඳු අවස්ථාවකදී රජයට සේවය කිරීමට තවත් බොහෝ පිරිසක් ඉතිරි වූහ. පෘතුගීසි පාලකයන් ආරම්භ කළ බිම් බදු ක්‍රමය යටතේ එවැනි පිරිසක් දක්නට නොවීය. එම ක්‍රමය යටතේ ඕනෑම අයෙකුට මුදලින් බදු ගෙවා සේවයෙන් නිදහස් වීමට හැකියාව තිබූ බැවින් රජයට සේවය කිරීම සඳහා සිටි පිරිස් එම කටයුතුවලින් මග හැර යාමක් දක්නට ලැබුණි. එය දේශීය ඉඩම් භුක්ති ක්‍රමය තුළ පැවති ක්‍රමානුකූල බව අවුල්කර දැමීමක් විය.

බිම් බදු අයකිරීම සම්බන්ධ රජයේ ස්ථාවරය සෑම විටම එක සමාන නොවීය. ඇතැම් අවස්ථාවලදී ඉඩම් මණ්ඩලයේ කැමැත්ත අනුව එය වෙනස් කොට ඇත. විශේෂයෙන් පෘතුගීසීන්ට ඉතා වැදගත් කුළුබඩු වර්ගයක් වූ ගම්මිරිස් සම්බන්ධයෙන් මෙම තීරණය වෙනස් කෙරිණ. ඒ අනුව ගම්මිරිස් වගාකරුවන් තම බිම් බද්දෙන් 1/3ක් ගම්මිරිස්වලින්ද ඉතිරි කොටස මුදලින්ද ගෙවිය යුතු විය. (අබේසිංහ, 2005 : 113)

බිම් බදු ගෙවීමට අමතරව ඉඩමකින් සෙරපී මී 50ක අදායමක් ලබන්නෙක් එක් හේවා හටයෙකු නඩත්තු කළ යුතු වූ අතර ඉඩමේ ආදායම සෙරපීම් 50ත් 100ත් අතර නම් ඔහුට එක් හේවාහටයෙකුට අමතරව එක් දුනුවායෙකුද නඩත්තු කිරීමට සිදු විය. ඒ ඒ අයගේ ආදායම් මට්ටම අනුව නඩත්තු කළ යුතු හේවායන්ගේ ප්‍රමාණය වෙනස් විය. පෘතුගීසි පාලකයන් ආරම්භ කළ හේවායන් නඩත්තු කිරීමේ ක්‍රමය තුළින් ඔවුන් බලාපොරොත්තු වූයේ උඩරට අත්පත් කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය හේවාපන්තයක් පවත්වා ගෙන යාමයි. මෙය එක් පැත්තකින් රජය නඩත්තු කිරීමේ බර ඉඩම් හිමියා පිට පැටවීමක් ලෙසද හඳුන්වා දිය හැකි අතර එමගින් දේශීය ඉඩම් භුක්ති ක්‍රමය එහෙම පිටින්ම කණ පිට පෙරළීමක්ද සිදුවිය.

පෘතුගීසීන් විසින් අයකරනු ලැබූ බිම් බදු ගෙවීම කතෝලික පූජ්‍යස්ථානවලට අදාළ නොවීය. එහෙත් බෞද්ධාගමික සිද්ධස්ථාන බදුවලින් නිදහස් කළ බවට තොරතුරු නොලැබේ. රජයට පුද්ගලිකව සේවය කළ අය සඳහා ලබා දුන් ඉඩම්ද බිම් බදු ගෙවීමෙන් නිදහස් විය. සලාගම කුලයට අයත් කුරුඳු තලන්නන් මේ අතරින් ප්‍රධාන විය. ඊට අමතරව පෘතුගීසීන්ට කුරුඳු ඇතුළු භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය කරගැනීමට උපකාරීවූ පාරුකරුවෝද, අලි ඇතුන් ඇල්ලූ පනිකකියෝද, රජයේ ඇතුන්ට ආහාර සැපයූ පන්තයෝද, යකඩ සපයාදීමට බැඳී සිටි කුරුවිට කෝරළයේ නුගදණ්ඩ ගමේ කම්මල්කරුවෝද, රජයේ ප්‍රවාහනයට අවශ්‍ය තවලම් ගොනුන් සැපයූ මාදුරේ කෝරළේ පානගමුවේ විසූ මඩ්ගේ අංශයට අයත් මුස්ලිම්වරුද, කපිතන් ජනරාල්ට මාළු සැපයුවෝද බිම් බදු ගෙවීමෙන් හා හේවායන් නඩත්තු කිරීමෙන් නිදහස් වූහ. (අබේසිංහ, 2005 : 114)

සමාලෝචනය

ඉඩම් අත්පත් කර දීමේ හා ඉඩම් බදු අයකිරීමේ යම් යම් වෙනස්කම් පෘතුගීසි පාලන සමයේ ඇති වුවද ආදායම් ඉපයීමේ ක්‍රම ඔවුන් හඳුන්වා නොදුන් බව පැහැදිලිය. දේශීය රාජධානි පැවති අවධියේ එක් එක් පුද්ගලයන් කරන ලද රාජකාරි වෙනුවෙන් ගම්බිම් හා ඉඩකඩම් ලබා දීම සිදුකළ අතර පෘතුගීසීන්ද එම ක්‍රමයම අනුගමනය කරන ලදී. පෘතුගීසීන් යටතේ සේවා ඉඩම්, සේවයෙන් නිදහස්ව අත්පත් කර ගෙන සිටි ඉඩම්, බෝග යෙන් කොටසක් ගෙවන ලද ඉඩම් යන සියල්ල අයිතිකරුවන් විසින් භුක්ති විඳිනු ලැබූ හෙයින් ඒවා කොමදිය යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබීය. (කොඩ්රින්ටන්, 1980 : 28) මෙම කොමදිය ඉඩම් විශාල ප්‍රමාණයක් පරවේණි ඉඩම් වශයෙන් භාවිත කොට ඇත. මේ තත්වය තුළ පෘතුගීසි නිලධාරීන් වැඩි පිරිසකට විශාල වශයෙන් ඉඩකඩම් හිමිවිය. ඒ අනුව ඔවුන්ට පෘතුගාලයේදී ලැබුවාට වඩා වැඩි ආදායමක් මෙම ඉඩම්වලින් ලබා ගත හැකි විය. මෙසේ පුද්ගලිකව ඉඩම් ලැබූ ඉඩම්හිමියෝ තම ඉඩම්වලින් ලැබෙන ආදායම පිළිබඳව සැලකිලිමත් වූවා මිස අළුත් වගාවන් හඳුන්වා දීමට හෝ එමගින් දේශීය ආර්ථිකය ශක්තිමත් කිරීමට හෝ උත්සාහ නොගත්හ. මේ නිසා පැරණි ගොවිතැන් ක්‍රමයේ කිසිදු වෙනසක් පෘතුගීසි පාලන සමයේ ඇති නොවූ බව සඳහන් කළ හැකිය.

පරිශීලිත ග්‍රන්ථ

අබේ සිංහ, ටිකිරි. (1969), පෘතුගීසීන් හා ලංකාව 1597- 1658. කොළඹ: ලේක් හවුස්,
 අබේසිංහ, ටිකිරි. (2005.). පරංගි කෝට්ටේ. සීමාසහිත ස්ටැම්ප්විලේක් පුද්ගලික සමාගම.
 අභයවර්ධන,එච්.ඒ.පී. (2009). ලේකම්මිටි විමර්ශනය. කොළඹ : ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව
 කොඩ්රින්ටන්, එච්.ඩබ්. (1980). ශ්‍රී ලංකාවේ පුරාණ ඉඩම් භුක්තිය හා ආදායම. කොළඹ : අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව.
 ද සිල්වා, එම්.යූ. : (1988). ශ්‍රී ලංකාවේ කුල වැඩවසම් ක්‍රමය. කඩවත: අභය මුද්‍රණ ශිල්පියෝ.
 Codrinton, H.W. (1938). *Ancient Land Tenure Revenue in Ceylon*, Colombo.
 Pieris P.E. (Trans). (1909). *Ribeiro, s History of Ceylon Chapter II*. Colombo.
 Pieris, P.E., 1983. *The Portuguese Era vol II* .Dehiwala: Tisara Prakasakayo.

Department of
Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka

The Journal of Studies in Humanities

Volume 4 (II) 2018

“ග්‍රාම සභා” ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාම ආණ්ඩුකරණය;
අත්හදා බැලීමක නිරීක්ෂණ, අත්දැකීම් සහ නිගමන

ධම්ම දිසානායක

දේශපාලන විද්‍යාව හා රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයනාංශය, කලා පීඨය,
කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය, කොළඹ.

Email: dhammadissa@mail.com

Abstract

This paper seeks to examine the success or failure of the reform process for rural governance in Sri Lanka based on the experience of an experiment conducted at the village level called 'Grama Sabha' in Sri Lanka. The Grama Niladhari Division is the smallest and lowest official territorial unit in Sri Lanka. The very name 'Grama Niladhari Domain' indicates that the basis of this unit is the Grama Niladhari. But at present the domain is covered by the duties of a large number of public officers. A special feature of rural governance in Sri Lanka is that although there is an official structure up to the domain level administratively, there was no similar political / democratic representative structure or definite representative until the local government elections in February 2018. Grama Sabha experiments were carried out before 2018, during the period 2010-2015. The 'Grama Sabha' program was launched as a pilot program by uniting, linking and incorporating all officials directly involved in the domain, community leaders, government officials, local political representatives, civil society organizations, voluntary organizations, community based organizations, religious institutions and religious leaders, educational institutions, influential people, law enforcement agencies, trading institutions and the business community, as well as the elite. The main objective of this paper is to review the conceptual framework, action plan, experience gained, observations and conclusions related to the 'Grama Sabha' project. I think this analysis, which is based on a qualitative method and participatory observation method, will be important in the future rural governance reform in Sri Lanka. I also hope that this research will contribute to the discussion that has arisen in Sri Lanka due to the Covid-19 epidemic, which emphasizes the need

to organize village - domain as the basis for expanding and deepening the national scope of the economy.

Keywords: community, community participation, community governance, village governance, domain organization, grama sabha.

හැඳින්වීම සහ පසුබිම

රෙජිස්ටාර් ජෙනරාල් දෙපාර්තමේන්තුව 2019 වසරේ දී ඇස්තමේන්තු කොට ඇති ආකාරයට ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු ජනගහණය දළ වශයෙන් 2,18,03,000කි. දේශපාලන සහ පරිපාලන සිතියමට අනුව ශ්‍රී ලංකාව, මධ්‍යම ආණ්ඩුවක්, පළාත් සභා නවයක් (9), දිස්ත්‍රික්ක විසි පහක් (25) ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩු තුන්සිය හතළිස් එකක් (341), ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල තුන්සිය තිස්දෙකක් (332), ග්‍රාම නිලධාරී වසම් දාහතරදහස් විසිදෙකක් (14022), සහ ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩුවල අභ්‍යන්තර ඡන්ද කොට්ඨාශ භාරදහස් නවසිය පනස්තුනක් (4953) සහිත රාජ්‍යයකි. මහජන නියෝජිතයින්ගේ ගණන නවදහස් තුන්සිය අනූනවයකි (9399). එනම් පාර්ලිමේන්තුවේ 225 ක්, පළාත් සභාවල 455 ක්, සහ ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩුවල (8719) ක් වශයෙනි. මැතිවරණ කොමිසමේ නිල වෙබ් අඩවිය දක්වන ආකාරයට 2019 ලියාපදිංචි ඡන්ද හිමි ගණන එක්කෝටි හැටදෙලක්ෂ හැටතුන්දහස් අටසිය අසූපහකි (16,263,885). ඒ අනුව ඡන්දහිමි:නියෝජිත අනුපාතය ඡන්ද හිමියන් එක්දහස් හත්සිය තිහකට එක් නියෝජිතයෙකු (1730:1) වශයෙනි.

කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව 2017 ඉදිරිපත් කළ සංඛ්‍යා ලේඛනවලට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ අමාත්‍යාංශ 51 ක්, රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශ 21ක්, දෙපාර්තමේන්තු 121ක්, විශේෂ වැය ඒකක 22ක් රාජ්‍ය සතු ව්‍යාපාර 341ක් ක්‍රියාත්මකය. රාජ්‍ය අංශයේ සේවක ප්‍රමාණය 1358589 කි. එය රටේ ජනගහණයෙන් බෙදූ විට රටේ ජනගහණයෙන් දහසයකට එක් රාජ්‍ය සේවකයෙක් (16:1) වන්නේය.

දහහතර දහස් විසිදෙකක් (14022) වූ ලංකාවේ ග්‍රාම නිලධාරී වසම්වල කටයුතු සඳහා මධ්‍යම ආණ්ඩුව, පළාත් සභාව, ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩු, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, විවිධ ස්වේච්ඡා සංවිධාන, සහ සිවිල් සමාජ සංවිධාන මැදිහත් වනු දැකිය හැකිය. සංවර්ධන, පරිපාලන, සහ සමාජ සේවා වෙනුවෙන් මධ්‍යම ආණ්ඩුව විසින් පත්කරනු ලබන නිලධාරීන් හය දෙනෙකු වසමට අදාළව ක්‍රියා කරති. එනම් ඒ ග්‍රාම නිලධාරී, සමාද්ධි නිලධාරී, පවුල් සෞඛ්‍ය නිලධාරී, කෘෂි පර්යේෂණ නිෂ්පාදන සහකාර, සංවර්ධන නිලධාරී සහ ප්‍රජා පොලිස් නිලධාරී යන අය ය. මීට අමතරව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය හරහා වසමට සම්බන්ධවන ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් සහ අනෙකුත් අදාළ නිලධාරීන්ගේ එකතුව පහහකට ආසන්නය, නැතහොත් ඊට වැඩිය. එසේම ග්‍රාම මහජන නියෝජිතයින්, ස්වේච්ඡා සංවිධාන ක්‍රියාකාරීකයින්, අනෙකුත් ආයතනවල ක්‍රියාකාරීකයින්, සහ රාජ්‍යනොවන සංවිධාන එනම් සිවිල් සමාජ ක්‍රියාකාරීකයින් ඇතුළු වසමට මැදිහත්වන්නන්ගේ ප්‍රමාණය බොහෝය. මේ අනුව වසම යනු ජනයාගේ සහ මතු කී පිරිස්වල එකතුවකි.

එහෙත් සංවර්ධනය, පරිපාලනය සහ ප්‍රජා ආණ්ඩුකරණය සඳහා ඉහත සඳහන් කළ ඒ සියල්ලගේ එකතුවෙන් සහ සම්බන්ධීකරණයෙන් යුත් ව්‍යුහයක් මෙරට වසම මුල් කරගෙන තවමත් ගොඩනගා නැත. නමුත් ඒ සඳහා වූ නියමු ව්‍යාපෘතියක් 2010-2015 කාලයේ ග්‍රාම සභා නමින් හම්බන්තොට සහ කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කවල ක්‍රියාත්මක කෙරුණි. ඒ යටතේ හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ එක කොට්ඨාශයක පහක් (5) බැගින් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ දොළහේම (12) ග්‍රාම සභා හැටක් (60) ක් ද කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ කුරුණෑගල මහ නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ සියළුම වසම්වල එනම් වසම් දොළහක (12) ග්‍රාම සභා දොළහක් ද පිහිටවනු ලැබීය. ඒ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රජා කේන්ද්‍රීය මූලෝපා සහ දිවි නැගුම/ජනසභා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් අංශයේ මැදිහත් වීමෙනි. මෙම පත්‍රිකාවේ අරමුණ හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ එම නියමු ව්‍යාපෘතියේ අත් දැකීම් හරහා ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාම ආණ්ඩුකරණයේ විභවතා සහ ගතිකතා විමර්ශනය කිරීමය.

ප්‍රජාව

ප්‍රජාවක් යනු එකම තැනක වෙසෙන, ජීවත් වෙන හෝ පොදුවේ විශේෂ වර්තලක්ෂණ තිබෙන කණ්ඩායමක් ය. Gottdiener and Budd, (2005) ට අනුව ප්‍රජාවක් යනු, විශේෂයෙන් එකම භූගෝලීය පිහිටීමක් බෙදා ගන්නා විට, ශක්තිමත් හා කල් පවත්නා බන්ධන ඇති බව වටහා ගන්නා කණ්ඩායමකි. ප්‍රජාවේ එක් මිනුමක් වන්නේ එහි ක්‍රියාකාරකම් සඳහා පුද්ගලයින් නිතර සහභාගී වීමය. තවත් දෙයක් නම් කණ්ඩායමේ සාමාජිකයන් අතර සමාජ බැඳීමක් ඇති බව හඳුනාගැනීමේ ශක්තියයි. අනෙක් මිනුම වන්නේ සමූහයේ භූමි ප්‍රදේශය ලෙස පොදුවේ වටහා ගන්නා නිශ්චිත භෞතික අවකාශය සහ ස්ථානයයි. මෙම අවකාශය ප්‍රජාවට ශක්තිමත් චින්තවේගීය බැඳීමක් ඇති ද්‍රව්‍යමය සලකුණු සමූහයක් සපයයි. ප්‍රජාවක් යනු පොදු දෙයක් බෙදා ගන්නා පුද්ගලයින් සමූහයකි. ප්‍රජාවක් නිර්වචනය කළ හැක්කේ එහි සිටින පුද්ගලයින්ගේ පොදු ගුණාංග සහ / හෝ ඔවුන් අතර ඇති සම්බන්ධතාවල ශක්තියෙනි. කණ්ඩායම තුළ පුද්ගලයින් සම්බන්ධ කර ගැනීමට හෝ බලමුලු ගැන්වීමට, සම්බන්ධතාවල ශක්තිය වඩාත් වැදගත් වේ (museumtwo.logspot.com). ප්‍රජාව විවිධාකාර ය. එනම් අභිලාෂ (interest), ක්‍රියාදාම (action), ස්ථානය (place) සහ භාවිත (practice) අනුව ප්‍රජාව වර්ග කළ හැක. සමාන අභිලාෂ බෙදාහදා ගන්නා අභිලාෂ ප්‍රජාව, වෙනසක් අති කිරීමට ජනයාගෙන් යුත් ක්‍රියාදාමවල යෙදී සිටින ප්‍රජාව, භෞමික සීමා අනුව එකට එකතු වී සිටින ස්ථානීය ප්‍රජාව සහ සමාන වෘත්තීන්වල හෝ සමාන භාවිතවල යෙදී සිටින ප්‍රජාව වශයෙනි (feverbee.com). එසේම ප්‍රජා විද්‍යාත්මක පදනම අනුවද ප්‍රජාව වර්ගීකරණය කළ හැකිය. ඒ නාගරික (urban), උපනාගරික (suburban), සහ ග්‍රාමීය (rural) වශයෙනි (mrsduffsclassroom.weebly.com).

ප්‍රජා ආණ්ඩුකරණය

ප්‍රජා ආණ්ඩුකරණයේ දී තීන්දු තීරණ ගැනීම සහ ප්‍රජා නායකත්වය ක්‍රියාවට නැගීම තම ප්‍රජාව කෙරෙහි උනන්දුවක් ඇති ප්‍රජා සාමාජිකයින් විසින් සිදු කරනු ලබයි. ප්‍රජා ආණ්ඩුකරණය තම අවශ්‍යතාවනට සරිලන ප්‍රතිපත්තිමය ප්‍රතිපල ලබා ගැනීම සඳහා ප්‍රජාව ක්‍රියාත්මක කරන බලය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරයි. නිසි ප්‍රතිපත්ති සාර්ථකව සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා, ප්‍රජා ආණ්ඩු විසින් ප්‍රජාවේ ශක්තීන් සහ හැකියා නිවැරදිව

අවබෝධ කර ගැනීම සඳහා ප්‍රජාවේ වත්කම්, ශක්තීන් සහ හැකියා හඳුනාගෙන ඒවා භෞතික, ආර්ථික, දේශපාලන, සමාජීය වශයෙන් සිතියම් ගත කළ යුතුය (McKnight and Kretzmann,1996). ඉතා වැදගත් කාරණය වන්නේ, විශාල ආණ්ඩු ව්‍යුහ, උප-ජාතික ආණ්ඩු ව්‍යුහ, සහ වෙළඳපොළ විසින් ප්‍රජාව තුළ ඇති කරන හිඬැස් පිරවීමේ හැකියාව මේ මගින් ලබා ගත හැකි වීම ය.

ප්‍රජා ආණ්ඩුකරණය සඳහා ඉහළට පහළට යන ප්‍රවේශ අතර ප්‍රජා ආණ්ඩු ඇතුළත් වේ. තේරී පත් වූ නිලධාරීන් ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කිරීම සඳහා ඔවුන්ගේ ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවන්ට ප්‍රතිපත්තියක් සහ නිශ්චිත බලයක් ලබා දෙයි. ඒ අතර, පහළ මට්ටමේ ප්‍රවේශ අවධානය යොමු කරන්නේ බිම් මට්ටමේ සිට පුරවැසි ක්‍රියාකාරීත්වය කෙරෙහි ය. ප්‍රජාව ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායම් පිහිටුවා නායකයින් වෙනස් කිරීම හා ප්‍රතිපත්ති නිර්මාණය කිරීම ඉල්ලා සිටී (Sullivan" H' 2001-09-01). ප්‍රජා ආණ්ඩුකරණය තුළ තීරණ ගැනීම සහ ප්‍රජා නායකත්වය ප්‍රජා සාමාජිකයින් විසින් ම ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ.

ප්‍රජා සහභාගීත්වය

ප්‍රජාවගේ සහභාගීත්වය වත්මන් කාල පරිච්ඡේදයේ කේන්ද්‍රීය සංසිද්ධියක් බවට පත්වෙමින් තිබේ. සහභාගීත්වය යනු මිනිසුන්ගේ ජීවිතවලට බලපාන ආර්ථික, සමාජීය සහ සංස්කෘතික, සහ දේශපාලන ක්‍රියාවලිවලට සම්පව මැදිහත් වීමයි. මෙම අර්ථයෙන් සහභාගී වීම මානව සංවර්ධනයේ අත්‍යවශ්‍ය අංගයකි. එය සාමාන්‍යයෙන් අදහස් කරන්නේ විශේෂිත ව්‍යාපෘති හෝ වැඩසටහන් සඳහා මිනිසුන්ගේ සහභාගීත්වයයි. නමුත් වර්තමානයේ සහභාගීත්වය යනු ජීවිතයේ සෑම අංශයකින්ම මිනිසුන් විසින් ඉටු කළ යුතු කේන්ද්‍රීය කාර්යභාරය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන සමස්ත සංවර්ධන උපාය මාර්ග යකි. මානව සංවර්ධනයට ඔවුන්ගේ තේරීම පුළුල් කිරීම හා වැඩි සහභාගීත්වයක් තුළින් මිනිසුන්ට වඩාත් පුළුල් පරාසයක අවස්ථාවන් ලබා ගත හැකිය (SOCIOLOGY GUIDE, 2020).

ගම සංවිධානය කිරීම සහ ග්‍රාම ආණ්ඩුකරණය

ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාම සංවිධාන ඉතිහාසය අවධි තුනක් යටතේ පැහැදිලි කළ හැකිය. ඒ පූර්ව යටත් විජිත, යටත් විජිත සහ පශ්චාත් යටත් විජිත යන අවධි යටතේ ය. පූර්ව යටත් විජිත ශ්‍රී ලංකාවේ ගම සංවිධානය කිරීම නැතහොත් ග්‍රාම ආණ්ඩුකරණය පිළිබඳ ඉතිහාසය අනුරාධපුර රාජධානි සමයේ ආරම්භක කාලය දක්වා ඇතට දිව යයි. එනම් ග්‍රාම සංවිධානය සහ නගර සංවිධානය පිළිබඳව විධිමත් රාජ්‍ය මැදිහත් වීම ආරම්භ වූයේ අනුරාධපුර රාජධානි යුගයේ පණ්ඩුකාභය රාජ්‍ය සමයේ දී ය (මහාවංශය, 1996:43-44, ඇදගම 1997:3). පැවති වාරි සමාජ-ආර්ථික සහ ආගමික සම්ප්‍රදායන් මත එකී ග්‍රාම සංවිධාන ක්‍රමය සංවර්ධනය විය. මෙම ග්‍රාම සංවිධානය නැතහොත් ගම්සභා ක්‍රමය රාජධානි වෙනස් වීමෙන් වෙනසකට ලක් වූයේ නැත. ගම්පොල රාජධානි යුගයේ දී පැවති ක්‍රමයට අතිරේකව "මණ්ඩල" නමින් ඒකක විශේෂයක් පිහිට වූවා හැරුණ කොට යටත් විජිත අවධිය දක්වා වෙනත් කිසිදු බරපතළ සංශෝධනයක් සිදු වූයේ නැත (Hettiarachchi, 2015:1,4,34,). එසේම ගම්සභා ක්‍රමය ට අමතරව ග්‍රාම සහ ප්‍රජා ආණ්ඩුකරණය ට අදාළව

වර්ග සභා, රට සභා, සහ දිසා සභා වැනි ආකෘති ද පුර්ව යටත්විජිත සමයේ ක්‍රියාත්මක විය (අභයවර්ධන,1997:6-7).

පෘතුගීසි, ලන්දේසි යටත් විජිත අවධියේ දී පරිහානියට පත් වූ ස්වදේශික ග්‍රාම සංවිධාන ක්‍රමය සහ ආණ්ඩුකරණය යම් ආකාරයකින් ගැටලුවකින් තොරව ක්‍රියාත්මක වූයේ උඩරට රාජධානියේ ය. එහෙත් ඉංග්‍රීසින් විසින් උඩරට සහිත සමස්ථ දිවයිනම යටත් කරගැනීමෙන් පසු දැඩි පිරිහීමකට ලක් වූ ගම් සභා ක්‍රමය මුළුමනින්ම නො සලකා හැරීමකට ලක් විය. 1815 උඩරට ගිවිසුම තුළ මෙරට සම්ප්‍රදායික චාරිත්‍ර පිළිගන්නා බවට එකඟ වූ ඉංග්‍රීසි පාලනය 1818 රාඥාව මගින් සහ 1833 කෝල්බෲක්-කැමරන් ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණය මගින් ඒ එකඟතාව මුළුමනින්ම උල්ලංඝනය කළේය. ඒ අනුව සම්ප්‍රදායික ගම් සභා ක්‍රමය ද නො සැලකිල්ලට ලක් වී පරිහානියට පත් විය (Hettiarachchi 2015, ඇදගම 1997). ඒ වෙනුවට ඒ වන විටත් ඉංග්‍රීසින් විසින් ආරම්භ කර තිබූ, ග්‍රාම ආණ්ඩුකරණයේ නිල බලධාරීන් සහිත ගම් මූලාදැනි ක්‍රමය ඉදිරියට පවත්වා ගෙන යනු ලැබීය(ඇදගම 1997:67-70). නමුත් මුහුණ දෙමින් සිටි ආර්ථික පරිහානිය වලක්වා ගැනීමට නම් දේශීය කෘෂිකර්මය නගාසිටුවීම අත්‍යවශ්‍ය යැයි වටහා ගත් විජිත පාලනය, ඒ සඳහා අවශ්‍ය දේශීය දැනුම සහිත ගම්සභා ක්‍රමය කෙරෙහි නැවත අවධානය යොමු කළේ ය. එහි ප්‍රතිපලයක් ලෙස 1856 වාරිමාර්ග පනත සහ 1871 ග්‍රාමීය ප්‍රජාව පිළිබඳව වූ පනත මගින් ගම් කාර්ය සභා හෙවත් ග්‍රාම කමිටු පිහිටුවීම, ගම්සභා උසාවි පිහිටුවීම (ඇදගම,ඉහත:96-97) වැදගත් සංධිස්ථාන ලෙස දැක්විය හැකිය. නිදහසෙන් පසුව විවිධ පනත්, කමිටු, සහ කොමිෂන් මගින් ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩුකරණයට අදාළව යම් යම් ප්‍රතිසංස්කරණ සහ සංශෝධන (අංක 1 දරණ සැසි වාර්තාව, 1996:17-19) ගෙන ආව ද ග්‍රාම ආණ්ඩුකරණයට අදාළව විධිමත් ව්‍යුහයක් ඒවා තුළින් යෝජනා වූයේ නැත. නමුත් 1981 අමාත්‍ය මණ්ඩල උපදේශය මත ආරම්භ කළ ග්‍රාමෝදය මණ්ඩල ක්‍රමය මෙරට ග්‍රාම ආණ්ඩුකරණයෙහි ලා ඉතා වැදගත් පියවරකි. වසමට අදාළ එහෙත් දේශපාලන නොවන ස්වේච්ඡා සංවිධානවල සභාපතිවරුන්/වරියන් ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් සහ ඔවුන්ගේ ඡන්දයෙන් සභාපතිවරයෙකු/වරියක පත් කරගෙන ලේකම් ලෙස නිල බලයෙන් වසමේ ග්‍රාම නිලධාරී කටයුතු කරන ඒ ග්‍රාමෝදය මණ්ඩල ක්‍රමය මැත ඉතිහාසයේ ග්‍රාම ආණ්ඩුකරණයට අදාළව පිහිටුවන ලද වැදගත්ම ව්‍යුහයක් ලෙස නම් කළ හැකිය. එහෙත් එම ක්‍රමය කෙටි කලකින්ම පිරිහීමට ලක් වූණා මිස ගුණාත්මකව ඉදිරියට වර්ධනය වූයේ නැත. ඉන් පසුව ග්‍රාම ආණ්ඩුකරණයට අදාළව කිසිදු විධිමත් ප්‍රජාතන්ත්‍රීය ව්‍යුහයක් කිසිදු ආණ්ඩුවක් විසින් ස්ථාපිත කරනු ලැබූයේ නැත.

ග්‍රාම සභා

සමකාලීන ග්‍රාම සභා සංකල්පයට ඇත්තේ දශක එකහමාරකට නො අඩු ඉතිහාසයකි. දෙදහස් පහේ (2005) එක්සත් ජනතා නිදහස් සන්ධාන අපේක්ෂයාගේ ජනාධිපතිවරණ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනය වූ මහින්ද විත්තනය තුළත් දෙදහස් දහයේ (2010) එම අපේක්ෂකයාගේ දෙවැනි ජනාධිපතිවරණ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනය වූ මහින්ද විත්තන ඉදිරි දැක්ම තුළත් ගම සංවිධානය කිරීම පිළිබඳව ඉදිරිපත් වූයේ ජන සභා සංකල්පය ය. ඒ දෙවතාවේම එම අපේක්ෂකයා ජයග්‍රහණය කළේය. දෙවැනිවර ජයග්‍රහණයෙන් පසු එම වැඩ පිළිවෙළ සවිස්තරාත්මක ක්‍රියාකාරී වැඩ පිළිවෙලක් බවට පත් කිරීමේ අරමුණ සහිතව

2010 දී බලයට පත් ආණ්ඩුව විසින් ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය යටතේ ජනසහා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ධුරයක් ඇතිකරනු ලැබීය.

ජනාධිපතිවරණ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශන දෙකකම සංකල්පීයව සඳහන් වී තිබූ ජනසහා අදහස ප්‍රයෝගික වැඩපිළිවෙලක් සහ ක්‍රියාකාරකමක් බවට පත් කිරීම ලෙහෙසි පහසු කටයුත්තක් නොවිණි. විවිධ සිවිල් සමාජ සංවිධාන සහ අමාත්‍යාංශයෙන් පිට සහ පළමු නියමු ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කළ හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ රාජ්‍ය නිලධාරීන් මේ කටයුත්තේ දී දැක් වූ සහය අති විශාලය. හම්බන්තොට ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ දොළහේ (12) ම එකකින් ග්‍රාම වසම් පහ (5) බැගින් නිලධාරීන් සහ ප්‍රාදේශීය ජනතා නියෝජිතයින් විසින් තෝරා දුන් පසු ජන සහා වැඩ සටහන නියමු ව්‍යාපෘතියක් ලෙස ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. ඒ අනුව වසම් හැට (60) ක ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක වුණි. ක්‍රියාත්මක කරන අතරතුර ලැබූ අත්දැකීම් සහ ජනයාගේ සිතුවිලි අවබෝධ කර ගැනීමේ ප්‍රතිපලයක් ලෙස ජන සහා යන නම වෙනුවට ග්‍රාම වසමේ සභාව ග්‍රාම සභාව ලෙස නම් කිරීම සිදු වුණේ ජනසහා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් කාර්යාලයේ කාර්ය මණ්ඩලය, ක්ෂේත්‍රයේ නිලධාරීන්, සිවිල් සමාජ ක්‍රියාකාරීන්, සහ ප්‍රජා නියෝජිතයින්ගේ එකඟතාවෙනි. පසු කලෙක කුරුණෑගල මහනගර සහා බල ප්‍රදේශයේ තිබෙන සියලුම වසම්වල මෙම නියමු ග්‍රාම සහා ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කෙරිණි.

ග්‍රාම සභාවක් යනු ග්‍රාම (නිලධාරී) වසම තුළ සිටින ආගමික නායකයින්, වසම භාර රාජ්‍ය නිලධාරීන්, ප්‍රාදේශීය ජනතා නියෝජිතයින්, පුරවැසියන්, වසමේ ක්‍රියාත්මක සිවිල් සමාජ සංවිධාන, සහ ස්වේච්ඡා සංවිධානවල එකමුතුවෙන් සංවිධානය සහ සංවර්ධනය උදෙසා වූ ඒකාබද්ධ ග්‍රාම ආණ්ඩුකරණයේ සම්බන්ධීකරණ ව්‍යුහය ය.

එහි අරමුණු කීපයකි. එනම් අරමුණු පහලොවකි.

1. ජාතික සංවර්ධනයේ පදනම් ඒකකය ලෙස ගම සංවිධානය කිරීම,
2. ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සහ ආණ්ඩුකරණය සමස්ථවාදී සහ ඒකාබද්ධවාදී ප්‍රවේශයක් මත සිදුකිරීම,
3. ජාතික පිරිවැය අඩුකිරීම සඳහා ගමේ කාර්යයන් ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම,
4. ජාතික නිෂ්පාදනය සහ ජාතික ආදායම ප්‍රසාරණය සඳහා ගම යොදා ගැනීම,
5. ගමට අදාළ පරිපාලන, දේශපාලන, සිවිල් සමාජ, ප්‍රජා මූලික, ආයතන හා සංස්කෘතික සංවිධාන සමඟ එකාබද්ධව සම්බන්ධීකරණයකින් යුතුව සංවර්ධන සහ ආණ්ඩුකරන සැලසුම් සැකසීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ඇගයීම,
6. ග්‍රාමීය ජනයා බලගැන්වීම,
7. නිෂ්පාදනය, බෙදාහැරීම සහ අලෙවිකරණයට අදාළව ජන ව්‍යවසායකත්වයක් හඳුන්වා දී ස්ථාපිත කොට පහසුකම් සලසා එය දිරි ගැන්වීම,
8. ගමේ අවශ්‍යතා සහ ප්‍රමුඛතා මත ම යටිතල පහසුකම් සැලසීම සහ ඒවා ප්‍රශස්ත මට්ටමකට ගෙන ඒම,
9. ස්වයං-පැවැත්මක් සහිත සම්මුතිකාමී ග්‍රාමීය ප්‍රජාවක් බිහි කිරීම,
10. අන්තර් ප්‍රජා-සමාජ සමඟිය ගොඩනැගීම,

11. ජාතික ඒකාබද්ධතාවේ මුල් ඒකකය ලෙස ගම ගොඩනැගීම,
 12. ගැටුම් අවම කරමින් ජනසම්මුතිවාදී භාවිත සහ පුරුදු ගම තුළ ගොඩනැගීම,
 13. ගම තුළ දේශපාලන සංහිදියාවකට පසුබිම සැලසීම, ඒ සියල්ලට අදාළ වන
 14. ගමේ අදායම් සහ මානවීය දිළිඳුකම පිටු දැකීම, සහ
 15. ඒ සියල්ල සඳහා වසමේ සියලු නිලධාරීන්, සංවිධාන සහ ජනයා ඒකාබද්ධ කරගෙන වසමේ මානව-භෞතික දත්ත බැංකුවක් සැකසීම
- යනු ඒ ග්‍රාම සභා අරමුණු ය. ග්‍රාම සභාවේ කාර්යභාරය පස් වැදෑරුම් විය. එනම් සංවර්ධන, සංවිධාන සහ ආණ්ඩුකරණ කටයුතු සඳහා

1. සැලසුම්කරණය,	2. සම්බන්ධීකරණය,
3. අධීක්ෂණය,	4. විමර්ශනය, සහ
5. විගණනය	

යනුවෙන් ඒ කාර්යභාරය පස් වැදෑරුම් ය. එසේම ග්‍රාම සභාවේ කාර්යභාරය ඉටු කිරීමේ මූලෝපා නව වැදෑරුම් ය. එනම්

1. මුණගැසීම,	2. සාකච්ඡා කිරීම,
3. එකඟතා ගොඩනැගීම,	4. සැලසුම්කරණය,
5. තීන්දු තීරණ ගැනීම,	6. සම්බන්ධීකරණය,
7. විමර්ශනය,	8. අගයනය, සහ
9. විගණනය	

යනු ඒ මූලෝපායන් ය.

ග්‍රාම සභා පද්ධතිය ප්‍රජා, වසම්, සහ ප්‍රාදේශීය යනුවෙන් මට්ටම් තුනකි. එනම් ප්‍රජා මට්ටමේ දී ප්‍රජා සංවිධාන යනාදී ප්‍රජා සභා ද, වසම් මට්ටමේ දී ග්‍රාම සභාව ද ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ දී ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය සහ ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩුව (පළාත් පාලන ආයතනය) සමඟ වූ ප්‍රාදේශීය සම්බන්ධීකරණ කමිටුව යනුවෙනි.

ග්‍රාම සභාවේ සංයුතිය කෙරෙහි මී ලඟට අපගේ අවධානය යොමු කරමු. පුරවැසියන්, ප්‍රජා සභා නියෝජිතයින්, ආගමික නායකයින්, පහසුකාරකයින් (වසමට සෘජුවම අදාළ නිලධාරීන්), වසමට අදාළ ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන්, දේශපාලන නියෝජිතයින් යන අයගෙන් ග්‍රාම සභාව සමන්විත වේ. මෙහි වැදගත්ම කරුණ වන්නේ වසමේ ග්‍රාම නිලධාරී, සමෘද්ධි නිලධාරී, පවුල් සෞඛ්‍ය නිලධාරීන්, කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ නිෂ්පාදන සහකාර, සංවර්ධන නිලධාරී සහ ප්‍රජා පොලිස් නිලධාරී යන වසමට සෘජුවම සම්බන්ධ නිලධාරීන් හය දෙනෙකු ග්‍රාම සභාව තුළ වසමට අදාළව ඒකාබද්ධව සහ සම්බන්ධීකරණයකින් යුක්තව ක්‍රියාත්මක වීමය. එසේම පනහකට ආසන්න ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් ග්‍රාම සභාව සමඟ එකාබද්ධව කටයුතු කිරීමය. වසමකට සෘජුව සහ වක්‍රව අදාළ නිලධාරීන් ගණන පනහකට වැඩිය. ඊට පෙර අදාළ වසම්වල එවැනි සාමූහිකත්වයක්, ඒකාබද්ධතාවක්, සහ සම්බන්ධීකරණයක් තිබුණේ නැත.

ග්‍රාම සභාව විධායක සභාවකින් සහ උපදේශක සභාවකින් යුක්ත විය. එසේම ග්‍රාම සභාවේ කමිටු පහක් වේ. එනම්

1. පරිපාලන සහ සහජීවන කමිටුව,
2. ජීවනෝපාය සහ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන කමිටුව,
3. පරිසර, සෞඛ්‍ය සහ සනීපාරක්ෂක කමිටුව,
4. පර්යේෂණ, ග්‍රාමීය තොරතුරු සහ සම්බන්ධීකරණ කමිටුව සහ
5. විගණන කමිටුව

යනු ඒ කමිටු පහ ය. නමුත් ගමේ ජනයාගේ අවශ්‍යතා සහ කැමැත්ත අනුව මෙම කමිටු ගණන සහ ඒවායේ අන්තර්ගතය වෙනස් කරගැනීමට පුළුවන.

ග්‍රාම සභාව තුළ ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩුවේ නියෝජිතයාගේ කාර්යභාරය ගැන ඉතා කෙටියෙන් අවධානය යොමු කරමු. ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩුව (පළාත් පාලන ආයතනය) සහ ග්‍රාම සභාව අතර සම්බන්ධීකරණය, අදාළ ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩුවේ කටයුතු පිළිබඳව ග්‍රාම සභාවට වගවීම, ග්‍රාම සභා කටයුතු පිළිබඳ උපදේශනය සහ ඉහල දේශපාලන අධිකාරියට ග්‍රාම සභාවේ ඉල්ලීම් යොමු කිරීම යනු ග්‍රාම සභාවේ ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩු නියෝජිතයාගේ කාර්යභාරය යි. ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ කාර්ය වන්නේ ග්‍රාම සභා පවත්වාගෙන යාමේ කටයුත්තට අදාළ සම්බන්ධීකරණය සහ නිලධාරීන් යොමු කිරීමය. එසේම ප්‍රාදේශීය සම්බන්ධීකරණ කමිටුවේ සාමාජිකත්වය එක් ග්‍රාම සභාවකින් එක් අයෙකුට ලබා දිය යුතුය. එහිදී ප්‍රාදේශීය සම්බන්ධීකරණ කමිටුව යනු ග්‍රාම සභාවලට අදාළ ප්‍රාදේශීය වගවීම් කමිටුව ද වේ. ප්‍රාදේශීය සම්බන්ධීකරණ කමිටුවේ රැස්වීම්වල න්‍යාය පත්‍රයේ එක් අයිතමයක් විය යුත්තේ ග්‍රාම සභා කටයුතු යන්නය. මේ ඉහතින් සඳහන් කළේ ලංකාවේ වසම් හැත්තෑ දෙකක 2012-2015 අතර කාලයේ නියමු ව්‍යාපෘතියක් ලෙස සාර්ථක අත්දැකීම් ලැබූ ග්‍රාම සභා ක්‍රමයේ සංකල්පීය රාමුව පිළිබඳව සාරාංශයකි.

නියමු ව්‍යාපෘතිය

මෙම නියමු ව්‍යාපෘතිය සඳහා හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ දොළහම යොදාගනු ලැබීය. එක් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයකින් වසම් පහක් තෝරා ගැනින. ඒවා තෝරා ගනු ලැබීමට පෙර ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු සහ වැඩපිළිවෙල පිළිබඳ ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩුවල ප්‍රධානීන්, ප්‍රාදේශීය ලේකවරුන්/වරියන්, ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩුවල සහකාරීන්, නිලධාරීන්, ප්‍රජාන්‍යායකයින්, සහ සිවිල් සමාජ ක්‍රියාකාරීකයින් දැනුවත් කෙරිණි. ඉන්පසු නියමු ව්‍යාපෘතිය සඳහා තම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයෙන් වසම් පහ ඒකමතිකත්වයෙන් තෝරා දෙනු ලැබූයේ ඒ පිරිස විසිනි. ඒ ඒ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශවලින් තෝරා දුන් ග්‍රාම නිලධාරී වසම් පහත පරිදි ය.

1. හම්බන්තොට ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය	-	අරවනමුල්ල,	කැටන්වල,
		සියඹලාගස්විල	උතුර,
		හබන්තොට	බටහිර,
		තම්මැන්නාව	

2. බෙලිඅත්ත ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය - ඇල්දෙණිය, ගලගම උතුර, දම්මුල්ල නැගෙනහිර, මැදගොඩ, ගොඩවෙල
3. වලස්මුල්ල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය - තලපත් කන්ද, මාපිටකන්ද, කැබැල්ලැකැටිය, ගල්වාඩිය, බෝවල උතුර
4. තංගල්ල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය - ඉහලගොඩ, නළගම බටහිර, නෙටොල්පිටිය උතුර, දන්කැටිය, විගමුව
5. අම්බලන්තොට ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය - මුරුවැසි හේන, රිදියගම, එරමිනියාය, ලියන්ගස්තොට, ලුනම දකුණ
6. ලුණුගම් වෙහෙර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය - මහානාගපුර, කීර්තිපුර, ජයගම, මත්තල, කැන්දගස්මංකඩ
7. කටුවන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය - රුක්මල්පිටිය, මැදකන්ද, පංගම්විලයාය, මුරුංගගස්යාය බටහිර, වැලිපිටිය
8. ඕකේවෙල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය - යටිගල පහළ, ගොඩවැන්න, විජේසිරිපුර, මොරකන්දගොඩ, මෝදරවාන දකුණ
9. තිස්සමහාරාමය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය - සේනපුර, අන්දරගස්යාය, කාවන්තිස්සපුර, අන්ජලිගල, තිස්සපුර
10. විරකැටිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය - මුල්කිරිගල නැගෙනහිර, කදමඩිත්ත, අබකොලවැව උතුර, දෙගම්පොත, ඉත්තදෙමලිය බටහිර
11. අඟුණකොළපැලැස්ස ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය - දික්වැව, කලවැල්වල, කාරියමඩිත්ත, මැදගොඩ, ගුරුවෙල
12. සුරියවැව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය - බැදිගංතොට, වැලිවැව, සුරියවැව නගරය, විහාරගල, සුරැවිරගම

පුහුණු වැඩසටහන්

ග්‍රාම සභා සඳහා තෝරා ගත් වසම්වල ග්‍රාම නිලධාරී, සමාදේධි නිලධාරී, පවුල් සෞඛ්‍ය නිලධාරී, කෘෂි පර්යේෂණ නිෂ්පාදන සහකාර, සංවර්ධන නිලධාරී, ප්‍රජා පොලිස් නිලධාරී, සහ වසමට අදාළ ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩු සහිත යන සියලු අය සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වනු ලැබීය. ඒවා සිදුකළේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ මට්ටමිණි. මේ කාර්ය සඳහා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල සම්බන්ධ කිරීමේ කටයුත්ත මනාව සිදුකළේ හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික් ලේකම්/දිසාපති සහ දිස්ත්‍රික් අධ්‍යක්ෂ (ක්‍රම සම්පාදන) සහ දිස්ත්‍රික් සහකාර අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්) යන නිලධාරීන් ති දෙනාය. එසේම කොට්ඨාශ දොළහෙම ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරු/වරියන් සහ සහකාර අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්) වරු/වරියන් මෙම ක්‍රියාවලියේ සක්‍රීය සාමාජිකයින් විය.

ප්‍රාදේශීය ලේකම්, ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩු ප්‍රධානී, සහකාර අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්), ප්‍රාදේශීය මූල්‍යමාන නිලධාරීන්, පොලිස් නිලධාරීන්, සිවිල් සමාජ නියෝජිතයින්, සහ ප්‍රාදේශීය වශයෙන් අනෙකුත් අදාළ නිලධාරීන් සමඟ සිදුකළ මූලික රැස්වීම් ක්ෂේත්‍රයේ පළමු පියවර විය. ඉන් පසුව නියම ව්‍යාපෘතිය සඳහා වසම් තෝරා ගැනුනේ ඒ සියලු දෙනාගේ, විශේෂයෙන්ම ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩු ප්‍රධානීන්ගේ සහ ප්‍රාදේශීය ලේකම්ලා ගේ එකඟතාවෙනි. ඊළඟට සිදුවූයේ වසම් මට්ටමින් ආගමික පාර්ශව, වසමේ නිලධාරීන්, ප්‍රජාමූලික සංවිධාන නියෝජිතයින්, වසමේ ප්‍රභූන්, සහ ජනතාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්ය. ඉන් පසු ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ නිලධාරීන්, වසමට අදාළ ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩු නියෝජිතයින්, වසමට අදාළ නිලධාරීන්, ප්‍රජා පොලිස් නිලධාරීන් සඳහා වූ පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්විණි. ඒවා පැවැත්වූයේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ මට්ටමිණි. පුහුණුකරුවන්/කාර්යන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන් ද පැවැත්විණි.

ග්‍රාම සභා සහ රාජ්‍ය සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති, ග්‍රාම සභා සංකල්පය, එහි අරමුණු සහ වැඩපිළිවෙළ, ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම, ප්‍රජා සංවර්ධනය සහ සහභාගිත්ව සංවර්ධන ප්‍රවේශ, ග්‍රාමීය සංවර්ධනය, ශ්‍රී ලංකාවේ සංවර්ධන ඉතිහාසය, කළමනාකරුවෙකු ලෙස ක්ෂේත්‍ර නිලධාරියෙකුගේ කාර්යභාරය සහ වැදගත්කම, සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම් ක්‍රම සහ මෙවලම්, රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගේ කාර්ය භාරය, ගැටුම් සහ ගැටුම් සමථකරණය යන තේමා යටතේ එම වැඩමුලු සහ පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්විණි. එවැනි පුහුණු වැඩමුළු නේවාසික සහ එක් දින ඒවා ය. එම පුහුණු වැඩසටහන් මගින් අපේක්ෂා කළ ප්‍රධාන අරමුණක් වූයේ වසමේ නිලධාරීන් සයදෙනා අතර මිත්‍රත්වයක් සහ එකමුතුවක් ගොඩනැගීම, සහ ප්‍රදේශයේ නිලධාරීන් අතර සමගියක් ගොඩනැගීමය. එය ඉහලින්ම ඉටු විය. මෙම පුහුණු වැඩමුළුවලින් පසු වසම් හැට (60) සඳහා සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම් හතළිස් අටක් (48) දියත් කළේය.

ග්‍රාම සභා පිහිටුවීම සහ නිරීක්ෂණ

ග්‍රාම සභා පිහිටුවීම සිදුකළේ එම පුහුණු වැඩසටහන්වලින් සහ සහභාගිත්ව ගැමි විමසුවලින් අනතුරුව ය. ඒවා පිහිටවූයේ ඒ ඒ වසම්වල ඉතාම උත්සාහකාරයෙනි. උත්සව සංවිධානය කළේ ජනතාව, නියෝජිතයින් සහ වසමේ නිලධාරීන් සාමූහිකව ය. ඉන්

පසු මාස දෙකින් දෙකට ග්‍රාම සභාවල ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම් පැවති අතර ඒවාට අමාත්‍යාංශයේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් කාර්යාලයේ නිලධාරීන්, ප්‍රදේශයේ නිලධාරීන්, සහ සිවිල් සමාජ නියෝජිතයින් සම්බන්ධ වූයේ නිරීක්ෂකයින් ලෙස පමණි.

ක්‍රියාත්මක වූ සෑම වසමක ම නව උද්යෝගයක් සහ සමගියක් ගොඩනැගෙන බව නිරීක්ෂණය වූ වැදගත්ම කරුණය. එසේම වසමට ඍජුවම අදාළ නිලධාරීන් වන ග්‍රාම නිලධාරී, සමෘද්ධි නිලධාරී, පවුල් සෞඛ්‍ය නිලධාරීන්, කෘෂිපර්යේෂණ නිෂ්පාදන සහකාර, සංවර්ධන නිලධාරී, සහ ප්‍රජා පොලිස් නිලධාරී යන සය දෙනා අතර මනා සම්බන්ධීකරණයක් සහ එකමුතුවක් ගොඩ නැගුණි. ඔවුන්ම පැවසූ පරිදි සහ නිරීක්ෂණය වූ ආකාරයට එම නිලධාරීන් ඊට පෙර ක්‍රියාකොට තිබුණේ තනි තනිව සහ එකිනෙකා අතර සහ කාර්යයන් අතර කිසිදු සම්බන්ධීකරණයකින් සහ සාමූහිකත්වයකින් තොරවය. නව සාමූහිකත්වය නිසා එකිනෙකාගේ කාර්යයන් වඩාත් පහසු වූ බවද වැඩබර අඩු වූ බවද ඔවුන් විසින් ප්‍රකාශ කළේය. තවද එකී නිලධාරීන්, ආගමික නායකයින්, ප්‍රභූන්, වසමේ ජනතාව, ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩු නියෝජිතයින්, සහ ප්‍රාදේශීය නිලධාරීන් අතරද මනා සම්බන්ධීකරණයක් සහ එකමුතුවක් දක්නට ලැබුණි. ග්‍රාම සභා පිහිටුවීමේ දී ප්‍රාදේශීය දේශපාලකයින්ගෙන් බාධාවක් වී නම් ඒ ඉතා අල්ප වශයෙනි.

එසේම නවමු ව්‍යාපෘතියකට සිවිල් සමාජ සංවිධානවල අනුග්‍රහය ලබාගැනීමට අවශ්‍ය විශ්වාසය ගොඩනගා ගැනීමේ දී ජනසභා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් කාර්යාලයේ දස දෙනෙකුගෙන් යුත් සම්පූර්ණ කාර්ය මණ්ඩලය කළ මැදිහත්වීම තීරණාත්මක ලෙස වැදගත් විය, හේතු විය. මෙම ග්‍රාම සභා හැටම ඉතාම ගුණාත්මක ආකාරයෙන් ක්‍රියාත්මක වීම 2015 ආණ්ඩු වෙනස දක්වාම මනාව සිදුවිය. වැදගත්ම කාරණය වූයේ, විශේෂ හිඬුසක්ව පැවති ග්‍රාම/වසම් මට්ටමේ නියෝජන ව්‍යුහයක් නොමැති වීමේ හිඬුස මැකී යාමය. එනම් වසම දක්වා වූ පරිපාලන ව්‍යුහ තිබුණද වසම දක්වා වූ ප්‍රජාතන්ත්‍රීය ව්‍යුහ නැතිකමේ අඩුව පිරවුණේ නව ප්‍රජා-නියෝජිත-නිලධාරී සාමූහික ව්‍යුහයක් ලෙස ග්‍රාම සභා ස්ථාපිත වීමෙන්ය. එහෙත් ඒ හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ වසම් හැටකට අදාළව පමණි.

හිමගහ

නියමු ව්‍යාපෘතිය සාර්ථක වීම සඳහා බලපෑ සාධක කීපයකි.

1. සංකල්පීය රාමුව සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම විධිමත්ව සහ සරලව සකසා තිබීම
2. ජනසභා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් කාර්යාලයේ කාර්ය මණ්ඩලයේ කැපවීම
3. සිවිල් සමාජ සංවිධානවල මූල්‍ය අනුග්‍රහය සහ ගුණාත්මක දායකත්වය
4. හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික් ලේකම්, අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්), සහ දිස්ත්‍රික් සහකාර අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්) යන නිලධාරීන්ගේ සක්‍රීය මැදිහත්වීම
5. ප්‍රාදේශීය ලේකම්, ප්‍රාදේශීය සහකාර අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්) යන නිලධාරීන්ගේ සක්‍රීය මැදිහත්වීම
6. පුහුණු වැඩසටහන්, දැනුවත් කිරීමේ රැස්වීම් සහ ප්‍රයෝගික අභ්‍යාස මගින් නියෝජිතයින්, නිලධාරීන් සහ ජනතාව දැනුවත් කිරීම සහ උද්යෝගිමත් කිරීම

7. වසම් මට්ටමේ නිලධාරීන්ගේ පිබිදීම, උනන්දුව, මිත්‍රත්වය ගොඩනැගීම, සහ සාමූහික කැපවීම
8. වසම්වල ජනතාවගේ උනන්දුව සහ සක්‍රීය සහභාගිත්වය සහ
9. ප්‍රාදේශීය, පළාත්, සහ ජාතික දේශපාලකයින්ගෙන් බාධාවක් නොවීම, යනු එම සාධකයෝ වෙති.

එහෙත් නියමු ව්‍යාපෘතියේ සාර්ථකත්වය මත පදනම්ව රටේ ග්‍රාම වසම් 14022 තුළම ග්‍රාම සභා පිහිටුවීම සිදු වූණේ නැත. එබැවින් මෙම සංකල්පය නියමු ව්‍යාපෘතියකින් පමණක් නැවතිණි. ජනාධිපතිවරණ දෙකකම ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශන තුළ සඳහන් වූ දීප්තිමත් සංකල්පය හුදු තවත් ඡේදයක් පමණක්ම බවට පත් වීණි. නියමු ව්‍යාපෘතියෙන් ලද අත්දැකීම් සහ උගත්පාඩම් ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් ග්‍රාම සභා වැඩසටහන රට පුරාම ක්‍රියාත්මක නොවීමට හේතු කීපයක්ම බලපෑවේය. ඒවා පහත පරිදිය.

1. වැඩසටහනේ ජාතික වැදගත්කම ආණ්ඩුව විසින් අවබෝධ කර නො ගැනීම. එම නිසා මෙම වැඩසටහන කෙරෙහි වැඩි බරක් තැබීමට ආණ්ඩුව ක්‍රියා කළේ නැත.
2. වැඩසටහන සඳහා වූ දේශපාලන පිටුබලය/සහය නොලැබීම. එනම් අදාළ ඇමතිවරයා ගෙන් බාධා කිරීම් නොතිබුනත් වැඩසටහන සඳහා අවශ්‍ය නෛතික, මූල්‍ය, නිලධාරී, සහ යටිතල පහසුකම් සැපයීම සඳහා මැදිහත් වූයේ නැත.
3. ඡන්ද විමසීම්, මැතිවරණ සහ ජනාධිපතිවරණ සඳහා සම්පාදනය වන ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනවල අන්තර් ගත පොරොන්දු බලය ලද විට ගිවිසුම් සම්ප්‍රදාය මත ඉටු කිරීමේ සංස්කෘතියක් රට තුළ නොවීම. ඒවා සවිස්තරාත්මක අයුරින් ඉටුකරගැනීම සඳහා වන ඉහළ සමාජ දේශපාලන සාක්ෂරතාවකින් මෙන්ම මැදිහත්ශීලී ජන සමාජයක් වර්ධනය නොවීම ඊට එවැනි සංස්කෘතියක් ඇති නොවීමට ප්‍රබල හේතුවකි.
4. ජනසභා වැඩපිළිවෙළ සඳහා වූ නෛතික විධි නියෝග (legal mandate) සකස් නොකිරීම සහ නොමැති වීම. එනම් අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය මත ජනසභා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ධුරයක් ඇති කළ ද වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමට අමාත්‍යාංශය තුළ තිබිය යුතු සේම අවශ්‍ය නෛතික පසුබිම සහ වපසරිය සකස් කිරීමක් සිදු වූණේ නැත. එබැවින් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් කාර්යාලය යනු අමාත්‍යාංශය තුළ තිබුණු එක්තරා ආකාරයකට අනියම් හෝ අමතර අංශයක් පමණක් බවට පත් විය. ඒ නිසාම අමාත්‍යාංශ වැය ශීර්ශවල දී හෝ නිලධාරීන් ලබා දීමේ දී හෝ ජනසභා හෝ ග්‍රාම සභා පිළිබඳ, එය වෙනම අංශයක් ලෙස සලකා කටයුතු කිරීමක් සිදු වූණේ නැත, කිසිදු අවධානයක් යොමුකොට තිබුණේ ද නැත.
5. ඉහළ නිලධාරී සහයෝගය නොලැබීම. මෙම වැඩපිළිවෙළ සඳහා අමාත්‍යාංශ ලේකම් ඇතුළු ඉහළ නිලධාරීන් ගෙන් කිසිදු සහයෝගයක් ලැබුණේ නැත. අවශ්‍ය නෛතික රාමුව සහ වපසරිය සැකසීමට මැදිහත්විය යුතු අමාත්‍යාංශ ලේකම්වරයා ක්‍රියා කළේ මුළුමනින්ම වැඩසටහන නොසලකා හරිමින් ය. නෛතික වපසරියක් සහ පදනමක් සලසා නොතිබීම ලේකම් වරයාට පහළින් සිටි නිලධාරීන්ගේ අකර්මන්‍යතාවයට සහ නොසලකා හැරීමට හේතුවන්නට ඇත. එසේම ලේකම්වරුන්ට/වරියන්ට පහළ නිලධාරීන් දක්වන බිය සහ ගැතිභාවයද මීට හේතුවක්ය.

6. සිවිල් සමාජ සංවිධාන අනුග්‍රහය නිශ්චිත කාලරාමුවකට සීමා වීම. අමාත්‍යාංශයේ අනුග්‍රහය නොලැබීම මත නියමු ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සිවිල් සමාජ සංවිධානවල අනුග්‍රහය ලබා ගත්තද එකී අනුග්‍රහය රටපුරා ග්‍රාම සභා ක්‍රියාත්මක කිරීමට ලබා ගත නොහැක. එබැවින් වැඩසටහන නියමු ව්‍යාපෘතියකින් පමණක් නතර වීමට ඇති ඉඩකඩ වැඩිය.
7. ආණ්ඩු වෙනස්වීම සමඟ ජාතික වැඩසටහන් නොවෙනස්වන, වඩාත් දියුණුකොට ඉදිරියට ගෙනයන දේශපාලන සම්ප්‍රදායක් නොතිබීම. මේ තත්ත්වය නිදහසින් පසු මෙරට දේශපාලනය විසින් නොකඩවා නඩත්තු කරන්නකි. සලාක සහනාධාර ක්‍රමය ජනසවිය වන්නේත්, ජනසවිය සමෘද්ධිය වන්නේත් මේ නිසාය. කලකට ඉහත ශ්‍රී ලංගම බස්වල වර්ණ පවා වෙනස වූයේ බලයට පත් වූ ආණ්ඩුවලට අදාළ දේශපාලන පක්ෂයේ වර්ණය අනුවය. ග්‍රාම සභා ක්‍රමය අසාර්ථක ග්‍රාම ශක්ති වූවාට සාර්ථක ව්‍යාපාරයක් බවට පත් කර ගැනීමට 2015 බලයට පත් ආණ්ඩුවන් කටයුතු කළේ නැත.
8. වසම විධිමත් ව්‍යුහයක් බවට පත් නොවී තිබීම නිලධාරී, දේශපාලන, සහ ව්‍යාපාරික අංශවලට පහසුවක් වීම. එනම් තීරනාත්මක අමාත්‍යාංශ හතක වගකීම් සහ වැඩිහිටි සර්වජන ඡන්ද අයිතිය ලැබී දශක නවයක් ගෙවී ගොස් තිබුණද මෙරට ගම හෝ වසම සංවිධානය කිරීම පවතින්නේ අතිශයින්ම දුර්වල තැනකය. ඒ සඳහා ගත් උත්සාහ අතර ප්‍රජා මණ්ඩල ක්‍රමය, ග්‍රාම සංවර්ධන සමිති ව්‍යාපාරය, සමුපකාර ව්‍යාපාරය, ග්‍රාමෝදය මණ්ඩල ක්‍රමය ඉතා වැදගත් ව්‍යාපෘති වූවත් ඒවා අසාර්ථක විය. ඊට බලපෑ හේතු අතර නිලධාරිවාදය, දේශපාලක බලහත්කාරය, සහ ජනතා උනන්දුව අඩුවීම තීරනාත්මක ඒවාය. එසේම නිලධාරී, දේශපාලක සහ ව්‍යාපාරික පාර්ශවවලට ස්වකීය අරමුණු සාධනය සඳහා වඩාත් සුදුසු වන්නේ විධිමත් නොව අවිධිමත් වසම වීම ය. එනිසා එකී පාර්ශව විසින් වසම සංවිධානය කිරීමේ කටයුත්ත සාර්ථක වීමට ඉඩ දෙන්නේ නැත.
9. සහභාගිත්ව ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සහ විමධ්‍යගත හෝ උපජාතික ආණ්ඩුකරණයට අදාළ සංස්කෘතියක් නොමැතිකම හෝ අවවර්ධිත මට්ටමක පැවතීම. අවිධිමත් මධ්‍යගත භාවය මිස විධිමත් විමධ්‍යගත හෝ උපජාතික ආණ්ඩුකරණ සංස්කෘතියක් මෙරට නැත. එය මධ්‍යම ආණ්ඩුවේ, පළාත් සභාවල, ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩු වැනි, දේශපාලන විමධ්‍යගතකරණය තුළවත් ඊට වඩා පැරණි ඉතිහාසයක් ඇති පරිපාලන විමධ්‍යගතකරණය තුළවත් වර්ධනය වී නැත. මේ තත්ත්වය ග්‍රාම ආණ්ඩුකරණයට අභියෝගයක් ලෙස පවතී.

කෙසේ වෙතත් අදාළ නිලධාරීන්ගේ, ජනතා නියෝජිතයින්ගේ සහ ජනතාවගේ සම්බන්ධීකරණයකින් යුත් සාමූහික සංවිධානාත්මක ව්‍යුහයක් බවට වසම පත්කිරීම (ග්‍රාම සභා හෝ වෙනස්ම නමකින් හෝ) අනිවාර්යයෙන්ම සිදු විය යුත්තකි. ග්‍රාම සභා 14022 කින් යුත් ශ්‍රී ලංකාවක් වනාහි දියුණු සහභාගිත්ව ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයක් සහ ප්‍රජා ආණ්ඩුකරණයක් සහිත රටකි. එවිට එය බැහැරකිරීමේ අඩු දියුණු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය නොව සියල්ලන්ගේ අන්තරීකරණය සහිත වැඩි දියුණු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සහිත රටක් වනු ඇත. ඒ පිළිබඳව හොඳම සාක්ෂිය වන්නේ ඉහත දැක්වූ ග්‍රාම සභා නියමු ව්‍යාපෘතියේ සාර්ථකත්වය ය.

පරිශීලිත ග්‍රන්ථ

මහාචාර්ය, ප්‍රථම භාගය, සිංහල පරිවර්තනය, (1996), ජාතික කෞතුකාගාර දෙපාර්තමේන්තුව.

ඇදගම, මාලනී, (1997) ශ්‍රී ලංකාවේ ගම් සභා ක්‍රමයේ ඉතිහාසය, දිවුලපිටිය, සරස්වතී මුද්‍රණ සහ ප්‍රකාශන.

මහින්ද චින්තනය (2005), ජනාධිපතිවරණ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනය.

මහින්ද චින්තන ඉදිරි දැක්ම (2010), ජනාධිපතිවරණ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනය.

අභයවර්ධන, එච්. ජී. පී. (1997), ප්‍රාදේශීය සභා සේවා, රාජගිරිය, සුපර් ග්‍රැෆික්.

අංක 1 දරණ සැසිවාර්තාව (1999), පළාත් පාලන ප්‍රතිසංස්කරණ පිලිබඳ පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභාවේ වාර්තාව, ශ්‍රී ලංකා රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ.

Hettiarachchi, Premasiri (2015), **Local Government in Sri Lanka- Historical Background**, in Uyangoda Jayadewa (ed.), **Local Government and Local Democracy in Sri Lanka: Institutional and Social Dimensions**, Colombo, Social Scientists' association.

Report of the Commission of Inquiry on Local Government Reforms, Sessional Paper No 1, (1999), Colombo, Department of Government Printing.

Leitan, Tressie GR., (1990), **Local Government and Decentralized Administration in Sri Lanka**, Colombo.

Report Of The Commission on Local Government, Sessional Paper XXXIII – 1955, Ceylon, Government Press.

Registrar General's Department (2019), **Mid-year Population Estimates by District & Sex, 2014 - 2019**

The Official Website of the Election Commission of Sri Lanka, 2020, www.slections.gov.lk, (Accessed 20.6.2020)

General Information Report– 2017, important statistics of Ministries, Departments and the State Owned Enterprises of the Public Sector, prepared by the Department of Management Services on the instructions of the Secretary to the Treasury.

Gottdiener, Mark & Budd, Leslie (2005), **Key Concepts in Urban Studies**, SAGE Publications Ltd , Online published; December 20, 2013. museumtwo.blogspot.com/http://museumtwo.blogspot.com/2015/04/how-do-you-definecommunity.html (Accessed 26.4.2020).

Sullivan, H. (2001-09-01). "**Modernization, Democratisation and Community Governance**". *Local Government Studies*. 27 (3): 1–24. doi:10.1080/714004110. ISSN 0300-3930. (Accessed 26.4.2020). www.feverbee.com › different-types-of-communities Nov 23, 2010 (accessed 26.4.2020).

McKnight, John L.; Kretzmann, John (1996), **Mapping Community Capacity. The Asset-Based Community Development Institute**, Institute of Policy Research.

McKnight, John L.; Kretzmann, John P. (1993). **Building Communities from the Inside Out: A Path Toward Finding and Mobilizing a Community's Assets**. ACTA Publications. mrsduffsclassroom.weebly.com › types-of-communities (accessed 26.4.2020).

Totikidis, Vicky; Armstrong, Anona; Francis, Ronald (28–30 Nov 2005). "**The concept of community governance: a preliminary review**". GovNet Conference (Accessed 3.7.2020).

Chambers, Robert (1993). **Challenging the professions: frontiers for rural development**. London: Intermediate Technology Publications.

Department of
Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka

The Journal of Studies in Humanities

Volume 4 (II) 2018

ලිංගිකත්ව සන්නිවේදනයේ දී මාධ්‍ය භාවිතය පිළිබඳ
සමාජ සමීක්ෂණාත්මක අධ්‍යයනයක්
(උපාධි අපේක්ෂක විද්‍යාර්ථීන් ඇසුරෙන් සිදු කරන ලද සමීක්ෂණයක් ඇසුරෙනි)

නන්දන මිල්ලගල

මානවශාස්ත්‍ර අධ්‍යයනාංශය, සමාජීය විද්‍යා හා මානවශාස්ත්‍ර පීඨය,
ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්වවිද්‍යාලය, මිහින්තලේ.

Email: nandana.millagala58@gmail.com

Abstract

Sexual communication is related to sex and gender. It has a biological and sociological base. Sexuality is the main natural characteristic factor which classify the whole human society. Accordingly sexuality is the change that the most difficult to change in the world. The communication is happened based on the inherent physical and mental characteristics of men and women. According to social factors that spread from the family unit sexual communication creates their own identity. This has profound impact on human education as well as on entertainment , and has caused many social problems crises and conflicts. The main objective of this research is to study the possibilities for managing such social problems by developing sexual communication educationally and aesthetically. Analizing the data obtained from the research conducted by internal and external university under graduates has sought to achieve these objectives.

Keywords: Insemination, Zygote, Sexual Intercourse, Orgasm, Stimulus

හැඳින්වීම

ලිංගිකත්වය (sexuality) වනාහි සත්ත්ව සන්නිවේදන සතු නෛසර්ගික ජීවවිද්‍යාත්මක ව්‍යවහාරයකි. එය සත්ත්ව හා ශාක යන ජෛව සාධක ප්‍රභේද දෙකටම අන්‍ය වන බව ප්‍රකට වේ. මිනිසුන් අතර ගැහැනු-පිරිමි බව පවත්නාසේම සතුන් හා ශාක අතර ද මෙය දැකිය හැකි ය. ලිංගිකත්වය ස්ත්‍රී-පුරුෂ අන්‍යෝන්‍යව නිරූපණය කරන අතරම ඔවුනොවුන් අතර පවත්නා වෙනස්කම් ද දක්වයි. එනම් ස්ත්‍රීන් හා පුරුෂයින් අතර ජීවවිද්‍යාත්මක වශයෙන් පවත්නා ස්වභාවය ලිංගිකත්වය යන්නෙන් තහවුරුවන බවයි. එහෙත් ස්ත්‍රී-පුරුෂ

සමාජ භාවය, පුමිතිරි බව නොහොත් ස්ත්‍රී-පුරුෂ භාවය Gender යන වචනයෙන් අරුත් ගැන්වේ. මෙම විමර්ශනයට අනුව ලිංගිකත්ව සන්නිවේදනයට (sexual Communication) ස්ත්‍රී-පුරුෂ ජීවවිද්‍යාත්මක මෙන්ම එහි සමාජ විද්‍යාත්මක පදනම ද අදාළ කර ගැනීමට සිදු වේ. මන්ද යත් සන්නිවේදනයේ දී මෙකී පාර්ශව දෙකට අයත් වන බැවිනි. ලිංගිකත්ව සන්නිවේදනයේ දී එහි අධ්‍යාපනික හා වින්දනාත්මක පාර්ශවයන් පිළිබඳව ද වැඩි අවධානයක් යොමු වේ. ස්ත්‍රීන් සහ පුරුෂයින් සතු කායික සාධක ලෙස ගැනෙන ඇස, කණ, නාසය, දිව, ශරීරය යන ඉන්ද්‍රියන් ඔවුනොවුන්ගේ සන්නිවේදනයේ දී ක්‍රියාත්මක වේ. එසේම මානසික හෝ විත්තවේගීය ලක්ෂණයේ ගැනෙන ආදරය, ආලය, ප්‍රේමය, සෙනෙහස, රතිය, කාමය වැනි මනෝමය ලක්ෂණ ඒත් සමගම ක්‍රියාත්මක වේ. ඒ අනුව ලිංගිකත්ව සන්නිවේදනය සිදුවන්නේ ඒ ඒ ස්ත්‍රී-පුරුෂ ලිංගිකයන්ගේ කායික හා මානසික ක්‍රියාකාරීත්වයන් සහිත ජෛවීය ක්‍රියාවලිය සමගිනි. එසේම පවුල් ඒකකයේ සිට විහිද යන සමාජ හැසිරීම් ක්‍රියාවලිය ස්ත්‍රීන්ට හා පුරුෂයන්ට ආවේණික වූ සමාජ සන්නිවේදනාත්මක භාවිතයන් පවතී.

මිනිසා ස්වකීය ජීවිතයට අදාළ අධ්‍යාපනික හා සෞන්දර්ය රස සංජානනීය පරාසයන් නිර්මාණය කර ගන්නේ මෙකී ජෛවීය හා සමාජමය ලිංගිකත්ව සන්නිවේදනයන් ආශ්‍රයෙනි. එහි උපරි එලය වන්නේ නව ජීවිතයට ජන්මය ලබාදීමයි. ස්ත්‍රීයගේ ඩිම්බයක් නිකුත්වීම හා පුරුෂයකුගේ ශුක්‍රාණුවක් නිකුත්වීම දක්වා වන දැනුම් ඉන්ද්‍රිය හා ස්නායු පද්ධතිය ආශ්‍රිත සන්නිවේදන ක්‍රියාවලියක් සිදු වේ. ඒ අනුව ස්ත්‍රී බීජය හා පුරුෂ බීජය සංසේචිතව යුක්තානුව හෙවත් නව ජීවියා හටගනී. ක්‍රමිකව වැඩෙනවිට එම ජීවියා ද ස්ත්‍රී හෝ පුරුෂ හෝ ලිංගිකත්ව අනන්‍යතාවකට යටත් වේ. කුමනාකාර තාක්ෂණික මාධ්‍ය භාවිතා කළ ද අවසන එය මිනිසෙක් (ස්ත්‍රීයක් හෝ පුරුෂයෙක්) තුළට ගමන් කරන්නේ ඔවුනට ආවේණික වූ ජෛව රසායන ක්‍රියාවලියකට පාත්‍රවීමෙනි. එවැනි සන්නිවේදනයන් මගින් පුද්ගලයින් වෙත දැනුම, ආකල්ප මෙන්ම වර්යාත්මක පෙළඹවීම්වලට අදාළ අධ්‍යාපනික සන්නිවේදනයක් හෝ ඔවුන්ගේ භාවමය පිනවීමකට අදාළ වන සෞන්දර්යාත්මක සන්නිවේදනයක් සිදුවිය හැකිය. එබැවින් ලිංගිකත්ව සන්නිවේදනය යනු ඉතා පුළුල් සමස්ත මානව වර්ගයාම නියෝජනය කළ හැකි ක්ෂේත්‍රයක් වේ. ජාති, ආගම්, වර්ණ, ගෝත්‍රාදී ද්විතීයික බෙදීම්වලදී සංස්කෘතික හා සමාජමය වශයෙන් ඇතිවන්නා වූ වෙනස්කම් පැවතිය ද පොදු මානව ධර්මානුකූල සාධකයන් මිනිස් යන ප්‍රභේදයට යටත්ව සිදුවේ. එබැවින් මෙම පර්යේෂණ අධ්‍යයනය වඩාත්ම අවශ්‍ය වන්නකි. එසේම මානව සමාජයේ නොයෙකුත් ගැටලු, අර්බුද හා ගැටුම් නිර්මාණය වීමේදී ඒ සඳහා ලිංගිකත්ව සාධකය ප්‍රබල හේතුවක් බවට පත් වේ. ඒ සඳහා සන්නිවේදනය, අධ්‍යාපනය මෙන්ම ආස්වාදය පිළිබඳ කරුණු බලපාන බව ද පැහැදිලි වේ. ඒ අනුව ද මෙම පර්යේෂණය කාලීන වශයෙන් වැදගත් වේ.

ගැටලුව

ලිංගිකත්වය (Sexuality) හා සන්නිවේදනය (Communication) අතර සම්බන්ධතාව හඳුනාගනිමින් ලිංගිකත්ව සන්නිවේදනය (Sexual Communication) යනු කුමක්දැයි අර්ථකථනය කර ගැනීමත් එහිදී අධ්‍යාපනික හා සෞන්දර්යාත්මක වශයෙන් ලිංගිකත්ව සන්නිවේදනයේ පවත්නා සම්බන්ධතාව කුමක්දැයි විමර්ශනය කිරීමත් මුඛ්‍ය ගැටලු බවට පත් වේ.

අරමුණු

ලිංගිකත්වය (Sexuality) හා සන්නිවේදනය (Communication) ඔස්සේ ලිංගිකත්ව සන්නිවේදනය (Sexual Communication) යන්න ගොඩ නැගෙන ආකාරය ශාස්ත්‍රීය මූලාශ්‍රය පරිශීලනය ඇසුරින් අධ්‍යයනය කරමින් අර්ථ නිරූපණය කර ගැනීම ප්‍රවේශීය අරමුණක් බවට පත් වේ. එසේම අධ්‍යාපනය හා සෞන්දර්ය විෂයෙහි ලා ලිංගිකත්ව සන්නිවේදනයේ අදාළතාව අධ්‍යයනය කිරීම මුඛ්‍ය වශයෙන් අවධානය යොමු වන අරමුණකි. විශේෂයෙන් මානව ජීවිතයේ ලිංගිකත්වයට ප්‍රබල කායික හා මානසික සුදානමක් සහිත වයස් කාණ්ඩයක් නියෝජනය කරන මෙන්ම අධ්‍යාපනයට මෙන් සෞන්දර්ය ආස්වාදය කෙරෙහි නැඹුරුතාවක් සහිත තරුණ ප්‍රජාවක් නියැදියක් ලෙස තෝරා ගෙන ඔවුන් ප්‍රස්තුත තේමාව විෂයෙහිලා දක්වන ප්‍රතිචාර හා අදහස් විශ්ලේෂණය කරමින් ලිංගිකත්ව සන්නිවේදනයේ දී අධ්‍යාපනික හා සෞන්දර්ය මාධ්‍ය භාවිතය පිළිබඳ තොරතුරු අනාවරණය කර ගැනීමක්, නව යෝජනා ඉදිරිපත් කරමින් නිගමනවලට පැමිණීමක් ප්‍රධාන අරමුණු බවට පත් වේ.

ක්‍රමවේදය

පර්යේෂණ අධ්‍යයනයට අවශ්‍ය පදනම් ප්‍රවේශය ගොඩනගා ගැනීමේ දී ලිඛිත මූලාශ්‍රය පරිශීලනය කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. විශේෂයෙන් ලිංගිකත්වය හා සන්නිවේදනය පිළිබඳවත් අධ්‍යාපනය හා සෞන්දර්ය පිළිබඳවත් ලියැවුණු කෘති පිළිබඳ වැඩි අවධානයක් යොමු කෙරේ. මෙම පර්යේෂණයේ දී තෝරාගත් ප්‍රජා කණ්ඩායම ආශ්‍රයෙන් තොරතුරු ලබාගැනීමට ප්‍රශ්නාවලී ක්‍රමය උපයුක්ත කරගන්නා ලදී. එහිදී මූලික තොරතුරු ලබාගැනීම සඳහා මෙන්ම පර්යේෂණ කේන්ද්‍රීය තොරතුරු ලබාගැනීමට අදාළ ප්‍රශ්න 50 ක් පමණ ඇතුළත් කර ප්‍රශ්නාවලිය භාවිත කර ඇත. පර්යේෂණයට අවශ්‍ය පෝෂණය ලැබීම සඳහා සුදුසු පුද්ගලයින් මෙන් ම මුඛ්‍ය තේමාව සම්බන්ධ ප්‍රාමාණිකයින් සමඟ සාකච්ඡා කිරීමට ද සිදුවේ. එසේ ම සන්නිදර්ශනාත්මක අනාවරණයක් සිදු කිරීමේ දී සාහිත්‍ය කෘති පරිශීලනයත් විවිධ ජනමාධ්‍ය වැඩසටහන් පරීක්ෂා කිරීමත් සඳහා මෙවැනි අධ්‍යයනයකදී අන්තර්ගත විෂය විශ්ලේෂණ ක්‍රමය (Content Analysis method) ඵලදායී ලෙස භාවිත කිරීමේ දී වැදගත් වනු ඇත.

සාකච්ඡාව

ස්ත්‍රීත්වයේ හා පුරුෂත්වයේ නිරූපණය ලිංගය (ලිඛිතය) යන්නෙහි මූලික අදහසයි. එය පිරිමි බවේ හා ගැහැනු බවේ ඇඟවුම යන අර්ථයෙන් ද ව්‍යවහාර වේ. එමෙන් ම ස්ත්‍රී වේශය, පුරුෂ වේශය හෝ ස්ත්‍රී-පුරුෂ හැඩරුව යන අදහස ද ගත හැකි ය. "පිරිමි-ගැහැනු ජීවීන් වෙනස් කොට හඳුනාගැනීමට ඉවහල්වන ව්‍යුහමය හා කාර්යමය ලක්ෂණ සමස්තය ලිංගය යන වචනයේ අර්ථයයි" (හරිශ්චන්ද්‍ර: 2008)

එසේම ලිංගය යන්නෙන් ලකුණ, විභ්නය, ආකාරය, සටහන යන අර්ථයන් ද කියවේ. ස්ත්‍රී හෝ පුරුෂ ශරීරවලට අනුව ආවේණික ව්‍යුහමය ලක්ෂණ හෙවත් ආකාර, විභ්න සටහන් අනුව ඔවුනොවුන් වෙන්වෙන් වශයෙන් හඳුනා ගැනීමට හැකිවේ. මෙකී ස්ත්‍රී හා පුරුෂ ලක්ෂණ අනුව ඇතිවන්නා වූ අන්‍යන්‍යතාවන්, මානව සමාජයේ ප්‍රධානතම නෛසර්ගික බෙදීම බවට පත්වේ. මෙය මානව සමාජයට පමණක් නොව බොහෝ

සත්ත්වයින්ට ද අදාළවේ. පිරිමි සතුන් හා ගැහැනු සතුන් ශාරීරික ලක්ෂණ අනුව වෙන්වෙන්ව හඳුනාගත හැකිය. ඇතැම් සතුන් දර්ශන මාත්‍රයෙන්ම ගැහැනු පිරිමි වශයෙන් හඳුනාගත හැකි අතර ඇතැම් සතුන්ගේ ඉරියව්, වර්ෂා ආදී සන්නිවේදනයන් මගින් දැන ගැනීමට හැකිවේ.

ලිංගිකත්වය හා ස්ත්‍රී පුරුෂ භේදය සාමාන්‍ය ව්‍යවහාරයේ යෙදෙන්නේ එකම අර්ථයක් ගෙන එන ලෙස ය. නමුත් මානව විද්‍යාව මෙය එකක් නොව දෙකක් ලෙස දකී. ජීව විද්‍යාත්මකව ස්ත්‍රී පුරුෂ භේදයක් ඇත. ක්‍රෝමසෝම හා හෝමෝන වෙනස කායික වෙනස්කම්වලින් ස්ත්‍රී පුරුෂ භේදය හඳුනාගත හැකිය. ලිංගිකත්වය කියන්නේ ලිංගභේදයට නොව තත්ත්වය හා කාර්යභාරය සලකා පිරිමි-ගැහැනු වෙනස්කමටය. (රත්නපාල, 2001:89)

ඒ අනුව ලිංගය (Sex) සහ ලිංගිකත්වය (Gender) යන ව්‍යවහාරවල වෙනස්කම් පවත්නා බැව් පැහැදිලිවේ. යම් ජීවියෙකු කෙරෙහි පිහිටා ඇති ගැහැනු බව හෝ පිරිමි බව ලිංගය යන්නෙන් අර්ථවත්වේ. සියලු ශරීරාවයවලින් හා ශරීරාභ්‍යන්තරික ක්‍රියාවලින් මගින් එය ප්‍රකට වේ. එහෙත් ස්ත්‍රී පුරුෂ භේදය හෙවත් ලිංගභේදය (Gender) සම්බන්ධ අන්‍යතා ප්‍රකට කරනු ලබන්නේ සමාජ, සංස්කෘතික අවස්ථා හා බලපෑම් පදනම් කර ගනිමිනි. “ලිංගිකත්වය, සමාජ ලිංගිකත්වය, ප්‍රමිතිරි බව, ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජ භාවය යනාදී සිංහල යෙදුම්වලින් අභිප්‍රේත වන්නේ ඉංග්‍රීසි භාෂාවේ ධූර්වය යන වචනයෙන් කියැවෙන අරුත ඉදිරිපත් කිරීමයි” (අභය සුන්දර 96)

මේ අනුව ලිංගය යන්නෙන් ජීවවිද්‍යාත්මක වශයෙන් ලිංගිකත්වය පිළිබඳ ප්‍රකට කරන අතර, ලිංගිකත්වය (Gender) යන්නෙන් සමාජ විද්‍යාත්මක අනාවරණයන් සිදුවේ. මෙම අධ්‍යයනයේදී මෙකී පාර්ශව දෙකම පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමට සිදුවේ. එයට හේතුව ලිංගිකත්ව සන්නිවේදනය (Sexual communication) ජීවවිද්‍යාත්මක හා සමාජ විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ සහිතව ක්‍රියාත්මක වන බැවිනි. මිනිසුන් පිළිබඳ කරන අධ්‍යයනවලදී ඊට සම්බන්ධවන ඕනෑම අයෙක් ගැහැනියක් හෝ පිරිමියෙක් ලෙස හඳුනා ගැනීමට පුළුවන. ඒ අනුව ඔවුන්ගේ කායික ස්වරූප, මානසික ස්වරූප ආදිය ගැහැණු - පිරිමි ලක්ෂණවලට අනුව තීරණය වේ. එසේම ඔවුන් කරන ඕනෑම කටයුත්තක් වුව ද ඔවුන්ගේ ලිංගිකත්වය මත පදනම් වී ඇත. ගැහැණු නම් පිරිමි නම්, ගැහැණු වැඩ පිරිමි වැඩ, ගැහැනු කතා පිරිමි කතා, ගැහැනු ඇඳුම් පිරිමි ඇඳුම් යනාදී වශයෙන් ජෛවීය සාධක මෙන්ම සමාජීය සාධක ද ලිංගිකත්වය නියෝජනය කරන බැව් ප්‍රකට කරුණකි.

අන් සියල්ලකටම වඩා මානව සන්නිවේදනය කෙරෙහි බලපාන්නේ පුද්ගලයාගේ ජෛවීය ලක්ෂණයි. යමක් ක්‍රියාත්මක වන්නේ පණ ඇති බව හෙවත් සජීවී බව නිසාය. සජීවී බව රැඳෙන ඕනෑම අයෙක් සන්නිවේදනාත්මකය. පණ ඇති සජීවී අයෙකුට දැනෙන සුළු බව පවතී. එනම් සංවේදී ඉන්ද්‍රිය සක්‍රීයව පවතින බවය. ඇස, කණ, නාසය, දිව, ශරීරය හා මන යන ඉන්ද්‍රියයන් සන්නිවේදනයට සම්බන්ධ ජෛවීය මාධ්‍ය බවට පත් වේ. ලෝකයේ කුමනාකාර තාක්ෂණික මෙවලමකින් වුව ද සිදුවන සන්නිවේදනයක් මිනිසා වෙතට ගෙන යාමට යටෝක්ක සංවේදී ඉන්ද්‍රිය මාධ්‍ය භාවිත කළ යුතු වේ. ස්ත්‍රී-පුරුෂ වශයෙන් හඳුනා ගන්නා මානව ප්‍රභේදයන් ද ඉහත කී ජෛව සාධක නියෝජනය කරන බැවින් ඔවුන් සන්නිවේදනික සත්ත්ව කොට්ඨාසයක් බවට පත් වේ.

“ලිංගය (සෙක්ස්) සහ ලිංගිකත්වය (ජෙනිටර්) අතර වෙනස කතා කළ මුල්ම තැනැත්තා ලෙස සැලකෙන්නේ ඇමරිකානු මනෝ විශ්ලේෂකයකු වූ රොබට් ස්ටෝලර් ය. ගැහැනිය හා ගැහැනු බවත් පිරිමියා හා පිරිමි කමත් හැමවිටම සමාජගත වීම අත්‍යවශ්‍ය නොවන බව පැවසූ හෙතෙම ලිංගය හුදු ජීව විද්‍යාත්මක කරුණක් බවත්, ලිංගිකත්වය සමාජ සංස්කෘතික නිර්මිතයක් බවත් කීවේය.” (ජයරත්න, 2008;75)

“රෝබට් ස්ටෝලර්” තවදුරටත් විග්‍රහ කරන්නේ බාහිර හා අභ්‍යන්තරික ප්‍රජනක ඉන්ද්‍රියන් ලිංග ශෛල හෝමෝන තත්ත්වයන් හා ද්විතීක ලිංග වර්ගයන් පැහැදිලිව ස්ත්‍රීන් හා පුරුෂයන් වෙනස් කොට හඳුනා ගැනීමේ සාධක වන බවයි. (ජයසිංහ, 2006;15)

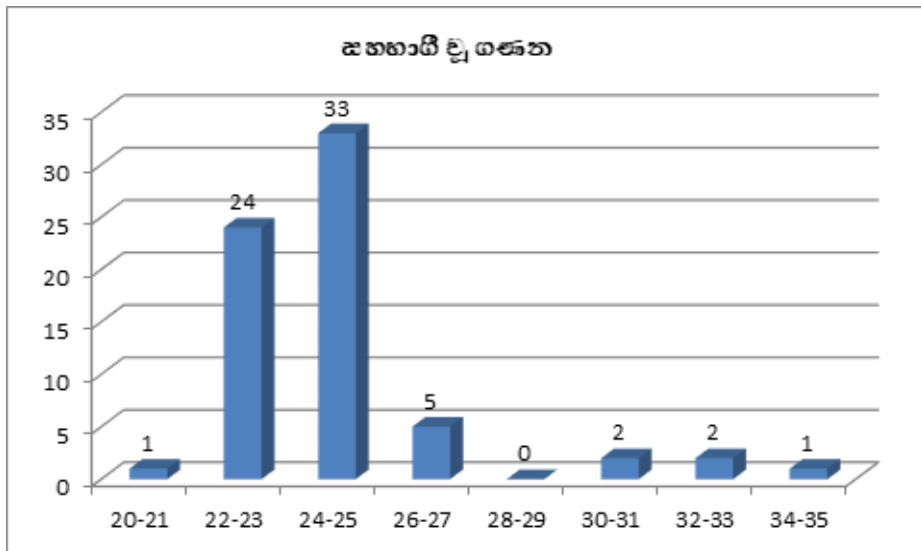
ලිංගික සන්නිවේදනයේදී සම්පූර්ණ ස්ත්‍රී, පුරුෂ ශරීර සහ මානසික ක්‍රියාකාරිත්වයන්ම අදාළ වේ. බැල්ම, කටහඬ, ආඝ්‍රාණය, ස්පර්ශය ආදිය මගින් සිදුවන සන්නිවේදන ප්‍රබල ලිංගික උත්තේජනයක් දක්වා බලපායි. එසේම කේශ කලාපය, නිය, දත්, තොල්, කම්මුල්, ඇඟිබැම, නළල, බෙල්ල, පියයුරු, ළෑම, ඉඟ, දෙකලවා, දෙපතුල් ආදී වූ ශරීරාංගවලින් සිදුවන විවිධාකාර සන්නිවේදනයන් ලිංගික සන්නිවේදනයට සම්බන්ධවේ. ඔවුනොවුන් අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් දැන හඳුනාගැනීම්, ආකර්ෂණයන්, අවබෝධකර ගැනීම්, සම්බන්ධතාවන් ඔස්සේ ආදරය, ප්‍රේමය, ආලය, සෙනෙහස, රතිය ආදී මනෝභාවයන් උද්දීපනය කෙරේ. ඒවා ලිංගික සබඳතාවක්, මෙමුද්‍රන සේවනයක්, සංසර්ගයක් දක්වා වර්ධනය විය හැකිය. එමගින් ඇතිවන්නා වූ රසය, සුරතාන්තය (Orgasm) පුහුදුන් ලොවෙහි පවත්නා උච්චතම රසය වින්දන ක්‍රියාව (Recreational Function) බවට පත්වේ. එය සියලු සෞන්දර්යයන්හි කැටි වූ උච්ච ආස්වාදයයි. ආනන්දනීය රසයයි. ලාලිතයයි. ඒවා ලෝකයේ නිර්මාණ ජනිත වීමට අවශ්‍ය පසුබිම සැකසීණ. ඒ සියල්ලටම වඩා විශේෂිත වූ කාර්යභාරය වන්නේ ලිංගික සන්නිවේදනයේ උච්චතම ආස්වාදනීයත්වය තුළින් පුරුෂයාගෙන් නිකුත් වන ශුක්‍රාණුවන් (Sperm) ස්ත්‍රීයගෙන් නිකුත් වන ඩිම්බයන් (Cell) සංසේචනය වීම (Insemination) මගින් නිර්මාණය වන ජීවානුව හෙවත් යුක්තානුව (Zygote) නව ජීවියෙකුගේ හට ගැනීමයි. ලිංගිකත්ව සන්නිවේදනයේ උපරිම රස සංජානනය මගින් මානව පරපුර අඛණ්ඩව ඉදිරියට ගෙනයාම සිදුවේ. එහි පරමාර්ථය වර්ගයා බෝ කිරීමයි. මෙය බොහෝ සත්ත්ව කොට්ඨාසයන්ට පමණක් නොව ශාකවල පවා දැකිය හැකි තත්ත්වයකි.

ඒ අනුව මානව සෞන්දර්යයේ ආරම්භයට ඉන්ද්‍රිය ප්‍රබෝධනය මගින් සිදුවන විභාව, අනුභාව ව්‍යවහිචාරීභාව සංයෝගය හේතුවේ. එය රස නිෂ්පාදන මාර්ගයයි. ශාංගාර, භාස්‍යාදී සියලු රසයන් ජනිත වන්නේ ස්ත්‍රී-පුරුෂ ලිංගිකයන්ගේ ඉන්ද්‍රිය ක්‍රියාකාරිත්වය ආශ්‍රයෙනි. ලිංගිකත්ව සන්නිවේදනය (Sexual Communication) සුවිශේෂිත වන්නේ එබැවිනි. ලෝකයේ සකලවිධ වටිනාකම් නිර්මාණයවීමේදී ලිංගිකත්වය තරම් ප්‍රමුඛ වූ අන් සාධකයක් නැති තරම්ය. ආචාරධර්ම, නීති, ශාස්ත්‍ර, සාහිත්‍ය, කලා ආදී සියල්ල කෙරෙහි ලිංගිකත්වය බලපා තිබේ. මව් කුසයට ප්‍රවිෂ්ට වූ ජීවියා සති කීපයකින් ස්ත්‍රීයක් ද- පුරුෂයෙක් ද යනුවෙන් තීරණය වන අතර එම ජීවියා වර්ධනය වන්නේ ඊට අනුරූපවය. ඉපදුණු අවස්ථාවේ සිට මරණය දක්වා එම ලක්ෂණය (ස්ත්‍රී - පුරුෂ භාවය) ක්‍රියාත්මකවේ.

සමාජ සමීක්ෂණය - ආශ්‍රිත දත්ත විශ්ලේෂණය

ප්‍රශ්නුත සමීක්ෂණය සඳහා තෝරාගත් නියැදි ගහණය සියයක් වුවත්, එයින් හැට නවදෙනෙක් (69) අදාළ ප්‍රශ්නාවලිය පුරවා ආපසු ලබාදෙන ලදී. එකී තොරතුරු මෙම විශ්ලේෂණය සඳහා උපයුක්ත කරගැනේ. එහිදී සහේතුක නියැදි ක්‍රමය (Purposive Sampling Method) යටතේ ලිංගික අත්දැකීම්වලට ආසන්න වයස් කාණ්ඩවලට අයත් අභ්‍යන්තර හා බාහිර උපාධි අපේක්ෂක විද්‍යාර්ථීන් කණ්ඩායමක් තෝරා ගැනුණි. ඔවුහු කැගලේ, මහනුවර, මාතලේ, කුරුණෑගල, අනුරාධපුරය, පොළොන්නරුව ආදී දිස්ත්‍රික්ක නියෝජනය කරනු ලබති. මේ නිසා ලංකාවේ සැලකිය යුතු ප්‍රාදේශීය නියෝජනයක් සිදුවීම වැදගත්වේ. වැඩි පිරිසක් විවාහය ආසන්න වන අතර සුළු පිරිසක් පමණක් විවාහකය. එසේම උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා කලා පාඨමාලාවන් හදාරන බොහෝ පිරිසක් කාන්තාවන් වන නිසා එය මෙම සමීක්ෂණයට ද බලපා ඇත. ඉතා අඩු පිරිමි විද්‍යාර්ථීන් පිරිසක් පමණක් මෙයට දායකවේ. සියලුම දෙනා උසස් පෙළ දක්වා අධ්‍යාපනය ලබා විශ්වවිද්‍යාල අභ්‍යන්තරව හෝ බාහිරව (දුරස්ථ ක්‍රමයට) උපාධි පාඨමාලාවක් හදාරමින් සිටිති. කලා පාඨමාලාවට සම්බන්ධ විද්‍යාර්ථීන් පමණක් තෝරාගැනීම යම් අන්තරාමි ස්වභාවයක් පෙන්නුම් කළ ද ලිංගිකත්වය හා සම්බන්ධ සෞන්දර්යාත්මක ආකල්ප පිළිබඳ වඩාත්ම කලා විෂයධාරාවන් හදාරන විද්‍යාර්ථීන් වෙතින් ප්‍රකට විය හැකිය යන උපකල්පනය මගින් එය සාධාරණීකරණය කර ගැනීමට උත්සුකවේ. සමීක්ෂණය සඳහා සහභාගී වූ පිරිසගේ වයස් කාණ්ඩ පිළිබඳ ප්‍රස්තාරික නිරූපණය (1-1) අනුව වයස අවුරුදු 22-23 අතර 24 දෙනෙක් ද 24-25 අතර 33 දෙනෙක් ද සහභාගී වූහ. අවුරුදු 22-25ත් අතර 57 දෙනෙක් ප්‍රශ්නාවලිය සඳහා පිළිතුරු ලබාදී ඇත. වයස අවුරුදු 30 ඉක්ම වූ අය 05 දෙනෙක් පමණක් සහභාගී වූහ. ඒ අනුව විවාහාසන්න හෝ නවක විවාපත් පිරිසක් මේ සඳහා සහභාගී කරවාගෙන ඇති බව ප්‍රකටවේ. එය මෙවැනි මාතෘකාවක් සම්බන්ධයෙන් වඩාත් යෝග්‍ය බව දැක්විය හැකිය.

0෭ම ප්‍රස්තාරික නිරූපණය

එසේම සමීක්ෂණය සඳහා සහභාගී වූ පිරිසෙන් රැකියා නියුක්ත 20.28% ක් වන අතර රැකියා විසුක්ත 79.71% කි. එහිදී රැකියාවල නියුක්ත සහ විවාහක කණ්ඩායම බාහිර උපාධි අපේක්ෂක විද්‍යාර්ථීන්ය. ඒ අනුව මෙම පර්යේෂණය සඳහා යොදාගත් කණ්ඩායම අදාළ මාතෘකාව සඳහා බෙහෙවින් බලපාන බව පැහැදිලි වේ. ඔවුන් ලිංගිකත්වය හා සම්බන්ධවන වයස් කාණ්ඩවල පසුවන අය වන බැවින් මාතෘකාව කෙරෙහි දක්වන ප්‍රතිචාරවල වලංගුභාවය වැඩි විය හැකිය. එහෙත් ප්‍රශ්නාවලිය සම්පූර්ණ කර දීමට ඔවුන් දක්වන ලද්දේ උදාසීන මෙන්ම අනිශය ලජ්ජාශීලී ස්වභාවයකි. ඒ අනුව හැකිතාක් ප්‍රශ්නාවලිය මගින් ප්‍රතිචාරකයා හෝ පෞද්ගලිකත්වය අනාවරණ නොවන පරිදි එම කාර්යය ඉටු කර ගැනීමට වග බලාගන්නා ලද්දේ එබැවිනි. එය මෙරට සමාජ සංස්කෘතික පිළිගැනීම්වල ලිංගිකත්වය හා සම්බන්ධව පවත්නා ආකල්ප, මතිමතාන්තර විය හැකිය. එහෙත් බොහෝ දුරට පෙනී ගියේ අනවශ්‍ය ස්වයං චාරණයක් පවත්වාගෙන කටයුතු කළ බවකි.

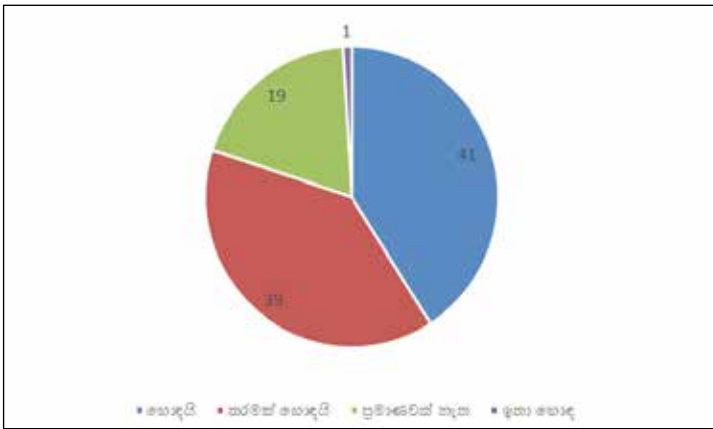
ප්‍රශ්නාවලියේ මූලික තොරතුරු ලබාගැනීමට ඉදිරිපත් කරන ලද්දේ ලිංගිකත්වය, විවාහක අවිවාහක බව, වයස, පදිංචි දිස්ත්‍රික්කය, ජනවර්ගය, ආගම, අධ්‍යාපන තත්ත්වය වැනි පොදු තොරතුරු දැන ගැනීමට සුදුසු ප්‍රශ්නය. එහෙත් මාතෘකාව කේන්ද්‍ර කරගත් ප්‍රශ්න 44ක් ඉදිරිපත් කරන ලදී. ඒවායෙන් බොහෝමයක් සෘජු, විවෘත ප්‍රශ්න වූ අතර බහුවරණ ප්‍රශ්න කීපයක් ද ලබාදී තිබුණි. එසේම නිදහස්ව ප්‍රතිචාරකයාගේ අදහස් දක්වීම සඳහන් ප්‍රශ්න 05ක් පමණ ලබාදී ඇත. බහුතරයක් දෙනා සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයා තිබුණ ද ඇතමෙක්, ඇතැම් ප්‍රශ්නවලින් මගහැර තිබූ බව ද ප්‍රකටවේ. එසේම බහුතරයක් විශ්වසන වූ පිළිතුරු ලබාදී තිබුණ ද ඇතැමුන් යම් සැඟවුණු හෝ වංචනික හෝ පිළිතුරු ලබාදී ඇති බව ද පෙනේ. ඔවුන් විසින් ලබා දෙන ලද කවරාකාර පිළිතුරක් වුව ද අපගේ ප්‍රශ්න තේමාව පෝෂණය කරනු ලබන ප්‍රතිචාර ලෙස බාර ගනිමින් මෙම විශ්ලේෂණය සිදු කිරීමට උත්සුක වී ඇත.

අධ්‍යයනය සඳහා තෝරාගත් පිරිසෙන් බහුතරයක් එනම් 79.7% විධිමත් ලිංගික අධ්‍යාපනයක් ලබා නැති බවත් 20.28% ක් යම් අධ්‍යාපනයක් ලබා ඇති බවත් පිළිගෙන තිබේ. සෘජුවම විවාහක හෝ විවාහාපේක්ෂකව සිටින මෙවැනි කණ්ඩායමක 80% ක පමණ ප්‍රතිශතයක් විධිමත් ලිංගික අධ්‍යාපනයක් නොමැති වීම සමාජමය වශයෙන් මෙන්ම පෞද්ගලික වශයෙන් ද ගැටලු සහගත තත්ත්වයක් ඇති වීමට බලපාන බව සිතිය හැකිය. විධිමත් අධ්‍යාපනයක් නොමැති වුව ද ලිංගිකත්වය පිළිබඳ අවබෝධය පිළිබඳ විමසන කල්හි තරමක් හොඳයි යනුවෙන් 39.16% ක් ද හොඳයි යනුවෙන් 40.5% ක් ද ඉතා හොඳයි යනුවෙන් 1.4% ක් ද ප්‍රමාණවත් නැත යනුවෙන් 18.8% ක් ද පිළිතුරු ලබාදී තිබුණි. ඒ අනුව දළ වශයෙන් 75% කට පමණ ලිංගිකත්වය පිළිබඳ අවබෝධයක් පවතින බව පැහැදිලිවේ. (1.2 ප්‍රස්තාරික නිරූපණය)

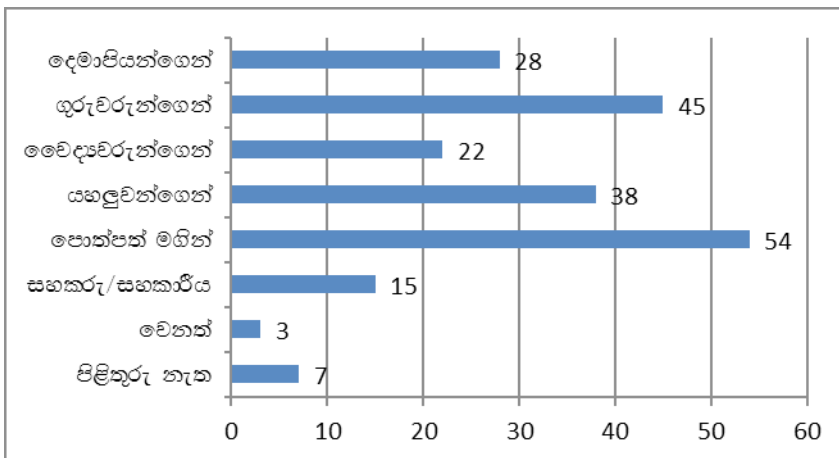
ලිංගිකත්වය පිළිබඳ අවබෝධය වෘත්ත ප්‍රස්තාරික නිරූපණ

එබැවින් විධිමත් පරිදි ලිංගික අධ්‍යාපනයක් ලබා නැති වුව ද සාමාන්‍ය වශයෙන් ලිංගිකත්වය පිළිබඳ අවබෝධයක් පවතී. ලිංගික කරුණු සම්බන්ධව විවෘතව සාකච්ඡා කිරීමට 44.92% කැමැත්ත ප්‍රකාශ කර ඇත. එහෙත් 46.37% ක් අකමැති අතරම

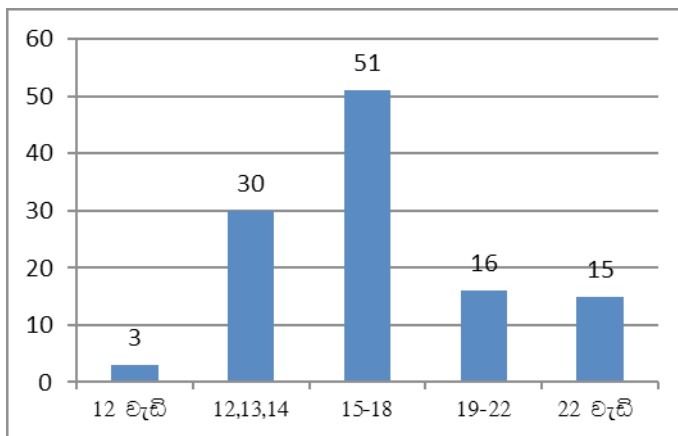
8.19% ක් කිසිම පිළිතුරක් ලබාදී නැත. සාමාන්‍යයෙන් 50% කට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් ලිංගිකත්වය පිළිබඳ කරුණු විවෘතව සාකච්ඡා කිරීමට කැමැත්ත පළ කර තිබීම විශේෂත්වයකි. ලිංගිකත්වය සම්බන්ධව සැලකිය යුතු අවබෝධයක් පවත්නා පිරිසක් මෙම නියැදිය නියෝජනය කරති. නමුත් එම අවබෝධය ලබාගන්නේ කුමන මාර්ගවලින්දැයි වරණය කිරීමට සාධක කීපයක් ලබා දුනි. ඇතමෙක් පිළිතුරු කීපයක් ද වරණය කර ඇත. ඒ අනුව 27.53% ක් දෙමව්පියන්ගෙන් ද 44.92% ගුරුවරුන්ගෙන් ද කරුණු දැනගෙන තිබේ. වෛද්‍ය උපදෙස් මාර්ගයෙන් 4.73 ක් ද යහලුවන්ගෙන් 37.68% ක් ද දැනගෙන ඇති අතර පොත්පත් හෝ මාධ්‍ය භාවිතයෙන් 53.62% ක් දැනගෙන තිබීම විශේෂත්වයකි. සහකරු සහකාරිය හෝ පෙම්වතා පෙම්වතිය මාර්ගයෙන් 14.49% ක් ද වෙනත් ක්‍රම මගින් 2.89% ක් ද පිළිතුරක් නොදුන් 7.24% ක් ද වශයෙන් දක්වා තිබේ. මෙහි දී වඩාත්ම වැදගත් කරුණක් ලෙස ලිංගිකත්වය පිළිබඳ තොරතුරු දැනගැනීමේදී 50% කට වැඩි ප්‍රමාණයක් පොත්පත් හෝ මාධ්‍ය භාවිත කර තිබේ. ලිංගිකත්වය හා සන්නිවේදනය සම්බන්ධව එය ඉතාම ප්‍රබල තොරතුරක් බවට පත් වේ.

මේ වන විට ජීවිතයේ කිසියම් ලිංගික ආස්වාදයක් ලබා තිබේද? යන පැනයේදී 28.18% එසේ ලබා ඇති බවට ද 75.36% ලබා නැති බව ද දක්වා ඇති අතර 1.4% ක් කිසිදු පිළිතුරක් ලබා දී නැත. වයස අවුරුදු 22ත් 30ත් අතර තරුණ පිරිසකගෙන් 75% ක බහුතරයක් යම්කිසි ලිංගික ආස්වාදයක් ලබා නොතිබීම ද සැලකිය යුතු කරුණකි. ලිංගිකව හැසිරී ඇති පිරිසෙන් 5.79% ස්වයංව ද 10.14% ක් සහකරු හෝ සහකාරියගෙන් (ස්වාමි - භාර්යා) ද 7.2% පෙම්වතා හෝ පෙම්වතියගෙන් ද ආස්වාදය ලබා ඇති අතර කිසිවෙක් සමලිංගිකව හෝ වෙනත් ක්‍රමයකින් ආස්වාදය ලබා නොමැත. අඩුම වශයෙන් ස්වයංව හෝ ලිංගික ආස්වාදයක් ලබා නොතිබීම යනු තොරතුරක් ලෙස විශ්වාස කිරීමට තරම් අපහසු වූ තත්ත්වයකි. ඇතැම්විට තෝරාගත් නියැදිය නියෝජනය කරන්නේ බහුතරයක් ගැහැනු ළමුන් වන බැවින් එය අප වැනි සමාජ සංස්කෘතික වටපිටාවක සත්‍ය තත්ත්වයක් විය හැකි බව ද විශ්වාස කළ හැකිය. දරුවන් ලොකු මහත් වන තුරුම එකම අවශ්‍යතාව අධ්‍යාපනය ලෙස මතුකළ වටපිටාවක එවැන්නක් සාධාරණය.

සමීක්ෂණය සඳහා යොදාගත් සියලුම දෙනා කිසිදු ලිංගික රෝගයකින් නොපෙළෙන බවත් ඒ සඳහා කිසිදු ප්‍රතිකාරයක් ලබාගෙන නැති බවත් දක්වා ඇත. එය සත්‍යයක් ලෙස පිළිගත්ත ද අවම වශයෙන් මොවුන් ඔපස් වේදනාවට හෝ වේදනානාශක ඖෂධයක් හෝ භාවිත නොකළේ ද? යන ගැටලුව පර්යේෂකයාගේ පාර්ශවයෙන් නැගීම ද අසාධාරණ නොවේ. එයින් ගම්‍ය වන්නේ ඇතැම් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු ලබා දීමේදී ගැඹුරින් සිතා නොබැලීමත් ලබාදෙන පිළිතුරු තමාගේ අනාගත ජීවිතය කෙරෙහි අනිසි ලෙස බලපෑ හැකිය යන අවිශ්වාසනීය පදනම මත පිහිටීමත් හේතුවී ඇති බවයි. ලිංගික අධ්‍යාපනයක් ලබාදීමේදී වඩාත් සුදුසු වයස් කාණ්ඩය ලකුණු කර ඇත. (1.4) ප්‍රස්තාරික නිරූපණය. එහිදී 12-14ත් යන වයස් කාණ්ඩය 30.43 ක් ද 15-18 යන වයස් කාණ්ඩය 50.72% ක් ද 19-22 වයස් කාණ්ඩය 15.94% ක් ද 22ට වැඩි 14.49% ක් ද දක්වා ඇත. ඒ අනුව වයස අවුරුදු 12-19ත් අතර කාල සීමාව ලිංගික අධ්‍යාපනයක් ලැබීමට යෝග්‍ය වයස ලෙස දක්වා තිබේ.

මෙයින් පැහැදිලි වන්නේ නව යොවුන්විය ආරම්භයත් සමග ලිංගිකත්වය පිළිබඳ අධ්‍යාපනයක් ලබාදීම යෝග්‍ය බවයි. එය පාසල් විෂයමාලාවන්ට සමගාමී ලෙස ලබාදීම ද යෝග්‍ය බව ප්‍රකට වන්නේ වඩාත්ම වරණය කර ඇති වයස් කාණ්ඩයන් පුද්ගලයකුගේ පාසල් කාලය නියෝජනය කරන බැවිනි. එසේම ලබාදෙන අධ්‍යාපනය විධිමත් ආකාරයට

ලබා දිය යුතු බව 79.71% ක්ම දක්වා තිබේ. එනම් පාසල් විෂය මාලාවන්ට ඇතුළත් කළ පාඨමාලාවක් විය යුතු බවයි. එය අවිධිමත් හෝ නොවිධිමත් ආකාරයට සිදු විය යුතු බව දක්වන්නේ 23% ක් පමණය. විවාහවීමට පෙර ලිංගික අධ්‍යාපනයක් ලැබිය යුතු බව 88.4% ක් දක්වා ඇති අතර 11.59% ක් එසේ නොවිය යුතු බව පෙන්වා දී ඇත. එහිදී බහුතරයක් වන අවිවාහක පිරිසක්, විවාහයට පෙර ලිංගික අධ්‍යාපනයක් තිබිය යුතු යැයි දැක්වීමෙන් ප්‍රකට වන්නේ විවාහ ජීවිතය සාර්ථකව ගොඩනගා ගැනීමට නම් විවාහයට පෙර කිසියම් ලිංගික අධ්‍යාපනයක් ලැබිය යුතු බවයි. එය යහපත් මට්ටමේ ප්‍රතිචාරයක්වේ. එසේම නව යොවුන් වියේ සිට, නැතිනම් පාසල් අවධියේ සිට ඒ සඳහා අධ්‍යාපනික සුදානමක අවශ්‍යතාව තවදුරටත් තහවුරු කිරීමක් ලෙස ද මෙය පෙන්වා දිය හැකිය.

ලාංකේය සමාජයේ ස්ත්‍රීයකගේ ලිංගිකත්වය පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීමේදී ‘‘කන්‍යාභාවය’’ ප්‍රබල තේමාවක් බවට පත්ව ඇත. ඒ අනුව කන්‍යාභාවය හා ස්ත්‍රී පතිව්‍රතාව පිළිගන්නා බව 50.72% ක් දක්වා ඇත. 43.47% ක් පිළිනොගන්නා බව ද පෙන්වා දී ඇත. සාම්ප්‍රදායික පිළිගැනීමක් මෙන්ම සමාජ චාරිත්‍රයක් ලෙස කාන්තා පතිව්‍රතාව හා කන්‍යාභාවය වෙනස්විය යුතු බව පිළිගන්නේ 50% කට ආසන්න පිරිසකි. එය එසේම පැවතිය යුතු බව ද 50% ක් පමණ පිළිගෙන ඇත. කාලයක් තිස්සේ සමාජයේ තහවුරු වී තිබූ එවැනි පිළිගැනීම්වල ඇතැම් තත්ත්වයන් වෙනස් විය යුතු වුව ද ඒ සඳහා එකවරම සමාජය සුදානම් නැති බවත් මෙයින් ප්‍රකටවේ. එසේම මෙම සමීක්‍ෂණය සඳහා සහභාගී වූ පිරිසෙන් කිසිවෙක් ලිංගික දූෂණයට හෝ අපයෝජනයට ලක්ව නැති බව දක්වා ඇත. විවාහයට පෙර ලිංගික සබඳතා පැවැත්වීම යෝග්‍ය නොවන බව 92.75% ක්ම දක්වන අතර 5.79% ක් දක්වා ඇත්තේ එය සුදුසු වන බවයි. එමෙන්ම විවාහය සිදුවිය යුත්තේ ප්‍රේම සම්බන්ධයකින් බව 88.4% ක්ම පිළිගනිති. යෝජනාවක් මගින් බව 18.84% ද දක්වා ඇත. එහි දී ඇතැමෙක් වරණයන් එකට වැඩි ප්‍රමාණයක් පළකර තිබුණි. නිදහස් ලිංගික වර්ෂාවන් පිළිගන්නේ ද යන පැනයට පිළිතුරු ලෙස 55.07% පිළිගන්නා බවත් 31.88% පිළි නොගන්නා බවත් ලකුණු කර තිබුණි. කිසිම තොරතුරක් නොදුන් සංඛ්‍යාව 13.09% කි. එබැවින් ලිංගිකත්වය සම්බන්ධයෙන් පවත්නා යම් යම් සීමාවන් බැහැරවිය යුතු බව 55.07% වැනි බහුතර සංඛ්‍යාවක් පිළිගෙන තිබීම ද විශේෂත්වයකි. ලිංගිකත්වය නීති මගින් පාලනය කිරීමට නොහැකි බව 75.36% දක්වා ඇති අතර පාලනය කළ හැකිය යන්න 21.73% දක්වා තිබේ. එයින් වක්‍රාකාර ලෙස නිදහස් ලිංගික වර්ෂාවන් පිළිබඳ අවශ්‍යතාව ද ගම්‍යමාන වේ. සමීක්‍ෂණයට සහභාගී වූ කිසිවෙක් අයතා ලිංගික සබඳතා අනුමත නොකරයි. එනම් සමාජ සංස්කෘතික වටිනාකම්වලට ආදාළ සීමාවන්හි සිට ලිංගිකත්වයෙහි යෙදීම සුදුසු බවයි. කිසිවෙක් සමලිංගික හැසිරීම් අනුමත නොකරන අතර, එසේ හැසිරී නැති බව ද දක්වා තිබේ. එසේ ලිංගික වර්ෂාවෙහි නියුක්ත විය යුත්තේ එක් අයකු සමඟ පමණක් බවත්, එයට හේතුව විවිධ සමාජ රෝගාදියෙන් මිදීම සමාජ සංස්කෘතික වටිනාකම්වලට අනුගාමීව, විවාහ ජීවිතයේ ප්‍රශ්නවලින් අත්මිදීම යනාදිය දක්වා ඇත.

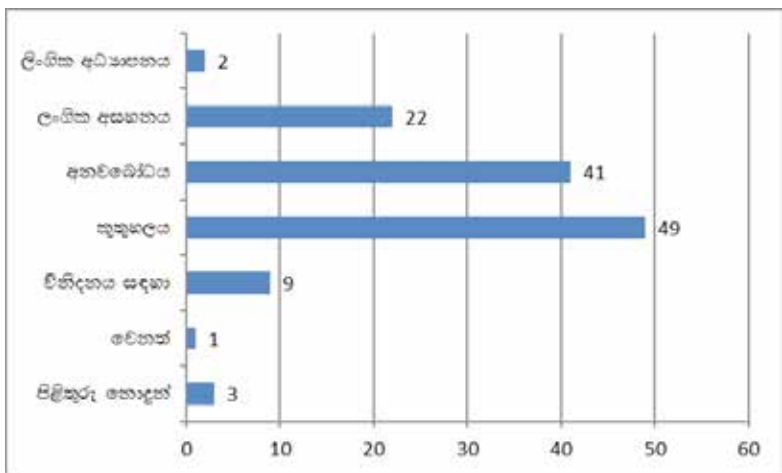
සාම්ප්‍රදායික සමාජ සංස්කෘතික වටපිටාවන්වල ක්‍රියාත්මකවන ලිංගික වත් පිළිවෙත් යනාදිය පිළිගන්නා බවට 42.02% ක් දක්වා ඇති අතර පිළිනොගන්නා බව 49.27% ක් දක්වයි. පිළිතුරක් ලබා නොදුන් සංඛ්‍යාව 8.6% කි. මෙයින් ද ගම්‍ය වන්නේ 50% කට වැඩි පිරිසක්

පැරණි ලිංගික වත් පිළිවෙත් වර්ධන හා පිළිගැනීම් ආදිය වෙනස් විය යුතු බව, තහවුරු කරන බවකි. ලිංගිකත්වය හා මාධ්‍ය භාවිතයට අදාළ ප්‍රශ්නවලට ද සාධනීය පිළිතුරු ඉදිරිපත් වී ඇත. සමීක්ෂණයට සහභාගී වූ පිරිසෙන් ලිංගිකත්වය සහිත චිත්‍රපට නරඹා ඇත්තේ 26.08% කි. නරඹා නැති ප්‍රමාණය 84.05% කි. එසේ ලිංගිකත්වය සහිත විඩියෝ, aඩාල එක ආදිය නරඹා ඇති සංඛ්‍යාව 15.94% ක් වන අතර නරඹා නැති සංඛ්‍යාව 79.71% කි. අන්තර්ජාලය හා වෙනත් ජාලගත මාධ්‍ය හරහා ලිංගිකත්වය සහිත වැඩසටහන් නැරඹූ සංඛ්‍යාව 4.34% කි. නරඹා නැති ප්‍රමාණය 92.75% ක් වේ. ලිංගිකත්වය සහිත පොත්පත්, පුවත්පත් ඇතුළු මුද්‍රිත මාධ්‍ය භාවිත කළ සංඛ්‍යාව 39.13% කි.කියවා නැති සංඛ්‍යාව 57.97% ක් වේ. මාධ්‍ය භාවිතය සම්බන්ධයෙන් කිසිම පිළිතුරක් ලබා නොදුන් 2.89% සිට 4.34% දක්වා පිරිසක් ද වූහ.

ප්‍රස්තුත කේන්ද්‍රීය ගැටලුව වන ලිංගිකත්වයේ දී මාධ්‍ය භාවිතය සැලකිය යුතු බලපෑමක් සිදු නොකරන බව මෙම දත්තවලින් අනාවරණ වේ. යම්තාක් දුරට හෝ බලපෑමක් සිදුකර තිබෙන්නේ මුද්‍රිත මාධ්‍ය පත පොත ය. එහෙත් අප උපන්‍යාසයන් වූයේ සාපේක්ෂ වශයෙන් නූතන මාධ්‍ය (Modern Media) යටතේ රූපවාහිනිය හා විඩියෝ මාධ්‍ය මෙන්ම චිත්‍රපටය වැනි මාධ්‍යයන්, නව මාධ්‍ය (New Media) යටතේ අන්තර්ජාලය ඇතුළු මාධ්‍යයන් ප්‍රබල බලපෑමක් සිදු කරන බවයි. එහෙත් ප්‍රශ්නාවලී මගින් ලබා දී ඇති තොරතුරුවලින් ගම්‍ය වන්නේ, අපගේ උපන්‍යාසය ස්වායත්ත විචල්‍යයෙන් හෙවත් මූලික ගැටලුවෙන් ඇත්වන අතර ඒ සඳහා වෙනත් විචල්‍යයන්ගේ බලපෑමක් සිදුවන බවකි. තෝරාගත් නියැදි ගහණයට අදාළ තොරතුරු සැඟවීමට හෝ වංචනික ලෙස පිළිතුරු ලබාදීමට ද සාධාරණ වූ හේතුවක් නැත. යටෝක්ත මාධ්‍යවලට සම්බන්ධ ලිංගික වැඩසටහන්වලින් යම් ආස්වාදයක් ලබන බව 24.63% ක් දක්වා ඇති නමුත් 72.46% දක්වන්නේ කිසිදු ආස්වාදයක් නොලැබූ බවයි. එනම් එම මාධ්‍ය භාවිත නොකිරීම යන්න වෙනත් ආකාරයකින් දක්වා ඇත. මාධ්‍ය භාවිත කළේ නම් කිසියම් වූ හෝ ආස්වාදයක් ලැබීමට යොමුවිය යුතු ය. එසේම මාධ්‍ය භාවිත කළ අයගෙන් 7.24% ක් එකී වැඩසටහන් ජීවිතයට ප්‍රායෝගික වශයෙන් එකතු කරගත් බව දක්වා ඇත. එහෙත් 92.75% ක්ම දක්වන්නේ ජීවිතයට යමක් ලිංගිකත්වය සහිත වැඩසටහන්වලින් එකතු නොකර ගත් බවයි. එවැනි වැඩසටහන් සඳහා කිසිවෙකුත් ඇඹිබැගි නොවුණු බව පෙන්වා දී ඇත. එහෙත් මාධ්‍ය මගින් ඉදිරිපත් වන ලිංගිකත්ව වැඩසටහන්වල උසස් ආස්වාදයක් ඇති බව 5.79% ක් පෙන්වා දෙන අතර 79.71% ක් එවැනි ආස්වාදයක් නොලබන බවක් වෙනත් 14.49% ක් වශයෙන් පිළිතුරු ලබා දී ඇත. එකී වැඩසටහන්වල අධ්‍යාපනික ගුණය විමර්ශනය කිරීමේදී 37.68% දක්වන්නේ යම් අධ්‍යාපනයක් ලැබෙන බවයි. 56.52% ක් තහවුරු කරන්නේ අධ්‍යාපනික වශයෙන් එතරම් වැදගත් කමක් නොමැති බවකි. එසේම එම වැඩසටහන් විද්‍යාත්මක පදනමකින් සකස් වී ඇති බවය. මෙයින් අභ්‍යන්තරිකව ප්‍රකටවන අදහසක් වන්නේ, උසස් අධ්‍යාපනික ගුණයකින් හා විද්‍යාත්මක පදනමක් සහිතව ලිංගිකත්ව වැඩසටහන් නිර්මාණය වීම වැදගත් වන බවයි.

වසර ගණනක් (05 ක් පමණ) අප රට අන්තර්ජාල භාවිතය හා සම්බන්ධ එක් ක්ෂේත්‍රයකදී ලෝකයේ අංක එක (01) බවට පත් වන බවට තොරතුරු වාර්තා විය. එනම් ගූගල් සෙවීමිවල ද (Google Searching) වඩාත්ම භාවිත කර ඇති වචනය (Sex) (ලිංගය) යන්නයි. එසේ භාවිත කිරීම පිළි ගන්නා බවට 43.47% ක් දක්වා ඇති අතර පිළි නොග

න්නා බවට 56.52% ක් පෙන්වා දී ඇත. මෙම සමීක්ෂණයට යොදා ගත් වයස් කාණ්ඩයට පෙර අවුරුදු 15 ක් 20ක් අතර වයස් කාණ්ඩය විසින් වඩාත්ම Sex (ලිංගය) යන යෙදුම ගූගල් සෙවුමෙහි (Google Search) භාවිත කර තිබූ බවට වාර්තා විය. එය ලෝකයේම අංක එක (01) ස්ථානයට වසර ගණනාවක් සිදු කිරීම යනු විමර්ශනයට භාජනය විය යුතු තත්වයකි. නව යොවුන් සහ යොවුන් විශේෂ පසු වන අයට පොදු වූ ලිංගික කුතුහලය වැනි මනෝ භාවයන් නිසා සිදුවන්නක් ද? නැතිනම් පරිණත ලිංගික අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට පෙළඹීමක් ද? සමාජයේ සිදුවන දූෂණ, අපයෝජන වැනි ලිංගික අපරාධ ක්‍රියා කෙරෙහි මෙවැනි ක්‍රියාකාරකම්වල බලපෑමක් තිබේද? යනාදී ගැටලු රාශියක් අප හමුවේ. උත්පන්නවේ. මෙවැනි භාවිතයක් හේතුවෙන් ලාංකිකයා තුළ වඩාත්ම ප්‍රකට වන්නේ කුමක්ද? යන පැනයට වරණය කළ පිළිතුරු කීපයකි. ලිංගික අධ්‍යාපනය පිළිබඳ තත්වය යන්නට 1.4% ක්ද, ලිංගික අසහනය 21.73% ක්ද, අනවබෝධය යන්නට 40.57% ක්ද, කුතුහලය යන්නට 49.27% ක්ද, වින්දනයට ඇති කැමැත්තට 8.6% ක්ද, පිළිතුරු නොදුන් 2.9 ක්ද, වෙනත් 1.4% ක්ද වශයෙන් දක්වා ඇත.

මෙහිදී අසහනය, අනවබෝධය හා කුතුහලය හේතුවෙන් ගෙන එවැනි දේකට යොමුවන්නට ඇති බවට බොහෝ දෙනෙක් වැඩි ප්‍රතිචාරයකින් අනාවරණය කර ඇත. එහිදී කුතුහලය ස්වභාවික වුව ද අසහනය හා අනවබෝධය බැහැර කළ හැකි තත්වයන් ය. ඉටු කළ හැක්කේ කෙසේද? යන්නට අදාළව ලිංගික ආස්වාදය ජීවිතයට අවශ්‍ය බව 94.20% ක් දක්වා ඇති අතර අනවබෝධය යන්න 5.79% ක් පෙන්වා දී ඇත. සදාචාරවත් ලිංගික ඇසුර සෑම දෙනාම අනුමත කර තිබේ. එසේම ලිංගික අධ්‍යාපනය ලැබීමට ජනමාධ්‍ය භාවිත කිරීම යෝග්‍ය බවට 92.75% ක් පිළිගන්නා අතර 3.8% ක් අනවබෝධය බව දක්වයි. එසේ ජනමාධ්‍යයේ යොදා ගන්නා ලිංගිකත්වය වස්තූබේදය බවට පත් කරගත් සෞන්දර්යාත්මක වැඩසටහන්වලට 55.07% කැමැත්ත පළකරන අතර 42.02% ක් අකමැතිය. එහෙත් ලිංගික වශයෙන් ශික්ෂණයක් ඇති කැරීමට සෞන්දර්යාත්මක නිර්මාණ අවශ්‍ය බව 81.15% පිළිගන්නා අතර 15.94% ක් අනවබෝධය බව පෙන්වාදී ඇත. එසේම ලිංගික අධ්‍යාපනය හා සෞන්දර්යාත්මක ලිංගික වැඩසටහන් සඳහා නිදහස්, අදහස් හා යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීමට ද ප්‍රතිචාරක කණ්ඩායම උත්සුක වී ඇත. ලිංගික අධ්‍යාපනය සඳහා ඉදිරිපත් කළ අදහස් අතර,

- පාසල් විෂයමාලාවට ලිංගික අධ්‍යාපනය ඇතුළත් කිරීම.
- විද්‍යාත්මක පදනමකින් යුතුව විෂය නිර්දේශ සකස් කිරීම.
- වයස 12-22 අතර වයස් කාණ්ඩයට ලබාදීම.
- උසස් ප්‍රමිතියකින් යුක්ත වීම.
- පුහුණු ගුරුවරුන් යොදා ගැනීම.
- විශේෂ සම්මන්ත්‍රණ හා වැඩමුළු පැවැත්වීම.
- කණ්ඩායම් අධ්‍යාපන ක්‍රම භාවිත කිරීම.
- ලිංගික කුතුහලය - අනවබෝධය හා අසහනය තුරන් කිරීමට කළමනාකරණය කිරීම.
- අනෙකුත් විෂයයන් මෙන් සාමාන්‍යකරණය කිරීම.
- සදාචාර අධ්‍යාපන ක්‍රම භාවිත කිරීම.
- අනවශ්‍ය සාම්ප්‍රදායික පිළිගැනීම් වෙනස් කිරීම හා සමාජ වටිනාකම් උපයෝගී කර ගැනීම.
- අපයෝජන හා දූෂණ වළක්වා ගැනීමට නීතිමය හා ආචාරධර්මීය පදනම් ශක්තිමත් කිරීම

යනාදිය විශේෂිත ලෙස මතුකර තිබූ කරුණු විය. එසේම සෞන්දර්යාත්මක මාධ්‍ය විෂයෙහිලා ලිංගිකත්ව නිරූපණයේදී උසස් රස වින්දනයක් සහිතවන ආකාරයට එම වැඩසටහන් නිර්මාණය කළ යුතු බව බොහෝ දෙනෙක් දක්වා තිබුණි. ලිංගිකත්වය හා සන්නිවේදනය සම්බන්ධ අදහස් දැක්වීමේදී වුව ද බොහෝ දෙනෙක් මතු කරන ලද්දේ ලිංගික කුතුහලය හා හැඟීම් ඇවිස්සෙන ආකාරයට දක්වන වාර්තා හෝ වෙනත් වැඩසටහන් වෙනුවට ග්‍රාහක අවබෝධය හා රසවින්දනය ඇතිවන පරිදි මාධ්‍ය වැඩසටහන් නිර්මාණය කළ යුතු බවයි.

සමාලෝචනය

ලිංගිකත්වය, අධ්‍යාපනික හා සෞන්දර්යාත්මක වශයෙන් සන්නිවේදනය කෙරෙහි බලපාන ආකාරය විමර්ශනය කිරීම මෙම අධ්‍යයනයේ මූලික අරමුණ විය. ඒ අනුව තෝරාගන්නා ලද නියැදි ගහනයකට ප්‍රශ්න 50ක පමණ ප්‍රශ්නමාලාවක් ඉදිරිපත් කර ලබා ගත් දත්ත විශ්ලේෂණය කිරීමේදී අනාවරණ වූ තොරතුරු යථෝක්ත විමර්ශනය මගින් සලකා බලන ලදී. ඒ අනුව වයස 22ත් 27ත් අතර වයස් කාණ්ඩවලට අයත්වන බහුතර පිරිසක් ප්‍රශ්නාවලියට පිළිතුරු ලබා දුන්හ. ඔවුන්ගෙන් සීමිත පිරිසක් විවාහක අය වූ අතර බහුතරයක් දෙනා අවිවාහක අය වූ අතර එහෙත් විවාහාසන්න හෝ යෝජිතව හෝ ප්‍රේම සම්බන්ධතා සහිත අය වූහ. මෙවැනි ගැටලුවක් අනාවරණය කර ගැනීමේදී වඩාත්ම යෝග්‍ය වයස් කාණ්ඩය

ලෙස අපගේ වරණය හඳුනාගත හැකිය. ඔවුන් විසින් සපයන ලද තොරතුරුවලට අනුව ලිංගික ජීවිතයක් ගත කිරීම, ආස්වාදයක් ලැබීම මෙන්ම එය විධිමත් විද්‍යාත්මක අධ්‍යාපනයක් සහිතව සිදු කිරීමට අවශ්‍ය වේ. එහිදී සාම්ප්‍රදායික සමාජ වටිනාකම් රැක ගැනීම මෙන්ම සම්ප්‍රදාය කුළු පවත්නා නොවටනා දෑ බැහැර කිරීම ද කාලීන අවශ්‍යතාවක් බවට පත්වේ. විශේෂයෙන් කන්‍යාභාවය, ස්ත්‍රී පතිව්‍රතාව, මිනිසා අපහසුතාවය පත් කරන ගෝත්‍රික වත් පිළිවෙත් ආදිය වෙනස්විය යුතු සාධක ලෙස ප්‍රකට වේ. එහෙත් විවාහයට පෙර ලිංගික සබඳතා පැවැත්වීම සුදුසු නොවන බව බහුතරයක් පිළිගන්නා අතර විවාහය සිදුවිය යුත්තේ ප්‍රේම සම්බන්ධතාවකින් බවත් පිළිගෙන ඇත. එසේ වුවත් බහුතරයක් නිදහස් ලිංගික චර්යා අනුමත කරන අතරම එය වැඩි දෙනෙකුගේ පිළිගැනීමය. කිසිවෙකු අයතා ලිංගික සබඳතා අනුමත නොකරති. සමලිංගික හැසිරීම්වල කිසිවෙක් යෙදී නැති අතර එය අනුමත ද නොකරයි. එසේම ලිංගික ආස්වාදය ලැබීමට සියල්ලෝ එකඟව ඇත්තේ එක් අයෙකු සමග පමණි. එනමුත් සාම්ප්‍රදායික ලිංගික වත් පිළිවෙත් වෙනස් විය යුතු බව 50% ක් පිළිගන්නා බව ද තහවුරු කර ඇත. මේ සියලු දත්තවලින් සමාලෝචනය කළ හැක්කේ අප සමාජයේ තරුණ පිරිස තවමත් ලිංගිකත්වය සම්බන්ධව සමාජ, සංස්කෘතික සම්මතානුකූල භාවිතයන්ගෙන් මෙන්ම අවබෝධයන්ගෙන් යුක්තව කටයුතු කරන බවයි. එසේ වුවත් සාධනීය ලෙස වෙනස්වීමට ඔවුන්ගේ කැමැත්ත ඇති බව ද තහවුරුවේ.

කේන්ද්‍රීය ප්‍රස්තුතය වන ලිංගිකත්වය හා මාධ්‍ය භාවිතය සම්බන්ධයෙන් පර්යේෂකයාගේ උපන්‍යාසයන් බහුල වශයෙන් වෙනස්වන බව පැහැදිලිවේ. සාමාන්‍ය සමාජයේ මෙන්ම පර්යේෂකයාගේ ද උපන්‍යාසය වූයේ තරුණ-තරුණියන්ගේ ලිංගිකත්වය කෙරෙහි වික්‍රපටය, රූපවාහිනිය, වීඩියෝව ඇතුළු ජන මාධ්‍යයන් ප්‍රබල බලපෑමක් ඇති කරන බවය. ඒත් ප්‍රතිචාරකයින් ලබාදී ඇති තොරතුරු අනුව එය එසේ නොවන බව දක්වා තිබේ. යම් තරමින් හෝ බලපෑමක් සිදුව ඇත්තේ පොත්පත් ඇතුළු මූලික මාධ්‍යයන්ය. එය ද 40% කට ආසන්න පිරිසකි. ඒවායෙන් ආස්වාදයක් නොලැබූ බවත්, ජීවිතයට එක්කර නොගත් බවත් බහුතර පිරිසක් දක්වා තිබුණි. එවැනි මාධ්‍ය කෙරෙහි ඇබ්බැහිවීමක් කොහෙත්ම සිදු නොවන බව ද එවැනි වැඩසටහන්වල උසස් රසවින්දනයක් නොමැති බව ද වැඩි පිරිසක් දක්වා ඇත. එසේ වුවත් එමගින් යම් අධ්‍යාපනික ගුණයක් තිබූ බව එම මාධ්‍ය පරිහරණය කළ-නොකළ දෙපාර්ශවයම දක්වා තිබේ. නව මාධ්‍යයක් වන Google Search හි වසර කීපයක්ම ලොව අන් සියලු රටවලට වඩා පළමු තැනට පත්වෙමින් “Sex” යන යෙදුම ශ්‍රී ලාංකිකයා භාවිත කිරීම මගින් ලාංකිකයාගේ ලිංගිකත්වය පිළිබඳ අනවබෝධය, අසහනය හා කුතුහලය ප්‍රකාශයට පත්වන බව වැඩිදෙනෙක් පෙන්වා දෙති. සදාචාරවත් ලිංගික ඇසුර ජීවිතයට අවශ්‍ය බව සියලුම දෙනා පිළිගනිති. එසේම ලිංගික ආස්වාදය ජීවිතයට අත්‍යවශ්‍ය බව ද 94% ක්ම පෙන්වාදී ඇත. ලිංගික අධ්‍යාපනයක් ලබා දීමට ජනමාධ්‍ය භාවිත කළ යුතු හා කළ හැකි බව 92% ක්ම දක්වා තිබේ. එමෙන්ම පැරණි කලා නිර්මාණවල ලිංගිකත්ව නිරූපණය හා සෞන්දර්යාත්මක ලිංගික වැඩසටහන්වලට ඇති කැමැත්ත 50% ක පමණ සීමාවක පැවතිය ද ලිංගික ශික්ෂණය සඳහා සෞන්දර්යාත්මක වැඩසටහන් අවශ්‍ය බව 83% පමණම දක්වා තිබේ.

නිගමන

මෙම ප්‍රතිචාරවලින් නිගමනය කළ හැකි කරුණු කීපයකි.

- වයස අවුරුදු 22-30 ක් අතර විවාහක හෝ අවිවාහක උසස් අධ්‍යාපනය ලබන තරුණ -තරුණියන් බහුතරයක් සිනමාව, රූපවාහිනිය, විඩියෝ මාධ්‍ය හෝ නව මාධ්‍යවල ලිංගික වැඩසටහන්වලට ඇබ්බැහිවීමක් හෝ ජීවිතයට එක්කර ගැනීමක් හෝ ආදර්ශයට ගැනීමක් සිදු නොවේ.
- මාධ්‍ය මගින් ලබාදෙන ලිංගික අධ්‍යාපනය විධිමත්, විද්‍යාත්මක පදනමක් මත සැකසුණු සදාචාරාත්මක වටිනාකම් අනුව සැකසුණු ඒවා විය යුතුය.
- ලිංගික අධ්‍යාපනය සෞන්දර්යාත්මක හා වින්දනීය අයුරින් ගොඩනැගිය යුතු අතරම ඒ සඳහා මාධ්‍ය භාවිත කිරීම යෝග්‍ය වන බවයි.
- ලිංගික ශික්ෂණය ඇති කිරීමේදී සෞන්දර්යාත්මක වැඩසටහන්වල කාර්යභාරය සුවිශේෂවේ. එයට හේතුව උසස් වින්දනාත්මක මනසක් සහිතව කටයුතු කිරීම ලිංගිකත්වයට ද අදාළ වන බැවිනි.
- නව මාධ්‍ය ඇතුළු බොහෝ සමාජජාලාවල “Sex” යන්න ඇතුළු අවිධිමත් ලිංගික ප්‍රදර්ශන හා ප්‍රකාශනාදිය වඩාත්ම සුසර කරන්නේ අනවබෝධය, අසහනය හා කුතුහලය හේතු කොටගෙනය. එබැවින් ලිංගික කුතුහලය දියුණු ලෙස කළමනාකරණය කළ හැකි වන්නේ අවබෝධය හා රසවින්දනය මගින් ගොඩනගන සහනදායී පරිසරයක් මගිනි.
- පාසල් හා උසස් අධ්‍යාපන පාඨමාලාවලට ලිංගිකත්වය පිළිබඳ පාඨමාලා ඇතුළත්විය යුතු අතර ඒවා වයස අවුරුදු 12 සිට 22 තෙක් වයස් කාණ්ඩවල නව යොවුන් විය හා යොවුන් විය දරුවන් ඉලක්ක කරගනිමින් සැකසිය යුතුවේ.
- ලිංගිකත්වය පිළිබඳ අධ්‍යාපනික විෂය නිර්දේශ විද්‍යාත්මක පදනමක් සහිතව සකස් කළ යුතු අතරම ලිංගික සදාචාරය, සමාජ සම්මුතීන් හා වටිනාකම් මෙන්ම නීති පිළිබඳව ද මනා අවධානයක් යොමු කිරීම අත්‍යවශ්‍යවේ.
- ලිංගිකත්වය ජනමාධ්‍යයේදී වඩාත් සෞන්දර්යාත්මක ආස්වාදජනක, වින්දනීය වැඩසටහනක් ලෙස ප්‍රතිනිර්මාණ වීම ලිංගික ශික්ෂණය ඇති කිරීමෙහිලා වඩාත් වැදගත් වනු ඇත.

මෙම නිගමනයන් ලිංගික ශික්‍ෂණයක් ඇති කිරීමෙහිලා මාධ්‍ය භාවිත කිරීමේදී උපයෝගී කරගත හැකිය. ලංකාව - ඉන්දියාව වැනි රටවල සාහිත්‍ය, සංගීත, චිත්‍ර, නාට්‍ය, චිත්‍රපට, ගීතාදී මාධ්‍ය විෂයෙහිලා ලිංගිකත්ව නිරූපණ ප්‍රබලව සිදුවී ඇත. එහිදී පෙරදිග සෞන්දර්ය දර්ශනය (Aesthetical Philosophy) ගොඩනැගී ඇත්තේ සුඛාත්මකය පදනමක් මතය. විශේෂයෙන් සංස්කෘත සෞන්දර්ය මාධ්‍ය එහිලා කැපී පෙනේ. මේ නිසා වර්තමාන පරම්පරාවන්ගේ ලිංගික අසහනය, කුතුහලය හා අනවබෝධය මාධ්‍ය වඩාත් සාධනීය ලෙස වර්ධනය කළ යුතුවේ.

එසේම ස්ත්‍රීන් සහ පුරුෂයන් අතර සිදුවන අන්තර්වර්තී සහ අන්තර්පුද්ගල සන්නිවේදනයන්හි පවත්නා ජෛව රසායනික හා මනෝවිද්‍යාත්මක සංඥාප්ථවේදීය ප්‍රකාශන ක්‍රම ලිංගිකත්ව සම්බන්ධතා නිර්මාණයෙහිලා බලපාන ආකාරය ගැඹුරු විමර්ශනයට ලක්විය යුත්තකි. ස්ත්‍රී පුරුෂ සන්නිවේදන අන්‍යන්‍ය නිර්මාණය වන්නේ මෙකී ජෛව රසායන ක්‍රියාවලිය ආශ්‍රයෙනි. එසේම එකී ස්ත්‍රී පුරුෂ සබඳතාව මගින් නිකුත්වන සෛල දෙකක් එක්වී යුක්තානුව නම් නව ජීව අණුව නිර්මාණය කිරීමත් එම ජීවියා අනෙකුත් සංවේදක ඉන්ද්‍රියන් සහිතව පරිපූර්ණව ලෝකයට ජනිත වීමත්, මාතෘ පීතෘ සබඳතාවල සිට සකල විධ ගෝලීය සබඳතාත් ගොඩනැගෙන්නේ ලිංගිකත්වයේ ප්‍රතිඵලයන් ලෙසය. ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවී ව්‍යවහාර ගොඩනැගෙන්නේ ද ඊට අනුරූපීවය. එබැවින් ලිංගිකත්වය හා ඒ ආශ්‍රිත සන්නිවේදන ව්‍යවහාර, මානව අධ්‍යාපනය හා රසවින්දනය හෙවත් සෞන්දර්යය කෙරෙහි බලපාන බව ප්‍රකටවේ.

පරිශීලිත ග්‍රන්ථ

විජේතුංග, හරිශ්චන්ද්‍ර (2008) මහා සිංහල ශබ්ද කෝෂය, ඇම්. ඩී ගුණසේන සහ සමාගම, කොළඹ.
රත්නපාල නන්දසේන (2001), මානව විද්‍යාව, ආර්ය ප්‍රකාශකයෝ, වරකාපොල.
අභයසුන්දර, ප්‍රණීත් (2003) මානව සමාජගත පවුල් සංකල්පය, එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
ජයසිංහ,ඒ.කේ.පී., (2006) ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය, කඩුල්ල ප්‍රකාශන, කඩවත.)

Department of
Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka

The Journal of Studies in Humanities

Volume 4 (II) 2018

පාලි අට්ඨකථා තුළින් ඉස්මතුවන ශ්‍රී ලාංකේය ඉතිහාසය

පූජ්‍ය කුඩාවැවේ සෝමනන්ද හිමි

සමාජීය විද්‍යා හා කුලනාත්මක අධ්‍යයන අංශය,

ශ්‍රී ලංකා නිකාය විශ්වවිද්‍යාලය, අනුරාධපුරය

Email: somananda.kuda@gmail.com

Abstract

The purpose of this research is to show the history of Sri Lanka depicted in Pali Commentaries. **Atthakatha** refers to Pali-language Theravada Buddhist commentaries to the canonical Theravada Tipitaka. They provide information on the History of Sri Lanka from about the 6th century BCE. And, the Pali chronicles as well as a large collection of stone inscriptions, the Indian Epigraphical records, etc. gives facts on the History of Sri Lanka. This research will explore the possibility of utilizing those Pali Commentaries for the research and interpretation of the History of Sri Lanka.

Key Words: the history of Sri Lanka, commentaries (Atthakatha), pali language, historical sources.

හැඳින්වීම

ත්‍රිපිටකයෙහි ඇතැම් ධර්ම කරුණු විග්‍රහ කිරීමේ අභිලාශය මත අටුවා ග්‍රන්ථ සම්පාදිත බව පෙනීයයි. ගැඹුරු ධර්ම කරුණු විග්‍රහ කිරීමට ලක් කළ අටුවා ග්‍රන්ථයන්හි ආරම්භය සම්බන්ධයෙන් යොමු කරණු ලැබූ විද්වතුන්ගේ මත විවිධාකාර බව පෙනෙයි. මෙම අර්ථකථා මිහිඳු හිමියන් විසින් ශ්‍රී ලාංකිකයන්ට හඳුන්වා දීමෙන් අනතුරුව හෙළ'ටුවා ලෙස පැවති අට්ඨකථා ක්‍රි. ව. 5 සියවසේ දී මාගධියට පෙරලන ලදී.

අට්ඨකථා යනු කුමක්දැයි පැහැදිලි කර ගැනීමේ දී “අරුත්කීම” අටුවා යන්නෙහි සාමාන්‍ය අදහස වශයෙන් පෙන්වා දිය හැකිය (කුලසූරිය, 1989:39). තවදුරටත් එය විග්‍රහ කිරීමේ දී අපැහැදිලි දෑ සම්බන්ධයෙන් අර්ථ පහදා ලීම අටුවාකරණයක් වශයෙන් හැඳින්විය හැකිය. පාලි, සංස්කෘත හා සිංහල යන භාෂාවන්හි “අට්ඨකථා”, “අර්ථකථා” අටුවා ලෙස හඳුන්වනු ලබන අට්ඨකථාකරණය අර්ථවර්ණනා

යනුවෙන් ද සඳහන්ය (සුමනජෝති හිමි, 2004:158). පාලි භාෂාවේ සඳහන් වන “අට්ඨකථා” යන වචනයෙන් සිංහල භාෂාවේ දක්නට ලැබෙන ‘අටුවා’ යන වචනය බව පැහැදිලි වේ. දේශනා පාලියෙහි දැකිය හැකි “අට්ඨකථා” යන වචනයෙන් ද ටීකා ග්‍රන්ථයන්හි එන “අත්ථකථා” “අට්ඨකථා” යන්නෙන් ද අර්ථ ගන්වනු ලබන්නේ සවිස්තර වූ අටුවාමය. (හෙට්ටිආරච්චි,1963:203) සාරස්ථදීපනී කතුවරයාගේ මතය අනුව “අට්ඨකථා” යනු “අර්ථ කියනුයේ අට්ඨකථාය” එය අට්ඨකථා නම් වේ යනුවෙන් පෙන්වා දී තිබේ.

එසේම සාරස්ථදීපනී කතුවරයා විසින් “අත්ථො කථියති ඒතායාති අත්ථකථා, සායෙව අට්ඨකථා යකාරස්ස යකාරං කත්වා”යනුවෙන් ථකාරයට යකාරය ආදේශ වීමෙන් “අර්ථකථා” අට්ඨකථා යනුවෙන් වුවක් ලෙසින් පෙන්වා දෙයි. මේ සම්බන්ධයෙන් මනෝරථපුරාණී නම් අට්ඨකථාවෙහි සඳහන් තොරතුරු මත පෙනියන්නේ “න අත්ථ මඤ්ඤයාති න ධම්මමඤ්ඤයාති අට්ඨකථංව පාලිං ච අත්තිත්වා” යනුවෙන් “අත්ථ” යන්න “අට්ඨකථා” ලෙසත් ධම්ම යනු “ත්‍රිපිටක පාලිය” ලෙසත් විග්‍රහ කොට තිබේ (පියරතන හිමි, 2001:3). සිංහල ශබ්දකෝෂයෙහි “අටුවාව” යන්න පිළිබඳව අර්ථ දක්වා තිබෙන්නේ මෙසේය. එනම් “අර්ථ පැහැදිලි කිරීමේ පරමාර්ථයෙන් ලියූ විස්තරය අට්ඨකථාව”යනුවෙනි (ධර්මබන්ධු, 1962:38). අටුවාව ලෙසින් අත්තුඩාවේ රාහුල හිමියන් පෙන්වා දෙනු ලබන්නේ ත්‍රිපිටකයෙහි ගැඹුරු වචන සඳහා අර්ථ මෙන්ම භාව ලෙසින් කරනු ලැබූවක් ලෙසයි. (රාහුල හිමි, 2000:1)

ඒ අනුව පෙනීයනු ලබන්නේ මේ සම්බන්ධයෙන් විමසීමට ලක්කළ උගත් මතයන් මූලාශ්‍රගත තොරතුරු මතත් අට්ඨකථා සම්බන්ධයෙන් පොදු මතයක් නොවන බවත් එය විවිධාකාර වූ මතයන්ට ලක් වූවක් ලෙසය.

අට්ඨකථා පිළිබඳ ත්‍රිපිටකයේ අර්ථ විවරණ

අට්ඨකථාවන්හි මූලික ලක්ෂණයන් ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථයන්හි දක්නට ලැබේ. විශේෂයෙන්ම අට්ඨකථා ලක්ෂණ දක්නට ලැබෙන නිකාය ග්‍රන්ථ අතර දීඝනිකාය, මජ්ඣිම නිකාය, සංයුක්ත නිකාය සහ අංගුත්තර නිකාය යන ඒවා ඉතාම වැදගත්ය. ඒ අනුව සතිපට්ඨාන සූත්‍රය (අංගුත්තර නිකාය, 1977:552-561) පිළිබඳව අවධානය යොමුකිරීමේ දී පැහැදිලිව පෙනීයන්නේ මෙම සූත්‍රයේ අට්ඨකථා මූල බීජ අන්තර්ගත බවය. එසේම මහාපරිනිබ්බාන සූත්‍රයේ (දීඝනිකාය, 1976: 110 -265) ද එම ලක්ෂණවලින් යුක්ත වන අතර එම සූත්‍ර විමසීමේ දී මෙය සනාථ කරගත හැකිය. මජ්ඣිමනිකාය සහ සංයුක්තනිකාය ග්‍රන්ථයන්හි එන සතිපට්ඨාන සූත්‍රය දීඝනිකායේ එන සතිපට්ඨාන සූත්‍රය සමග සසඳන විට මෙම කාරණය පැහැදිලි වේ. ඒ අනුව මජ්ඣිම නිකායේ දක්නට ලැබෙන සතිපට්ඨාන සූත්‍රයේ කාය, වේදනා, චිත්ත, ධම්ම යන සතර සතිපට්ඨාන පමණක් දක්වා තිබුණ ද දීඝනිකායේ සතිපට්ඨාන සූත්‍රයේ ඊට අමතරව චතුරාර්ය සත්‍යය සහ ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය ද විස්තර වේ. පෙර සඳහන් කළ දීඝනිකායේ මහාපරිනිබ්බාන සූත්‍රය අනෙක් සූත්‍රවලට වඩා බෙහෙවින්ම අට්ඨකථා ලක්ෂණවලින් යුක්ත වන්නක් බව පෙනෙයි. ඒ අනුව බුද්ධ චරිතය වගේම ශාසන ඉතිහාසයට අන්තර්ගත බුදුන්

වහන්සේගේ චාරිකා, පරිනිර්වාණය, ආදාහනය, ධාතු බෙදීම සහ ධාතු නිධාන ආදිය පිළිබඳ කරුණු ඇතුළත් වෙන අතර අට්ඨකථා රචිත කාලයේ තොරතුරු ඒවාට ඇතුළත් වීම ලක්ෂණයක් වන අතර එම ලක්ෂණය ද මහාපරිනිබ්බාන සූත්‍රයෙහි අන්තර්ගතය. මජ්ඣිම සහ සංයුක්තනිකායන්හි අට්ඨකථා ලක්ෂණයන්ගෙන් යුක්ත ඒවා බව පෙනෙයි. ඒ අනුව ඉතාම වැදගත් සූත්‍ර දෙකක් ලෙස මජ්ඣිමනිකායේ චූල්ල සහ මහාවේදල්ල සූත්‍ර වගේම විභංග සූත්‍රත් සඳහන් කළ හැකිය. මෙම සූත්‍රවලත් බුදුදහමේ ගැඹුරු ධර්ම පර්යායන් ප්‍රශ්නෝත්තර ක්‍රමය යටතේ විභජනයට ලක්කොට තිබේ.

ඒ අනුව බුද්ධ කාලයේ සිටම බුද්ධ දේශනාවක ගැටළු තැන් සඳහා අර්ථ දීමක් කර තිබෙන බව පැහැදිලිය. බුදුන් වහන්සේ කෙටියෙන් දේශනා කළ ධර්ම දේශනා විස්තර කර නැවත සාරිපුත්ත, මහාකොට්ඨික, මහාකච්චාන ආදී ශ්‍රාවකයන් දේශනා කළ බව මහාකච්චාන හද්දේකරත්ත (මජ්ඣිම නිකාය, 1963-1973:410-422) ආදී සූත්‍ර තුළින් පැහැදිලි වේ. සැරියුත්ත තෙරුන් දේශනා කළ දීඝනිකායට අයත් සංගීති සූත්‍රය උන්වහන්සේම දේශිත මජ්ඣිම නිකායට අයත් සච්චවිභංග සූත්‍රය මහාකච්චායන තෙරුන් දෙසූ මධුපිණ්ඩික සූත්‍රය ආදිය අට්ඨකථා ලක්ෂණ වලින් යුක්ත සූත්‍ර කිහිපයකි. මජ්ඣිමනිකායේ මහාකච්චානහද්දේකරත්ත සූත්‍රයේ මහා කච්චායන හිමියන්ට සංක්ෂිප්තව දේශනා කරන ලද දහම් කරුණු සවිස්තරාත්තමකව දේශනා කිරීමට හැකියාව තිබූ බව සඳහන් වේ.

බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ජීවමාන කාලයෙහි සිටම උන්වහන්සේගේ දේශනාවන්හි නොපැහැදිලි තැන්වලට අර්ථ ගැන්වීමත් බුදුන්වහන්සේ විසින් සංක්ෂිප්තව දෙසූ සූත්‍ර පසුව විස්තර කිරීම හෝ සැරියුත්ත, මහාකච්චායනාදීන් සවිස්තරාත්තමක දෙසූ බවත් පැහැදිලිය. බුදුරජුන් පිරිනිවන් පෑමෙන් අනතුරුව ද ත්‍රිපිටකය සහ අර්ථකථනයන් ද නොයෙකුත් ගුරුකුලයන්, ආචාර්ය පරම්පරාවන් නොනවත්වාම රැකගෙන එන්නට ඇතැයි නොඅනුමානය.

ඒ අනුව සංගායනාවන්හි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් මේවා ක්‍රමවත් භාවයකින් සකස් කරන්නට ඇත. පසුකාලය වන විට ඒ සඳහා තවදුරටත් කරුණු එකතු වන්නට ඇතැයි සිතිය හැකිය. ථෙරවාදී පාලී ත්‍රිපිටකයන් එහි අට්ඨකථාවන් ද වාචෝද්ගතව රැකගෙන ඇති බව¹¹ පෙනීයයි (උභයපුරාණ සහිතො මහාවංසො,1959:33:102). ධර්ම සංග්‍රාහක තෙරුන් වහන්සේලා විසින් ත්‍රිපිටකයට කරුණු එක්කළ බව දීඝනිකායට්ඨකථාවේ සඳහන් වේ (සුමංගල, 1918:9).²² එසේම අට්ඨකථාවලටත් අළුතෙන් කරුණු එක්කර තිබෙන බව අට්ඨකථා මගින්ම පෙනීයන බව දීඝනිකායට්ඨකථාවේ සඳහන් තොරතුරු මගින් පැහැදිලිය.

ත්‍රිපිටකයෙහි අර්ථ පහදා ලීම සඳහා පළමුවැනි සංගායනාවේ දී පන්සියයක් රහතුන් වහන්සේලා විසින් සංගායනා කරන ලද බවක් දීඝනිකාය අට්ඨකථාව වන සුමංගලවිලාසිනියෙහි සඳහන් වේ.³³ ප්‍රථම සංගායනාවේ දී සංගීතිකාරක හිමිවරුන්

1 පිටකත්තය පාලිං - තස්සා අට්ඨකථාපිච
මුඛපාඨෙන ආනෙසුං - පුබ්බේ හික්ඛු මහාමති
2 "පක්ඛිපිතබ්බං පන සබ්බථාපි අඤ්චි තස්මායං යං යථ පකඛිපිතුං යුක්තං තමපි පකඛිපිංසු යෙව"
3 "අත්තප්පකාසනත්ථං අට්ඨකථා ආදිතොපඤ්චති යා සංගීතා අනුසංගීතා පිචපච්චාහි".

විසින් විනය, සූත්‍ර, අභිධර්ම පිටකයන් සංගායනා කොට ඒ ඒ ධර්ම කොට්ඨාසය ආරක්‍ෂා කිරීම සඳහා ඒ ඒ තෙරවරුන්ට භාර කරන ලද අතර විනය පිටකය උපාලි තෙරුන්ට ද දීඝනිකාය ආනන්ද තෙරුන්ට ද මජ්ඣනිමිකාය සැරියුත් තෙරුන්ගේ ශිෂ්‍යන්ට ද සංයුක්තනිකාය මහාකාශ්‍යප තෙරුන්ට ද භාර කළහ (උදිත හිමි,1959:4). පළමුවැනි සංගායනාව සිදුකරණු ලැබූ පරිද්දෙන්ම අනෙකුත් දෙවන, තුන්වන සංගායනාවන් මගින් ද පෙළට අළුතෙන් ධර්මෝපදේශ ඇතුළත් වීම සිදුවේ. තෙවන සංගායනාවේ දී කථාවන්ථුප්ප කරණය සැකසීමෙන් අර්ථ කථනයන්හි දියුණු අවස්ථාවක් ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය.

ත්‍රිපිටකාගත මූලාශ්‍රයන්ට අනුව එනම් බුදුරජාණන් වහන්සේ වැඩ සිටි කාලයටම අයත් සූත්‍ර සහ විනය යන ග්‍රන්ථයන්හි එන සතිපට්ඨාන සූත්‍රය, මහපරිනිබ්බාන සූත්‍රය, චූල්ල සහ මහාවේදල්ල මෙන්ම විභංග යන සූත්‍රයන්හි අටුවා ලක්ෂණ අන්තර්ගත වී ඇති හෙයින් ඒ අනුව සලකා බලන කල්හි අට්ඨකථාවන්ගේ ප්‍රභවය බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කාලයේ සිටම පැවැත එන්නක් බව පැහැදිලිය. බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දේශිත ප්‍රකීර්ණක දේශනාවම අට්ඨකථා ලෙස ටීකා මතයන් ආචාර්යවරුන්ගේ වාදය අට්ඨකථා යනුවෙන් අටුවා මතය ලෙසත් මත දෙකක් ආනන්ද කුලසූරිය මහතා පෙන්වා දෙයි (කුලසූරිය,1989:39). සාරස්ථිපතියෙහි සඳහන් වන “තස් තස් භගවතා පවත්තිත පකිණිතක දෙසනායෙව අට්ඨකථා” යන පාඨයට අනුව පෙනීයන්නේ “ඒ ඒ තැන්හි දී බුදුන් වහන්සේ විසින් පැවැත්වූ ප්‍රකීර්ණක දේශනාවම අටුවා” නම් වන බවත්ය (සාරස්ථිපති, 1914:17). විමතිවිනොදනී විනය ටීකාවෙහි “භගවතා පකිණිතක දෙසනා භුතාව සුත්තානුලොම භුතාව අට්ඨකථා” (ලංකානන්ද හිමි, 1989:32-37) යන පාඨයට අනුව පාරාජික වර්ණනයෙහි සඳහන් බුදුරජුන්ගේ ප්‍රකීර්ණක දේශනාව ද සූත්‍රානුලෝමය ද අටුවා ලෙස ගැණුනු බවත්ය. ත්‍රිපිටක අර්ථ සංවර්ණනා ක්‍රමය බුදුන් වහන්සේ වදාරණ ලද බවත් එය ප්‍රකීර්ණක දේශනය බවත් අංගුත්තර නිකායට්ඨ කථාව වන මනොරථපුරණියෙහි සඳහන් වන්නේ යැයි තවදුරටත් කුලසූරිය මහතා පෙන්වා දෙයි (කුලසූරිය, 1989:39-52). බුදුන් වහන්සේ පමණක්ම නොව ඇතැම් බුද්ධශ්‍රාවකයන් පවා එනම් සාරිපුත්ත, මහාකොට්ඨිත, මහාකච්චාන යන ශ්‍රාවකයන් ධර්ම කරුණු විස්තර කර දුන් අවස්ථා ත්‍රිපිටකයෙහි දැකිය හැකිය (මජ්ඣම, 410-422). ඇතැම් උගත් මතයක් ලෙස බුද්ධක නිකායට අයත් අට්ඨක පරායන වර්ගවලට ලියූ නිර්දේශය පුරාණයේ සුත්ත නිපාතයට සැකසුණු අටුවාවක් ලෙස පවති (බුද්ධක නිකාය, 1960:255-.285). එසේම විනය පිටකය සම්පූර්ණයෙන් මෙන් විස්තර කරන කොටස් අටුවා ස්වරූපය ගනී. ත්‍රිපිටකයේ අර්ථ වර්ණනා ක්‍රමය බුදුන් වහන්සේ විසින්ම දේශිත බවත් ඒ ඒ තැන්හි දී බුදුන් වහන්සේ විසින් දේශිත ප්‍රකීර්ණක දේශනාව අට්ඨකථා නම් වන්නේ ඒ නිසා විසඟැකි බව භොරණ වජිරඤාණ හිමියෝ පවසති. පපඤ්චසුදනීය (වජිරඤාණ හිමි, 2000:9, 95). අට්ඨකථාවේ සඳහන් වන පරිදි ධර්ම දේශනාවන්ට පළමුවෙන් බුදුරජුන් විසින් දේශිත කථාව “ප්‍රකීර්ණක” දේශනාව ලෙසින් යම්කිසි අදහසක් තිබූ බව පෙනීයතත්⁴⁴ (පපඤ්චසුදනී, 1947:17). සාරස්ථිපතී විමතිවිනොදනී සහ අංගුත්තර නිකායට්ඨකථා ටීකා ආදී ග්‍රන්ථයන්හි අන්තර්ගත තොරතුරුවලට අනුව අටුවාවල බුද්ධ දේශනාවක් ලෙසත් ටීකාවන්හි පමණක්

4 “ධම්මකථා නාම සත්ථා ගාරානු මොදන පටිසංයුක්තා පකිණිතක කථාති”,

“ප්‍රකීර්ණක දෙසුම අටුවාව” ලෙස දක්වන බවත් ලබුගම ලංකානන්ද හිමියන්ගේ අදහසය (ලංකානන්ද හිමි, 1989:32-37).

ඒ අනුව ඉහත කී මතයනට අනුව දෙවැන්නේ අටුවා යනු අචාර්යවාද බවත් ප්‍රකීර්ණක දේශනා නොවන බවත් දක්වයි. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ප්‍රකීර්ණක දේශනාව ලෙස අටුවාව ටීකා මතය වුවද එසේ නොකියන අටුවාචාරීන් දීඝනිකායට කථාවෙහි දී “ආචර්යවාදෝ නාම අට්ඨකථා” ආචර්යවාදය නම් අටුවාව යැයි සඳහන් කොට තිබේ(සුමංගල:395). සමන්තපාසාදිකාවේ ආචර්යවාද යන්න සම්බන්ධයෙන් සඳහන් කිරීමේ දී “ආචර්ය වාදය යනු ධර්ම සංග්‍රාහක රහතන් වහන්සේලා විසින් තැබුවා වූ පෙළෙන් වෙන් වූ බැසගත් විනිශ්චය ලෙසින් තිබූ අටුවාවයි” යනුවෙන් දක්වා තිබේ (සමන්ත:162).⁵⁵ “ආචාර්යවාදොපි පුත්තෙන සමන්තෝ ව ගහෙනබෙබ්බා න ඉතරේ” යන දීඝනිකායට්ඨකථාවේ(සුමංගල:395) තවදුරටත් නියමු අටුවාවම වූ ආචාර්යවාදයෙහි එනු ලැබූ දෙයක් වුවද පෙළේ සූත්‍රයන් හා නොගැලපේ නම් නොපිළිගත යුතුයැයි අටුවාවම සඳහන් කරයි.

බුද්ධ පරිනිර්වාණයත් සමග පෙළ සේම ඒ සඳහා අර්ථකථනයන් අන්තර්ගත අටුවාවන් ද නොයෙක් ගුරුකුල විසින් රැගෙන එන්නට ඇත. ඒ පිළිබඳව මහාවංසයේ දේශනා පාලියත් එහි අටුවාවන් ද කටපාඩමින් ගෙනා බව සඳහන් වීමෙන් පැහැදිලි වේ (ඌණපුරණ සහිතො මහාවංසො:33:02). අත්තුඩාවේ රාහුල හිමියන් බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරණු ලැබූ ප්‍රකීර්ණක දේශනාවම අර්ථ වර්ණනා ස්වරූපයෙන් යුක්ත වූ හෙයින් ආචාර්යවාද වූ බව සඳහන් කරයි(රාහුල, 2000:3-7). මුල්කාලයෙහි දී බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ප්‍රකීර්ණක දේශනාවන් පමණක් අටුවාව ලෙස පවත්වාගෙන ආ නමුදු පශ්චාත් කාලීන ශාසන භාරධාරී මහාස්ථවිරයන් විසින් තම තමන්ගේ අදහසින් තත්කාලීන තොරතුරුත් අන්තර්ගත කරමින් අටුවා සකස් කළහ. එහෙයින් අට්ඨකථා සාහිත්‍යය වනාහි “බුදු දෙසුමක්” ලෙසත් “ආචාර්යවාදයක්” ලෙසත් හැඳින්විය හැකිය. රත්කැරැව්වේ ජේමානන්ද හිමියෝ අර්ථ සංවර්ණනා ක්‍රමය බුද්ධ කාලයෙහිම ඇරඹුණ ද වර්තමාන අට්ඨ කථා පසුව කළ සංස්කරණයක් ලෙස පවසති (ජේමානන්ද හිමි, 1995:201-231).

ඒ අනුව පෙනීයන්නේ අටුවා ලක්ෂණ බුදුන් වහන්සේ වැඩ සිටි කාලයෙහි සිටම එහි මූල බිජයන් තිබූ අතර පසුකාලයෙහි එයට තවදුරටත් කරුණු ඒකරාශී වී සංවර්ධනය වූවක් බවය.

අට්ඨකථා පිළිබඳ කළ පර්යේෂණ

අට්ඨකථා සම්බන්ධයෙන් පර්යේෂණ සිදුකළ විද්වතුන් කිහිප දෙනෙකු දැකිය හැක. ඒ අනුව පොල්වත්තේ බුද්ධදත්ත හිමියන් විසින් 1951 දී නිකුත් කරනු ලැබූ අටුවා පරීක්ෂණය හා අටුවා කථාවස්තු (බුද්ධදත්ත හිමි, 1951) යන ග්‍රන්ථයෙහි අන්තර්ගත අටුවාවන්හි තිබෙන කථාවස්තු වලින් පුරාතන ශ්‍රී ලංකාවෙහි හිඤ්ච පිළිබඳව ද

5 “ආචර්යවාදෝ නාම ධම්ම සංගහකෙහි පඤ්චහි අරහන්ත සතෙහි ධර්මා පාළි විනිවිජය පවත්නා අට්ඨකතා තත්තඤ්ඤ”.

ඔවුනට තිබූ සමාජ තත්ත්වය ද තේරුම් ගැනීමට ඉවහල් වේ. එහි අවධිකථා සාහිත්‍යය, බුදුසමයෙහි ව්‍යාප්තිය, බෞද්ධ ජීවිතය සම්බන්ධ තොරතුරුත් අන්තර්ගතය. ලංකාවේ බුදුසමයේ ඉතිහාසය (රාහුල හිමි, 1962) යන්නෙන් 1962 දී ආචාර්ය වල්පොල රාහුල හිමියන් විසින් පර්යේෂණාත්මක ග්‍රන්ථයක් නිකුත් කරනු ලැබීය. එමඟින් බුදුසමයෙහි ව්‍යාප්තිය, ආගමික ජීවිතය හා භික්ෂුවගේ ස්වරූපය ගැන අවබෝධ කරගැනීමට මනා සහායක් ලබාදෙයි. පාලි අවධිකථා මූලාධාර කරගත් ආචාර්ය ඊ.ඩබ්. අදිකාරම් මහතා විසින් 1963 වර්ෂයේ දී දර්ශනපති උපාධිය සඳහා පැරණි ලක්දිව බෞද්ධ ඉතිහාසය (අදිකාරම්,1963) යන මැයෙන් මේ සම්බන්ධයෙන් පර්යේෂණාත්මකව එළිදැක්වුණු ග්‍රන්ථයකි. 1982 දී තම දර්ශනපති උපාධිය සඳහා ජර්මන් ජාතික ප්‍රයිඩ්ගාර්ඩ් ලෝටර්මෝසර් ගොටින්ග් විශ්ව විද්‍යාලයට ඉදිරිපත් කළ Contributions towards the study Lost Sinhala Attakatha Literature යන නිබන්ධනයෙන් සීහලට්ඨකථා ආදී අටුවාවන් සම්බන්ධයෙන් විමසීමට ලක්කෙරුණි (Lotter Mosser,1982) History of the Buddhist Sangha in India and Sri Lanka (Panabokke,1992) යන මැයෙන් 1993 දී ගුණරත්න පානබොක්කේ විසින් පලකරන ලද ග්‍රන්ථයෙන් මුල්කාලීන ශ්‍රී ලංකාවේ සහ ඉන්දියාවේ භික්ෂුව සම්බන්ධයෙන් තොරතුරු ලබාගත හැකි අතර විශේෂයෙන් ශ්‍රී ලාංකේය ආගමික ජීවිතය සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යයනය සඳහා පිටිවහලක් ලෙස ගතහැකිය.

ශ්‍රී ලාංකේය ඉතිහාසය පිළිබඳ තොරතුරු

අවධිකථා සාහිත්‍යය පර්යේෂණයට ලක් කිරීමත් පරිශීලනය කිරීම මතත් ශ්‍රී ලාංකේය භික්ෂුව සම්බන්ධයෙන් මෙතෙක් වූ වංශකථා දී මූලාශ්‍රයන්හි එන අදහස් තුළනාත්මකව අධ්‍යයනය කිරීමට හැකිය. ශ්‍රී ලාංකේය භික්ෂුවගෙන් ඉටුවිය යුතු ආගමික සහ සමාජීය කාර්යභාරය ඉතාමත් පෘථුලව මෙන්ම සාර්ථකව සිදු වූ බව වංශකථාදී සාහිත්‍ය මූලාශ්‍ර මගින් පෙනෙන අතර ස්වකීය කාර්යභාරය ඉටුකිරීමේ දී ශ්‍රී ලාංකේය භික්ෂූන් වහන්සේ විනය විරෝධී නොවී ධර්ම විරෝධී නොවී ඉතාමත් මැනවින් එය ඉටු කළ බව අවධිකථා මගින් මනාව පැහැදිලි වේ. ඒ තුළින් භික්ෂුවගේ ක්‍රියාකාරීත්වයත් ප්‍රාදේශීයමය ව්‍යාප්තියත් විමර්ශනයට ලක් කිරීමට හැකිවිය. ඉන් සමාජ ඇගයුම් පද්ධතිය තුළ භික්ෂුවගේ භූමිකාව සේම භික්ෂු වර්ගවත් සම්බන්ධයෙන් ද අවධානයට ලක් කරමින් පුරාතන ශ්‍රී ලාංකික භික්ෂුවගේ ක්‍රියාකාරීත්වය සම්බන්ධව නව තොරතුරු රාශියක් අනාවරණය වේ. එහෙයින් දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ වංසකථා මූලිකත්වයෙහිලා සලකා භික්ෂුව පිළිබඳව වූ තොරතුරුවලට වෙනස් තොරතුරු රාශියක් ඉස්මතු කරගැනීමට හැකි වේ.

ක්‍රි.ව. 5 වන සියවසේ දී බුද්ධඝෝෂ හිමියන් පරිවර්තකයෙකු මෙන්ම සංස්කාරවරයෙකු වශයෙන් ද හෙළ'ටුවා ප්‍රධානත්වයෙහි ලා තබාගෙන මාගධියට පෙරළ අවධිකථා ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රයක් වශයෙන් මෙහි දී භාවිතයට ගැනීමට හැකියාව ලැබේ. ඒ අනුව විනයට්ඨකථාව වන සමන්තපාසාදිකාව, දීඝනිකායට්ඨ කථාව වන සුමංගලවිලාසිනි, සංයුක්තට්ඨකථාව වන සාරඝ්‍ර ජපකාසිනී, මජ්ඣිමනිකායට්ඨකථාව වන පපඤ්චසුදනී, අංගුත්තරනිකායට්ඨකථාව වන මනොරථපූරණී ආදී සූත්‍ර පිටකය සඳහා රචිත අවධිකථාවන් ද අභිධර්ම පිටකයෙහි ධම්ම සංගණිය සහ විභංග යන්න

සඳහා පිළිවෙලින් රචිත අත්පසාලිනිය, සම්මොහවිනෝදනිය යන අට්ඨකථාවන් සහ සූත්‍ර, විනය සහ අභිධර්ම පිටකත්‍රයම අළලා රචිත විසුද්ධිමග්ගයන් ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසය අධ්‍යයනයෙහි දී ඉතාම සුවිශේෂී වැදගත්කමකින් යුක්තය.

අට්ඨකථාවන්හි අන්තර්ගත පුරාතන ශ්‍රී ලාංකේය සමාජයට සම්බන්ධිත පුවත්, තොරතුරු, විස්තර ඓතිහාසිකමය වශයෙන් තත්කාලීන සමාජ විචරණයේ දී ඉතාමත් වැදගත් වේ. ඒ අතින් භික්ෂුවගේ ක්‍රියාකාරීත්වය සම්බන්ධිත තොරතුරු සුවිශේෂී අගයකින් යුක්තය. ඒ අනුව දේශපාලන වශයෙන් අවධානය යොමුකිරීමේ දී විජය ඇතුළු පිරිස බුද්ධ පරිනිර්වාණ වර්ෂයෙහි දී ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණීම (සමන්තපාසාදිකාව,1900:42), අශෝක රජුගෙන් අනුරාධපුරයෙහි පාලක තිස්ස ලැබූ අභිෂේක භාණ්ඩ (එම,25-29), සිටු තනතුරු (සම්මොහවිනෝදනි,1932:314) යනාදී දේශපාලකීන තොරතුරු පමණක් නොව සාමාජික වශයෙන් දාසයන් (මනොරථපුරණි, 1923:276), ආහාර පාන වර්ග (පපඤ්චසුදනි, 1933:263) ආදිය සම්බන්ධයෙන් ද තොරතුරු අන්තර්ගත වේ.

ආර්ථිකමය වශයෙන් අවධානය යොමුකිරීමේ දී විනිමය සම්බන්ධිත තොරතුරු අතර කහවණු (සම්මොහ, 314) පිළිබඳවත් (අඩ මස්ස, මස්ස, අඩ කහවණුව) දඩයම් කිරීම (පපඤ්ච:887), මසුන් මැරීම (එම:713), දර විකිණීම (මනොරථ:277) ආදී වෙළඳුම් පිළිබඳ තොරතුරුත් කර්මාන්ත, යකඩ, සුදු රියම්, කළු රියම්, රන් රිදී, මුතු මැණික් ආදිය (සම්මොහ:288-289) සම්බන්ධිත තොරතුරු මෙන්ම එවක ආරාමයන් සතුව තිබූ ධනය (සමන්ත:338) ආදී වශයෙන් තොරතුරු රාශියක් ලබාගත හැක.

අධ්‍යාපනය සම්බන්ධයෙන් එන තොරතුරු අතර ත්‍රිපිටක පිළිබඳ හැදෑරීම (එම:503), අට්ඨකථා පිළිබඳව හැදෑරීම (සුමංගලවිලාසිනි,1918:141,376/සමන්ත,237), ධර්ම විනය ඉගැන්වීම (මනොරථ:38-39) ආදිය සම්බන්ධ තොරතුරු ද අන්තර්ගතය.

එසේම ආගමික වශයෙන් නොයෙකුත් ආගමික පූජා උත්සවයන් සම්බන්ධයෙන් තොරතුරු ද දක්නට ලැබේ. ඒ අතර ධර්ම දේශනා සම්බන්ධයෙන් ප්‍රධානත්වයක් ලැබුණු අතර ඇතැම් අවස්ථාවන්හි දී එළිවෙනතෙක් ධර්ම දේශනා පැවැත් වූ බව ද පෙනේ (එම:385-386/සම්මොහ:244). ඉපැරණි ශ්‍රී ලංකාවේ ජනප්‍රිය වූ උත්සවයක් ලෙස පෙනෙන්නේ අරියවංස සූත්‍රය දේශනා කිරීමය (Epigraphia Zeylanica, Vol. III, 1933:177). මනොරථපුරණි අට්ඨකථාවේ භික්ෂුන් තිස් නමක් විසින් දෙසතියකට වරක් මහා අරියවංස සූත්‍ර දේශනාව කරන ලද බව සඳහන් වේ (මනොරථ:385). සුමංගලවිලාසිනියෙහි ගිරිභණ්ඩවාහන පූජාව (සුමංගල:57) සම්බන්ධයෙන් ද පිරිත්කීම වැනි උත්සවයන් සම්බන්ධයෙන් ද අට්ඨකථාවන්හි තොරතුරු ඇතුළත් වේ.

එසේම ත්‍රිපිටකයෙහි අන්තර්ගත තොරතුරුවලට පරිබාහිරව තත්කාලීන ශ්‍රී ලංකාවෙහි වූ ගිහි පැවිදි සමාජ සබඳතා හුවා දැක්වෙන කථා පුවත්, (සමන්ත:337/විසුද්ධි:29/සුමංගල:452) පාලකයන් හා බුදුදහම අතර සබඳතා (විසුද්ධි:29/මනොරථ:384) ආදිය සම්බන්ධයෙන් තොරතුරු ඇතුළත් වන අතරම ප්‍රස්තුත කාලපරිච්ඡේදයෙහි භික්ෂුව සහ උන්වහන්සේගේ ආගමික මෙන්ම සමාජ ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳව මනා වැටහීමක් ලබාගැනීමට අට්ඨකථා බෙහෙවින්ම උපකාරී වේ.

වංසකථා ඇතුළු අනෙකුත් සාහිත්‍යය, පුරාවිද්‍යාත්මක මූලාශ්‍ර බොහෝසෙයින් ඒකකේන්ද්‍රීයව කරුණු ගොනුකර ඇති බවක් පෙන්නුම් කරන අතර ඉන් පරිබාහිර වූ තොරතුරු ඇත්තේ සීමිතවය. එමනිසා ඒවායෙහි අන්තර්ගත නොවූ කරුණු රාශියක් දක්නට ලැබේ. එහෙයින් වංසකථා හා අනෙකුත් මූලාශ්‍ර මගින් හෙළි නොකරන නොරතුරු අවිධිමත්ව මගින් මතුකර ගැනීමට හැකිවේ. හිඤ්ඤාත් වහන්සේගේ අල්පේච්ඡ ජීවිතය හා විනයගරුක බව පැවිදි ජීවිතයක් ගතකිරීමට සුදුසු අංගෝපාංගවලින් මූලාරම්භයේ දී ආරාමය යුක්ත වූ අතර අනුක්‍රමයෙන් එහි සංවර්ධනය වීමක් දැකිය හැකිය. ඒ අනුව ආරාමික ජීවිතය හා හිඤ්ඤා ආකල්ප පිළිබඳව තත්‍ය තොරතුරු ගෙනහැර දැක්වීම අපේක්ෂා කෙරේ. හිඤ්ඤා ශාසනයේ වර්ධනයත් බුදුදහම මගින් මෙරට තුළ ගොඩනැගුණු සංස්කෘතික ස්වභාවය හැදෑරීමේ දී සංස්කෘතික හා සහායවයේ අභිවෘද්ධිය ගැන හිඤ්ඤාවගෙන් ඉටු වූ සේවය ඉතාම වැදගත් වන අතර එය ඇගයීමට ලක් කෙරේ. හිඤ්ඤා සංස්ථාව සංවිධිත සංවිධානයක් ලෙසින් මූලික ප්‍රධාන අපේක්ෂාවන් සපුරා ගනිමින් ඉදිරියට ඒමට සමත් වී ඇති අතර සංඝ සමාජයෙහි ආකල්ප මත ස්වකීය විමුක්තිය සලසා ගන්නා සේම අන්‍ය ජීවිත ද එනම් ජන ජීවිතය යහපත් වගේම ඵලදායී කිරීමට සමත් වී තිබේ. එහෙයින් සමකාලීන හිඤ්ඤාවගේ ශාසනික ක්‍රියාකාරීත්වය, වර්ධනයන්, බහුශ්‍රැතභාවය, බුද්ධිමය ක්‍රියාකාරීත්වය, සමාජ සබඳතා මෙන්ම දුර්වලතා අධ්‍යයනය කොට ඉස්මතුකොට දැක්වීමට ද උපකාරී වේ.

සමාලෝචනය

ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රයක් ලෙස අටුවා ග්‍රන්ථ භාවිත කර වංසකථා ආදී අනෙකුත් මූලාශ්‍ර මගින් හෙළි කරගත නොහැකි තොරතුරු රාශියක් ඉස්මතු කරගත හැකිය. ඒ අතර දේශපාලන, ආර්ථික, සාමාජික හා සංස්කෘතික තොරතුරුය. විශේෂයෙන්ම එකල පැවති ආරාමික ජීවිතය හා හිඤ්ඤා ආකල්ප වටා ගෙනුණු තොරතුරු, සමකාලීන හිඤ්ඤාවගේ සමාජ ක්‍රියාකාරීත්වය, බහුශ්‍රැත බව සහ ඇතැම් විට ඔවුන්ගේ දුර්වලතා පිළිබඳ තොරතුරු රාශියක් මෙමගින් ඉස්මතු කරගැනීමට හැකිබව පැහැදිලිය.

පරිශීලිත ග්‍රන්ථ

ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය

අංගුත්තර නිකාය, (1977). කොළඹ: බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලා, ලංකාණ්ඩුවේ මුද්‍රණාලය. උණපුරණ සහිතො මහාවංසො, (1959). සංස්. පොල්වත්තේ බුද්ධදත්ත හිමි, කොළඹ: ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම.

බුද්ධක නිකාය, (1960). කොළඹ: බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා.

දීඝනිකාය, (1976). කොළඹ: බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලා, ලංකාණ්ඩුවේ මුද්‍රණාලය.

පපඤ්චසුදනි, (1933). සංස්. සයිමන් හේවාචිතාරන, කොළඹ: ත්‍රිපිටක ප්‍රකාශන මුද්‍රණාලය.

මජ්ඣිම නිකාය, (1964-1973). කොළඹ: බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා, ලංකාණ්ඩුවේ මුද්‍රණාලය.

මනෝරථපුරණී, (1923). සංස්. සයිමන් හේවාචිතාරන, කොළඹ: ත්‍රිපිටක ප්‍රකාශන මුද්‍රණාලය.

සමන්තපාසාදිකාව, (1900). සංස්. සයිමන් හේවාචිතාරන, කොළඹ: ත්‍රිපිටක ප්‍රකාශන මුද්‍රණාලය.

සම්මොහවිනොදනි, (1932). සංස්. සයිමන් හේවාචිතාරන, කොළඹ: ත්‍රිපිටක ප්‍රකාශන මුද්‍රණාලය.
 සාරසද්දීපනි විනයටඨකථා ටීකාව, (1914). සංස්. බී. දේවරක්ඛිත හිමි, කොළඹ: ඩී. සී. වික්‍රමසිංහ ප්‍රකාශකයෝ.
 සුමංගලවිලාසිනි, (1918). සංස්. සයිමන් හේවාචිතාරන, කොළඹ: ත්‍රිපිටක ප්‍රකාශන මුද්‍රණාලය.
Epigraphia Zeylanica, Vol. III, (1933). ed. S. Paranavithana, London: Oxford University Press.

ද්විතීය මූලාශ්‍රය

අදිකාරම්, ඊ.ඩබ්. (1963). පැරණි ලක්දිව බෞද්ධ ඉතිහාසය, කොළඹ: ජේ.කේ.ජී. ජයවර්ධන සහ සමාගම.
 උදිත හිමි, හිත්තටියේ (1959). ත්‍රිපිටක පරීක්ෂණය, මාතර: එඩ්වින් ගුණසිංහ.
 කුලසූරිය, ආනන්ද (1989). "අටුවානම් කීම? හෙවත් අටුවා, හෙළ'ටුවා පවත," විද්‍යෝදය, කාණ්ඩය, නුගේගොඩ: ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය.
 ධර්මබන්ධු, ටී.ඇස්. (1962). සිංහල මහා අකාරදිය, කොළඹ: ගුණසේන සහ සමාගම.
 පියරතන හිමි, වෑගම (2001). පාලි අට්ඨකථාවන්හි පිළිබිඹුවන ව්‍යාකරණ සම්ප්‍රදාය, කොළඹ: සමයවර්ධන පොත්හල.
 පේමානන්ද හිමි, රත්කැරැව්වේ (1995). පාලි අට්ඨකථා සාහිත්‍ය පිළිබඳ හැදින්වීමක්, සංස්. වැ. කුසලධම්ම හිමි, පැලියගොඩ: ශ්‍රීමත් ප්‍රින්ටරින්.
 බුද්ධදත්ත හිමි, පොල්වත්තේ (1951). අටුවා පරීක්ෂණය හා අටුවා කථා වස්තු, පැලියගොඩ: විද්‍යාලංකාර යන්ත්‍රාලය.
 රාහුල හිමි, වල්පොල (1962). ලංකාවේ බුදුසමයේ ඉතිහාසය, කොළඹ: ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම.
 රාහුල හිමි, අත්තුඩාවේ (2000). අට්ඨකථා සාහිත්‍ය හා අටුවා රසකතා, නැදිමාල: බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය.
 ලංකානන්ද හිමි, ලබුගම (1989). ශාස්ත්‍රීය ලේඛන, කාණ්ඩය, කොළඹ: සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුව.
 වජිරඤාණ හිමි, හොරණ (2000). ලක්දිව විනය සාහිත්‍ය, කොළඹ: ඇස්. ගොඩගේ සහ සමාගම.
 සුමනචේරි හිමි, පල්ලන්තර (2004). අට්ඨකථාවන්හි ප්‍රභවය හා විකාශය, නුගේගොඩ: ග්ලෝබල් ට්‍රස්ට් ලංකා ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ්.
 හෙට්ටිආරච්චි, ඩී.ඊ. (1963). සිංහල විශ්ව කෝෂය, කොළඹ: රජයේ මුද්‍රණාලය.
 Panabokke, Gunarathne (1994). *History of the Buddhist Sangha in India and Sri Lanka*, Colombo: Karunaratne & Sons.
 Lotter Mosser, Fried Gard (1982). *Sihalattakata Literature*, Gotting.

Department of
Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka

The Journal of Studies in Humanities

Volume 4 (II) 2018

බෞද්ධ මානව විශේෂතාවාදය

(යථාතත්වය පිළිබඳව බෞද්ධ මතය ඇසුරින් සිදු කෙරෙන දාර්ශනික විමර්ශනයක්)

චරිත හේරත්

දර්ශනය අධ්‍යයන අංශය, කලා පීඨය, ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය, ජේරාදෙණිය.

Email: charith9@yahoo.com

සංකෙෂ්පය

පෙරදිග සහ අපරදිග ලෝකයේ සම්භාවනාවට පත් වූ ආගමක් සහ ආගමික දර්ශනයක් ලෙසින් බුදු සමය පිළිගැනී ඇත. මිනිසා සහ ඔහු නොවන ලෝකය පිළිබඳ පළළ විමර්ශනයක් එම දර්ශනය තුළ අන්තර්ගත වී තිබේ. ලෝකය සමස්තයක් ලෙස ගැනීමටත්, පසුව එහි සුවිශේෂතාව ලෙස මිනිසා සැලකීමටත්, එම සමස්තය හා විශේෂතාව අතර වූ සාපේක්ෂ පැවැත්මක් ලෙස මානව ක්‍රියාකාරීත්වය අර්ථ දැක්වීමටත් බුදු සමය මගින් උත්සහ කෙරේ. මෙම සාපේක්ෂ පැවැත්මේ යථා පිළිවෙළ තුළ, මානව සුවිශේෂතාව අර්ථවත් වන්නේ කෙසේදැයි මෙහි දී විමර්ශනය කෙරේ. මෙම රචනයේදී බුදුසමය තුළින් ඉදිරිපත් වන මූලික ඉගැන්වීම් අතරින් ‘යථාතත්වය’ පිළිබඳ මතය (Reality) පමණක් ගැඹුරින් අධ්‍යයනයට ලක්කර තිබේ. මෙහිදී බෞද්ධ මූලාශ්‍ර පරිශීලනයෙන් දත්ත රැස්කරන ලද අතර සංසන්දනාත්මක විග්‍රහය (Comparative method) මෙන්ම විවේචනාත්මක න්‍යාය (Critical theory) යන අධ්‍යයන ක්‍රමවේද මගින් විශ්ලේෂණය සිදු කරනු ලැබේ.

Keywords: buddhist humanism, totality, reality, cosmos, human

හැඳින්වීම

බුදු සමය ලෝකය දකින්නේ මිනිසා සහ ඔහු නොවන ලෝකය යන ‘සමස්තයක්’ (Totality) ලෙසිනි. මෙම සමස්තය තුළ මිනිසා යනු ‘සුවිශේෂතාව’ හෙවත් සුවිශේෂ කාර්යභාරයක් හිමි ජව පද්ධතිය ලෙසින් හඳුන්වනු ලැබේ. ‘මානව කේන්ද්‍රීයත්වය’ ‘මානවවාදය’ යන වචන වලින් මෙම සුවිශේෂතාව දක්වන්නට යාමෙන් මහත් ගැටලු සහගත තත්වයකට පත් වේ. මිනිසා ඔහු නොවන ලෝකය තමා වෙතට උභයන්‍ය කර ගැනීමට දරණ උත්සාහයන්ගෙන් බටහිර දර්ශනය පිරී ඇත. බටහිර මෙම යුදෙව් සංවර්ධන ආකෘතිය පවත්වාගෙන යාමට ශක්තිමත් න්‍යායික ආචරණයක් මානව වාදය (Humanism) පළළ අර්ථයෙන් ලබාගත හැකි බැවිනි. සැබවින්ම, බුදු සමය වෙතින් හැර අන් බොහෝ සමයන් තුළ මුලු විශ්වයම මිනිසා කේන්ද්‍ර කර ගනිමින් පවතින බව සෘජුව හෝ වක්‍රව

පැහැදිලි කරන බව පෙන්නුම් කෙරේ. විශ්වමය සන්දර්භය තුළ මානව විශේෂතාවක් (හෙවත් මිනිසාට විශේෂතාවක්) බුදුසමය මගින් යෝජනා වුවත් සත්ව හා උද්භිත ජීවීන් ද්විතියීකරණයකට ලක් කිරීමක් එයින් සිදු නොවේ.

ලෝකය සමස්තයක් ලෙස ගැනීමටත්, පසුව එහි සුවිශේෂතාව ලෙස මිනිසා සැලකීමටත්, එම සමස්තය හා විශේෂතාව අතර වූ සාපේක්ෂක පැවැත්මක් ලෙස මානව ක්‍රියාකාරීත්වය අර්ථ දැක්වීමටත් බුදු සමය මගින් උත්සහ කෙරේ. මෙම සාපේක්ෂ පැවැත්මේ යථා පිළිවෙළ තුළ, මානව සුවිශේෂතාව අර්ථවත් වන්නේ කෙසේදැයි මෙම රචනය තුළ දී විමර්ශනය කෙරේ. බුදුසමය තුළින් ඉදිරිපත් වන මූලික ඉගැන්වීම් පහක සඳහන් ප්‍රධාන කොටස් හතර යටතේ සලකා බැලිය හැක.

1. ඥානය ලබාගැනීමේ ක්‍රමවේදය (Epistemology)
2. යථාතත්වය පිළිබඳ මතය (Reality)
3. සදාචාරය (Ethics)
4. සමාජ දේශපාලන දර්ශනය (Social Political Philosophy)

මෙම කරුණු අතරින් මෙම රචනයේදී සලකා බැලෙන්නේ යථාතත්වය පිළිබඳ මතය පමණකි. එසේම විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුතු කරුණක් නම් මෙම යථාතත්වය පිළිබඳ බෞද්ධ අදහස, වෙනත් බටහිර ආගමික විද්‍යාත්මක හා දේශපාලනික මතයන්හි එන වාස්තවික යථාර්ථය (Objective Reality) හෝ නිරපේක්ෂ යථාර්ථය (Absolute Reality) යන අදහස නොවන බවයි.

ලෝකය පිළිබඳ බෞද්ධ විග්‍රහය

බුදුන් වහන්සේ ලෝකය පිළිබඳ සංකල්ප දෙකක් ඉදිරිපත් කළහ. එකක් පෞද්ගලික ලෝකය යි. අනෙක බාහිර ලෝකය යි. වාස්තවික වූ බාහිර ලෝකය බුදුන් වහන්සේ ඉදිරිපත් කර ඇත්තේ විශ්වමය සන්දර්භයක් පදනම් කරගෙන ය (ධර්මසිරි 1988). මෙහිදී විශ්වය යනුවෙන් දක්වා ඇත්තේ අනන්ත වූ ලෝක ධාතුව යි.

විශ්වය පිළිබඳ බුදුන් වහන්සේ විමර්ශනය ඉතාමත් විචිත්‍ර වූවකි. නවීන විද්‍යාත්මක ඉගැන්වීම්වලින් කියවෙන විශ්වය පිළිබඳ මතයක් බුදුන් වහන්සේ ගේ විග්‍රහය තුළින් ද සොයා ගත හැකි බව පැවසීම වැරදි නොවේ. මේ පිළිබඳ විවිධ විමර්ශන ඉදිරිපත් වී තිබේ. මහාවාර්ය ගුණපාල මලලසේකර, කේ. එන්. ජයතිලක යන වියතුන් විසින් ඉදිරිපත් කළ ‘බුදුසමය හා ජාති ප්‍රශ්නය’ කෘතියේ එන විමර්ශනය ඉතාමත් සාර්ථක එකක් ලෙස පිළිගත හැකි ය. නවීන විද්‍යාවේ කියවෙන ‘ලෝක ධාතුපුඤ්ඤ’ ගැන බුදුසමයේ විශ්වය පිළිබඳ අදහසින් කියැවෙන බව ඔවුහු කියති (මලලසේකර/ජයතිලක 1980). විද්‍යාව පහදා දීමට අපහසු අමුද්‍රවයමය අංශු ගැන පවා බුදුන් වහන්සේ කරුණු දක්වා ඇති බවක් මහාවාර්ය කේ. එන්. ජයතිලක පෙන්වයි (The Significance of Vasak). විශ්වයේ සම්භවය පිළිබඳව ද

බුදුන් වහන්සේ අදහස් දක්වා ඇත. අග්ගඤ්ඤ සූත්‍රය මෙහිදී වැදගත් තැනක් ගනී. විශ්වයේ හා ජීවිතයේ සම්භවය පිළිබඳ බෞද්ධ මතය ‘පැන් ස්පර්මියා වාදය’ ට සමාන වන බවත් මහාවරය ආර්. ඩී. ගුණරත්න මහතා පවසයි (ගුණරත්න 1980). සහස්සිච්චලනිකා ලෝක ධාතුව, මජ්ඣිමනිකා ලෝක ධාතුව හා මහා ලෝක ධාතුව ලෙසින් බුදුන් වහන්සේ විසින් විශ්වය දක්වා ඇත. මෙය නිරන්තරයෙන් විපරිනාමයට පත් වේ. හැකිලීම් (සංවට්ටමාන) සහ දිග හැරීම් (විවට්ටමාන) යන ක්‍රියාවලිය යටතේ මෙය සිදු වේ (ධර්මසිරි 1980).

ථෙරවාද සම්ප්‍රදායේ එන කල්පවිනාශය පිළිබඳ සංකල්පය මගින් මෙම සංවට්ටමාන හා විවට්ටමාන විශ්වය පිළිබඳ මතය අදහස් වන බව සමහරු පවසති (ගුණසිරි විරසුරිය - විශ්ව මනස හා දේවත්වය). විශ්වය තුළ මිනිසාට හිමි තැන බුදුසමයේ දී සාකච්ඡා වන්නේ මේ විශ්වයම පසුබිම පදනම් කරගෙනය. විශ්වයේ සියලු ලෝක අතුරින් ආදර්ශී මිනිසන් බව ලැබීම ඉතා උතුම් කාර්යය කි.

විශ්වය පිළිබඳවත්, එහි සම්භවය පිළිබඳවත් කරුණු ඉදිරිපත් කළ නමුත් ඒවායේ දීර්ඝ විමසීම් කිරීමට බුදුන් වහන්සේ උත්සහ ගෙන නොමැති බවක් ද පෙනී යයි. විශ්වයේ සීමාවන් කවරේ ද, විශ්වය අන්තවත් ද, අනන්තවත් ද යන ආදියත්, විශ්වය පිළිබඳ විවිධ දෘෂ්ටිකෝණ ඉදිරිපත් කිරීමත් බුදුන් වහන්සේ ප්‍රතික්‍ෂේප කරන ලදී. මේවා අව්‍යාකෘත ප්‍රශ්න ලෙස සලකා ඇත. පිළිතුරු සෙවීමෙන් අර්ථයක් නොමැති ප්‍රශ්න යන්න මෙයින් අදහස් කර ඇත. බුදුන් වහන්සේගේ මෙම ඉගැන්වීම් තුළින් ද පෙන්වුම් කෙරෙන්නේ මිනිසාගේ අවශ්‍යතාවට සීමාවන විමර්ශනයක් ඉදිරිපත් කිරීමට තමාට අවශ්‍යව තිබූ බවයි.

විශ්වයේ සම්භවය හා පැවැත්ම පිළිබඳ කිසිම අදහසක් ඉදිරිපත් කිරීමට ප්‍රතික්‍ෂේප කිරීමක් බුදුන් වහන්සේ වෙතින් ඉදිරිපත් වන්නේ නැත. එත්, අනවශ්‍ය තරම් දුරට කර ගෙන යන විමර්ශනයකින් මිනිසාට ඇති ප්‍රයෝජනයක් නැති බව අවධාරණය කරන බව පෙනේ. මානව යහපතට හා මිනිස් ජීවිතය උසස් තත්වයක් වෙත යොමු කිරීමට වෙහෙසුන දහමක්, ඒ මූලික අරමුණෙන් සීමාවට ඔබ්බෙහි ඇති දෘෂ්ටිමය වාදවලින් පිරවීමට බුදුන් වහන්සේ තදින්ම විරුද්ධ වූ බව පිළිගැනීමටද පුළුවන. අව්‍යාකෘත ප්‍රශ්න ලෙසින් නම් කළ ප්‍රශ්නයන් ගැන සිතීමෙන් මේ තත්වය වඩාත් පැහැදිලි කර ගත හැකි ය. මිනිසාගේ විමුක්තියට කිසිදු අදාළත්වයක් නැති, දෘෂ්ටිමය ගැටලු දහයක් බුදුන් වහන්සේ මෙහිදී දක්වා ඇත. මේ පිළිබඳව ගුනපාල ධර්මසිරි මහතා මෙවැනි විග්‍රහයක් කරයි. ‘විශ්වය අන්තද, අනන්තද, එහි ආරම්භයක් තිබේද යන කරුණු ගැන සිතීම ගර්භාවට ලක්කර ඇත්තේ එබඳු වින්තකයන්ගෙන් අපගේ ආධ්‍යාත්මික විමුක්තියට කිසිදු පිටුවහලක් නොලැබෙන නිසා පමණක් නොව, එබඳු මතවාදයන් හුදු දෘෂ්ටිකෝණ පමණක් වන නිසා ඒවායේ පැටලී පඹගාලක පැටලුනාක් මෙන් විවිධ ආධ්‍යාත්මික ව්‍යවසනයන්ට මුහුණ දීමට සිදුවන නිසාය. අනෙක් අතට, භාෂාවේ දැක්වෙන වචන ආශ්‍රයෙන් තත්වය තේරුම් කිරීමේ ශක්තියක් ද නැත’ (ධර්මසිරි 1988 පි. 9).

විශ්වය අන්තද, අනන්තද,යනාදී වශයෙන් විමර්ශනය කිරීමෙන් සිදුවන්නේ මූලික අවශ්‍යතාවෙන් පිටතට යාම ය. මිනිසා යන්න ප්‍රමාණ කොට (සීමා කොට) ඔහු උසස් තත්වයක් වෙත යොමු කිරීමට මිස එයින් බාහිර වූ ගමායක් ලබා ගැනීමට බුදුසමය උත්සහ නොගන්නා බව මෙයින් පැහැදිලි වේ. විශ්වය පිළිබඳව සීමාන්තිකව කෙරෙන විමර්ශන වල

උපයෝගීකාමය (නිර්වචනය සඳහා) අදාළත්වයක් ද නැත. ඒ බව බුදුන් වහන්සේ විසින් පැහැදිලව දක්වා තිබේ.

‘වච්ඡාය, ගෝකය අන්ත හෝ අනන්ත යනුවෙන් දැනීම දෘෂ්ටික ඵලබ්මකි. දෘෂ්ටි ග්‍රහනයකි, දෘෂ්ටි කාන්තාරයකි. දෘෂ්ටි විහිලුවකි. දෘෂ්ටි විෂ්පාන්දිතයකි. පරිදාහ සහිතය. නිවීම පිණිස නොවන්නේය. සත්‍යාවබෝධය පිණිස නොවන්නේය. නිරෝධය පිණිස නොවන්නේය. සත්‍යාවබෝධය පිණිස නොවන්නේය. නිර්වානය ප්‍රත්‍යක්‍ෂය කිරීම පිණිස නොවන්නේය. වච්ඡාය, මම මේ ආදීනව දැකින්නෙමි. මෙසේ සර්ව ප්‍රකාරයෙන්ම දෘෂ්ටිගතයන්ට නොපැමිණියේ වෙමි.’

පුද්ගලයාට පිටතින් ඇති බාහිර විශ්වය පිළිබඳව සෙවීමට වඩා පුද්ගලයාට සම්බන්ධ ලෝකය විමසීම වඩාත් නිවැරදි බව බුදු දහමින් ඇගවෙයි. අප ජීවත් වන අප විසින් වින්දනය කරන ‘පෞද්ගලික’ ලෝකය විමසීම ඵලදායක වන බව මෙයින් කියවේ. මිනිස් ජීවිත විශේෂ කොට සිතිය යුතු බව මෙහි අදහස ලෙසින් සැලකීමේ වරදක් නැත. අප එකිනෙකා විසින් සංකල්පමය ලෙස ගොඩනගා ගන්නා බැඳීම් හේතුවෙන්, පෞද්ගලික ලෝකයක් අප විසින් නිර්මාණය කරගෙන ඇති බව බුදු දහමින් කියවෙයි. අප විසින්ම පෞද්ගලිකව තනා ගත් (සංකල්ප මගින්) ලෝකය යි. එහි පදනම මිනිසාය. මිනිස් ඇගයුම් මත ඒ ලෝකය රඳා පවතියි. මේ නිසා අපගේ අවධානය යොමුවිය යුත්තේ, බාහිර විශ්වමය රටාව දෙසට නොව අප තනා ගත් ලෝකය දෙසට ය.

මේ අදහස තව දුරටත් මෙසේ සලකා බැලිය හැකි ය. බුදු සමයේ අරමුණ මිනිසා විමුක්තියට පත් කිරීමය. දැනට මිනිසා ක්‍රියාත්මක වන්නේ විමුක්තිය ලැබූ අයෙක් ලෙස නොවේ. නමුත් ඔහු විමුක්තිය ලැබිය හැකි අයෙකි. මිනිසාගේ විමුක්තිය මේ වන විට වැසී තියෙන්නේ අප තනාගත් සංකල්පීය ලෝකයෙනි. බුදුදහම ඉදිරිපත් කෙරෙන නිර්වානය ලැබීමට නම් හෝ නිර්වාණය සාධනය කර ගැනීමට නම් අපගේ සංකල්පීය ලෝකය තේරුම් ගැනීම අනිවාර්යම වේ.

මෙයින් අදහස් කරන්නේ මිනිසාට විමුක්තිය ලැබිය හැක්කේ බාහිර පදාර්ථයන් විග්‍රහ කිරීමෙන් නොව තමා දෙස යෝනිසෝමනසිකාරයෙන් බැලීමෙන්ය යන අදහස ගෙන ඒමටය. එහි සංයුක්ත අදහස වන්නේ විමුක්තිය පදනම් වන්නේ තමාම තනාගත් ලෝකය පිළිබඳ යථාර්ථය අවබෝධ කරගැනීම මත බවයි. මේ අවබෝධය වෙනත් කෙනෙකු වෙතින් ලැබීමට හෝ වෙනත් අය වෙත මේ අවබෝධය දීමට හෝ අවස්ථාවක් ලැබෙන්නේ නැත. ස්වකීය පැවැත්මේ යථාර්ථය දෙස බැලිය යුත්තේ තමාය (අත්තාහි අත්තනෝ නාටො කොහි නාටො පරොසියා). තමා පෞද්ගලිකව තනාගත් සංකල්පීය ලෝකය තේරුම්ගත හැක්කේ තමාටම බව බුදු සමය අවධාරණය කරන්නේ ඒ නිසාය. එහිදී වෙනත් අධිභෞතික පදාර්ථයක් වෙතින් (දේව, ඊෂ්වර ආදියෙන්) ලද හැකි දෙයක් නැත. මේ විග්‍රහයේ එන (පෞද්ගලික) තමා තනාගත් ‘ලෝකය’ යන්න අර්ථවත් වන්නේ මිනිස් ඉන්ද්‍රිය පද්ධතියෙන් මිස අධිභෞතික සත්‍යතාවකින් නොවේ. ඒ පෞද්ගලික ලෝකය නිර්මාණය වන ආකාරය මෙසේ සදහන් වේ.

‘යමක් ඇසුරු කොට ගෙන කෙනෙක් ලෝකය පිළිබඳ සංඥා ඇත්තේ වේද යමක් ඇසුරු කරගෙන කෙනෙක් ලෝකය පිළිබඳව මානය ඇත්තේ වේද එය බුද්ධ දේශනාවේ දී ‘ලෝකය’ යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ. කෙනෙකු ලෝකය පිළිබඳව සංඥා වන්නේ කුමක් ඇසුරු කරගෙනද, භවත්ති ඇස ඇසුරු කරගෙනය. කණ, නාසය, දිව, ශරීරය, ඇසුරු කරගෙනය’ (ම.නි.-බු. ජ. ල. 11).

මිනිස් ඉන්ද්‍රිය පද්ධතියේ සීමාවට මේ පෞද්ගලික ලෝකය යටත් වේ. එයින් එපිට ඇති යමක් විසින් ගොඩනගන ලද දෙයක් මෙහිදී දක්නට නොලැබීම, අන්‍ය ආගමික මතයන් සමග සසඳන කල, ඉතාමත් විශිෂ්ට මානව සුවිශේෂතා ලක්ෂණයන් ප්‍රකට වීමක් බව සිතිය හැකි ය. ‘භවත්ති’ සංඥාවලින් සහ විඥානයෙන් යුක්ත වූ බලයක් පමණ වූ මෙම ශරීරය තුළම ලෝකයද, ලෝකයේ ඇති විමද, නැති විමද, ඒ සදහා මාර්ගයද, පවතින බව දේශනා කරමි යනුවෙන් අංගුත්තර නිකයේ නිකායේ දක්වා තිබේ. (අ.නි.බු.ජ.ග්‍ර. 19 පිටු 218). ලෝකයේ ආරම්භයත්, එහි පැවැත්මත්, ඒ සදහා මාර්ගයත්, යන ආදිය මිනිස් ජීවිතය තුළම ඇතුළත් වේ ය යන මතය බුදු සමයේ එන අද්විතීය අදහසක් ලෙස සැලකිය හැකි ය. ලෝකය ආරම්භ වන්නේද මිනිසාගෙන්ය (ඉන්ද්‍රිය පද්ධතියෙනි). එය අවසාන් වන්නේ ද මිනිසා තුළින්මය. ඒ සදහා මාර්ගයද මිනිසා වෙතින්ම ලැබිය යුතුය (මෙයින් අදහස් කරන්නේ මිනිස් ශක්තිය විසින් මිස වෙනත් ශක්තියක් විසින් විමුක්තිය උදා කරගත නොහැකි බව ය). මානව විශේෂතාවාදී අදහසක් මේ සමස්ත ‘පෞද්ගලික ලෝකය’ යන්න තුළම පෙන්නුම් කරන බව පැවසීම, සැබවින්ම නිවැරදිය.

මේ ‘පෞද්ගලික ඉන්ද්‍රිය බද්ධ ලෝකය’ යන අදහසට සම්බන්ධව ත්‍රිපිටකයේ දැක්වෙන තවත් නිදසුනක් මගින් ද මේ බව පැහැදිලි කළ හැකිය. ‘භාග්‍යාවතුන් වහස්සේ ලෝකය ලෙසින් කියන මේ සංකල්පය අර්ථවත් කරන්නේ කෙසේද’ යන ප්‍රශ්නයට බුදුන් වහන්සේ මෙවැනි පිළිතුරු දී ඇත.

‘සමිද්ධියනි, යම් තැනක ඇස පවතී ද, ඇසට පෙනෙන රූප පවතී ද, චක්‍ෂු විඤ්ඤාණයෙන් ග්‍රහණය කළ හැකි දර්ම පවතී ද, එතැන ලෝකය පවතී යි. දිව, කණ, නාසය, ශරීරය, මනස යන ආදිය පිළිබඳව ද එසේමය’ (ස.නි.-බු.ජ.ග්‍ර. පිටුව 13). ලෝකය පවතින්නේ මිනිස් ඉන්ද්‍රියයන් සමග ය. එයින් බාහිරව නොවේ. ඒ ඉන්ද්‍රිය ක්‍රියාකාරීත්වය මගින් ගොඩ නගන සම්බන්ධතාවක් ලෝකය ලෙසින් පෙන්නුම් කෙරේ. බාහිර පදාර්ථයක් මගින් මිනිසා ඇතුළු ලෝකය ක්‍රියාත්මක කරන්නේ ය යන මතය බුදු සමය නිෂේධනය කරයි.

මේ පිළිබඳව මිහිරිගල ආරණ්‍යවාසී, ඥානානන්ද හිමියෝ මෙවැනි අදහසක් ඉදිරිපත් කරති. ‘ බුදු සමයේ එන මෙම විස්තරයට අනුව ලෝකය යනු අපගේ ඉන්ද්‍රියයන් මගින් ලෝකය ලෙස අපට ඉදිරිපත් වන දෙයයි. නමුත් එය අන්ත විඤ්ඤාණ වාදයක් මෙන් මානසික ප්‍රකෂේපනයක් නොවේ. එම ලෝකයෙන් ඔබ්බට යාමට ලෞකික ඥානයට හැකියාවක් නැත. එම විඤ්ඤාණ ඒ ලෞකික ලෝකයටම අවශ්‍යයෙන්ම සම්බන්ධ වී ඇති නිසාය. නමුත් කෙනෙකුට මේ ලෞකික විඤ්ඤාණ ඔබ්බට ගොස්, ලෝකය දෙස ප්‍රඥාවට අනුව, තත්විකව ඇති සැටියෙන් බැලිය හැක’ යනුවෙනි (Bhikklu Nananavda).

බුදු සමයේ එන බාහිර ලෝකය (විශ්වය) හා අභ්‍යන්තර ලෝකය යන මත දෙකින් බුදුන් වහන්සේගේ වැඩි අවධානය යොමු වී ඇත්තේ, අභ්‍යන්තර ලෝකයට බව මෙහි මූල කියැවිණි. එම ලෝකය නිර්මාණය වන්නේ මිනිසා සහ ඉන්ද්‍රිය පද්ධතිය සම්බන්ධ බව බුදු සමය අවධාරණය කරයි. ඉන්ද්‍රිය පද්ධතීමය සීමාව තුළ වූ ලෝකය පිළිබඳව අදහසත්, එම ලෝකය පිළිබඳ යථාවබෝධය ලැබිය හැක්කේ මිනිසාට පමණක් ය යන අදහසත් මගින්, විශ්වය හා ලෝකය පිළිබඳ බෞද්ධ විග්‍රහය තුළ මානව විශිෂ්ටතාවක් ඉදිරිපත් වනබව පිළිගත හැක.

මිනිසා පිළිබඳ විග්‍රහය

බුදු සමය පහළ වන කාලය වන විට භාරතයේ විවිධ දර්ශනයන් පැවති අතර ඒවායේ මිනිසා පිළිබඳ විග්‍රහයන් විවිධ ස්වරූපයන්ගෙන් සමන්විත වී තිබුණි. දේවවාදී හි අත්මවාදී පදනමක් සහිත ආගමක් විසින් මිනිසා සලකනු ලැබුවේ ද්විතීක මට්ටමකිනි. උසස් වූ දේව ප්‍රදර්ථයක් විසින් මෙහෙයවනු ලබන, හා එම දේව ප්‍රදාර්ථයන් හි නියමයන්ට අනුව ක්‍රියාත්මක වන සත්වයෙකු ලෙසින් මිනිසා සලකනු ලැබුණි. බුදු සමයේ මිනිසාට ලැබෙන තැන සලකා බැලිය යුත්තේ මෙවැනි පසුබිමක් තුළය.

බුදුන් වහන්සේ ගේ දේශනා තුළ කේන්ද්‍රීයත්වයෙන් ඉදිරිපත් වූයේ මානව විමුක්තිය පිළිබඳ අදහසකි. බුදුසමය හැඳින්විය හැකි වන්නේ ලෝකයේ මිනිසා මුහුණ දෙන අතෘප්තිකර තත්වයන් පහදා දෙමින් තෘප්තිය ලැබිය හැක්කේ කෙසේද යන්න ඉදිරිපත් කිරීමේ හා ඒ සදහා මාර්ග යෝජනා කිරීමේ ධර්මයක් ලෙසයි. අතෘප්තිකරභාවය ගොඩනැගෙන්නේ මිනිසාට සාපේක්ෂවය (මිනිසා විසින් ස්වාභාවිකත්වයට ඇගයුම් දීම නිසාය). ඒ අතෘප්තිකර බව අවබෝධ කරගත හැක්කේ ද මිනිසාටම ය. එයින් මිදීමේ ඥාණය (නිර්වාණය) පහළ වන්නේ ද මිනිසාටමය. ඒ මිදීමේ මාර්ගයේ ගමන් කළ හැක්කේ ද මිනිසෙකුට පමණි. මෙයින් පෙනී යන්නේ බුදු දහමේ ඉදිරිපත් කරන කේන්ද්‍රීය විග්‍රහය, සාපුරාම 'මිනිසා' විශේෂ කර ගනිමින් ඉදිරිපත් කෙරෙන බවයි.

බුදු සමය මිනිසා ඊනියා ඊශ්වර, දේව මතයන්ට ගරු කරන දේව අනුගාමිකයකු වැනි මිනිසෙකු ලෙස නොවේ. එවැනි මිනිසෙකුට සිතීමේ හෝ විමසීමේ නිදහසක් නැත. ඔවුන් ක්‍රියාත්මක වන්නේ දේව කැමැත්ත පරිදි මිස තම චිත්තනය පරිදි නොවේ. මේ පදනම බෞද්ධ විග්‍රහය තුළ දක්නට නැත. මිනිසා යනු සංවර්ධනය කළ හැකි මනසක් ඇති අයෙකු ලෙස බුදු සමයේ දී සැලකේ. එසේම ස්වකීය ශක්තිය පිළිබඳ වඩාත්ම ප්‍රමාඛස්ථානයක් බුදුසමයේ දී මිනිසාට ලැබේ (සංයුත්ත නිකාය-බු.ජ.ග්‍ර. පිටුව 14). හොඳ නරක තෝරා ගත හැකි විශේෂතම සත්වයා මිනිසා ය. හිතාහිතං මනති ජානාතීති මනුස්සෝ ලෙසින් එය දැක්වේ.

දෛවය, පූර්වකර්මය වැනි මූලික ශක්තීන් පිළිගත් නොයෙකුත් ආගම් හා දර්ශන පවතී. එහෙත් එවැනි උපකල්පිත ශක්තීන් බුදුසමය උපන්‍යාසයක් ලෙසින් පිළිගන්නේ නැත. දෛවය හෝ කර්මය මිනිසාට සාපේක්ෂකව සිදුවන අතුරු තත්වයක් විය හැක. ඒත්, ඒවා ක්‍රියාත්මක වන බවක් කිසිදු විටෙක බුදු සමයේ නොපිළිගනී. මිනිසාගේ දියුණුව හෝ

පිරිහානිය පවතින්නේ ඔහුගේ ක්‍රියාකාරිත්වය මත පමණක්ම ය (කම්මනා වසලෝ හෝති-කම්මනා හෝති බ්‍රහ්මණො- සිත්ත නිපාත, වසල සූත්‍රය- පිටුව 42- බු. ජ. ග්‍ර. 25).

බුදු සමය විස්තර කරන පරිදි ලෝක ස්වාභාවය ක්‍රියාත්මක වන, වලනය වන ශක්තියක් ලෙස සැලකිය හැක. ඒ ශක්තියට, මිනිසා ඇතුළු සියලු වස්තු අයත් වේ. ඒ ශක්ති ත්‍රිලක්ෂණය යටතේ බුදු සමයෙන් විස්තර කෙරෙයි. එය නිසි ලෙස අවබෝධ කර නොගැනීම නිසා දිගින් දිගටම, ඉපිද, මැරී යමින් සංසාරය තුළ ක්‍රියාත්මක වේ. නිත්‍යතාවක් නොමැති බව සෑම වස්තුවට පොදු ස්වාභාවයකි. මේ තත්වය අවබෝධ කරගත හැක්කේ ද මිනිසාට ම ය. ලෝක ස්වාභාවය අවබෝධ කර ගැනීමට ශක්තියක් ඇති පුද්ගලයා මිනිසා බව බුදු සමය පිළිගනී. බුදුවරුන් වැනි අසිරිමත් මිනිසුන් අරඹනුයේ මේ ලෝක ස්වාභාවය හා එයින් විමුක්තිය ලැබීමේ පිළිවෙළ මිනිසුන්ට ඉදිරිපත් කිරීම යි. එය අවබෝධකර ගත යුත්තේ මිනිසා ය.

'බුදුවරු හුදෙක් මාර්ගය කියාදෙන්නෝය. ගමන් කළ යුත්තේ ඔබය' යනුවෙන් බුදු සමයේ ජනප්‍රිය කියමනක් තිබේ. සත්‍යය දැන ගැනීම විමුක්තිය ලැබීමට, මිනිසා තුළ ඇති සැබෑ ශක්තිය, ඔහුට අවබෝධ කරවීමට බුදු වරුන්ගේ අභිප්‍රාය යි. ලෝක ස්වාභාවය අවබෝධ කොට නිරවුල් ජීවිතයක් ගත කිරීමේ ශක්තිය තමාට ඇති බව, සමහර විට මිනිසා නොදැන සිටිය හැකිය. මිනිසා තුළ ඒ ශක්තිය පවතින බව බුදුවරුන් වහන්සේලා පෙන්වා දෙති. ඒ ශක්තිය නිසි ලෙස යොදා ගැනීමෙන් විමුක්තිය උදාකර ගත හැකි බව ඔවුන්ගේ අවධාරණය යි (ස.නි. බ්‍රහ්ම සංයුත්තය: අරුණාවතී සූත්‍රය. බු.ජ.ග්‍ර. 13- පිටු 281).

බුදු වන්නේ ද මිනිසෙකි. ක්‍රි. පූ. 6 සියවසේ භාරතයේ පහළ වූ ගෞතම බුදුන් වහන්සේ ගේ ජීවිතය තුළින් පැහැදිලි වන පරිදි ඔහු භාරතයේ එක් කුලයක ඉපදුණු මිනිසෙකි. මානව හිතවාදී අදහස් වලින් පිරිහිය ජීවිතයක තොරතුරු සිද්ධාර්ථ ගෞතමයන් වහන්සේ ගේ ජීවිතය කතාව තුළින් පෙන්නුම් කෙරේ. ඒ යුගයේ බුද්ධිමත් තරුණයින්ගේ උනන්දුව යොමු වූ කරුණක් වූයේ ලෝකයේ ස්වාභාවය හා පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රශ්නය යි. එය ඔහු ඉදිරියේ ද පැවතිණ. ඒ සඳහා විසඳුම් සෙවීමේ තියුණු උත්සහයක හෙතෙම නිරත විය. සත්‍ය සෙවීම පිළිබඳ අදහසින් ස්වකීය දඹදිව පුරා සැරිසැරූ ඔහු ඒ ගැටළුව නිරාකරණය කර ගැනීමට දරන ලද උත්සාහයන් වෙතින් ඔහුගේ සම්පූර්ණ විමුක්ති උත්සාහයම පිරි ඇතැයි පැවසීම නිවැරදිය. පාරම්පරික අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථානවල පටන් විවිධ සමාජ තීරුවල සැරිසරමින් මේ ප්‍රශ්නයට විසඳුම් සොයා හෙතෙම වෙහෙසෙන්නට විය. සිදුහත් කුමරු අවසානයේ දී තමා ලබා ගත් ශක්තිය (බුද්ධත්වය) ඔහුටම ආවේණික වූ හෝ තමාටම පමණක් ලැබිය හැකි දෙයක් ලෙස ඔහු සැලකුවේ නැත. සෑම මිනිසෙකුටම පත්විය හැකි උසස් තත්වයක් ලෙසින් බුදුන් වහන්සේ තම බුද්ධත්වය ඉදිරිපත් කළහ. එසේම තමාට පෙර සිටි අධිෂ්ඨානයෙන් සහ වීරයෙන් යුක්ත අය විසින් ද මේ තත්වය ලද බව උන්වහන්සේගේ අදහස විය.

මිනිසාගේ තත්වය විනිශ්චය කිරීම සඳහා බුදු සමය ඉදිරිපත් කරන්නේ ක්‍රියාව පිළිබඳ අදහසයි. ක්‍රියාව මගින් මිනිසුන් වර්ග කිරීම ඉතාමත් ප්‍රායෝගික ක්‍රමයකි. තම ක්‍රියාවෙහි ස්වාමිත්වය තමා මිස එයින් බාහිර අයෙකු වෙත පත් නොවන ආකාරය මෙහිදී පැහැදිලි වේ. ක්‍රි. පූ. 6 වන සියවසේ භාරතයේ පැවති සමාජ පසුකලයේ දී කුලවාදී හා වෙනත්

බලපෑම් මගින් මිනිසා කොටස් කර තිබූ ආකාරය සිහිපත් කළ හැක. බාහිර වූ පද්ථයන් මූලික කරගෙන මිනිසා බෙදනු ලැබීම බුදු සමය විසින් කේන්ද්‍රීය වශයෙන් ම ඉවත් කොට ඇත. සමාජ සංස්ථාවේ ඇත සිට බුදුන් වහන්සේ ඇතුළත්ව සියළු සාමාජිකයන් මිනිසුන් වීම නිසා ඒ අංශයෙන් සමානත්වයන් දරණ බව බුදු සමය පිළිගනී. හැම මිනිසෙක්ම බුද්ධත්වය සඳහා සුදුස්සෙකි. මහායාන දර්ශනයේ මෙය දැක්වූයේ, මිනිසා යනු බුද්ධත්වයට ඔබ්බෙන් ලෙස සැකසුනු කෙතක් (කුඹුරක්) ලෙස ය.

මිනිසා කොටස් කර විග්‍රහ කරන අවස්ථාවන් බුදු සමයේ දැක්වෙන්නේ නම්, ඒ ඉහත සඳහන් කළ පරිදි වර්ගව පදනම් කරගත් ආකාරයකින් ය. එක් තැනක මෙවැනි බෙදීමක් දැක් වේ (බු. ජ. ග්‍ර. 19- පිටු 110).

අ. මනුෂ්‍ය

ආ. මනුෂ්‍ය ප්‍රේත

ඇ. මනුෂ්‍ය තිරිසන්

ඈ. මනුෂ්‍ය දිව්‍ය

යනුවෙනි.

මෙහි දැක්වෙන ආකාරයට මිනිසා යන මූලික පදනම ක්‍රියාව මත කෙරෙන කොටස් ලෙසින් විකාශනය වන්නට පුළුවන. මිනිස් දෙව්වරුන් ලෙසින් අදහස් කරන්නේ මිනිසා ලෙස සිටිමින් උසස් ක්‍රියාවන් සිදුකරන අය මිස, අදාෂ්‍යමාන දෙවියන් නොවේ. එසේම මනුෂ්‍ය ප්‍රේත හෝ මනුෂ්‍ය තිරිසන් යනු ද නොපෙනෙන ප්‍රේතයන් හෝ තිරිසනුන් නොව, මිනිසා ලෙස ජීවත් වන අතරම, පහත් ක්‍රියාවන් සිදුකරන අය ය. මේ බෙදීමත් සදාතනික පවතින්නක් නොව මිනිසාගේ ක්‍රියාකාරිත්වයට සාපේක්ෂව පවතින්නකි. මේ අනුව බුද්ධත්වය යන්න මිනිස් භාවයේම උසස් බවක් මිස, ශුචි සත්තාවක් හෝ දේව තත්වයක් නොවන බව පැහැදිලි වේ මිනිසා උසස් වන්නේ මේ නිසා ය. එනම් ස්වකීය බුද්ධිය මගින් බුද්ධත්වය පවා අවබෝධ කර ගැනීමේ ශක්තියක් ඇති නිසාය.

බුද්ධත්වය යන්න, මිනිසාට ලැබිය හැකි සර්ව බලධාරී තත්වයක් නොවන බව දක්වා තිබීම ඉතා වැදගත්ය. එසේ වන්නේ, සමහර ආගම් වල නායකයන් ගේ පූජනීය තත්වයට අනුගාමිකයන්ට ඇතුළු වීමට නොහැකි බව පවසා තිබීම නිසාය.

සර්වඥතා ඥානය බුදුන් වහන්සේගේ ඥානය ලෙස සැකකේ. මේ සර්වඥතා ඥානය යනුවෙන් පසුකාලීනව බුදු සමයේ එන වචනයෙන් බලාපොරොත්තු වූ අර්ථය කුමක් ද යන්න, විවිධ සහාන ප්‍රශ්නයකි. මජ්ඣිම නිකායේ තේවිජ්ජ සූත්‍රයට අනුව බුදුන් වහන්සේට සර්වඥතාව පිළිබඳ වචනයෙන් නිග්‍රහ කරන බවක් දක්වා ඇත (ම.නි. තේවිජ්ජ-බු. ජ. ග්‍ර 11). සර්වඥතා ඥානය තුළින් එකවර සියල්ල දැන ගන්නා ඥානයක් ගැන කියවෙන්නේ ද යන්න සාකච්ඡා කළ යුතු ප්‍රශ්නයකි. කොසොල් රජු අසන ප්‍රශ්නයටකට පිළිතුරු දෙන බුදුන් වහන්සේ 'එකවර සියල්ල දී, දකී, යි ප්‍රකාශ කළ හැකි ශ්‍රමණයෙකු හෝ බ්‍රාහ්මණයෙක් ඇතැයි යන මතය විද්‍යාමාන නොවන බව' දක්වා ඇත (ම.නි. තේවිජ්ජ-බු. ජ. ග්‍ර 11). සියල්ල දැනගැනීමේ ඥාන ශක්තියක්, සමහර විට, කෙනෙකුට ඇති නමුත් එහිදී සියල්ල

එකවර දැනීමක් අදහස් නොවන බව මහාචාර්ය කේ. එන්. ජයතිලක මහත් දක්වා තිබේ (Jayathilaka 1963). මෙසේ සැලකීමේ දී සර්වඥතා ඥානය පදනම් වන්නේ මිනිස් ඥානය මත ද යන්න පිළිබඳව විවිධ අදහස් ඉදිරිපත් වී තිබේ. මිනිසාගේ තත්වය උසස් කරමින් ඉදිරිපත් කරන දහමක් ස්වකීය පද්ධතියේ ඉහලම හෙවත් උසස් ම තත්වය වන බුද්ධත්වය ලැබීමේ දී ගොඩනැගෙන සර්වඥතා ඥානය යන විශේෂ දැනුම් මට්ටම මිනිස් ඉන්ද්‍රියන් සීමාව ඉක්මවා යන්නක් ද යන්න මෙහිදී විමසිය යුතු ප්‍රශ්නය කි.

යහපත් ක්‍රියා සිදුකිරීම මගින් තිරිසන් අයෙකුට මනුෂ්‍ය දේව ලෙසින් වර්ධනය වීමට කිසිදු බාධාවක් නැත. උත්තරීතර මනුෂ්‍ය ධර්ම ලෙසින් බුදු සමයේ එන්නේ මිනිසාගේ ක්‍රියාව උත්තරීතර තත්වයට පත් කරන ඒවාය. ඒවා සමාජ ආචාර ධර්ම ලෙසින් සැලකීම වඩාත් නිවැරදි ය.

බුදු සමයේ එන මිනිසා පිළිබඳව ඉගැන්වීම්, එහි කේන්ද්‍රීය විමර්ශනය වන ලෝක ස්වභාවය පිළිබඳ විමසීමට හා විමුක්තිය පිළිබඳ අදහසට සෘජුවම සම්බන්ධය. මිනිසාගෙන් තොර විමුක්තියක් එහි දක්නට නැත. ඉදිරියේ දී විස්තර කෙරෙන පරිදි, බුදුසමයේ ඉදිරිපත් වෙන ලෝක ස්වභාවය (ත්‍රි ලක්ෂණය) අවබෝධ කර ගැනීමත්, එහිත් නිවනට පත්වීමත්, අර්ථවත් කරගත හැක්කේ මිනිසාගෙන් පමණි. ඒ අනුව බුදු සමයේ පදනම මිනිසා ගැන විශිෂ්ටව ගොඩනැගෙන්නක් බව පැවසීම නිවැරදි ය.

ලෝක ස්වභාවය පිළිබඳ බෞද්ධ විග්‍රහය තුළ ප්‍රකට වන මානව විශේෂතාව

බුදු සමය අනුව සියලු ලෝක වලට පොදු වූ මූලික ලක්ෂණ තුනක් ඇත. එනම්, අනිත්‍ය, දුක්ඛ, අනාත්ම යන්නයි. මේවා සියලු ලෝකයන්ට පොදු බව දක්වා ඇත. මිනිසාගේ පැවැත්ම විග්‍රහ කළ හැක්කේ මේ මූලික ලක්ෂණයන්ට අනුව බව බුදු සමය අදහස් කරයි.

'ලෝකයේ පවතින යථා ස්වභාවය නම් අනිත්‍යතාව යි. සියලු පදාර්ථයන් නිත්‍ය නොවූ ක්‍රියාදාමයකට යටත්ව පවති යි. සියලුම වස්තූන් අඛණ්ඩව වෙනස් වන්නා වූ ශක්ති සමූහයක් ලෙස සැලකිය හැක. ඒ ශක්තිය වෙනස් වෙමින් ඉදිරියට ගලා යයි. වෙනස් වෙමින් යන ඒ ශක්ති සමූදායට අයත් දේ අතර භෞතික වස්තූන් මිනිසා වැනි සියලු සජීවී වස්තූන් ද ඇතුළත් ය. මේ වෙනස් වීමේ ස්වභාවය (අනිත්‍යතාව) විසින් පූර්වෝක්ත සියලු වස්තු විපරිනාමයට පත් කරනු ලැබේ. මිනිසා ඇතුළු සියලු වස්තු ඇතිවෙමින්, නැවත නැති වෙමින් (මරණයට පත් වෙමින්) අනිත්‍යතාවට පත් වෙමින් තිබේ. මේ නිත්‍ය නොවන ස්වභාවය (සරස්වති ප්‍රභා 1992) නිවැරදි ලෙස ග්‍රහණය කර නොගෙන, ඒවා ස්ථිර යැයි සැලකීම ආත්ම යනුවෙන් හැඳින් වේ. බුදුසමයේ ඉදිරිපත් වෙන දුක් පිළිබඳ මතය ගොඩ නැගෙන්නේ මේ අනිත්‍යතාව නොසලකා හැර එය නිත්‍යතාව ලෙසින් තේරුම් කිරීමට උත්සාහ දැරීම තුළය.

මෙම ත්‍රිලක්ෂණ විග්‍රහය යටතට ගැනෙන අනෙකුත් මූලික කරුණු ද මෙහිදී කෙටියෙන් සලකා බැලිය හැක. එකින් එක සිදුවෙමින් පවතින සිද්ධි මාලාවක් වූ පැවැත්ම අවබෝධ

කරගත හැක්කේ හේතුඵල සම්බන්ධය මගින් ය. පැවැත්මේ රටාව එකින් එක අනිත්‍ය වන ස්වභාවය මිනිසාට අවබෝධ කරගත හැකි ය. මේ පිළිබඳව මහාචාර්ය කේ. එන්. ජයතිලක ඉදිරිපත් කරන මතය වැදගත්ය (Jayathilake 1969). බෞද්ධ හේතුඵල වාදය තුළ පටිපාටිගත ස්වරූපයක් පවතින බව ද ජයතිලක මහතාගේ අදහසේ දැක්වේ. කර්ම සිද්ධාන්තය මගින් ඉදිරිපත් වන්නේ මේ නොකඩවා ගලා යන සිද්ධි ප්‍රවාහය සමග පුද්ගල ජීවිතය ගත කිරීමේ අවස්ථාව ලෙස ගත හැකිය. එනම් එම සිද්ධියේ කොටසක් වූ මිනිසා ස්වකීය ආත්ම ශක්තිය මෙහෙයවමින් කරන ක්‍රියාකාරිත්වය කර්මය වේ. එහිදී මූලික තත්වයන් තේරුම් ගෙන (ත්‍රිලක්ෂණය) එයට යටත්ව, සංකල්පීය දෘෂ්ටියෙන් ඉවත්ව (මමායනයෙන් ඉවත්ව) කරනු ලබන ක්‍රියාව (කර්ම) හොඳ හෙවත් කුසලය ලෙස දක්වා ඇත. හොඳ ක්‍රියාව ප්‍රගුණ කිරීමෙන් අනිත්‍යතාව සහිත ස්වභාවය නිසි ලෙස අවබෝධ කර ගැනීමටත්, එම නිසා ම අනාත්ම බව පිළිගැනීමටත්, එහි ප්‍රතිඵලය ලෙස පූර්ණ සැපය (නිවන) ලැබීමටත් හැකි බව දක්වා ඇත. හොඳ ක්‍රියාවක ප්‍රගුණ කිරීමෙන් අනිත්‍යතාව සහිත ස්වභාවය නිසි ලෙස අවබෝධ කරගැනීමටත්, එම නිසා ම අනාත්ම බව පිළිගැනීමටත්, එහි ප්‍රතිඵලය ලෙස පූර්ණ සැපය (නිවන) ලැබීමටත් හැකි බව දක්වා ඇත. මෙහිදී විශේෂයෙන් දැක්විය යුත්තේ ක්‍රියාව පාලනය කිරීමේ ශක්තිය හා නිසි ලෙස මෙහෙයවීමේ ශක්තිය ඇත්තේ ද මිනිසාට බවයි. තමන් මෙහෙයවන ක්‍රියාවක් මිස දේවවාදී නියෝගයක් මත සිදුකරන ක්‍රියාවක් බුදු සමයේ කර්ම සිද්ධාන්තය තුළ නැත. ක්‍රියාව පාලනය කිරීමේ නිදහස මිනිසාටම හිමිවේ.

මෙයට අමතරව 'දුක' පිළිබඳව විමර්ශනයට අදාළව මුල් බුදුසමයේ චතුරාර්ය සත්‍යය දක්වා ඇත. දුක යන වචනය තුළින් බුදු සමය පුළුල් අර්ථයක් ඉදිරිපත් කරයි. ඉතා සුළු වේදනාවේ සිට, ගැඹුරු මානසික අතෘප්තිය දක්වාම එයින් අදහස් කර තිබේ. සාංසාරික ස්වභාවය වූ නිත්‍ය නොවූ සිද්ධි මාලාවක් තුළ සම්පූර්ණ තෘප්තිය යන්න අත්පත් කර ගත හැකිය යන්න බුදුසමය නොපිළිගනිය. ලෝකය පිළිබඳව ස්වභාවය අවබෝධ කර නොගන්නා තත්වයක් තුළ සැම මිනිසෙකුම මිය යන්නේ අතෘප්තියෙන් බව දැක්වේ (ඌනොවහුත්වාන ජහන්ති දේහං - කාමේහි ලෝකමිහි නාහි තිත්ති අත්ථී). දුකට, අතෘප්තියට හේතුව සංකල්පීය දෘෂ්ටිය (තෘෂ්ණාව) හෙවත් මමායනය බවත්, එයින් මිදීම නිවන බවත් චතුරාර්ය සත්‍යයයෙහි දක්වා තිබේ.

මෙහිදී ඉදිරිපත් කළ යුතු තවත් වැදගත් අදහසක් තිබේ. එනම් මෙම ස්වභාවය අවබෝධ කිරීම තුළින් සංකල්පීය දෘෂ්ටිය (තෘෂ්ණාව) පහ කිරීමටත්, එමගින් උත්තරීතර සැපත ලබා ගැනීමටත් හැකි බව දක්වන අතර ඒ උතුම් සැපත ලබා ගැනීමට යෙදිය යුතු උත්සහයක් ද දක්වා ඇති බවය. එය ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය නමින් දැක්වේ. ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය පුරා දැක්වෙන්නේ මිනිස් ක්‍රියාකාරිත්වය යහපත් කරන වැඩ පිළිවෙළකි.

අවසාන පරමාර්ථය සාධනය කර ගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් වන මෙම වැඩ පිළිවෙළ සපුරාම මිනිසා සීමා කොට පැවත්ම මෙහිදී සැලකිය යුතුයි. මිනිසා විශේෂ කොට ගොඩනැගෙන ක්‍රියාකාරිත්වයක් සහ මිනිස් විෂය සීමාව ඉකිමවා නොයන වැඩ සටහනක්

ඉදිරිපත් වී තිබේ. උත්තරීතර පරමාර්ථයක් වෙනුවෙන් මිනිසාගේ සාමාන්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය ප්‍රතික්‍ෂේප කරන දර්ශනයක් ලෙසත් සමහරුන් බුදු සමය හඳුන්වා ඇත (Max Weber 1958). නමුත් නිර්වාණගාමී පටිපදාව හෙවත් උත්තරීතර සැපත සඳහා මාර්ගය වශයෙන් මෙහිදී දක්වා ඇත්තේ ස්වාභාවික මිනිස් ක්‍රියාකාරිත්වයම නිවැරදිව වෙනස් වීමයි. මෙහිදී ජීවිතයෙන් පලා යා යුතු නැත. කළ යුත්තේ මිනිස් ක්‍රියාකාරිත්වය තවත් විධිමත් කිරීම ය. මිනිසා නිවැරදිව මෙහෙය වීම ය.

විමුක්තිය පිළිබඳ බෞද්ධ මතය හා මානව විශිෂ්ටතාව

ලෝක ස්වභාවය හා ඒ තුළ මිනිසාගේ පූර්ණ විමුක්තිය යන අංශය පැහැදිලි කිරීම බුදු සමයේ කේන්ද්‍රීය කාර්යය වේ. ලෝකය පිළිබඳ පූර්ණ විමර්ශනයක් හා ඒ ලෝක ස්වභාවය තේරුම් ගත් මිනිසාගේ විමුක්තිය යන්න එකිනෙකට සම්බන්ධ ය. විමුක්තිය ලෙස බුදු සමය දකින්නේ නිර්වාන යයි. උසස් වූ ජීවිත පරමාර්ථයන් සාධනය කර ගැනීම නිවනේ අරමුණ වේ.

නිර්වානය පිළිබඳ විවිධ මත පෙර අපර දිග වියතුන් විසින් ඉදිරිපත් කොට තිබේ. ‘නිබ්බන්’ හෙවත් නිර්වාණය යන වචනයේ අදහස පැහැදිලි කරන සූත්‍රපාඨ බොහොමයක් ත්‍රිපිටකය තුළ දැක් වේ. නිවන යනුවෙන් හැඳින්වෙන තත්වය කුමක් ද යන්න පැහැදිලි කරමින් ඒ තත්වය ක්‍රියාවන් කේන්ද්‍රකොට පවතී ද යන්න විමසීමට පමණක් මෙහිදී ප්‍රමාණවත් ය.

‘නිර්වාණය යනු ආධ්‍යාත්මික ශික්ෂණය තුළින් මිනිස් සන්තානයේ සහජ ගති ලක්‍ෂණ ප්‍රහීන කොට සන්තානගතව හා වර්යාත්මකව පරිවර්තනය කළයුතු මිනිසෙකු භාජනය වන අවස්ථාවකි. මිනිසාගේ අභ්‍යන්තරය පාරිශුද්ධිය නිසා, කායික වාචසික වර්යා ද පිරිසිදු බවට පත් වේ’ (මහින්ද හිමි 1968). යනුවෙන් මේ පිළිබඳව කදිම විස්තරයක් ‘නිර්වාණය හා සදාචාරය’ කෘතියේ දැක් වේ.

බුදු සමය ඉදිරිපත් කරන විමුක්තිය අධිභෞතික සත්‍යතාවක් ද යන්න නැගිය හැකි ප්‍රශ්නයකි. සමහරුන් ප්‍රකාශ කරන්නේ නිවන තුළින් ලෞකිකත්වය ඉක්මවා ගිය පාරාලෝකික සත්‍යතාවක් නියෝජනය කෙරෙන බවයි. නමුත් මේ මතය පදනම් වර්ගිත වූවක් බව මුල් බුදුසමයේ කේන්ද්‍රීය සංකල්පය විමසීමෙන් පෙනී යයි. පුද්ගල අනුභූතියෙන් සාක්ෂ්‍යාත් කරගත යුතු නිෂ්ටාවක් ලෙස මුල් බුදු සමයේ නිවන අර්ථවත් කොට ඇත. කාලයෙන්, දේශයෙන් පිටත (ඔබ්බෙහි පිහිටි) ලෝකෝත්තර වූ සත්‍යතාවක් ලෙස මේ විමුක්තිය පිළිගැනෙන්නේ නැත. මෙලොව ජීවිතයේ ම ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කළ හැකි තත්වයක් ලෙසින් මිස පරලොවට සම්බන්ධව ලැබිය හැකි බවක් නිවන තුළ නොදක් වේ. මිනිස් ශරීරය සීමා කොට ලෝකය පිළිබඳ ගැටලුවත්, එහි හේතුවත්, එයින් මිදීමත්, පවතින බව බුදුන් වහන්සේ අවධාරණය කළහ (අ.නි. බු.ජ.ග්‍ර. පිටුව 11). මේ විමුක්තිය, බුද්ධිමතුන් පැමිණ විමසා දැනගත හැකි දෙයක් බව ත්‍රිපිටකයේ නිතර ඉදිරිපත් කෙරේ (පච්චත්තං වේදිතබ්බෝ විඤ්ඤුහී තී). එය පෙනෙන සුලු තත්වයකි (සන්දිට්ඨිකො).

බුදු සමයේ එන විමුක්තිය අධිභෞතික නැඹුරුවකින් යුක්ත යැයි ඉදිරිපත් වන අදහස්වලට පදනම ලෙසින් ඔවුන් දක්වන්නේ උදාන පාලියේ සදහන් වන ‘අත්ථි හික්ඛවේ අජාතං අභූතං අසංඛතං.....’ යන්න බව පෙනේ. උදාන පාලියේ එන මේ අදහසින් නිර්වාණය

අධ්‍යාපන අර්ථයක් නියෝජනය වන්නේ නැති බව මහාචාර්ය ඩී. ජේ. කල්‍යාණ මහතා අදහස් කරයි (Kalupahana 1990). නිවන අධ්‍යාපන අකාරයෙන් ඉදිරිපත් කිරීම, එහි මූලික අදහසට, වැරදියට යෙදීමක් බව ඔහු අදහස් කරයි.

බෞද්ධ විමුක්තිය අමරණීය තත්වයක් ලෙසින් හඳුන්වන අයෙකු ලෙස රූන් ජොහන්සන් (Rune Johanson) හැඳින්විය හැක. නිවන ලෝකෝත්තර තත්වයක් බව ඔහු අදහස් කරයි. අනෙක් ජීවි පදාර්ථයන් ගේ පැවැත්ම ප්‍රතික්‍ෂේප කිරීමක් ද බුදු සමයේ එන විමුක්තිය මගින් අදහස් නොකෙරේ. එක් නිවන පසක් කිරීමේ ශක්තිය පිහිටා ඇත්තේ මිනිසා තුළ ය. මිනිසන් බව උසස් වන්නේ ඒ නිසා ය. නිවන් මග අනුගමනයේ දී මෙන්ම නිවන ලැබූ පසු ද මිනිසා යහපත් උසස් අයෙකු ලෙස ජීවිතය ගත කරයි. තමාගේ ක්‍රියාකාරිත්වයේ ඉතාමත් උසස් අවධිය නිර්වාණාබෝධය යි. නිවන අවබෝධ කළ තැනැත්තා, එයින් පසු වුවද මිනිස් බව ප්‍රතික්‍ෂේප කරන්නේ නැත. ඔවුහු ද සමාජයේ යහපත වෙනුවෙන් කුසල මාර්ගය ඉදිරිපත් කරන්නෝය. ලබා ගත් විමුක්තිය අත්විඳින්නේ ද මිනිසෙකුම ලෙසින් මිස බ්‍රාහ්මයෙකු ලෙස නොවේ. බොහෝ අපරිදින ආගම් වල දැක්වෙන ආකාරයේ විමුක්තිය ලැබීම නිසා දේව සහවාතාවට පත් වීමක් හෝ බ්‍රහ්මස්වාදයට පත් වීමක් මෙහි දී අපේක්‍ෂා නොකෙරේ. සිදුවන්නේ මිනිසාම තව දුරටත් උසස් හා යථාතර්ථය අවබෝධයකින් ලෝකය දැකීමය. විමුක්තිය ලත් තැනැත්තා සංකල්පීය දෘෂ්ටියෙන්, ලොහ, දෝස, මෝහ, යන අකුසල මූලයන්ට නතු වෙමින් පවතී යි. මේ දෙදෙනා මිනිසුන් ලෙස එක පදනමක් දරති. පළමුවැන්නා විමුක්තිය ලත් අයෙකු වන අතර දෙවැන්නා විමුක්තිය ලැබිය හැකි අයෙකි.

බුදුවරුන් කරනුයේ වල් බිහි වී ගිය පැරණි නගරයක් සොයා ගැනීමක් වැනි දෙයක් බවත්, අන් අයටත් ඒ සඳහා පැමිණිය හැකි බවත් බුදුන් වහන්සේ දක්වා ඇත. එසේම තමා මිනිසුන් අතරම සිටින ආශ්චර්යමත් මිනිසෙකු (අච්ඡර්ය මනුස්ස) බවත්, නිවැරදි මාවත පෙන්වන මාර්ගෝපදේශකයෙකු බවත් බුදුන් වහන්සේ පවසා ඇති බව පිළිගැනේ. මාර්ගයේ යායුත්තෝ තම සමාජයේම අන්‍ය සාමාජිකයෝ යි. බුදු සමයේ දී විමුක්තිය ලැබීම යන්න මානව අර්ථයකින් ඉදිරිපත් කර තිබීම මේ අයුරින් පැහැදිලි වේ. විමුක්තියට පත්වීමේ මාර්ගය (ආර්යඅෂ්ටාංගික මාර්ගය) පවතින්නේ ද මිනිස් ක්‍රියාකාරිත්වය යටතේ ය. මෙසේ ම බුදුවරුන් වන්නෝ ද ඒ ඒ කාලයේ සිටි මනස උසස් තත්වයකට පත් කරගත් මිනිස්සු ය. නිර්වාණාවබෝධයේ උසස් සුදුසුකම මිනිසන් බවයි. යථාර්ථය නිසි ලෙස ග්‍රහණය කරගෙන හා එයට අනුව ජීවිතය මෙහෙයවන ලෝහ, දේවේෂ, මෝහ අංශයන්ගෙන් නොපෙළඹී අකුසල් නොකරන උසස් මිනිසෙකු බවට සෑම මිනිසෙකුටම පත්විය හැකි බව බුදු සමයේ දී පිළිගැනේ.

නිගමනය

ආගමික දෘෂ්ටියක මූලික විග්‍රහය තුළින් යථාතත්වය පිළිබඳ විමර්ශන ඉදිරිපත් වේ. අනෙකුත් විමර්ශනයන් භාවිත වර්ගයන් හා ඥාන විභාගවාදයන් අර්ථවත් කරන්නේ යථාභූතය පිළිබඳ විමසුම කෙරෙහි කොට ගෙනය.

විශ්වය පිළිබඳව කෙරෙන පැහැදිලි කිරීමක් මූලික බුදු සමයෙහි තිබේ. විශ්වයේ ආරම්භය පිළිබඳව මෙන්ම එහි ක්‍රමික විකාශනය හා ජීවිතයේ සම්භවය ආදිය මේ තුළ විමර්ශනය කෙරේ. විශ්වයේ ආරම්භය පිළිබඳව බෞද්ධ මතය තුළින් දේව කේන්ද්‍රීය විශ්වයක් පිළිබඳ අදහස් ප්‍රතික්‍ෂේප කෙරේ. ඒ සඳහා පදනම් වන මූලික ඉදිරිපත් කිරීමක් බුදු සමයේ සූත්‍රයන් ද ආශ්‍රය කරගනිමින් මෙහිදී දැක්විණි. අධිභෞතික පදනමක් මත පිහිටි විශ්වය ප්‍රතික්‍ෂේප කිරීමත්, මානව සම්භවය පිළිබඳ ස්වාභාව වාදී අර්ථකතනයක් ලැබීමත් මෙම විග්‍රහය මගින් විමසා බලනු ලැබීය. ලෝක ස්වභාවය පිළිබඳව බෞද්ධ විමර්ශනයට ත්‍රිලක්‍ෂණය පදනම් වේ. සියලු පදාර්ථයන් කිසිදු වෙනසක් නොමැතිව මෙම ලක්‍ෂණයන්ට ගොදුරුවන බව පිළිගැනේ. ත්‍රිලක්‍ෂණය පිළිබඳ විමර්ශනය මෙහිදී වැදගත් වනුයේ, එම ස්වභාවය අවබෝධ කර ගැනීමේ ශක්තිය මිනිස් චින්තනයට පමණක් හිමිවන නිසාය.

මිනිසාගේ ස්වභාවය (ඉරණම) පිළිබඳ මෙහිදී අනාවරණය යොමු කෙරිණි. මානව විශේෂත්වය වර්ධනය කිරීමත්, මිනිසාගේ නිදහස් චින්තනය මත පදනම්ව, විමුක්තිය ලැබීමේ මාර්ගය ඉදිරිපත් කිරීමත්, මෙහිදී වැදගත් වේ. ලෝකයේ විවිධ ආගමික මතවාදයන් තුළින් පෙන්නුම් කරන්නේ යම් පාරානුභාවික පදාර්ථයක අධිකාරිය වෙත යටත් කරන ලද මිනිසෙකු පිළිබඳව මිස යම් ඉරණමක් පිළිබඳ තීරණය කිරීමේ හැකියාව තමා වෙතම ඇති මිනිසෙකු පිළිබඳව නොවේ. බෞද්ධ විමර්ශනය මගින් උක්ත අදහස ප්‍රතික්‍ෂේප කරන ආකාරය මෙහිදී පෙන්නවා දුනි. එසේම ලෝක ස්වභාවය වටහා ගැනීමේ හේතු එල සිද්ධාන්තය, කර්මය, චතුරාර්යසත්‍යය, යනාදිය ද විමුක්තිය පිළිබඳව මුල් බුදු සමයේ ඉදිරිපත් කිරීම ද මගින් මානව විශේෂතාවක් යෝජනා කෙරෙන බව පෙනී යයි. එහෙත් විශේෂයෙන් කිව යුත්තක් වේ. එනම් ලෝකයේ ඇති වෙනත් ජීව පදාර්ථ (සත්ව ජීව හා උද්භිත ජීව) මිනිසා විසින් තමාගේ පැවැත්ම වෙනුවෙන් අසීමිත ලෙස උභයනය කර ගැනීමක් මෙයින් අදහස් නොවන බවයි. මානව විශේෂතාව හා මානව කේන්ද්‍රීය භාවය අතර පරතරයක් තිබේ. පූර්වෝක්තය මගින් අධිභෞතික පදාර්ථයන් වෙතින් වෙන්ව මානවයා සුවිශේෂී තලයකට පත් කරන අතර දෙවැන්න මගින්, ඔහු තම පැවැත්මේ සහයකයන් වූ සත්ව හා උද්භිද ජීව අසීමිත ලෙස තමාට වෙතට උභයනය කර ගන්නා අයෙකු බවට පත් කෙරේ. බටහිරවාදය (Westernalism) මගින් මානව කේන්ද්‍රීයත්වය දාර්ශනිකව යුක්ති සහගත කරන අතර, බුදු සමය වැනි පෙරදිගවාද තුළ අනෙකුත් ජීව පදාර්ථයන් සුරකින මානව විශේෂතාවක් යෝජනා කරන බව පැහැදිලිව පෙනේ.

පරිශීලිත ග්‍රන්ථ

ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය
අ.නි - බු. ජ.ග්‍ර අංක 11.
අ.නි., බු. ජ.ග්‍ර අංක 19.
අග්ගිවච්චගොත්ත සූත්‍රය - ම.නි. (බු. ජ.ග්‍ර අංක 11)
ම.නි. (බු. ජ.ග්‍ර අංක 11)

ම.නි තේවිජ්ජ සූත්‍රය - බු. ජ.ග්‍ර අංක 11.

වසල සත්‍රය, බු. ජ.ග්‍ර. අංක 25.

සංයුක්ත නිකාය, බු. ජ.ග්‍ර අංක 14.

සරස්වතී ප්‍රභා 1 කලාපය, (1992), දිවුලගිටිය.

ස.නි., බු. ජ.ග්‍ර අංක 13.

ද්විතීයක මූලාශ්‍රය

ගුණරත්න, ආර්. ඩී., (1980) ජීවයේ සම්භවය හා වර්ධනය, බෞද්ධ මතය පරිනාමය හා වෙනත් මත සම මතක ද, සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ.

දිගල්ලේ මහින්ද හිමි (1968), නිර්වාණය සහ සදාචාරය, වාද්දුව.

ධර්මසිරි, ගුණපාල (1988), බෞද්ධ සදාචාරයේ මූල ධර්ම, සර්වෝදය ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන සේවය, රත්මලාන.

මලලසේකර, ගුණපාල සහ ජයතිලක, කේ.එන්., (1980), බුදුසමය හා ජාති ප්‍රශ්න, රජයේ මුද්‍රණාලය, කොළඹ.

Jayathilake, **The Significance of Vasak** – B.P. S.

Jayathilake, K.N., (1963), **Early Buddhist Theory of Knowledge**, George Allen and Unwin, l.t.d. London

Kalupahana, D.J., (1990), **Buddhist Philosophy, An Historical Analysis**, Mothilal Benarsidass Publication, Delhi.

Max Weber., (1958), **The Religion of India, The society of Hinduism and Buddhism**, The Free Press Illinois.

Rune Johansson, E.A.,(1967), **The Psychology of Nirvana**, Allen and Unwin, London.

Radhakrishana, S., (1951), **Indian Philosophy**, Vol. 1, The McMillan Com. New York.

"THE JOURNAL OF STUDIES IN HUMANITIES - 2018

The Refereed Journal of Exploration in Department of Humanities

- Publication:** "The journal of Studies in Humanities", is a Multi-disciplinary, Peer reviewed, Biannual Journal Published by Department of Humanities, Rajarata University of Sri Lanka. The forth volume of the journal will be released in the 31st December 2018
- Aim:** At present, as a result of decline in new academic innovations that will contribute to modern social improvement, it is obvious that the real academic explorations relevant to the field of Humanities and other fields are inadequate.
- Hence, the main aim of this journal is, to motivate the scholars to avoid issues mentioned above and provide an opportunity to present timely concepts which are expected to be instrumental in the development of Humanities in the 21st century. Furthermore impart knowledge through this great opportunity is another aim of this journal.
- Medium:** Articles can be submitted in Sinhala and English medium. Articles should be both academic and research based. Please note that only one article from one scholar will be published in the same Journal.
- Reference:** All articles will be refereed by the panel of the subject experts before publication. The Editorial Board will make the final decision on the selection of the articles. The academic identity and standards are maintained and be aware to follow instructions given below before you submit the article.

Instruction for writing articles

1. Only unpublished articles will be accepted.
2. Abstract of 200 words maximum & five key words.
For Sinhala articles, the abstract should be written in English and for English articles the abstract should be written in Sinhala.
3. Articles should not exceed 12 (B5) pages. (Including tables, Abstract, Figures, Photos & References)
4. For Sinhala articles make sure there are no any spelling errors or mistakes of punctuation marks the writers should follow FM Abhaya whereas for English, they should follow Times New Roman.
All Article font sizes are as follows:

Title	-	Font size: Times New Roman 14 / FM babld : 15)
Abstract	-	Font size : Times New Roman 10 / FM babld : 11,Italic)
Sub Title	-	Font size : Times New Roman 13 / FM babld : 14)
Authors Information	-	Font size : Times New Roman 10 / FM babld : 11)
Main Text	-	Font size : Times New Roman 11/ FM Abhaya: 12)
References	-	Font size : Times New Roman 10 / FM babld : 11)
Table	-	Font size : Times New Roman 10 / FM babld : 11)
5. Main text space should be between lines 1.15.
6. Follow the instruction for Margins given bellow
Top /Bottom – 3 cm, Left /Right -2.5 cm

7. The following items should be included.
 - Title
 - Author Information
 - Abstract
 - Introduction
 - Methodology
 - Main text
 - Conclusion
 - Acknowledgement
 - References
8. Please keep one tab space at the beginning of each paragraph.
9. It is also the responsibility of the authors to maintain the international standard of writing method and technological trends.
10. All extracts and the intellectual property of other authors should be properly confirmed. Short extracts should be high lightened with relevant punctuation marks and long extracts should be highlighted within inverted commas, 1 cm projected area from both left and right sides in the main text.
11. The writers should follow the (APA Format) Harvard style or the Author year style for presenting sources.

Eg : (Dharmadasa,1992:25)
Darmadhasa,K.N.O.(1992).*Language, Religion and Ethic Assertiveness: The Growth of Sinhalese Nationalism in Sri Lanka*. Ann Arbor: University of Michigan Press.

(දිසානායක, 1995:22 -25)
දිසානායක, ජේ.බී.(1995). *සමකාලීන සිංහල ලේඛන ව්‍යාකරණය -1 ව්‍යාකරණ ප්‍රවේශය*. කොළඹ: එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
12. If there are tables and figures, the topic should appear over the relevant table and the topic of a figure should appear under sources. It is also essential to number the tables and figures separately.
13. Please note that the deadline of receiving articles is on 5th of November 2018
14. Please note that both copies (the hard copy and the soft copy - CD) should be submitted on the Stipulated date.

Chief Editor,
“The journal of Studies in Humanities”
Department of Humanities
Faculty of Social Sciences and Humanities
Rajarata University of Sri Lanka
Mihintale

Email - Editor.jhu@gmail.com
Tele/Fax - 025 2266789

2018

Volume 4 - II

ISSN 2362-0706

The Journal of Studies in

Humanities

මානව ශාස්ත්‍ර අධ්‍යයන ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය

Published by:

**The Department of Humanities,
Faculty of Social Sciences and Humanities,
Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.**